

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 186 / Haziran 1997 / 5,- DM

Güney ve Kuzey'de sömürgeci TC ve ihanetçi güçlere karşı savaşımnda

ZAFER PKK'nin

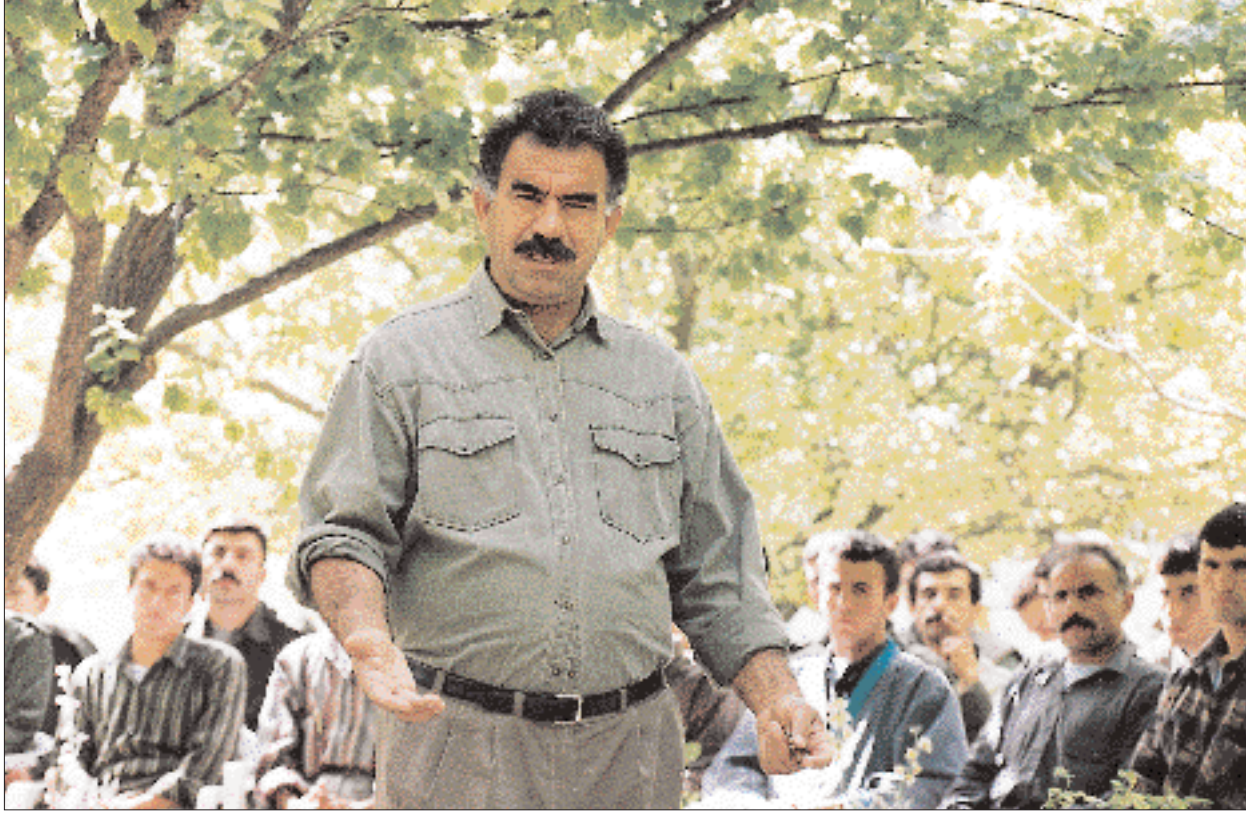
Rus sosyalizminin çözülüşüyle birlikte dünyanın sarsılan dengeleri hâlâ yerli yerine oturtulamadı. Ortaya çıkan dünya dengesizliği, güçler arası dengesizlik ve çelişkiler çatışarak gelişmeye devam ediyor. “Asya'nın öncü savaş kolu” durumuna yükselen Ortadoğu, bu atmosferin gergin havasını şimdiden soluyor.

Emperyalizmin kontrol altına alamadığı hassas dengeler üzerine kurulu bir kriz merkezi olan Ortadoğu, dünya siyasetini çok önemli boyutlarda etkileyen bir bölge olma özelliğiyle, gündemdeki sıcaklığını hiçbir zaman yitirmedi. 1996'da da, '97'de de dünya gündemini belirledi. Bir yandan emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkileri, diğer yandan ilerici, anti-emperyalist dinamiklerin, emperyalizme göre bağımsız belli devletlerin emperyalist ve işbirlikçi çömezleriyle çelişkilerinin kızışmasına ve bu çelişkili durum ilişki, ittifak ve çatışmalarına sahne oldu.

Son gelişmeler temelinde İsrail, ABD ve Türkiye'nin üçlü stratejik ittifakı, bu ekseninde gündeme geldi. Ardından KDP'yi de bir piyon olarak yanlarına alarak Güney Kürdistan'a şimdiye kadar gerçekleştirilen en büyük işgal seferini düzenlediler. Bu, NATO'yu da aşan bir ittifak zinciriyle gerçekleştirildi.

14 Mayıs Çarşamba günü TC genelkurmaylığı, Barzani'nin destek çağırısı, ya

● Devamı 2. sayfada

“Hiçbir cephede geri adım atılmamıştır. Tam tersine hem alan, hem kitle hakimiyeti, hem askeri, hem de siyasi olarak ağırlığımız gelişmiştir. Ordunun “girdim” dediği bütün tepeler bizim elimizdedir. Ordunun kayıpları 500'den az değildir. Bizim kaybımız ise hastanedeki yaralıların katledilmesi dahil 60 kişiden fazla değildir. Bu savaş, bizim en ucuz kapattığımız bir savaştır. Denilebilir ki, tarihte en az kayıp veren ve sonuçları kendi lehimize olan en olumlu savaştır. Hiçbir savaş, bu savaş kadar bizi askeri, siyasi, hatta diplomatik olarak güçlendirmemiştir.”

“Tarih günümüzde gizli ve biz tarihin başlangıcında gizliyiz”

Sömürgecilik, bir istikrarsızlık sistemidir

Savaşımız geliştikçe, Kürdistan tarihinde daha önce hiçbir zaman yaşanmamış aşamalardan geçiyor. Kürdistan tarihinin hiç tanıklık etmediği birçok savaş düzeyinden söz edilebiliyor. Bir yandan emper-

yalizmin yönelimlerindeki değişiklikler, öte yandan çağdaş Parti-Ordu-Cephe örgütümüzün işleyiş ve çalışma esasları, yine ideoloji-politika ve en önemlisi de önderlik tarzı, hem Kürt halkı için, hem de Kürt

halkının düşmanları için son derece yeni, daha önce rastlanmayan olaylar olarak tarih sahnesinde yerini alıyor.

PKK öncülüğünde örgütlenen Kürt halkı, ilk kez bu derece önemli bir güç olarak tarih sahnesine çıktı. Bu gelişmenin birden çok nedenleri vardır. Yakın tarihin yaratıcısı olan partimizin varlığının neden olduğu gelişmeler kadar, dünya ve Ortado-

● Devamı 6. sayfada

“**Toplumu sınıflar biçiminde çözümleyen geleneksel yöntem ile onu düzeyler biçiminde çözümleyen PKK yöntemi arasındaki ilişki; Newton fiziksinin açıkladığı evren ile Einstein fiziksinin açıkladığı evren arasındaki ilişkinin aynıdır.**”

● Yazısı 10. sayfada

Kürdistan'da Barzanicilik

Başkan APO ile İbrahim Ahmed'in yaptıkları sohbet 8. sayfada

Nahar gazetesinin Başkan APO ile yaptığı röportaj

Operasyon teslim olmayan halklara yöneliktir

● Bağdat bu operasyonu kinamakla birlikte, Ankara ile işbirliğini de sürdürmektedir. Sızca bu çelişkilerin sırrı ne? Bunun anlamı Irak rejimi bu operasyonu içten mi kabul etmiştir? Eğer bu doğru ise nedenleri nedir?

● Bağdat bu operasyonu kinamakla birlikte Ankara ile işbirliğini de sürdürdüğü bir gerçektir. Hiç şüphesiz, bu önemli bir çelişkidir, ama neden böyledir? Biz de sırrını tam anlamış değiliz. Acaba Irak rejimiyle birleşerek mi bu operasyonu yürütüyor? Eğer bu doğruysa neden Irak rejimi bunu yapıyor?

Görünüşte işgale oldukça karşı duruyor. Ama fiili anlamda, bizimle herhangi bir dayanışmaya da girmiyor. Yine pratikte gücü vardır, aslında en azında pratik değeri olan bir protesto eylemini yapabiliirdi, -bunu da yapmıyor. Daha önce aldığımız bazı duyurular ve genel gelişmelerin de seyrinde çıkarılabileceğimiz sonuçlar; Bağdat rejiminin bu ope-

“Haksız ve muazzam bir güç dengesizliği altında geliştirilen bu operasyona, sadece Kürt yurtsever güçlerin değil, bölge haklarının da dayanışma içine girmelerinde hayati yararlar vardır.”

● Devamı 4. sayfada

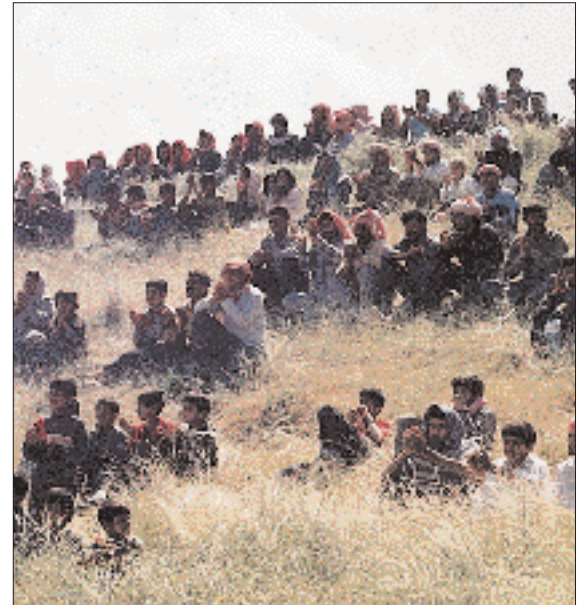
Yaşam sorunu, savaş sorunumuzdur

“Eskiye ait yıkılan ilişki ve değerlerin yerine yenisi geliştirilemediği takdirde ortaya ciddi bir yaşam boşluğu çıkar. Toplumun veya bireyin, eğilim, tutum ve davranışları bütün dayanaklarını yitirir. Gerek maddi, gerekse manevi anlamda yitirilir ve bu da, yaşamın üzerinde şekilleneceği ilke ve ölçülerden, bir bütün olarak değerler sisteminden yoksun kalması anlamına gelmektedir.”

● Yazısı 19. sayfada

Yüksek dağ zirvelerinin soylu sahipleri

Rıza, Numan, Selcan, Dijwar Behrem, Küçük Sabri, Büyük Sabri ve Firaz hevalerin anı yazıları 15-16-17-18 sayfalarda

Ateşten bir koşucu: Zilan

“Zilan, büyümekte, hareket etmekte; yaşamakta olan bir sözdür.

Yükselen bir alev, ateşten bir koşucu; bir PKK'li yani.

Bir tarih duygusu, -sömürgeciliğin her şeyi piçleştirmek istediği bir ülkede, aşk ve sevgi adına soysuzlaşmanın yaşandığı bir ülkede; fırtınalı bir duygu gösterisi.

Sevgi ulusunu, sevginin milliyetini doğuracak bir birleşme, -toprakla ve rüzgarla bir birleşme, baştanbaşa Kürdistan bir savaştır.”

ZAFER PKK'nin

● Baştarafı 1. sayfada

da daveti üzerine Güney Kürdistan'a girdiğini açıklıyordu. Aylardır sınırın sıfır noktasına yığıldığı yaklaşık yüzbin kişilik ordu gücüyle yaptığı giriş, hiç de, sadece Barzani ihanetine destek olmak için gelişen bir girişe benzemiyordu. Giriş tam bir işgal seferiydi. Türk ordusu birlik birlik, alanlara büyük karakollar biçiminde yerleşmeye, KDP peşmergelerini belli vadi ve boğazlara yerleştirmeye, önceden boşalttığı, insansızlaştırdığı alanlarda tampon bölge oluşturmaya, İsrail'in Güney Lübnan'da yaptığına benzer bir biçimde işbirlikçileri sınır hatında konuşlandırmaya ve giderek Güney'in içlerine, Musul-Kerkük çevresine doğru işgali yaymaya başlamıştı. Bu durum bölge ülkelerinde de belli hareketlenmelere yol açtı. İran, Irak ve Suriye sınırlarına askeri yığınaklar yaparak, kendi aralarındaki ilişkileri güçlendirmeye başladılar. Araplar, daha çok kendi aralarındaki birlikten bahseder oldular. Ortadoğu düzleminde diplomatik trafik sıklaştı. Protesto, kınamalar devletler düzeyinde gelişti. Bölge ülkeleri, TC'nin işgal seferinin sadece PKK'ye karşı değil, kendilerine yönelik bir saldırı olduğunu da anlamışlardı. Bölgedeki pek çok Kürdistanî güç PKK'nin devrimci-yurtsever direnişinden yana tavırlarını koydular, ittifak protokolleri imzaladılar.

TC sözcüleri, işgal girişiminin hedeflerini, *"bölge halkı için de bir sorun haline geldiği bölgedeki gruplarca kabul edilen PKK'nin, bölgeden temizlenmesinin sağlanması"* ve buna paralel olarak, *"yerel otoritenin, yani Barzani güçlerinin bölgede hakim kılınması"* biçiminde deklare ettiler.

İlk elden amaçlanan bunlardı. Yani PKK'nin Güney'de temizlenmesi, hem Kuzey, hem de Güney'de marjinalleştirilmesiydi. TC, askeri güç olarak PKK'yi, etkin halde görmek istemiyordu. Nitekim Türk ordusu operasyon öncesi ve sonrasında, *"PKK siyasi bir güç olarak belki kabul edilebilir, fakat askeri bir güç olarak kabul etmemiz mümkün değildir"* biçiminde görüşlerini değişik biçimlerde yansıtıyordu. Bunun için de ilkin PKK'yi izole etmek Güney'i kendi denetimleri altına almak için elinden gelen bütün çabaları seferber ettiler. KDP işbirlikçiliğini kendine sosyal dayanak haline getirerek Güney'de kalıcı, sömürgeci egemenliğini, bu işbirlikçi oluşum eliyle tesis etmek uğruna, kendini çok riskli bir karmaşanın içine atıyordu. TC sömürgeciliği, aslında planlarını aşamalar biçiminde oluşturmuş bulunuyor. Ama birini başarmadan (kendini başarmış gibi göstererek), ikincisine atlaması, tüm hayallerini suya düşürmüştür. Ancak bu, planlarından vazgeçtiği, ilk elden hedef tahtasına diktiği PKK'yi olduğu gibi hemen kabulleneceği anlamına da gelmez. Devreye farklı yöntem ve silahları sokarak, kendisi için ölüm-kalım meselesi haline getirdiği PKK ile savaşımı şu veya bu şekilde verecektir. Daha sinsî, daha kurnaz, daha güçlü ve kapsamlı yüklenmeye çalışacaktır. Buna göre bir politik dil, bir savaş dili zaten PKK'de mevcuttur.

Güney Kürdistan hem emperyalizm, hem sömürgecilik, hem de ihanetle hesaplaşmanın, hızla çözüme yaklaşmanın ve finali yakalamanın en elverişli zeminini haline getirmiştir. Artık Güney, salt bir geri cephe değildir. İleri bir sa-

vaş hattıdır, bir devrim kalesidir. 1997 yılı bu bağlamda PKK'nin Güney'i yeni bir devrime açtığı ve bunun sonuca doğru gittiği bir final yılı olma özelliğini taşımaktadır.

Sömürgeciliğin ve emperyalizmin, Güney Kürdistan üzerinde tarihsel hesapları olduğu biliniyor. Sömürgeciliğin, bu yönlü pek çok işgal girişimi olmuştur. Bunlar, Güney'deki gelişmelerin arka planını oluşturmaktadır.

Güncel gelişmelerin tarihsel arka planı

"Güney Kürdistan sorunu, TC kadar eski bir sorundur" belirlemesi, Güney Kürdistan sorununu ele alırken, temel bir çıkış noktasını teşkil eder. Çünkü Güney Kürdistan, kuruluşundan bu yana TC'nin köklü bir yarısı durumundadır. Öyle bir yara ki, 1920'lerde dönemin emperyalist gücü İngilizlerle TC arasında büyük çekişmelere neden olmuştur.

"Bilindiği üzere 1925'te bir Kürdistan isyanı, yine bir Musul-Kerkük sorunu vardı. Hatta Türk ulusal kurtuluş savaşının Kürtlerle birlikte verilmesi sözkonusudur. Güney Kürdistan misak-ı milli sınırları dahilindedir. Kürt milletvekilleri de bunu temsilen mecliste bulunuyorlar. İngilizlerin Güney Kürdistan'da, Irak'ta petrol bulma durumu ve dolayısıyla kemalistlerle çelişkisi vardır. Bu çelişkinin halledilmesi için Mustafa Kemal'in iyi bir İngiliz işbirlikçisi olarak -ki başından beri bu niteliğini bilmekteyiz-, İngilizlerle anlaşmaya girmesi çok somuttur. İngilizlerin dayatması şudur: 'Petrol sorununda, Güney Kürdistan sahasının Irak'a dahil edilmesinde gerekeni yapmazsanız, ben de olası bir Kürt isyanı geliştirim.' Zaten Güney'de de bir Kürt isyanına bu anlamda yaklaşım göstermesi sözkonusu. Şeyh Sait önderlikli isyana da ilgisi gelişebilir. En zayıf dönemini yaşayan kemalistler bundan çok korkarlar. Dolayısıyla bütün bu koşullar birleşince, bir anlaşma yapmak kaçınılmaz olur. Misak-ı milli sınırları dahilinde olduğu halde, bir, Kürtleri bölmek; iki, Kuzey'deki Kürt isyanını desteksiz bırakmak; üç, İngilizlerin kemalizme ve Mustafa Kemal'in kendisine destek almak için Kürdistan'ın parçalanması sağlanmıştır."

Buna rağmen TC, Güney'i misak-ı milli dahilinde ele almaktan, Musul ve Kerkük üzerinde büyük hesaplar yapmaktan vazgeçmiş değildir. Sürekli kendi egemenliğini tesis etmenin peşinde koşmuştur. Doğan her fırsatı bu çerçevede değerlendirmek istemişse de, yapamamıştır. Aslında Güney Kürdistan'a yayılma, TC iç politikasında da büyük çelişkilerin nedenidir. Kimi kesimler tereddütlü olup, bunu istemezken, kimi kesimler de bunu başarmayı öñlerine *"ya olacak ya olacak"* biçiminde bir iddia ile koymuşlardır ve ağır basan da bu olmuştur. Özal zamanında, bu çelişki genelkurmay başkanını istifaya kadar sürüklemiştir.

Özellikle 12 Eylül 1980 sonrası, Türk sömürgeciliğinin Güney Kürdistan'a yönelik yaklaşımları PKK'nin boğulmasını ilk sıraya oturtarak gelişti. 12 Eylül karşı-devrimci saldırısıyla boğamadığı PKK direnişini, 1983'te kapsamlı bir Güney saldırısıyla kırmaya girişti. İran-Irak

Savaşı'nın yarattığı zemini değerlendirerek Güney'e yerleşen gerilla gücünü, Irak rejimiyle *"sınır güvenliği"* anlaşması imzalayarak 15 bini aşkın ordu gücüyle ezmeye yöneldi. Bu bir işgal seferiydi. Her ne kadar *"sınır güvenliği"* öñe sürülse de, amaçlanan sadece bu değildi.

Varlık-yokluk aşamasında olan ulusal kurtuluş mücadelesini daha direniş sürecinin ilk adımlarını boğmak kadar, Güney'deki silahlı aşiretleri silahsızlandırarak denetime almayı, ulusal birliğin yolunun açılmasını engellemeyi de hedefliyordu. Bunlar sadece TC'nin dar hedefleriydi.

Bölgesel düzlemde yapılan hesaplar, anti-komünist amaçları da vardı. Zaten işgal seferi NATO patentiydi. İran-Irak Savaşı yüzünden, Irak'ın Güney Kürdistan üzerindeki denetimi zayıflamıştı. Bu durum, sömürgecilik ve emperyalizm açısından bir tehlike arz ediyordu. Dolayısıyla TC eliyle gelececek bir denetim emperyalizmin de işine geliyordu.

İran'la bir savaş durumunda olan Saddam'ın iktidardan düşmesi halinde emperyalizme bağlımlı ve TC'nin de desteğini alarak bir yönetim Irak'ın başına getirilmesi ve Irak'ta, İran'a benzer bir olası gelişimin önüne geçilmesi gerekiyordu.

Güney Kürdistan'ın diğer parçalarla ve bu parçaları elinde tutan İran ve Suriye ile komşu olması nedeniyle, gerek bu devletlerle PKK'nin geliştireceği ilişkiler ve gerekse her dört parça açısından Büyük Güney'in merkezi bir bağlantı noktası durumunda stratejik bir öneme sahip olması; anti-Amerikancı özellikler taşıyan İran ve Suriye ile geliştirilecek dostluk-ittifak olasılığı, hem TC, hem Irak ve hem de emperyalizmi ciddi ciddi ürkütmüştü.

Bu nedenler dahilinde Güney Kürdistan'ın devrime kapatılması, direniş soluğunun daha ilk nefeslerinde boğulması, bu güçler açısından doğacak tehlikeleri önlemek için oldukça önem arz etmekteydi.

Ayrıca TC'nin Musul-Kerkük üzerindeki tarihsel emellerini gerçekleştirebilmesinin yolu da bu doğrultuda açılmış oluyordu.

Yine TC'nin kendi iç çelişkileri vardı. Evren kliği, kendi muhaliflerini etkisizleştirmek için dikkatleri dışa yöneltip iç muhalefeti bastırmayı da önüne hedef koymuştu.

Bu doğrultuda geliştirilen 1983 Mayıs işgal hareketi, ilkel milliyetçiliğin, PKK'nin gelişimini sınırlandırıp durduracağı ve kendi denetimine alacağı yö-

nünde TC ile anlaşması ve bölgesel-uluslararası düzlemde gelişen tepkiler, koşulların olgunlaşmaması TC'nin geri çekilmesini gerektirmişti.

1991 yılında da Körfez Savaşı sürecinde gelişen NATO müdahalesi ile Güney Kürdistan'ın Irak denetiminden çıkarak KDP ve YNK gibi güçlerin denetimine girmesi, emperyalizm ve TC'nin Güney üzerindeki planlarını hayata geçirmek için uygun bir zemin oluşturmuştu.

TC, ABD ve diğer uluslararası mütefiklerini yanına alarak işbirlikçi güçler eliyle halk üzerindeki egemenliğini sürdürmeyi, Kürdistan devrimini tamponlamayı amaçlıyordu. Bu, Özal yaklaşımıydı. Bir yandan özel savaş en azgın bir biçimde yürütülüyor, diğer taraftan Kürt sorunu tartışmaya açılıyor, bazı reformlardan söz ediliyordu.

"Hududun her iki yanında Kürt tam-

Savaşın 13. yılında sömürgeci generaller aılıyor

pon bölgesinden bahsediliyor. Türkiye, bu işi kendi başına kontrol edemeyeceği görüşünü BM'ye kadar götürdü; 'ben kendi başıma bu işi kontrol edemem' dedi. BM'nin -ki, ABD önderliğindedir-, kesinlikle devreye girmesi gerektiği savunuldu. Bütün dünya yardıma çağırılıyor. Hududun her iki tarafında çadırli kentler kuruluyor. Daha da ileri bir adım olarak BM'nin himayesinde ve hatta BM gücünün denetiminde bir Kürt bölgesi yaratılmak isteniyor. ABD, buna şimdiden yüksek ilgi gösteriyor. Yarın ise, diğer emperyalist devletler peşisıra ilgi gösterir. Bu ikinci İsrail deneyi midir demeyeceğim; çünkü, İsrail deneyimi bu temelde oluşmamıştır. Filistin toprakları üzerinde Yahudi yerleşimi ile başlamıştı. Bizim böyle bir durumumuz yoktur. Kürdistan'da gerici aşiretçi-feodal güçlerden bir tampon bölge oluşturulmak isteniyor. Bununla hedeflenen birinci amaç, Kürdistan'ın kapsamlı ulusal kurtuluş devrimini frenlemektir. Bu, Türkiye'nin amacıdır. İkincisi ise, emperyalizmin Irak üzerindeki emellerini sürdürmeye yöneliktir. Özellikle İsrail'in de amacı olan, Kürdistan üzerinden genelde Arapları, özelde

Irak'ı tamponlama ve bunun için gerici Kürt bölgelerini güçlü kılma planıdır." (Serxwebun Nisan 1991)

Tampon planları, 1992 yılında bir süreci daha başlattı. Körfez Savaşı *"bitti"* denilmişti, ama daha bitmemişti. 1992'nin Ekim ayında bir NATO harekatiyle PKK'ye karşı düzenlenen *"Sandviç"* operasyonu ile devam etti. 1992 Güney savaşı, KDP-YNK, TC ve uluslararası em-

cihanım, öç kemanını çal
tetik makamından
mavi kaderimizi dinlesin general
çal: büyük dağ göllerinin
ve ağu ırmaklarının
ve yaralı göğsümüzde kor söndüren
bu lanetli çağın üstünde
bizim gökyüzümüz var
yüzümüze benzer canım
çal öç kemanını cihanım
tetik makamından çal
dinlesin general

çal: bir gecemiz var içinde
gerillalar gezer
canımızı ezer sedef ölümleri
bir gecemiz var kadınlar ve
çocuklar yanar
bir gecemiz 38 cesetlerinin
alevleriyle kanar
çal ağlasın general
süngünün ucunda havalanan
cenin için ağlasın
dersim'de her meşenin dibinde
bir seyit rıza var
her meşenin köklerinde yanık kemikleri
bizim kollarımızın, silahlarımızın
kökleri
erkeklerimizin kökleri, kadınlarımızın

çal öç kemanını cihanım
tetik makamından çal
çal ağlasın general
kürdün gecesini bıçakların
kesemediği andır
munzur'un berrak serinliği değil zamanın
büyük bakır bakraçlarına dolan
kandır
cennet beyazı karlara
karanfil düşer gibi akan
kandır cihanım
yüksek alınlı oğullarımızın verdikleri candır
sedef nalınlı kızlara andaç verir gibi

çal ağlasın general, kâbusu katlettiği
yetmişbin candır
çal cihanım tetik makamından
şimdi sevda isyandır

peryalizmin desteği ile başlatıldı. 1991-'deki plan, bu hareketle başarıya ulaştırılmak istendi. Plan gereği hareket sonucunda PKK gücünden düşürülüp tırnakları sökülerek ve Güney'deki işbirlikçi federe oluşum Kuzey'e taşınarak, ulusal kurtuluş mücadelesi bütünüyle tamponlanacak ve Kürdistan, Ortadoğu'da tam bir tampon ülke konumuna getirilecekti.

Her ne kadar gerilla da taktik dışılıklar ve kayıplar yaşasa da; PKK, Güney'de galip çıktı. Güney savaşıyla PKK'nin bölgede sökülemez bir güç olduğu, PKK'siz bir Kürt çözümünün gerçekleştirilemeyeceği ve işbirlikçiliğe dayalı bir tamponlamanın gerçekleştirilemeyeceği açığa çıktı.

Serxwebûn ' dan

Ancak sömürgecilik ve emperyalizm kararlıydı. Bu kararlarını da sonuna kadar sürdürdüler. 1995 yılında “*NATO savaşı*” diye nitelendirdiği çok kapsamlı bir saldırıya giriştiler. Bu da sonuçsuz kaldı. Gerilla, Güney'e sökülmemezcesine yerleşmişti.

Bunun önüne geçmek için, büyük NATO saldırısı ardından Dublin'de, ABD'nin başını çektiği, İngiliz, Türk ve işbirlikçi savaş ağalarının da içinde yer aldığı tehlikeli bir süreç daha başlatıldı. ABD, Dublin süreciyle Birleşik Kürdistan Devrimi'ni boğmak; İran, Suriye gibi devletlerin bölge üzerindeki etkinliğini kırmak ve denetim altına alıp üzerlerinde baskı kurmak ve sonuçta da, “*Ortadoğu barış süreci*”nin önünü açmak istiyordu. Böylece Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar ve Ön Asya'ya kadar uzanan coğrafyada ABD kendi denetimini temin etmeyi; PKK, İran ve Suriye'nin, yine diğer emperyalist güçlerin etkinliğinin gelişmesinin önüne geçerek “*süper güç*” olma konumunu baş köşede sürdürmeyi amaçlıyordu.

Dublin süreci olarak adlandırılan bu kapsamlı tasfiye girişimine PKK'nin bir müdahale gerçekleştirmesiyle ABD ve TC amaçlarına ulaşamadılar. Bölgede sosyal dayanakları durumunda olan KDP, PKK karşısında güçten düştü.

PKK'nin Güney Kürdistan'da 11. 15 Ağustos atılımıyla Dublin sürecine yaptığı müdahale, İran ve Suriye'nin de işine geliyordu. Çünkü ABD'nin Güney Kürdistan üzerinde egemenliğini tesis etmesi durumunda, İran ve Suriye'nin de kısıpaca alınması, teslimiyete zorlanıp üzerlerindeki baskı dozajı daha da şiddetlenecek ve TC-İsrail kısıpacı yanında, bir de Güney Kürdistan'da işbirlikçi bir Kürt kısıpacı eklenerek, varolan kısıpaca üçlenecekti.

Bu durum, Ortadoğu çapında ve Asya ülkelerini de içine alan bir saflaşmanın yakıcılığını daha fazla hissettirdi.

Bölgedeki dengeleri sarsabilecek bir güce erişen PKK'nin, yine İran, Suriye gibi ülkelerin ve radikal islamcı hareketlerin yakınlaşması, ABD emperyalizminin 1991 Körfez Savaşı sonrası elde ettiği imajını sarsmış, çıkarlarının zedelenmesine, bölgede objektif bir bloklaşmanın kapılarının aralanmasına yol açmıştı. Elbette bu ABD tarafından hoş karşılanamazdı. Onu, yeni planlar ve çareler üretmeye itecekti. Çünkü 11. 15 Ağustos hamlesi ardından TC kadar ABD politikası da bir yenilgi almıştı. Bu yenilgiyi kapatmak için, Güney'deki işbirlikçiliğin peşine çok düştüler. Ankara ve Washington'da toplantı üzerine toplantı gerçekleştirdiler.

Diğer bir önemli nokta daha var: O da, emperyalist ülkelerin artık dünya ve bölgesel olaylarda, politikalarda ortak hareket kabiliyetlerinin eskisi gibi olmayışı ve “*tek kutuplu*” hareket edemeyişleriydi. Özellikle reel sosyalizmin çözüldüğü sonrasında, emperyalistlerin kendi aralarındaki uzlaşmaz çıkar ilişkileri öne fırlamıştı ve azami kâr yasası gereği ilişkileri yoğunluk kazanmıştı. Bu durum en çok da Ortadoğu zemininde kendini açığı vuruyordu. Almanya, Fransa ve Japonya'nın Ortadoğu'daki etkinliklerini ve ilişkilerini geliştirmeleri, yine Rusya'nın buna katılması, ABD'nin aslan payını alma hesaplarını suya düşürüyordu. Söz konusu devletlerin çeşitli bölge devletleri ve dinamikleriyle geliştirdikleri ilişkiler ABD'nin Ortadoğu'daki çıkarlarına darbe vuruyordu.

İşte, tüm bunlar ABD'yi, Ortadoğu sürecini tümünden kendi lehine çevirmesi ve hakimiyetini sağlaması açısından daha kapsamlı planlar ve politikalar geliştirmeye itti. Bu da, ABD emperyalizmi önderliğinde karşı-devrimci bir bloklaşmanın gelişmesini beraberinde getirdi.

Her ne kadar 1991 sonrasında “*çok kutuplu dünya*” politikalarında diğer emperyalist güçlerin ve Rusya'nın bölgedeki çeşitli çıkar ilişkileri çatıştıyorsa da, ABD kendi yaklaşımlarını ısrarla dayattı.

Şarm El-Şeyh'te düzenlenen dünya “*terör zirvesi*” ardından İsrail'deki yönetim değişikliği ve İsrail'in Güney Lübnan saldırısı, Suriye ve İran'a yönelik tehdit ve saldırılar, TC-İsrail stratejik işbirliğinin geliştirilmesi ve en önemlisi de Abdullah Öcalan yoldaşa yönelik geliştirilen başarısız uluslararası suikast girişimi, yukarıda belirtilen ABD önderlikli gerici bloklaşmanın bir ürünü olarak gerçekleşti.

ABD önderliğinde bloklaşmanın, Avrupa emperyalizminin, irili-ufaklı çeşitli bölge güçlerinin en fazla hakimiyet kurmaya çalıştığı, bu anlamda uluslararası ve bölgesel güç merkezlerinin çıkarlarının keştiği ve çektiği bir alan konumunda olan Güney Kürdistan, bu süreci en sıcak yaşayan alanların başında yer aldı. Partimizin Güney Kürdistan'ın giderek devrimsel atılımın gerçekleşmesinde oynadığı rol, emperyalizm ve gerici güçleri oldukça endişelendiriyordu.

Güney'de KDP ve YNK'nin tekrardan birbirlerine düşürülmesi, Irak-TC-Barzani gizli görüşmeleri sonucunda Irak ordusunun KDP ile birlikte Hewler'e saldırısı, buna karşı ABD'nin de Saddam'a yönelmesi ve bölgeye askeri güçlerini aktarması, Saddam'ın bölge statükolarını değiştirmeye çalışmasına yönelik olarak gelişti. ABD, kendi kontrolü dışında bir gelişmenin ve dengelerin değişmesini istemiyordu.

Saddam'ın KDP ile birlikte Hewler'e yönelik saldırısı, TC'nin politikalarından kopuk değildi. Çünkü bu saldırı, TC-Irak ve KDP'nin gizli ilişkileri sonucunda gerçekleşmişti. TC, bununla Saddam'ın yeniden Güney'e egemen olmasını, 1991 öncesi statükonun Güney'e hakim kılınmasını istiyordu. Fakat ABD, ilk başlarda Saddam'ın KDP ile birlikte Hewler'e saldırısına bir açıdan gözyumsa da, Saddam'ın Güney'e hakim olmasını ve dengelerin değişmesini istemiyordu. Bu da, gelişmelerin seyrini değiştirdi. Güney'i 1991 öncesine çekme planını başarıya ulaştıramayan TC, bu defa tampon bölge oluşturmayı ABD ve İsrail'in desteği ile önüne koydu.

Günlerce basın-yayın kuruluşlarınca gündemde tutulan, yine kapsamlı askeri yığınaklarla her an başlayacağı iddia edilen bu işgal girişimi, çeşitli nedenlerle sürece bırakıldı. Uluslararası alanda ABD'nin açık desteğinden ayrı olarak, bu plan herhangi bir dış destek bulamadı. Bütün Arap alemleri, Rusya ve Çin'den tutulmuş Fas ve Cezayir gibi Afrika ülkelerine kadar dünyanın pekçok yerinden tepki aldı. Bölgede dengelerin oturmayışı, belli bir belirsizliğin yaşanması ve esas olarak ARGK gücünün niteliği, işgal girişiminin nasıl bir sonuç doğuracağını da TC açısından belirginleştirmemekte ve bu da, işgal girişimine TC'nin ürkek yaklaşımını doğurmaktaydı.

Nihayetinde 14 Mayıs'ta bu işgali gerçekleştirdiler. KDP ve YNK'yi “*Ankara süreci*”nde ikna etmiş, KDP'yi yanlarına almışlardı. Stratejik müttefikler bir dizi anlaşmalar imzalamışlardı. Böylece, adeta yeni bir 19 Mayıs çıkışı bir ruhla “*Çekiç Harekatı*”nı başlattılar.

Bunun nedenleri çok açıktır:

Öncelikle TC ve KDP, defşire edilmiş içten çürümeye ve zemin kaybetmeye başlamıştı. PKK karşısında hızlı bir çöküş sürecine girmişlerdi. Kuzey'de olduğu kadar Güney'de de devrim kök salmış, işbirlikçilik teşhir ve tecriti yaşayarak tasfiye noktasına dayanması ve PKK, Türkiye cephesine açılım sağlamıştı. Bu durum TC ve KDP'yi birbirine muhtaç hale soktu. Bu gidişatı durdurmaları gerekirdi.

Yine seksen yıllık Musul-Kerkük sorunu vardı. TC, bu sekisen yıllık emelinden

vazgeçmiş değildir. Eğer TC, bunu gerçekleştirebilirse Irak yönetimini de kendi denetimine alarak içinde bulunduğu ekonomik külfeti hafifletebilecek, az da olsa rahatlayabilecektir. TC, bunu da düşünmeden edemedi. Çünkü ekonomik kriz almış başını gidiyordu.

ABD'nin de mevcut koşullar ekseninde, Güney ve Kuzey Kürdistan'daki devrimsel gelişmeyi kontrolü altına alarak anti-Amerikancı bloklaşmanın Ortadoğu'da giderek güç ve zemin kazanırken Mısır, Suudi gibi ülkeleri de TC, ABD ve İsrail'e karşı zoraki tavır almaya zorlarken, bunun karşısında ABD'nin güç kaybetmesi, siyonizm, kemalizm ve emperyalizmin çıkarlarını tehdit ediyordu. Mısır, Ürdün, Suudi gibi ülkelerin Arap miliyetçiliği temelinde de olsa iç dinamikleri ağırlık kazanıyordu. Üçlü ittifakın bunun da önüne geçmesi bölgede güç kazanmasını, dolayısıyla Güney'e müdahale etmeyi ve kontrolü ele geçirmeyi gerektiriyordu. Yoksa, bölgedeki ABD, TC ve İsrail karşıtı bir halklar bloklaşması çok tehlikeli bir durum alabilirdi.

Güney Kürdistan'ın devrimci-demokratik ulusal çizgi karşısında bir güç olabilecek Irak'ın, günümüz sürecinde ABD'nin onayını görebilecek bir durumu yoktu. Bu nedenle ABD, Irak'ın Güney'de hakimiyet kurmasına izin vermezdi. TC, her ne kadar Güney'in 1991 öncesi statüye dönmesini istese de, ABD buna karşı çıktığından, TC'nin, ABD'nin desteğini almak için de olsa bundan vazgeçmesi ve yeni bir alternatif üretmesi gerekiyordu. O da KDP'ydi. Dolayısıyla KDP'nin Güney'de tek güç haline getirilmesi için TC'nin yardımı şarttı. Barzani'ye dayalı işbirlikçi bir otoritenin TC'nin desteği ve hizmetinde kurulması, ABD'nin kendisi açısından da bir zorunluluk olmaktaydı.

Bu nedenlerden dolayı Güney'e yönelik işgal seferi, TC, ABD ve İsrail'in hayati çıkarları, TC ve KDP'nin varlık yokluk gereği kaçınılmazdı. Özellikle TC, içinde bulunduğu durumda son kozlarını oynamak durumundaydı. Bu, KDP için de geçerliydi. Bundan dolayı, denize düşen yılanı sarıllar misali TC KDP'ye, KDP de TC'ye sarılmıştı. TC, geliştirdiği üçlü ittifaka KDP'yi katarak *de facto* bir dörtlü nitelik kazandırmıştı. Aslında, “*Bu, onun için de son şanstır. Kaybederse her şeyini kaybedecektir. Bu nedenle amasız saldıracaktır. Bu,*

son savaş olma gibi bir anlama sahiptir. İşgal ve ardından geliştirilecek savaş, mutlaka kazanmak isteyecektir, kazanmazsa gidecektir. Çözüm yolları ardına kadar açılacaktır. Ve bölge içinde yepyeni bir dönem başlayacaktır.”

Ve “Çekiç Harekatı”

1997'ye girerken ABD dışişleri bakanı **Madeline Albrigh**t, “*Bizler seyirci olmaktan, hatta aktör olmaktan daha ileriye gitmeliyiz. Kendi dönemimizin tarihini yazarları olmalıyız.*” Yine “*TC-PKK savaşını mercek altına almamız gerekiyor*” diyen, **Grahm Füller**'in açıklamalarının ne anlama geldiği çok geçmeden anlaşıldı. Kendi döneminin tarihçisi ya da tarihinin yazarı olmak, ya da “*mercek altına almak*” için, 1997'nin ilk önemli adımını “*Çekiç Harekatı*” ile attı.

Gerçekten de ABD emperyalizmi açısından kendi döneminin yazarı olmak neyi ifade ediyor? Ortadoğu ve Kürdistan somutunda bunu nasıl gerçekleştirmek istedi, karşısında ne bul-

du? Bunlar önemli noktalar dır. Çünkü reel sosyalizmin çözüldüğünün ardından “*tek süper güç*” olarak yeni emperyalist yönelim önderlik eden ABD, ilk elden, kendi deyişiyle bir “*istikrarsızlık kuşağı*” olan Ortadoğu'ya el atarken, bunca engelle karşılaşa c a ğ ı n ı umuyordu.

Özellikle 1980'li yılların sonlarından itibaren ulusal sorunların, uluslararası politikaların bir numaralı belirleyeni niteliğini kazanmasıyla birlikte emperyalizm ilk hedef olarak önüne ulusal sorunların “*halledilmesini*” koymuştu. Buna uygun bir de ideoloji oluşturmuştu: Globalizm veya yeni emperyalist yönelim.

Globalizm, dünya kapitalizminin genel bunalımına bir çıkış yolu arayan emperyalizmin, kendi evrensel eğilimlerine yeryüzünün bütününe mutlak hakimiyet altına almasının karşısındaki tüm bendlerin yıkılmasını hedefliyordu. Reel sosyalizmin üstünü örttüğü ulusal, bölgesel ve yerel sorunlar, Sovyetlerin çözüldüğüyle patlak vermeye başlamış ve bu sorunlar olduğu gibi emperyalizmin başına yığılmıştı. Globalizm, işte böyle bir süreçte ileri sürüldü. Buna uygun bir de, “*Pax Americana*” taktiği geliştirildi. Ve ilk elden Ortadoğu'ya, yılların kanyan yarası Filistin'e uyarlandı. Ama Ortadoğu'nun oldukça çelişkili ve karmaşık ortamında bir sonuç elde edemedi. Bugünkü durum, Filistin'e uyarlanan “*Pax Americana*” taktiğinin ne durumda olduğunu çok iyi yansıtmaktadır. Aslında ABD, Ortadoğu gerçekliğini biraz gördü ve Ortadoğu'da taşları yerinden oynatmaktan çekindi. Lozan'da oluşan statünün parçalanmasının kendisine vereceği zararı ve gelişecek devrimsel patlamayı gördüğünden, böylesine bü-

yük bir riski gözönüne almadı. Eğer Kürdistan'da yeni sömürgeci ilişkilerin gelişmesine izin verilseydi, klasik statüko parçalanacak ve bölgede gerçekleşen bütün devrimlerden daha sarsıcı bir devrimsel gerçekleşme yaşanacaktı. Bunu gördüğü için, “*vur, ez, sonra çöz*” taktiğini seçti.

ABD, Ortadoğu'daki statükolar nede niyle TC'ye destek vermek durumunda dır. Ama bunun yanında, Kürdistan sorununa TC politikası dışındaki seçeneklerle de eğilmek zorundadır. Aslında, ABD'nin TC'ye bütün ve esas desteği, Kafkasya, Balkanlar ve Ortadoğu'ya ilişkin stratejik hesaplarından kaynaklanmaktadır.

ABD emperyalizmi anılan bölgelerde sürekli bir istikrarsızlık durumu yaratmaktadır. Çünkü bu istikrarsızlık durumunda ancak hareket imkanına kavuşabiliyor.

Bugün ABD emperyalizminin Ortadoğu'ya ilişkin politikası “*politikasızlık politikası*”dır. Bu da bir politika dır. Örneğin, ABD bir yandan PKK ile diyalogun yollarını aramakta, diğer yandan diyalogun yollarını dinamitlemektedir.

“PKK'nin giderek daha geniş çaplı bir halk hareketleri zincirine öncülük etme durumu sözkonusudur. Siyasal coğrafya, yakın bir gelecekte daha önce görülmemiş türden yaygın halk hareketlerinin ortaya çıkacağını göstermektedir. Kürt ve Arap halkları başta olmak üzere, diğer halklarda da böylesi bir eğilimin güçlü belirtileri kendini göstermektedir. Esas itibarıyla böyle bir halk hareketleri gerçekleşmesinin en temel alanlarından biri de Türkiye olmasına rağmen, bu alandaki gelişmeler çok ağır, ancak kesin oluşmak kaydıyla gerçekleşmektedir. Ortadoğu ve çevresindeki bütün devrimci gelişmeler, giderek tek bir eksen çevresinde, partimizin mücadelesi çerçevesinde bir eksene oturmaktadır. Bunun önüne geçmek için de, hiçbir emperyalist sömürgeci odağın verili gücü bulunmamaktadır.” İşte, emperyalizmi esasta ürküten de PKK merkezli böyle bir gelişme ve gerçekleşme sürecine girilmiş olmasıdır.

Bölge dinamikleri ve çeşitli yaklaşımlar nedeniyle, Ortadoğu şu an dünyanın çelişki merkezi durumundadır. PKK, 20 yılı aşkın mücadelesiyle bu ilişkileri defşire etmiş, açığa çıkarmıştır. Ve Kürdistan, dünyanın çelişki merkezinin odağı, ya da kilit noktası olarak belirlenmektedir.

İhanet kılıcı: KDP

Emperyalistler ve bölge gericileri Ortadoğu'daki hesaplarına işlerlik kazandırmak için en sinsi politikalarını uygulamaya geçirirlerken, tarihi ve güncel gelişmelerin seyrine göre sürekli Kürt kartına sarılmaktan geri kalmamışlardır. Ortadoğu'nun en unutulmuş halkı olan Kürtler, bu tür durumlarda ise en çok hatırlanan halkı olmuştur. Nitekim bir dönem Irak'ta hariciyelik yapan bir İngiliz, Kürtler üzerine şu tespiti yapmıştır: “*Kürtler bir yağlı paçavra gibidir. Bölgede hangi güç bir diğerine düşmanlık beslerse, bu yağlı paçavrayı tutuşturup onun üzerine atar.*” Hiç şüphesiz günümüz koşulları içinde Kürdistan eski Kürdistan olmasa da emperyalistlerin, sömürgecilerin ve diğer bölge gericilerinin bu emelleri şimdi de farklı maskeler altında devam etmektedir. Halkımızın gerçeğine çok kötü tarzda yansıyan bu durum oldukça tahripkâr sonuçlar ortaya çıkardığına, son Güney Kürdistan işgalinde bir kez daha tanık olundu.

Partimize yönelik son “*Çekiç Harekatı*”nda emperyalizm, bir de işbirlikçi savaş ağısı, yani İngiliz hariciyesinin

deyimiyle *“yağlı bir paçavra”* durumunda olan KDP'yi yanlarına almışlardır.

Emperyalizm ve sömürgecilik kendine bir dayanak yapmadan kolay kolay bu adımı atamayı gerçekleştiremezdi. Özellikle ABD, Kürdistan ayağı olmadan, müttefikleriyle birlikte Ortadoğu'da hükümdarlığını tesis edemeyeceğini biliyor. Bunun için KDP ile Güney Kürdistan'ı kendisi için keskin bir işbirlikçi Kürt kılıcı haline getirmeye çalışıyor. Güney için yeni bir statü düşünüyor. TC ve İsrail gibi bir kılıcı KDP eliyle yaratmaya çalışıyor. Çünkü ABD için Güney Kürdistan, stratejik değerde kilit bir role sahiptir. Bu rolü Güney'e oynatmak için, ilkin KDP'yi bir işbirlikçi Kürt kılıcı haline getirip etrafa salıyor. Ardından KDP'yi Güney'de tek etkili ve yetkili güç haline getirmek istiyor.

Aslında TC'nin 1993-94'lerden beri KDP'yi Güney'de tek egemen güç haline getirme çabaları biliniyor. KDP'nin geçen yıl Saddam'ı arkasına alarak YNK'ye saldırmaması da biraz bu yönlü gelişt.

Bunun yanında TC'nin, Güney'deki çok küçük bir azınlığı kapsayan Türkmenleri de kullanma ve Güney'e vermek istediği misyon içerisinde önemli bir köşe taşı haline getirme istemi var.

Dolayısıyla sömürgecilik, siyonizmin ve emperyalizmin bu çerçevede, Ortadoğu'ya açılan kapı olarak gördükleri Güney'in devrim kalesini düşürmeleri kendileri için hayati öneme sahiptir. Bunu başaramamaları halinde Ortadoğu'da kilit bir role sahip olan Güney'den bir Ortadoğu devrimi ve geniş halk hareketlerinin gerçekleşeceklerini görüyorlar.

Demek ki, Güney'deki işgal hareketi, sadece TC ve KDP'nin saldırısı olarak değerlendirilemez. Güney'deki son savaş, aslında emperyalist ABD ve İsrail'in PKK'ye, Ortadoğu devrim dinamiklerine karşı olan bir savaşıdır. Büyük hazırlıklar sonucu gelişen tarihin bu en büyük savaşını başka türlü değerlendirmek mümkün değildir. Asıl hedef halklarıdır.

Barzani, halkların özgür iradesini güvence altına alan bu harekete karşı bir piyon olarak öne sürülmektedir. Bu noktada Barzani'ye biçilen misyon korucubaşılığıdır. KDP peşmergelerine de, bu korucubası komutasında *“sınır güvenliği”*ni sağlama-sı emredilmiştir. Bu çerçevede oluşturulmak istenen *“tampon bölge”* ya da *“güvenlik kuşağı”*, bu hain çetelerin kontrolüne verilme istenmektedir. Ve Güney Lübnan ör-

nek alınmaktadır. Bu örnek dahilinde, Güney Lübnan'da Güney Lübnan Ordusu ne türlü bir faaliyet görmüşse, KDP'ye de aynı misyon yüklenmiştir. Aslında İsrail'in 1982 Haziran'ında gerçekleştirdiği Güney Lübnan işgalinin esas yönü, salt bir *“tampon bölge”* oluşturmak değildi. FKÖ'yü askeri güçten yoksun bırakarak, reformize etmek ve yine Lübnan'da işbirlikçi bir yönetim oluşturmak, Suriye'ye darbe vurarak İsrail ve ABD'ye karşı kullanmasını, teslim alınmasını sağlamak hedefleniyordu.

Bugün TC'nin de müttefikleriyle yapmak istediği buna benzer bir durumdur. Çünkü TC de, ABD de, PKK'yi karşısında askeri bir varlık olarak görmek istemiyor, tırnakları ve dişleri çekilmiş bir PKK ile muhatap olmak istiyorlar. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş konuyla ilgili değerlendirmesinde şöyle diyor: *“Klasik işbirlikçilik ya dönüşecek, ya da tasfiye olacaktır. TC askeri olarak da PKK'nin gücünü artık kabul etmek zorunda kalacak ve siyasi çözümünden başka yolunun olmadığını görecektir. Dolayısıyla ister dönüşme temelinde zorlansın, ister tasfiye olsun, işbirlikçiliğin kendi içindeki tehlikeli sonucu yaşamamak için bu son hamleyi mutlaka gerçekleştirecektir. TC de PKK'yi askeri bir güç olarak görmemek için mutlaka adım atacaktır. Operasyonun da en önemli siyasi amacı budur.”*

Nitekim İsrail'in Güney Lübnan işgalyle, FKÖ'nün karakteri gereği belli amaçlarına ulaşıyor. Fakat TC'nin, İsrail'in elde ettiği türden bir başarıya ulaşması mümkün değildir. Çünkü ne Kürdistan Güney Lübnan'dır, ne de PKK, FKÖ gibidir. Birbirlerinden farklılardır. Örneğin, İsrail Güney Lübnan işgalinde oluşturduğu tampon bölge ile FKÖ'yü önemli oranda çökertiyor, güçten düşürüp savaş gücünü yok ediyor. Bunun akabinde ABD tarafından *“Politik Plan Paketi”* adında işbirlikçi bir çözüm planı devreye sokuluyor. Arafatçılığın karakteri gereği FKÖ bu plana çok kolay ya-tıyor. Böylece Arafatçılığı daha net ve belirgin olarak su yüzüne vururken, İsrail'in oluşturduğu tampon da Filistin devrimini tamponluyordu. Ama burada belirleyeci olan tampon bölgenin oluşturulması değil, Arafatçılıktır, FKÖ'nün iç dinamikleridir.

Kürdistan'da ise; ne kolay kolay ARGK'nin büyük bir askeri darbe yemesi mümkündür, ne de PKK'nin böyle bir çizgiye çekilmesi mümkündür. Aksine *“PKK politik yaklaşımlarıyla bizi kullanır”* diye

yumuşama belirtileri göstermekten, ilişkilennemekten sürekli kaçınan ABD emperyalizminin ve TC'nin kendisidir. Coğrafik açıdan da, uluslararası koşullar açısından da farklılıklar vardır. Dolayısıyla ne kadar uzun süreli ve kapsamlı yönelirlerse yönelsinler, PKK'nin kalıcı ve başarılı direnişi karşısında elde edecekleri fazla bir şey yoktur. Nitekim işgalin yirminci gününden itibaren Türk ordusu ve ihanetçiler hiçbir varlık gösteremedikleri gibi, büyük bir yenilgi alarak çekilmişlerdir.

Türk ordusunun yaşadığı büyük yenilgi aynı zamanda ihanetin de bir yenilgisidir. Abdullah Öcalan yoldaş KDP'nin içinde bulunduğu duruma ilişkin yaptığı değerlendirmeye şöyle diyor: *“KDP tarihinin en tehlikeli ve kötü adımı attı. Sanırım bir daha ne eski gücüne kavuşabilir, ne de eski oyunları oynayabilir. KDP'yi istesek silip süpürebiliriz. Aslında böyle bir niyetimiz de yok. KDP büyük bir ihanet yaptı. Kürt halkına çok kötü vurmak istedi. Ve bunu da çok dar aile çıkarları için yaptı. Bunun yenilir, yutulur bir yanı yok. Bunu anlaşılmadığını, gizli yürütüleceğini de sandılar. Durumun hiç de öyle olmadığını, dünyanın başlarına yıkılabileceğini de gördüler. Şimdi bundan acaba ders alabilecekler mi? Bunu önümüzdeki günlerde bekleyeceğiz. Şimdi, Kürt halkına yönelik tehlikeli operasyonlara, benzer ittifaklara ve ihanet durumlarına girmemeleri gerekiyor. Biz bunun garantisini almaya çalışacağız. Eğer KDP bunun garantisini bize verirse biz KDP ile savaşı durdururuz. Ama Kürt halkının hiçbir temel isteğini ve talebini dikkate almayan, her şeyi gizlice ve bir halkın en değerli umutlarını, imkanlarını ve güçlerini çarçur eden, onu ortadan kaldırmayı bir sanat haline getiren politikayı sürdürürse, biz de bu savaşı sürdüreceğiz. Eğer ulusal-demokratik talepler içine girer ve bizi ikna ederse savaşı durdururuz. Ve Güney için halkın çıkarlarına dayalı siyasi bir oluşumun destekçisi oluruz.”*

Gelinen aşamada KDP ya dönüşecek, yurtsever-devrimci çizgiye çekilecek, ya da tasfiye olacaktır. Ulusal birliğin ve ulusal kongrenin önünde sürekli engel olarak durması, ertelemeye-geciktirmeye çalışması, yine daha 1996 Ağustos'un'da Saddam celladına sığınması yetmezmiş gibi, şimdi de Türk faşist sömürgeciliğiyle birlikte Kürdistan halkının biricik öncüsü-ne karşı saldırı başlatarak, Hewler'de gerçekleştirdiği katliam ile içinde bulun-

duğu ihanetçi konumu en belirgin halini dışa vuran KDP, ulusal iradeye boyun eğmez ve işbirlikçilikten tümüyle vazgeçmezse tam tasfiyesi gerçekleşecektir.

Yine emperyalizmin bölgesel planlarına ilişkin ise Abdullah Öcalan yoldaş gelişmeleri şöyle değerlendiriyor: *“Suriye üzerinde ABD kongresi bazı önemli kararlar alıyor. Dışışleri sözcüsü, 'Suriye'nin Irak'la geliştirmek istediği ilişkiyi olumlu bulmuyoruz', hatta 'hiçbir şeyini olumlu bulmuyoruz' dedi. Suriye eğer biraz boyun eğmez ve barış konusundaki tutumunu İsrail istemlerine göre yumuşatmazsa bir savaş planlanabilir. Ve bu planlama içinde Türkiye'nin kesin bir yeri olacaktır. Tabii bu öncelik, Suriye'ye mi tanınır, İran'a mı tanınır o biraz tartışmalı. Önceliği hangi ülkeye, devlete vereceği fazla net değil. Suriye de olabilir, ama İran da olabilir. Olabilmesi için Güney Kürdistan'daki durumun kendi lehlerine dönmesi gerekiyordu. Bunun başarmamayı, sanırım bu planları yeni bir biçim altında götürmeye çalışabilirler. Suriye hedeflenirse, Türkiye açık bir saldırı durumuna geçebilir. Şimdi, Türkiye buna ne kadar hazırlıklı? Bu artık cumhuriyetin kaderiyle ilgili bir meseledir. Aynı durum İran için de geçerli. Yine İran'la bir savaşı göze almak, büyük bir olay. Belki de yüzyılın olayı olur. Bu noktada operasyondan sonra bazı gelişmeler olabilir.”*

Sömürgecilik ve ihanet ile gerçekleştirilen savaş Güney Kürdistan'da partimiz tarafından kazanılmıştır. Yüzbin askerden ve en üstün teknik-donanımdan oluşan Türk ordusu, gerillaya karşı hiçbir şey yapamamakta, son derece iddialı olduğu bu işgal seferinden boş dönmüştür. Son işgal hareketi her açıdan üstünlüğümüzle sonuçlanmıştır. Elbette ki, bu üstünlük partimizin sağlam ideolojik, politik ve askeri hazırlıklarının bir sonucudur. İşgal girişimi nasıl ki, bölgesel bir etkiye yol açıtysa, partimizin etkisi de bölgeselleşmiştir. Yine Güney devrimi artık önlenemez bir devrim sürecine girmiştir. İşgal girişiminin sonuçları aynı zamanda Kuzey Kürdistan'da olduğu kadar, Türkiye'yi de etkileyecektir. Gerçekleştirilen işgal hareketinin başarısızlığı, aynı zamanda gerçekleştirilmesi planlanan daha büyük bölgesel operasyonlar ve bölge halklarına yönelik hegemonya çabalarının da büyük darbe almasıdır.

Elbette, sömürgeci rejimin Güney Kürdistan'da almış olduğu bu darbeyi kolay kolay hazmedemez. Güney'deki ba-

şarısızlığını, Türkiye'deki iktidar bir değişikliği ile telafi etmek isteyecektir. Ve bu temelde göndeme gelen Erbakan'ın istifası ve ardından Mesut Yılmaz'a verilen hükümeti kurma görevi bütünüyle ordunun inisiyatif ve direkt müdahalesi temelinde gelişmektedir. Nitekim belli bir zamandan beri ordu giderek partileşmesini gerçekleştirmektedir. Sadece bir partileşme değil, artık o iktidar olan bir güçtür. Yapılan brifingler, değerlendirmeler ve aldığı bütün kararlar bu durumu açık bir biçimde göstermektedir. Artık en sıkı bir milli mutabakat durumuyla bile, fazla yapacakları bir şey yok. Artık eski *“milli mutabakat”*lar *“tek sesler”* geride kaldı, aşıldı.

Türkiye'nin ufkunda görülen önümüzdeki günlerde yoğun çelişki ve çatışmaların olacağıdır. Hatta daha ileri giderek bir iç çatışma durumu bile yaşanabilir. Her ne kadar Türkiye'de ordu bir iktidar gücüysen ve partileşmesini tamamladıysa da, bu her şeyin ordunun denetimi altında geliştiği ve gelişeceği anlamına gelmez. Burada görülen diğer bir gerçek de; ordunun da zor bir süreçten geçtiğidir. Türkiye'deki bütün kurumlar gibi ordu da, Kürdistan'daki başarısız savaş pratiğinden dolayı yıpranmıştı, yorulmuştu. Kısacası bundan sonra ordu hem gizli, hem de açık iktidarını eskisi gibi çok uzun bir süre yürütemez. İlk kez orduya yönelik açığtan eleştiriler yapılabiliyor. Ordu uyarılabiliyor, askerin görevi ayırdır, denilebiliyor. Hemen hemen herkes orduya atıp tutabiliyor. İşte, bütün bunlardan dolayı önümüzdeki günlerde sorunların daha karmaşık bir hal alacağı ve bir felaketin kapıda olduğunu gösteriyor.

Mevcut Türkiye'deki sorunlar ve varolan kriz durumu aslında ulusal kurtuluş devriminin bir sonucudur. Özel savaş karargahı her açıdan en güçsüz dönemini yaşıyor ve ayakta kalma gücünü de, toplumsal muhalefetin güçsüzlüğünden alıyor. İşte, bu buhran veya savaş dönemlerinde toplumsal muhalefet politik bir güç olarak sahnedeki yerini alırsa, kazanmamak için fazla bir neden kalmıyor. Bütün sorun toplumsal muhalefetin örgütsüz, parçalanmış ve güçsüz olmasından kaynaklanıyor. Aslında bu buhran durumu, devrimin nesnel koşullarını her geçen gün biraz daha olgunlaştırıyor. Bugün kazanmak için her şey daha fazlasıyla var.

Operasyon teslim olmayan halklara yöneliktir

Nahar gazetesinin Başkan APO ile yaptığı röportajdan bir kesit

● Baştarafı 1. sayfa

rasyonda kendisi için de bir çıkış yolunu aradığını görmekteyiz. Bir defa ancak kendisi devreye girerse Türkiye'yi zor durumdan kurtarabileceği, dolayısıyla Türkiye'nin kendisiyle ilişkiye girmek zorunda olduğunu düşünebilir. Ortak bir çözüme Türkiye Cumhuriyeti'ni sonuna kadar zorlayabilir. Eski klasik statüyü birlikte hayata geçirmek isteyebilir. Buna KDP'nin de yapısı uygundur. Acaba bu gizli bir ittifakla mı oluyor, bunu kesin belirtemeyeceğim. Ama diğer yandan İsrail'in ve Amerika'nın Irak için ne düşünebileceği gözönündeyken Irak rejiminin buna fazla güvenle bakabileceği, TC ile çok gizli bir ittifakı uzun süreli kılabileceğini de kuşku ile değerlendirmek gerekir. Ama kesinlikle de böyle bir olasılığı da gözardı etmemek gerektiği kanısındayım. En azından kısa süre içinde bu böyledir, belki değişebilir. Bu yönlü bazı önemli görüşmelerin yapıldığı kanaatimdeyim. Hatta alınan bazı bilgilere göre Türk askeri PKK'yi temizledikten sonra, KDP'yi buraya hakim kılacak. KDP de bundan sonra Irak rejmiyle eski otonomi üzerine bir çözüme girecektir. Tıpkı bu 1971 ittifakında olduğu gibi bu ittifak veya bu otonomi proje-

si canlandırılmak isteniyor. Bu konuda bir anlaşma ihtimali vardır. Fakat fazla gerçekçi değildir. Böyle bir ittifakla hem Türkiye'nin, hem Irak'ın içinde bulunduğu ittifaklarla çelişmektedir. Kendi aralarında dar bir biçimde düşünseler de ABD'ye, İsrail'e bunu kabul ettirmeleri zordur. Yine bölge devletlerinin de tümüyle böyle bir çözümü kabul etmeleri eskisi kadar olası değildir. Ne Irak, ne diğer Arap devletlerinin böyle bir çözümün eskisi kadar destekçisi olacaklarını sanmıyoruz, tam tersine karşı olma ihtimalleri daha yüksektir. Çünkü dengeler değişmiştir. Irak çaresizliğinden dolayı böyle bir konumda olabilir, yani karşıdır, ama gücü olmadığı için bunu pratikleştiremiyor. Böyle bir ittifakın olmadığı da ihtimal olarak öne sürülebilir. Belki de beklediği bir politikası içinde kendisi için bundan yararlanmak isteyebilir. Eğer kendisini daha fazla tehdit ederse, daha fazla karşı çıkacaktır. Ama kendisi için bir çıkış yolu bulabilirse, bu operasyonla ve buna dayanan politikalarla hayli ilgileneyecektir.

KDP'yi bu konuda her iki rejimin de kullanması sözkonusudur. Kaldı ki KDP, bunun örneklerini Erbil saldırısında gösterdi ve şimdi de Türkiye ile benzer bir işbirliğine yönelerek kendisi için dikensiz gül bahçesi yaratmak istiyor. Fazla başarı şansı yok, ama sanıyorum böyle kendi aralarında bir çözümü düşünmüş olabilirler. Ne kadar başarılır, bu ayrı bir sorun. Bize göre bunun başarılması zordur, başarılsa da hesapları çok çetrefil olduğu için kendi aralarında da hızla uzlaşmasızlığa düşeceklerdir. Ve gerginlikler eskisi gibi sürüp gidecektir.

– *Ankara ile İsrail arasında yapılan askeri anlaşmalar bu operasyonla ne kadar bağlantılıdır? Türklerin bu saldırısı size darbe vurmaktan ziyade bölgesel boyutları mı var?*

– Operasyonun arka cephesini İsrail-Türkiye stratejik anlaşması oluşturmaktadır, bunun daha da arkasında Amerika desteği yatmaktadır. Bu dar bir askeri anlaşma değildir, bölge üzerinde ortaklaşa bir hakimiyet

planını geliştirdiklerini iyi bilmek lazım. Ve her gün daha da artan bir açıklıkla ortaya çıkmaktadır ki, bölge üzerinde gerek Avrupa'nın, hatta Rusya'nın, Japonya'nın etkisini daraltmak, ABD'nin güdümünde, İsrail ve Türkiye öcölüğünde denetimi, hakimiyeti daha da pekiştirmek gibi bir stratejinin geliştirildiğini herkes görmektedir. Bu stratejiye son iki yılda ağırlıklı olarak ulaşılmıştır.

Türkiye'nin iç siyasi durumu, ekonomik iflası buna çok zorunlu ihtiyaç arzettiği gibi, askeri çözümün de gerçekleşmemesi, askeri anlamda da mutlak anlamda İsrail'e muhtaç olmaları; daha da ötesi, iki gücün de arkasında ABD'nin de bölge üzerinde hem su, hem petrol nedeniyle hakimiyetinin geliştirilmesi ortak çıkarlarındır. Kendileri buna stratejik çıkarlar, diyorlar.

Türk genelkurmayı ile İsrail genelkurmayı açık stratejik işbirliğinden bahsettiler, çıkarlarının bunu emrettiğini söylediler. Bu temelde girilen pratik ilişkilerle gün be gün geliştirilmekte. Örneğin, Doğu Akdeniz'de gerçekleştirilecek tatbikat bunun ilginç, ama anlamlı bir başlangıcı olacak, bu operasyon bunun çarpıcı bir uygulamasıdır. Bize göre bunun daha da geliştirilmesi kapsamlı bölgesel çatışmalara kapı aralayacaktır. Çünkü bu üçlü ittifakın salt PKK'ye yönelik olmadığı, hatta salt Kürt sorununu esas alarak gelişmediği, en başta Irak rejimini ya kendisiyle kendi çizdiği bir çerçevede bir işbirliğine zorlaması, ya da ortadan kaldırması, direkt kendi denetiminde bir Irak yönetimine ulaşması acil bir hedef olarak önlerindedir. 1997'de özellikle buna ulaşmak için çabalar giderek yoğunlaştırılıyor. Buna ulaşırsa İran özellikle büyük bir tehdit altına alınacaktır, sıra İran'a gelecektir. Tabii ki, Irak'ın genelinde konulan denetimle de, Arap alemi üzerinde yeni bir kısaç geliştirilmiş olacaktır. Böylesine adeta bölge halklarının göbeğinde çok önemli bir operasyonla birlikte geliştirilen bu hakimiyet odağı etkileri tüm bölgeyi ve hatta tüm uluslararası alanı ciddi ciddi düşündürmektedir. En başta bölgenin dört temel ulusu; Türkler,

Araplar, Kürtler ve Farslar bu duruma şiddetle direnecelerdir. Hem devlet, hem iç ulusal, siyasal dengeleri zorlayacaktır. Kendi güdümlerinde bir Kürt oluşumu bütün bu ulusların iç bünyesini etkileyecektir. Yine oluşturulacak devlet yapısı bölge genelinde bir hakimiyeti esas alacaktır. Böyle bir hakimiyetin de mevcut devletleri, onların iç rejimlerini önemli oranda etkisi altına almak isteyeceği açıktır. Böyle hedeflere sahip olduğunu az çok bütün stratejistler değerlendirmekteler. Dolayısıyla operasyonun en basit taktik hedefi biziz, ama uzun vadeli hedefi bütün bölge devletleridir. Ve onların özellikle teslim olmayan halklarıdır.

Acaba bu giderek bir bölgesel çatışmaya dönüşebilir mi?

Şüphesiz, bu da bölgedeki güç dengesine bağlı, saldırı ve saldırıya karşı direnişin düzeyine bağlıdır. Hiç kimse sanmasın ki, PKK ezildikten sonra bu operasyonun sonu gelecektir. Hayır! Siyasi amaçları dalga dalga bütün bölge üzerinde etkisini gösterecektir. Askeri olarak da etkisini giderek bir kıskaca dönüştüreceklerdir. Gerek İran'a dayalı, gerek Arap alemine dayalı bir kısaç hareketini adım adım geliştireceklerdir. Ta Azerbaycan'a, Kafkasya'ya, Orta Asya'ya kadar bu gidecektir. Hatta Balkanlar'dan bunun etkisini görmek mümkündür.

Bu, bir nevi İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler'in Çekoslovakya saldırısına benziyor, bu saldırıya sessiz kalmıyordundan dolayı İkinci Dünya Savaşı giderek gelişti. Dolayısıyla eğer bize yönelik bu saldırı başarıya ulaşırsa, bölge üzerindeki etkisi ve bölge halklarına, devletlerine saldırma da hız kazanabilir. Dolayısıyla bizim bundan çıkarmamız gereken sonuç, haksız ve muazzam bir güç dengesizliği altında geliştirilen operasyona, sadece Kürtlerin yurtsever güçlerin değil, bölge haklarının da yurtsever güçlerinin ve devletlerinin dayanışma içine girmelerinde hayati yararlar vardır. Hepsinin vazgeçilmez ortak çıkarları vardır. Bunun hızla görüleceği kanısındayım.

Bugün bir ulus ayağa kalkmış. Silahlı gücüyle varlığını ortaya koymuştur. Siyasi ve diplomatik gücüyle ağırlığını herkese kabul ettirmiş. 15 yıllık savaşıyla yenilmez bir halk olduğunu dost düşman herkese göstermiştir. Bu, böyle bir halkın önünde zafer kapıları açık demektir. Yeter ki, ortaya çıkan ulusun maddi ve manevi imkanlarını örgütlemesini bilsin.

Ülkemiz ilk defa bu kadar uzun süreli ve kesintisiz bir savaşa tanık oluyor. Savaş sosyal, siyasal, kültürel yaşamı bütün yönleriyle değiştiriyor. Çok uzun yılları alan bu gelişmeler, değişimler ülkemizde savaşla çok kısa sürede gelişme gösteriyor. Kürdistan ilk defa bu düzeyde hızlı bir süreci yaşıyor.

Savaş ve seferberlik zamanlarında ister karşı-mızdaki düşman güçleri olsun, isterse devrimciler olsun, yaşam koşullarını değiştirmek zorundadırlar. Savaşlarda eskiyi, geriyi dayatmak yenilgi ile eş anlamlıdır. Kim kendisini savaş koşullarına göre düzenlerse, savaşın sert ve hızlı temposu karşısında ayakta kalır ve savaşı kazanır.

Evet, bugün bir örgütlenme ve büyük bir savaş var. Bu örgütlenme ve savaşın zafere ulaşması için varolan örgütlenmenin mücadeleden etkilenen tüm kişi ve tabakaları kapsaması gerekir. Nitekim Parti Önderliği *"Zafer uzakta değildir"* derken, aynı zamanda *"zafer için ulusal seferberlik"* talimatını da vermiştir.

Bu talimat en başta da Kürdistan'da, metropollerde ve Avrupa'da kendini dayatmaktadır. Varolanla yetinmenin zafere ulaşmak isteyen bir halk için kabul edilemez olduğunu ortaya koymak gerekiyor.

Avrupa'da ise iki görevle karşı karşıyadır halk öncüleri. Birincisi, halkın ulusal örgütlenmesini tamamlamaktır, diğer bir deyişle örgütlenmemiş Kürdistanlı bırakmamaktır. İkincisi ise, bu kitleyi ülkeye taşırmaktır. Yani ülkeyi, metropollerini Avrupa'dan beslemektir.

Bu hedeflere ulaşmak için örgütlenmeyi nitel ve nicel olarak geliştirmek artık bir zorunluluktur. Şimdiye kadar varolan eksik ve yetersiz yaklaşımları aşmadan da sözkonusu hedefleri yerine getirecek bir örgüt kapasitesine ulaşamaz.

Bütün örgüt birimlerinin ve kurumlarının önemli sorunu her zaman iyi merkezileşme, birimleşme ve kolektivizmi uygulamadaki yetersizlikler olarak kendini göstermiştir.

Birimleşememe, kurumlaşamama, kolektif olamama uzlaşmacılığın ve liberalizmin beslediği bir sonuç olarak ortaya konulsa da, birimleşememe aynı zamanda liberalizm, uzlaşmacılık ve tepkiciliği yaşıtan örgüt dışı bir yaklaşımdır.

Denilebilir ki, liberalizm ve uzlaşmacılık bir örgütü içten içe çürütecek bir ağaç kurdu gibidir. Liberalizm ve uzlaşmacılığın olduğu yerde ne örgütleşme, ne örgüt kültürü gelişir. Liberalizm ve uzlaşmacılık örgüt tasfiyeciliğinin diğer bir adıdır.

Özellikle Avrupa faaliyetlerimizde bireycilik, liberalizm, uzlaşmacılık ve bunun doğal sonucu olarak da yer yer tepkisellik ve sektarizm yaşanmaktadır.

Liberalizm birbirlerinin yanlışlıklarına karşı ilkeli yaklaşmama, görmezlikten gelme, geçiştirme vb. biçimde ortaya çıkar. Uzlaşma da tabii ki, yine karşılıklı yanlışlıklarda kendini gösterir. Bu durum da örgütün doğrular temelinde kurumlaşmasına ve büyümesine zarar verir. Uzlaşmacılık yanıbaşımızdaki örgüt değerlerine gelen zararlar karşısında sessiz kalmaktır. Bunun diğer anlamı mücadeleden keskin hale gelmemektir. Gerçek bir dava adamı olma konumundan uzak olmaktır. Parti, cephe ve halk temsilciliğini layıkıyla yerine getirmemektir.

Liberal ve uzlaşmacı olunan yerde sorunlar zamanında çözülmediği için ortam bulanıklaşmakta, giderek doğru ile yanlışın seçilemediği hastalıklı bir bünye oluşmaktadır. Leke bulanık olmayan, berrak

ortamda ancak görülebilir.

Yine liberalizm ve uzlaşmacılığın olduğu yerde sorunlar birikir, giderek çözülmez bir yumağa dönüşür. Bu durum çelişmenin zemini olur. Sorunlar zamanında çözülmediği için bireylerde tepkiselliğe yol açan birikimlere neden olur. Bu yönüyle tepkicilik ve sektarizm, liberalizm ve uzlaşmacılığın diğer yüzüdür.

İşte, büyük savaş ve seferberlik zamanları bütün sorunları aşma süreçleridir. Oysa bulunduğumuz saha pratiklerinde yığınca sorun durmaktadır. Elbette ki,

ğerlendirmek yerine, buna dayanarak ağavari ve keyfi yaşamak suçtur. Bu tarz bir pratik artık kabul edilemez. Bu tehlikeli anlayış ve yaklaşımlar örgüt yapısını kemirirken, büyük gelişmelerin önüne set çekerken, sadece verilen görevi yerine getirmekle meşgul olan, sağını-solunu göremeyecek kadar dar yaklaşımlara da son verilerek zorundadır. Geline bu süreçte örgüt ve sınıf dışı anlayışların tahribatları daha ağırdır. Dikkat edilmezse, çok yönlü tedbirler geliştirilmezse, kolektif bir faaliyet esas alınmazsa büyük gelişmelerin heba

manın kişiliğine ulaşmamak, kişinin kendine ve mensubu olduğu örgüte yapabileceği en büyük kötülüktür. Bu tutum, sürecin büyüklüğünü küçülterek geriye çekmektir. Artık bu da kabul edilmeyecektir. Böyle bir yetmezlikte ısrar etmek ise, elemenin gerekçesi olacaktır. Hiç kimsenin kendini konuşturma, işleri tıkama, yetmez pratiği sergileme, PKK yaşamını aşındırma ve yine bu durumuna seyirci kalma görevi yoktur. Tersine görev, her türlü geri yaşam ve çalışma tarzını ortadan kaldırmak, dönemsel görevleri PKK'nin militan ruhuyla

gelişme yaratmanın biricik çözüm yoluudur. Varolan bütün eksiklikleri ortadan kaldırmak, gelişme yolunu engellerden arındırmak için herkes istediği kadar yoğunlaşma ve aydınlanma imkanına sahiptir. Temel görevlerden biri de budur. Bu görev başarılararak dönemin siyasal doğrultusu yakalanmak durumundadır. Kısacası her şeyin doğrusuna ulaşılacak, bunun ideolojik, politik, pratik yürütme gücü kazanılacak ve hiç kimse kendi başarısızlığına gerekçe göstermeyecektir.

Bundan sonraki görevlerde, bütün bu eksikliklerin ve yetmezliklerin çözüm yollarını ortaya koyan, seferberlik sürecinin başarı perspektifini geliştiren çözümlerler esas alınacaktır. Kadro ve çalışanlar buna göre yaşayacak ve çalışmaya yürütecektir.

Geçmişten ders çıkarılacak, ama geçmiş tekrarlanmayacaktır. Başarı veya başarısızlığımızın ölçüsü *"eskiye oranla"* değil, seferberlik sürecinin önümüze koyduğu ileri hedefler olacaktır. Artık eski olan, sonuç vermeyen her özellik ve tutuma son verilerek zorundadır.

Herkes örgüt ve çalışmanın sahibidir. Kolektivizm ve ruh birliği ücadelenin sorumluluğuna ortak katılımdır. Kendini bu işlerin dışında tutarak bir dayanışmacı gibi katılmak, başkasının işiymiş gibi yaklaşmak, yapılanların sonuçlarını düşünmemek örgüt dışılığı yaşamaktan başka bir anlama gelmeyecektir. Hatalar başka yerde aranmayacaktır. Hepimiz her şeyi kendimizden başlatacak ve bununla yetinmeyip etrafımıza da yaymak zorundayız. Kimsenin tek bir işi yoktur; esas görev sahaları olmakla birlikte herkes her devrim işine karşı sorumlu olacaktır. Tek yönlülük aşıllacak, bunun yerine komple devrimciliğe ulaşılacaktır. Bu anlamda eyalet, bölge, alan ve kurum devrimciliği aşıllacaktır.

Bir PKK kadrosu dar pratikçi değildir, o hep yeninin yaratıcısıdır. Bütün çalışmaların ülkeye taşırılması, ulusal örgütlenmenin tamamlanması, ulusal kurumlaşmanın geliştirilmesi için faaliyetlerde sıkı bir denetim, güçlü bir hakimiyet vazgeçilmez kılınacaktır. Her kadro ve çalışan hem kendisini, hem de çevresini tam katacaktır. Dış kamuoyu çalışmalarında dostlar daha sonuç alıcı bir çalışma içine gerimeli ve **halk diplomasisi** esprisiyle çalışmalar yürütülmeli.

Tempo artırılıp, güçlü planlamalar temelinde çalışmalar yürütülecektir. En iyisi ve en fazlası hedeflenecektir. Sürecin görevlerini karşılayacak bir yoğunlaşma temelinde örgüt yaşamı ve çalışma tarzı tam oturtulacaktır. Çözumsuzlük, didişmecilik, uzlaşmacılık, tekdüzellik mutlaka aşıllacaktır. Bu şekilde koparcılığın ve başarının zemini yaratılacaktır.

Kısacası, bu seferberlik sürecinde PKK militan ruhu, seferberlik ruhuyla bütün çalışma sahalarına egemen kılınacaktır. Örgüt yaşamı kurallarına göre oturtularak, sürece denk düşen bir hareketlilik, bir canlılık, bir coşku esas alınacaktır. Seferberlik sürecinin havasını her kadro ve çalışan önce kendisinde hissederek, bunu kitleye de yansıtabilecektir. Söz eyleme dönüştürülecektir. Düşünce ile uygulama arasındaki uçurum mümkün olan en kısa zamanda doldurulacaktır. PKK kişiliğine ulaşmayanlar, sürecin fırtınasıyla bir tarafa savrılacaklardır. Başlangıç yaptığımız bu süreç hepimiz açısından bir sınav niteliğinde geçecektir. Hepimiz bunun büyük sorumluluğuyla hareket edecek ve bu sınavı başı dik olarak başarmayı hedefleyeceğiz.

1997 Güney ve Kuzey Kürdistan'daki savaş ve örgütsel seferberlik hamlesi ışığında Avrupa ve metropol faaliyetlerimiz açısından kesin bir dönüm noktası olacaktır. Militanca bir çalışma tarzıyla, örgüt bilinci ve PKK yaşamıyla süreci beklentilerin çok üstünde başarılarla geçirmek için hiçbir gerekçe ve engel tanınamalıdır!

Hayatımızın savaşı ve seferberlik

"Liberalizm ve uzlaşmacılık örgüt tasfiyeciliğinin diğer bir adıdır."

bu sorunları giderecek olanlar da yine kadro ve cephe çalışanlarıdır.

Bundan dolayı artık her örgüt veya cephe militanı çok iyi bilmek durumundadır ki, bu süreç ve bu süreçten sonra kişisel tarz, niyete göre yaklaşım, çizgiden kopuk yürüyüş, mutlaka başarmakla görevli olduğumuz bu seferberlik sürecine karşı tehlikeli ve ezilmesi gereken bir yaşam biçimidir. Bu kez yeni süreç veya seferberlik deyip geçmişi tekrarlamamalıyız. PKK ve yaşadığımız bu tarihsel savaş zamanları her şeyin köklü değişimini, eskiye ait bütün kalıntıların parçalanmasını, herkesin anlık yoğunlaşmalarla kendini ciddi yargılamalardan geçirmesini dayatıyor. Bu noktada yanılgılar, yetmezliklerin olması kabul edilmez. Derin bireycilik anlayışının örgüt yapımız içinde yarattığı aşınma, yerleştirdiği alışkanlık artık terk edilmelidir. Çünkü büyük savaş zamanları arınmanın, kendini köklü dönüştürme ve herkesin kendisini sınavdığı zamanlardır.

Hiç kimse dönüşüm yapmadan, kendisini örgütsel ve pratiksel başarıya kilitlemeyen, militan yaşama ulaşmadan başara bileceği gaffetine düşmesin. Başarıyı böyle kolay düşünmek, seferberlik sürecinin hassasiyetini ve ağırlığını hiç bilmemek veya umursamamak demektir. Artık bundan sonra doğrular, uygulamak ve kazanımlar sağlamak için dile getirilmelidir. Lafazanlık ve bireycilik gelişmeler üzerinde ağır bir yük ve ciddi bir engeldir.

Güney Kürdistan ve Kuzey'deki devrimci atılım ile içine girmiş olduğumuz dönem denge aşamasından saldırı ve iktidarlaşma sürecine geçmiştir. Artık geçiş süreci tamamlanmış, saldırı ve zafer sürecine girilmiştir. Bu durum veya bu gerçekleşme sadece savaş meydanlarında çarpışan devrimci silahlı kuvvetlerimiz için değil, bütün mücadele sahalarındaki biz militanlar için geçerli olan bir durumdur. Geçen yıllarda görüldüğü üzere iktidarlaşmayı ve hazır olan imkanları zafer için de-

olması ve çok değerli çabaların boşa gitmesi işten bile değildir. Öyleyse yanlış, yanlış; onun iyi ve kötü niyetlisi yoktur. Yanlış yapmak ile yanlış seyrirci kalmak; çizgi dışında yürümek ile çizgiye girmek aynı sonuçlara gider. Dolayısıyla bunlara karşı geliştirilecek devrimci durum ve tedbir de aynı olmak durumundadır.

Örgüt adamı sadece çalışmak için değil, örgütü işletmek, örgütsel tarzı, örgütsel tavrı uygulamak ve işleyişe ters olan durumlara müdahale etmek için vardır. Onun varlık gerekçesi bundan başka bir şey değildir. Yakınmak, gerekçelendirmek, çözümsüz kalmak, kurtarıcı beklemek bir PKK militanın kendisine yakıştıracığı tutumlar değildir. İşte, pratiklerimizde bütün zamanlar için hep kurtarıcı beklenilmiştir. Kurtarıcılar beklenildiği gibi, sorunlar da sürekli Parti Önderliği'ne havale edilmiştir. Şimdi gerçekleşmekte olan ve gerçekleşen PKK militan tarzı her dönemden daha çok gerekli ve hassastır.

Her militan doğruyu egemen kılmak için PKK militan ölçülerini esas almak zorundadır. Neyin doğru, neyin yanlış; neyin başarı, neyin kayıp olduğu seferberlik ölçüleriyle değerlendirilmek zorundadır. Bağnaz ve derin olan bireysel kaygılar terk edilmediği sürece çalışmalarda gerçek başarılarla ulaşmak mümkün değildir. Bu temelde bir PKK kadrosunun, bir PKK çalışanın örgüt kaygısı dışında hiçbir kaygısı olamaz. Diğer bütün kaygılar bireysel kaygılardır ve sapmalara götürür. Nitekim büyük savaş zamanlarında ve seferberlik durumlarında böylesi tutumlara girenler gelişmelerin altında ezilip giderler. Aynı zamanda seferberlik zamanları kendiliğinden doğmaz. Eğer bugün bir seferberlik durumu varsa, bu, mücadelemizin geldiği düzey ve tarihin bize sunmuş olduğu bir fırsattır. Tarih, kolay kolay halklara böyle fırsatlar vermez.

İşte, bu olağanüstü savaş zamanlarında sıradan çabalarla yetinmek, iktidarlaş-

başarmak, bunun için kesintisiz zafer yürüyüşünün militanı olmaktır. Herkes böyle tarihsel bir önemde olan görevlerin yürütücüsü olmak için PKK saflarında yer alıyor. Kendini bu görevlerin başarısına vermeyenlerin PKK içinde yeri olamaz. Nitekim artık eskisi gibi geçiştirme, basit yaklaşma, kendini yaşama, kişiliğini dönüştürmeme yaklaşımlarını eleştirmekle yetinilmez, tüzük bu tür durumlar için vardır ve kesinlikle işletilecektir. Ölçüler muğlak bırakılmayacaktır. Savaş zorlu geçiyorsa, halkımız ve dağdaki militanlarımız büyük varolma savaşı veriyorlarsa, savaş sahaları dışındaki alanlarda bulunan kadrolar da buna göre bir savaş ruhunu yaşayacak, kolaya kaçmayacaktır. Artık zor değil, başarısızlık ve kolaya kaçmak bizim için ancak ölüm olabilir.

Düşman ve bulunulan saha gereği emperyalizmi dikkate alarak hiçbir imkan ve fırsatı kaçırmadan sürekli tetikte olmak, yine düşman güç yeterirse bütün bir dünyayı arkasına alıp bizi ezmeyi hedeflerken, bizim varolanla yetinmemizin, büyümeyi hedeflemememizin, kalıpcı-tekdüze çalışma tarzında ısrar etmemizin, gizliliğe dikkat etmeyen, liberal-sekter tutumları aşmamamızın hiçbir izahı kabul görmeyecektir. Düşman bir düşünüyorsa biz on düşüneneceğiz; düşman bir yapıyorsa biz daha fazla yapmak zorundayız. Artık bunlar birer slogan olarak kalmayacak, işte bu seferberlik sürecinde temel hedeflerimiz ve perspektiflerimiz olacaktır. Bunun yoğunlaşma ve temposunu yakalamakla kazanmamızın mümkün olacağını kendimize yedireceğiz.

Parti Genel Başkanımızın neredeyse günlük olarak bizlere sunduğu çözümlerinde ortaya konulmayan ve aynı zamanda giderme yolu gösterilmeyen tek bir sorun kalmamıştır. Bu çözümlerler üzerinde yoğunlaşmak, doğru anlamak ve bununla yetinmeyip onun uygulama düzeyini yakalamak sorunları aşmanın,

Sömürgecilik, bir istikrarsızlık sistemidir

“*Türk ordusu neredeyse Kürdistan’a sığınmış gibidir. Onun bu durumu, 1920 yıllarında Mustafa Kemal ve Kazım Karabekir’in Kürdistan’a sığınmalarını çağrıştırmaktadır.*”

● Baştarafı 1. sayfada

ğu'daki genel konjonktürün de bu olağanüstü gelişmede tersten etkileri vardır. Apaçık ortada olmasına rağmen, Kürt halkını ve ülkesini inkara dayanan bir statü-konun sürmesinin asla mümkün olmaması, Ortadoğu'da tarihi son derece zorlamış ve bugün de herkes açısından önemli bir tıkanmayla karşı karşıya bırakmıştır. Kürdistan'ı aralarında paylaşarak sömürgeleştiren bölge ülkeleri, Kürdistan gibi yakıcı bir gerçeği inkar etmiş olmanın bedelini, bir türlü istikrar yüzü görmemekle ödemektedirler. Sürekli olarak emperyalizmin karşılığında uşaklık isteyen desteğine ve aynı anlamda olmak üzere oyunlarına, kişiliksizleştirmesine maruz kalmaktadırlar. Kürdistan sorunu çözülmeyinceye kadar da, bu durum böyle sürüp gidecektir.

Ancak madalyonun bir de diğer yüzü var ki, o da yeni sömürgeciliğin bir istikrarsızlık sistemi olduğudur. Zaten esas olarak, kapitalist sömürgeciliğin herhangi bir ölçüde etkisi altındaki bir toplumsal alanda, tutarlı bir toplumsal gelişmeyi beklemek de hayalden başka bir şey değildir. Nitekim yeni sömürgecilikte “*düşük yoğunluklu savaş*” olarak tanımlanan durum, sömürgeci eylemi sürdürmenin bir zemini olarak, istikrarsızlık çerçevesinde tanımlanabilmektedir. Bir paradoks gibi görünse de, istikrar ve istikrarsızlık kavramları emperyalist literatürde birbirinin yerine geçebilmektedir. Kısaca, emperyalizm ve sömürgecilik için, bir bölgenin kendi iç istikrarı veya istikrarsızlığı önemli değildir; onun için önemli olan, bölgeden askeri, siyasi, ekonomik olarak nasıl yararlanacağı, nasıl sömüreceğidir. Eğer iç istikrar sömürüye hizmet ediyorsa, iç istikrardan yana bir tutum takınılır; değilse, istikrarsızlık tercih edilir. Ancak bu çerçevede içinde emperyalizm için istikrar kavramının bir anlamı olabilir.

Bütün bunlar ne demektir? Her şeyden önce, emperyalist sömürgeci devlet yönetimlerinin üstyapılarının; istikrarsız toplumsal yapıları yönetmek durumunda oldukları ve bütün işleyişlerini, irili ufaklı bütün örgütlerini yeri geldiğinde buna göre ayarladıkları, artık uzun zamandır bilinen bir gerçektir. Kontrgerilla, gayrı-nizami harp, paramiliter (yarı sivil) örgütler, bir bütün olarak istikrarsızlığın denetim örgütleridir. Hatta öyle ki, bir yerde belli bir istikrar varsa bile, eğer çıkarları gerektiriyorsa, emperyalizmin maşası bu kontra oluşumlar eliyle istikrar bozulmaktadır. Böylesi bir yöntem, sömürgeleştirme veya sömürülme işlemine konu edilen insan topluluklarının kendilerine gelmelerini, sistematik düşünmelerini, kendilerini özgürleştirecek bir savaşıma içine girmelerini engeller; toplumu sürekli depresif bir konumda tutar.

Varılan aşamada, sözünü ettiğimiz bu yöntemlerin tümü, Türkiye'de ve Kürdistan'da denenmiştir. Türkiye'de bu deneyim, özellikle 1970'lerin başlarından 1980 darbesine, oradan da alınan sonuçların değerlendirilmesiyle günümüze kadar, emperyalizm tarafından başarıyla uygulanmıştır. Ancak Kürdistan'da bu oyun istenen ölçüde tutmamıştır ve sonuçta yenilgiyle yüzyüze gelen, TC sömürgeci sistemi ve onun şahsında yeni emperyalist sömürgecilik olmuştur. 1996 sonları ve '97 başlarında TC devletinin uğradığı çözülmeye, bu kısmi yenilginin bir ifadesidir. Özellikle Türk ordu güçleri içinde derinleşen bir moralsizlik ve değersizlik duygusu hakim olmuştur. Faşist ideolojiyle, şoven propagandayla zehirlenmiş olan geniş Türk halk kesimleri, iç politik karmaşanın düşürücü, düşüncüyü felç edici etkisini yaşamakta, son derece tehlikeli değer kayıplarına uğramaktadırlar. Orta sınıf dep-

resittir, ne yapacağını kestiremez bir durumda olan insanlar yığındır. Türkiye'nin en istikrarlı yapılarından biri olan belli-başlı holdingler çevresinde bile, belirsizlik giderek daha çok hakim olmakta, ekonomik ve buna paralel olarak siyasal risk büyümektedir. Politika ile ekonomik yapı arasındaki dengeler bozulmaktadır; yeneden kurulması için de, en azından Kürt

● Sorun, kemalist devletin, Batılı emperyalizmin emriyle paramparça ettiği toplumu artık

istediği gibi yönetememesinden kaynaklanmaktadır. Artık eski tarzla hiçbir zaman yönetemeyecektir de. Günümüz gereklerine uygun bir politika, özellikle Kürt halkının inkarına dayalı olmayan bir politika geliştirmedeği sürece de, giderek gerileyecek ve yıkılacaktır.

Şu anda Türk ordusu neredeyse Kürdistan'a sığınmış gibidir. Onun bu durumu, 1920 yıllarında Mustafa Kemal ve Kazım Karabekir'in Kürdistan'a sığınmalarını çağrıştırmaktadır. ”

sorunu konusunda radikal politik dönüşümler gerekmektedir. TC ordusu, kendi kendisinden korkar bir duruma gelmiştir. Kayıtdışı ekonomi ile bunun gerektirdiği 'kayıtdışı' meşru olmayan ilişkilerin genel gelişimini, Türk istihbarat ve diğer devlet güçleri artık denetleyemez duruma gelince; iç hesaplaşmalar ve çatışmalar başlamıştır. Bu durum, bugün de örtülü bir biçimde sürmektedir. Türk devleti, kendisi açıkça itiraf etmese de, veya devletin yetkili ağızlarından kimi zaman üstü örtülü olarak ifade edildiği üzere, bugün derin bir bunalım içindedir. Özel Harp Dairesi kaynağından ve MHP üzerinden geliştirilen faşist kadrolaşma, devletin bütün kademelerinde zaten eskiden beri hakimdi. Bugün bu faşist hakimiyet, sivil kurum ve kuruluşlarda da en geniş çaplı bir biçimde yerleşmiş olduğu halde, yine de ortada bir sorun vardır ve bu sorun devleti ve ülkeyi bunalımlı bir hale koymaktadır. Bu bunalımın esası, yerleşen faşist mekanizmanın TC tarihi için tersten yepyeni bir karakter taşımasından ileri gelmektedir. En azından böyle bir faşist sistemleşme, islama bağışık değildir; bu açıdan kolaylıkla Doğu'dan gelen etkilere açık olabilmektedir. Türkiye'nin doğusundaki İran, önemli bir ideolojik yapılanmasını ihraç edebilmek için Türkiye'yi en elverişli bir zemin olarak görmektedir. Öte yandan 12 Eylül 1980 sonrası gelişen paramiliter faşist yapılanmanın bir sınıfsal karakterinden de söz edilebilir. Onyıllardır süren savaşın toz bulutları içinde oldukça güçlü bir sermaye biriktiren bu kesim, devlet yapısını tümüyle ele geçirmeye çalışmaktadır. Bunun yolu da, “*bir ihtilal*”, bir darbe, bir iç savaş durumu olmaktadır ki, zaman zaman faşist yapılanmanın bazı sözcülerinin açıklamalarından bunu son derece açık bir biçimde anlamak mümkündür. Sözünü ettiğimiz toplumsal sıçrama, klasik bir altüst oluş biçiminde olmasa bile, Hitler'in iktidara geliş sürecine benzer bir süreci yaşatma eğilimindedir. Böylesine bir altüst oluş, 70 küsur yıllık kemalist sermayeyi birdenbire ikinci plana itebilecektir. Geri plana böylece itilen sadece sermaye olmayacak, aynı zamanda kemalist ideoloji de tarihe gömülmüş olacaktır. Esas itibarıyla en çok ordu için gerekli olan kemalist ideoloji, bekasını sağlamak için sığındığı kitle tabanlı faşizmin elinde bir ceset olarak kuruyup kalmaktan korkmaktadır. Gerçekten de, kemalizmin Enver Paşa'dan ayrıldığı ideolojik kopuş, böylesi bir durumda dağılacak ve dolayısıyla ona dayanan yaklaşık yüzyıllık sermaye de tasfiye olma durumuyla karşı karşıya kalacaktır.

Yaşanan, Batı dayanaklı kemalist sermaye ile, toplumun yeni, ancak daha ilkel bir dinamiğinin ortaya çıkardığı sermaye

arasındaki çelişkidir. Bu iki kutbun bugüne kadar üzerinde anlaşarak bir araya gelebildiği tek nokta, Kürt sorununa karşı geliştirilen inkarcı tutumdur. Ancak gelişmeler, bu kutupların günümüzden itibaren artık bu konuda ayrı düşünmeye başlayacaklarını ve uzlaşamayacaklarını göstermektedir. Bu uzlaşmama, Kürt sorunu konusunda taraflardan herhangi biri-

● Sermayenin milliyeti yoktur

nin nispeten de olsa Kürt halkının yararına bir tutum takınabileceğini göstermez. Aksine, şu anda Türk devlet ve hükümet yapısı içindeki çelişkilere rağmen; çelişen tarafların her ikisi de, Kürt halkı karşısında aynı stratejiyi ve aynı faşist, şoven, ırkçı bir ideolojiyi paylaşmaktadırlar. Ayrıldıkları tek, ama belirleyici nokta, sahip oldukları ve olmak istedikleri sermayedir. Nitekim, bugün somutlaşmış görüldüğü biçimiyle Refah Partisi ile TC ordusu arasındaki çelişki, iç gelişmelerin belirleyicisi olan emperyalist Batı tarafından **esgüdümlü olarak yönlendirilmektedir**. RP, en az DYP kadar, başta Amerika olmak üzere, emperyalist Batı'nın politik ve kapitalist güdümündedir. TC ordu kurmaylığının emperyalizmin doğrudan güdümünde ve hizmetinde bir yapı olduğunu da ayrıca belirtmeye gerek yok. Gerek içinde bulunduğu askeri ittifak, gerekse de politik doğrultuları, bunun dışına çıkmalarına izin vermemektedir. Doğası zaten bundan ibarettir.

Sermayenin milliyeti yoktur

Eğer bir emperyalist globalizmden söz edilecekse, bu anlamda sözedilmelidir. Sömürgecilik, dünya üzerinde artık tek tek devletlerin yönetildiği ve sadece tek bir devletten oluşan bir güç odağının yararlandığı bir sistem değildir. Sömürgecilik, dünyasal bir sistemdir ve buna ilişkin bütün askeri, toplumsal, politik düzenlemeler; milliyeti ol-

● Emperyalizmin derdi, çelişkisi halklardır, rejimlerle değildir.

Bu anlamda, bir ideoloji olarak islam, bir rejim olarak şeriat, emperyalizm için herhangi bir sorun teşkil etmemektedir. Gerek Avrupa ülkelerinin, gerekse de Amerika'nın bu anlamdaki tutumları da çok üstü kapalı değildir. Zaten Türkiye cephesinde emperyalizmin temel problemi bir şeriat tehlikesi değil, geleneksel uluslararası sermayenin karşı karşıya kaldığı tehlikedir.”

mayan dünyasal bir çıkarlar ağı içinde yürütülmektedir. Emperyalist yeni-sömürgeciliğin milliyeti sermayedir. Bu anlamda TC içindeki sömürgeci yapının, örneğin, bir Amerika'nın sömürgeci yapısıyla çok fazla bir farkı yoktur. Yanısıra, TC içindeki güç odakları da, artık 'milli mutabakat' türünden bir birliktelik çerçevesinde bir araya gelemeyeceklerdir. Onları bir araya getirecek veya ayırarak olan, sermaye ve buna ilişkin çıkarlardır. Bir halk deyimiyle özetlersek; günümüz dünyasında sermayenin, yani *‘paranın ne dini-imanı vardır, ne de milliyeti vardır’*.

“*Yeni dünya düzeni*” olarak tanımlanan globalist düzenlenme, bu anlamda bir yeni sömürgecilik düzenlemesidir ve

pek de o kadar “*yeni*” değildir. En azından Ernesto Che Guevara'nın CIA operasyonuyla Bolivya dağlarında imhaya uğratılmasından bu yana, uluslararası sömürgecilik bütün dünya üzerinde en etkili biçimler altında sürdürülmektedir.

Yeni sömürgeciliğin kendine göre bir dünya haritası vardır; belirlediği toplumsal, siyasal, etnik, askeri etkinlik sınırları vardır.

● Sermayenin milliyeti yoktur

Refah düzeylerinin korunacağı toplumsal veya coğrafi alanlar vardır; yine buna karşılık pervasız bir sömürgeleştirme, ezme politikasının yürütüleceği, karmaşanın / kaosun egemen kılınacağı alanlar vardır. Sürekli bir “*düşük yoğunluklu çatışma*” durumunun korunacağı, uzun vadeli emperyalist planların hayata geçirildiği alanlar vardır. Ne olursa olsun, başta Amerika olmak üzere, sömürgeciliğin bu stratejik dünyasal yönelimi, giderek yeryüzünün birçok alanını halklar zindanına çevirmiş, bunun da ötesinde derin bir kaos yaratmıştır. Konumuz açısından önemli olan Türkiye-İsrail-ABD ittifakı, sadece kaosu denetleme amacı taşımamakta; aynı zamanda, bir yandan Suriye ve İran'ın ideolojik, toplumsal ve askeri gücünü denetimine ve hizmetine almak, öte yandan da PKK dinamiğinin savaş gücünü hareketsiz bırakmak veya yoketmek amacını taşımaktadır. Bu, başta Türk sömürgeciliği olmak üzere, emperyalist sömürgeciliğin hayati çıkarları gereği böyle hesaplanmaktadır. İsraili genel kurmay, Türkiye ile İsrail'i Suriye ve Lübnan üzerinden karayoluyla birleştiren bir bağlantının düşünüyorduğundan söz etmektedir. Bunun anlamı, İsrail'in politik ve askeri anlamda Zagros dağlarına kadar uzanmasıdır. Özellikle İran'ın islami ideolojik-siyasal dinamiğinin denetime alınma çalışması, sadece bu ülkeye karşı etkin yönelimlerden oluşmamaktadır. Esasen Refah odağı tarafından toparlanan İran etkisi, yine Refah üzerinden TC devleti ve Amerika ile ilişkilendirilip bağlanarak, nötralize edilmeye çalışılmakta; yine doğrudan İran

lahlar olarak çalışabilmektedir. Türkiye'de orta sınıf ve küçük esnaf sermayesi ile kayıtdışı ekonominin üzerinde gelişen yeni faşist karakterli sermaye ile askeri sermayenin yaşadığı çelişkiler, bunun en çarpıcı örnekleridir. Her iki odağın da sermayeleri uluslararası karakterdedir. Her iki odağın da sermayeleri, Kürdistan'da sürmekte olan savaş zemininde geliştirilmiştir. Her iki odağa da faşist karakterini veren özellik, sermayenin bu haksız savaşa ilişkin niteliğidir. İşte bu, söz konusu sermayeler için bir çıkmazdır ve aralarındaki çelişkileri beslemektedir.

Orta sınıf, küçük esnaf ve kayıtdışı ekonominin (buna Kürt halkının haydutça talan edilen zenginlikleri dahildir) oluşturduğu sermaye, özellikle polis ve özel tim adı altında geliştirilen kontrgerilla örgütlerinin finanse edilmesinde kullanılmaktadır. Ancak ilginç olan nokta, bu kesimin geleneksel anlamda sistematik devlet bincinci olmamasına rağmen, devletin özellikle kadro hareketi denen kemalist yönetim ekiplerin ardılları olan kesimleri tasfiye etmeye çalışmasıdır. Aynı zamanda militer ve paramiliter bir yükselme göstermekte ve onun bu türden silahlanmış bir yükselişi; Türkiye'de bugüne kadar tek belirleyici silahlı güç olan askerleri son derece zorlamaktadır.

Gelenek bitmiştir; sözünü ettiğimiz zorlama, faşist karakterde de olsa, son derece ciddidir ve toplumu esas olarak ayakta tutan kesimlerden gelmektedir. Üstelik bu kalkışma, öyle bir darbeye eskisi gibi rahatça kırılacak bir dalga değildir. Direnmekte, son derece tehditkar davranmakta ve açıkça silahlanıp kendisini askeri olarak da geliştirmektedir.

Sorun, kemalist devletin, Batılı emperyalizmin emriyle paramparça ettiği toplumu artık istediği gibi yönetememesinden kaynaklanmaktadır. Artık eski tarzla hiçbir zaman yönetemeyecektir de. Günümüz gereklerine uygun bir politika, özellikle Kürt halkının inkarına dayalı olmayan bir politika geliştirmedeği sürece de, giderek gerileyecek ve yıkılacaktır.

Şu anda Türk ordusu neredeyse Kürdistan'a sığınmış gibidir. Onun bu durumu, 1920 yıllarında Mustafa Kemal ve Kazım Karabekir'in Kürdistan'a sığınmalarını çağrıştırmaktadır. Batı'da, metro-pollerde sosyal-siyasal denetim büyük ölçüde askeri yapıya alternatif olarak geliştirilen ve silahlandırılan polis ve özel tim ile, bunlarla bağlantılı paramiliter örgütle-

● Sermayenin milliyeti yoktur

rin elindedir. 14 Mayıs 1997'de girilen Güney Kürdistan işgalinin hemen ardından Ege kıyılarında gerçekleştirilen gösterişli tatbikatlar, basında olağanüstü süslenecek verilen hava gösterileri ve buralarda emekli generallerin attıkları zavallılık kokan “*Türkiye laiktir, laik kalacak*” sloganları, bu gerçeği tersinden gösterme çabasıdır. Bugün bulundukları aşama, ileride yoksulluktan gösterişli madalyalarını satacakları günlerin kendilerini beklediğini göstermektedir.

TC ordusu, bugün Kürdistan'a sığınmıştır, ama katliam politikasıyla girdiği Kürdistan'da da dayanacağı hiçbir şey yoktur. Sığınmış olmasına rağmen, Kürdistan topraklarının Kürtlerden arındırılması, Kürt

halkının yeryüzünün dört bir yanına savru-larak tarihten silinmesi için; TC'nin askeri şiddete dayalı politikaları gündemden düş-müş değildir ve savaş herhangi bir taraf ya-rarına sonuçlanmayıncaya kadar da, düşe-cek gibi görünmemektedir. Bu stratejik tu-tum, günlük olarak ABD tarafından açıkça desteklenmiştir. Bunun bölgedeki Ameri-kan çıkarlarıyla ilişkisi vardır, korunmak ist-enen güçler dengesiyle ilişkisi vardır. Dün-yasal emperyalist sistemin en genel çıkar-larıyla yine ilişkisi vardır.

RP, İsrail ile Kürdistan-İran arasında bir köprüdür

Güncel islami ideolojinin ise, ne si-yasal, ne de ideolojik anlamda Kürt özgürlük hareketiyle karşıla-şılabilir bir yanı yoktur. Bunların ikisi çok farklı yönelimlerdir. İslam, daha **Hasan Bin Benna** döneminde, yine bugünkü sö-zümona radikal islamin geçmişteki önemli temsilcilerinden **Cemaleddin Afgani** üze-rinden, geçen yüzyılın sonundan başlaya-rak, hatta daha da eskilere gitmek gere-kirse Mısır Valisi **Kavalalı Mehmet Ali Paşa** döneminden başlayarak, Batı em-peryalizminin güdümüne alınmıştır. Buna, en radikal olarak gösterilen cemaat ve ör-gütler de dahildir ve esas itibariyle emper-yalizmin güdümünde gelişmektedirler. İran islam cumhuriyetinin bu türden ilişki-ler sorunu çerçevesindeki konumu da faz-la bilinmemektedir, belirsizdir. O halde, emperyalizm neden PKK ve İran'ı, hatta Suriye'yi **aynı anda** karşısına almaktadır? Emperyalizmin derdi, ilişkisi halklar-ladır, islami rejimlerle değildir.

Bu anlamda, bir ideoloji olarak islam, bir rejim olarak şeriat, emperyalizm için herhangi bir sorun teşkil etmemektedir. Gerek Avrupa ülkelerinin, gerekse de Amerika'nın bu anlamdaki tutumları da çok üstü kapalı değildir. Zaten Türkiye cephesinde emperyalizmin temel proble-mi bir şeriat tehlikesi değil, geleneksel uluslararası sermayenin karşı karşıya kaldığı tehlikedir. Sermaye, toplumsal ze-minden kaynaklanan bir şiddet tehdidi al-tındadır veya talebi ne olursa olsun her-hangi bir denetim dışı toplumsal altüst oluş durumunda, sermayenin çeşitli ara-çları da denetim dışı olarak el değiştirmek-le yüzyüze kalabilir. Herhangi bir iç savaş durumu, kolaylıkla İran tipi bir toplumsal sarsılmaya yol açabilir ve bu da, en iyim-ser bir ihtimalle geleneksel kemalist, yarı-devletçi sermayenin son derece zorlan-ması, hatta yağmalanması anlamına ge-lecektir. Sorun gelip burada düğümlen-mektedir. Gündeme gelen çatışmaların temelinde bu korkular yatmaktadır. Ancak yine de, bu korku RP'nin kurmaylarından kaynaklanmamaktadır. Onlar çoktan, da-ha seçimleri kazanmadan çok önce, ke-malist devletin bölge politikalarına enteg-re olmuş durumdaydılar. RP, kemalist sermaye ile çelişkilere sahip olan farklı bir sermayeye dayansa da, esasta tamı-tamına bir devlet örgütüdür. Hatta, henüz tamamen geleneksel kemalist devlet “*çe-kirdeği*”nin doğrudan denetiminde olduk-ları dönemde; polis, özel tim ve askerler içinde örgütlenmiştir. Yine devletin gele-neksel hiyerarşisi içinde yerleri vardır. RP kurmaylarının, yani tabandan zorlayan is-lami kesime öncülük etmek durumunda olanların gerçek bir işlevleri de, zeminden yükselen toplumsal dalgayı karşı bir re-gülatör olmaıdır. Görevleri, sisteme ve sahip oldukları sermayeye karşı gelişen toplumsal tepkiyi gerçek muhataplarına karşı değil, Kürdistan ulusal kurtuluş ha-reketine karşı kanalizet etmektir. Bu an-lamda usta birer dalgakıran görevi gör-meleri düşünülmüştür. Dikkat edilirse, da-ha önce İsrail'e karşı düzenli olarak geli-ştirilen protesto gösterilerinden eser kal-mamıştır. Siyonist tehlike, artık RP için herhangi bir anlam ifade etmemektedir. Gerçekte de böyle bir tehlike Türk devleti için bir anlam ifade etmemekteydi, har-hangi bir politik anlamı da yoktu. Tehlike, giderek Doğu'ya, öncelikle Kürdistan'a, ardından da anti-Amerikancı bir siyaset

izlediği sürece İran'a ve Ortadoğu'nun di-ğer diri güçlerine kayacaktır. Suriye ve -Irak'ın durumları da, zaten daha öncesin-den belirlenmişti. Onlar, başından beri Amerika'nın terör uygulanacak ülkeler lis-tesine alınmışlardı. Kısaca, RP'nin, kendi tabanının ideolojik taleplerine göre politi-ka yapmasının mümkün olmadığı artık anlaşılmıştır.

RP, demek ki, devletin has örgütlerin-den biridir veya daha geniş kapsamlı, bi-raz da Osmanlı'yı çağrıştıran bir devlet modeline sahiptir. Güncel politik taktikleri bu doğru ile çelişmez. Askeri kurmaylarla süren çatışması ise, bu yanıyla bir tür da-nışıklı dövüş olarak ele alınabilir nitelikte-dir ve halk muhalefetinein yolunu bulandır-maktadır. Çatışmanın temeli, Türkiye cep-hesinde ezilen kesimler ile orta sınıfların, geleneksel sermaye ile çelişkilerinden kaynaklanmaktadır. Fakat burada, incelik-le üzerinde durulması gereken nokta, ezi-len kesimlerin ve küçük sermayeli esnaf kesiminin hedefleridir. Büyük ölçüde fa-şist, şoven propagandanın mutlak etkisiy-le deforme edilmiş bu kesimlerin devrimci bir nitelikleri bulunmamaktadır. Gerçi Türk faşizmi her alanda Hitler faşizmini geride bırakmıştır, fakat Türkiye halkının şu an-daki durumu ile kristal geceler öncesi Al-manya'nın durumu birbirine oldukça ben-zemektedir. Hatta, Türk devleti, Hitler Al-manyası'nın da tarihsel deneyimlerine sa-hiptir. Bu anlamda ondan bir adım ileride, ancak kendi ırkını bütün diğer kavimleri aşağılayarak yüceltme felsefesinden ise yoksundur; çünkü böyle bir ideoloji, Hitler ve Güney Afrika deneyimlerinden sonra itibar bulmamaktadır. İşte tam bu nokta-da, islami ideoloji devreyi kapatmakta ve faşist mekanizma bu tarzda kendisine gö-re daha sağlıklı işleyebilmektedir. TC bu-na zorunludur, çünkü saf bir ırkçılığı açık-ça ve en etkili bir biçimde yürütecek ba-ğışmsız bir sermayeye sahip değildir. TC'nin kayıtdışı ekonomisi, uyuşturucu ti-careteninden sağladığı sermaye bile ulusla-rarası bir niteliğe sahiptir. Bunun bir gere-ği olarak da, geleneksel türden bir ırkçılı-ğın zemini ortadan kalkmakta ve Refah tarzı bir gelişme zorunlu olmaktadır.

Bu durum, giderek şu anlama gelmek-tedir: MHP öncülüğündeki devletin en az bugünkü hükümet kadar bir faşizan kitle ta-banına sahip olarak yönetimi açıkça ve se-çime dayalı bir meşruiyet temelinde ele ge-çirmesi için, RP bir ara basamak olarak dü-şünülmüş olabilir. Nitekim özel savaşın DYP içinde yer alan en kanlı kurmaylarının RP'ye sarılması bunun bir göstergesidir. Yani RP liderlikli bir hükümet, MHP liderlikli faşizm için bir geçiş dönemini de ifade et-mektedir. Nitekim daha Erbakan'ın başba-kanlıktan istifa ettiği saatlerde MHP yetkil-leri kendi iktidarları temelinde bütün sağ partileri, MHP'de birleşmeye çağırmışlardır. Askerlerin buna nasıl tepki gösterecekleri sorulabilir. Birbirleri ile mücadele etme zo-runda kalsalar da, birbirlerinden yaşamsal olarak fazla kopuk değillerdir. En iyimser ihtimalle, ordu nispeten farklı veya daha akılcı veya çokça sözü edildiği gibi *Lebed*

raf olarak kabul edilseler dahi, bu tarafların birbirlerine dönüşmeleri, güçlü olan eğili-min diğerini içermesi, soğurması kaçınıl-maz olabilir. Yine de bugün, zorlama da ol-sa bir denge durumundan da sözedilebil-mektedir. Taraflardan birinin arkasına böl-gede toplumsal dayanaklara sahip bir gücü alması durumunda bu denge tamamen bo-

● Emperyalist sömürgecilik son derece büyük güçlüklerle karşı karşıyadır ve bazen

kendi kullandığı sosyal ve politik araçlar, tersten kendisini vuran silahlar olarak çalışabilmektedir.

Türkiye'de orta sınıf ve küçük esnaf sermayesi ile kayıtdışı ekonominin üzerinde gelişen

yeni faşist karakterli sermaye ile askeri sermayenin yaşadığı çelişkiler, bunun en çarpıcı örnekleridir.

Her iki odağın da sermayeleri uluslararası karakterdedir.”

zulabilir. Bölgedeki en önemli etkin toplu-msal güçler ise, PKK ve İran'dır. Fakat aynı güçler, bir devlet olarak TC'nin köktenci bir tarzda çalıştığı güçlerdir. TC sistemi içinde yer alan herhangi bir kanat, ordu veya RP, geleneksel varlık tarzlarından köklü bir bi-çimde ayrılmadan, radikal bir yönelimle tü-müyle yeni bir varoluş tarzını göze alma-dan, bu güçlerle bir araya gelemezler. Du-rumları, özellikle RP'nin kendi zeminini oluşturan kitlelerin istemleri karşısında, öz varlıklarına, varlıklarının esasına ilişkin bir çelişki, bir paradoks içermektedir.

Uluslararası alanda ise, İsrail-ABD-Tür-kiye bağlantısı yeni bir şey değildir. Yüzyıllık tarihsel bir ittifaktır. Bu ilişkinin kökleri, Türkiye'nin NATO üyeliğinden de öncelere uzanır. İsrail-Türkiye kelepçesi, Ortadoğu coğrafyasının bileklerine daha bu devletlerin kuruluş aşamalarından he-men sonra geçirilmiştir. İsrail'in Kürt asıllı Savunma Bakanı **Mordekhai** şöyle diyor: “*İsrail, küçük bir ülke olmakla beraber onun da birtakım teknolojik, bilimsel yetenekleri mevcuttur. Bunları birleştirerek, iki ülke - Türkiye ve İsrail- halklarının menfaatleri çerçevesinde çok iyi neticeler almak müm-kündür. Şimdi belki biraz hayali gözükecek bir şey söylemek istiyorum: Bence Türkiye ve İsrail, büyük bir köprünün iki ayağıdır. Bugün bu iki ayak arası tamamıyla dolu değildir. Fakat çok uzak olmayan bir gele-cekte bu köprünün tamamen dolarak bütün Ortadoğu'yu kaplayacağına inanıyorum.*” Anlatılmak istenen hayal bellidir: Egemen olunmak istenen bütün bir Ortadoğu vardır. Ne kadar gerçekleşip gerçekleşmeyeceği ayrı bir konudur, ancak hayal olarak nitele-nen, Ortadoğu'yu Türk-İsrail kısıkcıyla di-ze getirmekdir. Yeryüzünün en devrimci, en hareketli halk potansiyelinin bulunduğu bu coğrafya, emperyalizm için son derece önemli bir tehdittir ve ezilmek istenen bura-daki devrimci halk potansiyelidir. Kurulmak istenen köprünün en temel ayakları, Kür-distan'ın orta yerine kurulmak istenmekte-dir. Böylece, bir yandan sözümona “*Büyük Türkiye*” için son derece elverişli bir adım atılmış olacak; öte yandan İran ile İsrail arasına Kürdistan toprakları üzerinde ve belki de Doğu Kürdistan topraklarını da içeren asılmaz bir set kurulacak, yine Suri-ye Kuzey'den ve Güney'den boğucu bir kısıkaca alınarak nefessiz bırakılacak ve

rak devreye girmektedir. ABD-İsrail-Türki-ye ittifakı, Kürdistan ulusal kurtuluş hare-ketinin kendi faşizan planları önünde oluş-turduğu bu engeli, çok yönlü girişimlerle aşmaya çalışmaktadır. Bir yandan -çeşitli uzantılarını da kullanarak -bu ittifaka uyum sağlamaya çalışırken, öte yandan son derece askeri olarak yüklenmektedir.

Ancak her şey, bu ittifakın esasta bir çık-maz olduğunu ve eğer Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi askeri ve siyasi olarak yeni bir atılımı gerçekleştirebilirse, bu tür-den bina edilmek istenen bir Ortadoğu köprüsünün daha kurulmadan İsrail, Tür-kiye ve ABD'nin başına yıkılacağını; sa-dece Kürt halkı değil, bölgedeki diğer bir-çok halk hareketi potansiyellerini arkasına alacak olan hareketimizin erken ve nihai zaferini getireceğini göstermektedir.

Yukarıda değinilen noktaları kısaca bir kez daha özetlersek:

● TC içinde geleneksel kemalist ser-maye ile savaş koşullarında gelişen yeni sermaye arasındaki çatışma, PKK tarzı devrimci müdahale için elverişli bir zemin sunmaktadır.

● RP, PKK öncülüğünde gelişen mü-cadeleye karşı temel görevleri dışında, İran'ı emperyalizme kesinlikle bağlamak için bir köprü görevi görmektedir. ABD Savunma Bakanlığı Müsteşarı **Jan Lodai** ve ABD Dışişleri Bakanlığı Güney Avrupa Direktörü **Carey Cavanaugh**'un Çevik Bir ile yaptıkları bir görüşmede ABD'nin Re-fah Partisi'ne yönelik görüşlerini şöyle ak-tarıyorlardı: “*ABD, İran'da Rafsancani'ye göre daha ılımlı olan Hatemi'nin ardından Türkiye'de de RP'nin varlığını sürmesin-den yana. Çünkü ABD bölgede ılımlı bir İslam modelini istiyor.*”

● Türkiye'de, özellikle DYP ve MHP öncülüğünde; kişiliksizleştirilmiş, parça-lanmış kitlelere dayalı Hitler tipi yayılmacı bir faşizmin hazırlıkları yapılmaktadır. Bu hazırlık, devlet çerçevesi dahilinde bir iç savaş şimdiden göze almış durumdadır.

● TC'nin bütün bu durumu, partimiz öncülüğünde geliştirilen savaşın daha üst bir düzeyde geliştirilmesi ve bölgede di-ğer halkların ve anti-faşist güçlerin kendi aralarında ve halkımızla bir ittifak geliştir-meleri için son derece uygun bir döneme işaret etmektedir.

Bunlar biraz da genel doğrulardır. Ge-nel emperyalist bunalımın ve Ortadoğu'da tıkanmış bazı tarihsel süreçlerin zorlama-sıyla ortaya çıkan toplumsal sancıların et-kin bazı görünümlelerini ifade etmektedir.

Sözünü ettiğimiz planlamalar doğrultu-sunda ABD, Ortadoğu'ya müdahale edebi-lecek veya en azından bölgede bir denge-

kün görünmemektedir. Çünkü Yeltsin ikti-darı, ABD desteğine dayanan bir iktidardır ve bu durum, daha onun iktidara gelişinin ilk günlerinde her iki ülke liderleri tarafın-dan açıkça dile getirilmiştir. BDT-Çin ara-sında geliştirilmeye çalışılan ilişkiler de, çok büyük bir anlam ifade etmemektedir. Hatta bunların, bir Amerikan etkisini BDT

üzerinden Çin'e taşımak gibi bir anlamı bi-le olabilir. Nitekim son zamanlarda Avrupa ve Amerikan basınında Çin'deki bazı uy-gulamalara ilişkin sürdürülen karşı propa-gandalar, buradaki toplumsal sistemle oy-nanmak ve çöktürülmek istendiğini göster-mektedir. Bu yayınlar, istihbarat örgütleri ve pratik kontra faaliyetlerinin basit bir ta-mamlayıcısı olarak görülmek durumunda-dırlar. Bu türden bir operasyon, en azın-dan karşı tarafı hareketsiz bırakmayı, felçli bir durumda tutmayı hedeflemektedir.

Ortadoğu ve Kürdistan momenti üze-rinde etkiye bulunabilecek tüm güçler, ABD-İsrail ve Türkiye ittifakıyla durdurula-rak, bölge tamamen bu güçlerin denetimi-ne alınmak istenmektedir. Nitekim Güney Kürdistan'da yürütülmekte olan işgal ha-rekatı bunun somut bir gerçekleşmesi ve ilk adımıdır.

Ne olursa olsun, bu onların isteğidir. Bir de bunun karşısında, uluslararası alanda müttefik edinebileceği bütün güçler felçli bir duruma düşürülmüş de olsa, hatta ken-di içinde son derece etkili bir ihaneti de ba-rındırsa, direnecek olan halklar vardır ve bunların başında Kürt halkı gelmektedir. Üstelik bu halk, kendisini bu türden bir em-peryalist kuşatmanın her türlü saldırı tak-tiklerine karşı mükemmel donatmış, siya-sal, askeri ve sosyal olarak belli bir planla-maya sahip bir PKK hareketinin öncülüğü-ne sahiptir ve tek şansı da budur. Nasıl?

Ne kadar güçlü, son derece mükem-mel donatılmış, hatta dünyanın en büyük ordularına sahip olurlarsa olsunlar; halkı-mızın ve ülkemizin inkarına ve giderek yok sayılmasına yönelik planlamalar için-de bulunan son dönemin açık müttefikle-ri, Türkiye-İsrail ve ABD, gerek tarihsel olarak, gerek toplumsal olarak halkımız karşısında yenilmeye mahkumdurlar. Sa-nıldığı gibi en önemli avantajları, çok bü-yük ordulara sahip olmaları değildir. Bü-yük ordularla hareket etmek zorunda ol-maları; biraz zorlayan bir gerilla mücade-lesi ve halk savaşı karşısında kendileri için bir dezavantaj haline gelecektir. Sa-vaşı sürdürmek, savaş uzadıkça kendi zararlarına olacak, sonuçta da kendileri açısından en beklemedikleri bir anda ye-nilgiyi beraberinde getirecektir. Zaten, içinde bulunduğumuz günlerde ortaya atı-lan kirli ittifakın da öyle uzun ömürlü ol-mayacağı çok açıktır. Bu biraz da son umutlarıdır. Birtakım modern teknolojik aksam ile İsrail'in Filistin mücadelesi kar-şısındaki tecrübelerinin Türk devletine aktarılması sözkonusu olsa da, yeni bir it-tifak söylemi daha çok politik bir gösteri-dir ve hiç de yeni bir durum değildir. İsra-il, daha bu savaşın başından beri TC'yi son derece etkin bir tarzda desteklemek-tedir. Şu anda uçurumun kenarında olan TC'dir. İç çelişkiler, rengi ne olursa olsun yaygın halk muhalefeti, siyasal karışıklık-lar, kaosa dönmüş ekonomik yapı; bütün bunlar TC'nin çöküş işaretleridir ve bunun bir gereği olarak da, yine dünyanın iki sü-per gücü tarafından, biraz da umutsuz bir tarzda, son bir hamleyle desteklenmeye çalışılmaktadır. Partimizin kendini nere-deyse yirmibeş yıllık savaş pratiği içinde kanıtlamış tarzı ve bunun örgütsel, askeri ve politik gereklerinin belli ölçüde yerine getirilmesi karşısında, yine bu savaş kar-şısında uçurumun kenarına getirilmiş bir TC sömürgeciliğinin fazla bir şansı yok-tur.

● Egemen olunmak istenen bütün bir Ortadoğu vardır.

Ne kadar gerçekleşip gerçekleşmeyeceği ayrı bir konudur, ancak hayal olarak nitelenen, Ortadoğu'yu Türk-İsrail kısıkcıyla dize getirmekdir. Yeryüzünün en devrimci, en hareketli halk potansiyelinin bulunduğu bu coğrafya, emperyalizm için son derece önemli bir tehdittir ve ezilmek istenen buradaki devrimci halk potansiyelidir. ”

türü bir siyasal çizgi izlemeye çalışsa bile, MHP ve RP önderlikli faşizan eğilimin sa-hip olduğu sermaye ve kitle gücü, hatta si-lahlı milisleri, özel tim ordulaşması, yine Özel Harp Dairesi çizgisinden aldıkları kuv-vet; karşılarında önemli bir güçtür. Türk ge-nelkurmayının böyle bir iç savaş olasılığını göze alabilecek durumu olabilir mi, veya kendi beslediği özel harp düzenlemesini kolayca tasfiye edebilir mi? Bu sorunun ce-vabını önümüzdeki süreç giderek berrak-laştıracaktır. Daha şimdiden, kemalist or-dunun tarihsel olarak bittiği, kendi ideoloji-sini bile korumaktan, savunmaktan aciz ol-duğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, eğer ta-

teslim alınacaktır. Irak ise zaten kahredil-miş durumdadır. Güney ve Kuzey'den açıkça Amerikan ablukası altındadır ve zorlukla nefes alabilmektedir. Bütün bu emperyalist-faşist hayallerin daha ileri aş-amaları da vardır ve bunlar en azından “*yeni dünya düzeni*” teorisyenlerince veya bunla-ra uyum sağlamış bulunan Turancı Türk kesimlerince dile de getirilmektedir.

Hayaller böyle de; bir de bunların ne kadar gerçekleşebilecekleri sorusu orta yerde durmaktadır. İşte tam da bu nokta-da, partimizin varlığı, yönelimleri, önderlik ettiği halk gerçekliği ve ideolojisi ile dünya görüşü dünya çapında önemli bir güç ola-

nin oluşması için kuvvet rolü oynayabile-cek bütün güç odaklarını, başta Birleşik Devletler Topluluğu olmak üzere, bu işlev-lerini yerine getiremez hale getirmeye ça-lışmaktadır. Doğu Avrupa ülkelerinin NA-TO'ya dahil edilmesi girişimi bu çalışmanın bir etkenidir. Öte yandan, eski Sovyet cumhuriyetlerinin içinden gelişen ve yine büyük ölçüde ABD ve onun adına Türkiye üzerinden kısmen de olsa yönlendirilen karışıklıklar, Rusya'nın özellikle Ortado-ğu'da etkin bir dış politika yürütmesini bü-yük ölçüde olanaksız kılmaktadır. Hele Yeltsin yönetimindeki Rusya'nın ABD kar-şısında kişilikli bir politika yürütmesi müm-

Kürdistan’da Barzanicilik

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş ile İbrahim Ahmed’in yaptıkları söyleşi –II

Abdullah Öcalan: Zaten Barzani’nin siyasette bilgisi zayıftır. Yine milliyetçilik yönü de zayıftır. Kürt toplumunda bir ses anladığına inanmıyorum? Kürt toplumu hakkında bir şey bilmiyor. Belki dini bazı şeyleri biliyordu. Kluvallah gibi.

İbrahim Ahmed: Barzani Süleymaniye’ye gelince bütün dini bilgisini Şeyh Baban Ali’den alıyordu. Bir de, bir-iki dil biliyordu.

Abdullah Öcalan: Barzani mi? Dil bilmek fazla mesele değildir. Sanırım İngilizce de biliyor.

İbrahim Ahmed: Barzani Rusya’ya ulaşınca mahiyetinin dağıtılmasında, sadece Rusya’nın değil, kendisinin de suçu var. Bir Sovyet subayı Azerbeyecan’da bunları karşılarken kendisine *“İngilizce biliyor musunuz?”* diye sorunca, kendisi de *“Rusya’da gerek yoktur. Ben ABD konsolosluluğuna İngilizce bir mektup yazacağım. Daha önce Tahran’da bize söylemişlerdi. O zaman Tahran’daydık, dünya nasıldır bilmiyorduk. O zaman ABD bize fırsat versin. Şimdi Amerika’dan ve çevremdeki birkaç kişiye, yakınımın mültecilik hakkını vermesini isteyeceğimi”* diyor. Bu yüzden Stalin de kızarak onları dağıttı. Molla Mustafa’nın başka devletlerle olan ilişkilerini Sovyet casusları öğreniyor ve hükümete bildiriyorlar, hükümet de bu tavrı göstermek zorunda kaldı.

Abdullah Öcalan: Burada önemli olan ve açığa çıkan, siyasi görüşünün çok dar olduğudur. Bırkaç İngilizce kelime öğrenmek istemesinin sebebi, Amerika’ya hizmet içindir. Buna işaretler. Bu süreçte dili öğrense de bir şeyler yapmak için değil, kölelik içindir. Sovyetleri tanıma diye bir şey de yok. Kattiyen Sovyet’i tanıma yok. Stalin bakmış ki, adam Amerika’yı arıyor o zaman dağıtmıştır. Bu bir gerçektir. Diğer taraftan da siyasi değil, bilimsel değil ve yüreğinde Kürt ulusu diye bir şey yoktur. Bütünüyle aşiretçilik yönü ağır basıyor. Hatta aşiret bile değil, aileciliktir. O ve çocuklarının anlayışı da budur.

İbrahim Ahmed: Biz İran’dayken, Barzani bazı güçlerini İran sınırındaki Pencevi bölgesine getirdi. Niçin getirmiş diye araştırınca, ortaya şu çıktı: Adam sınırda bizim geçmemizi bekliyor. Sınırdan

sizin çocuklarınızın bizim gibi Barzani olmasını istiyoruz. Karısı kaçırılana yüz dinar, kızı kaçırılanlara da elli dinar vermeye hazırım” diyor. Bu şahısta Barzani’nin divanından çıktıktan sonra şöyle diyor: *“Biz çok kötü de olsa bir Türk’ün ardında yürüyelim, fakat Barzani’nin peşinden gitmeyelim.”*

Abdullah Öcalan: Burada başka bir şeyi ispatlıyor: Ailecilik. Ailesi çok düşmüştür. Her zaman Barzani’lerin çoğalmasını istemiştir. Hatta çevresine *“gidin peşmergelerin, köylülerin kadınlarını kızlarını alın”* diyor. İnaniyorum ki, şimdi de bu devam ediyor. Bu çok geri bir ideolojidir, -bir klan ideolojisidir. İnsan topluluğu oluşmadan önce böyle aileler oluşuyordu. Çok geri ve hiç düşünme nedir bilmiyorlar. Bu kişiliğin ne kölecilik toplumdaki, ne feodal toplumda, ne de kapitalist toplumda yeri vardır. Bu kişilikte çok yalnızlık vardır, -hem de gericidir. Başka bir şey daha var; adam peşmergelerin yaptığı iyidir derken, hatta para teklif etmesi, *“Barzani ailesi çoğalsın, çevresi çoğalsın”* demesi, ne aileciliktir, ne aşiretçiliktir, ne ağalıktır, ne de meliklik. Bu Barzaniciliktir! İçerde herkesle oynuyor. Barzaniler dışında ki, -bunlarda aşiret değil, ailedir kim varsa sonuna kadar herkesle oynuyor. Komployla, parayla, fırsatçılıkla, -nasıl dersene, öyle bu işleri yapıyor. Devletler üzerinde oynuyor. Devletlere çok dikkat ediyor. Daha çok, büyük devletleri dinliyor. İşte, şu devlette ne oldu diye pür dikkat kesiliyor. Bahsettiğiniz gibi devletleri çok dikkate alıyordu. Devletler bir şey söyledi mi, ilk adımı kabul etmekte. Sürekli güçlünden yanadır. Örneğin, İran güçlüdür anlamayı *“boz”* diyor, hemen bozuyor. Güçlü devletlerin dediğini yapmakla, kendini güçlü kılmakta ve her yolu mübah görmüştür. Ailesinin hizmetinde olan her şeyi kabul ediyor. Hatta para bile veriyor. Yok eğer ailesinin hizmetinde değilse suçsuz yere insanları bile öldürebiliyor. Barzani’nin insanları öldürme konusu üzerinde de durmak gerekir. Öldürmeler ulusal bir suçtan değil, parti suçundan da değil, kendi ailesine zarar verdiği için suçsuz yere insanları öldürüyor. Bu oldukça ilkel ve klan ideolojisinin yaklaşımıdır. Birisi o klanın veya kabilenin mensubu değilse derhal öldürecek, -sonuna kadar öldürecektir. Bu çok kötüdür.

Şimdi, bu durumları nasıl göremediniz? Bu kişiliği nasıl tahlil edemediniz? Barzani bir ailedir. Çok geri ilkel bir kişiliktir. Toplum oluşurken klan, kabileler oluşuyor. Bunlar da Kürdistan’da kendilerine kabileler yarattılar. Dışardan bunlara güç vererek yürütüyorlar. 21. yüzyılda, bu Kürtler için ne anlama gelir? Bir kabileyi getirip Kürtlerin başına önder yapıyorsun. Bu Kürtleri bitirmek demektir. Kürtlerin ölümü bu önderlik yüzündendir. Siz diyorsunuz ya; biz bilimsel olarak meseleleri çözelim. Adamda siyaset yok. Şimdi 1942’lerde Stalin hiç böyle bir şeyi kabul eder mi? Elbette, Stalin seni tasfiye eder. Yani siyaseti sıfırdır.

İbrahim Ahmed: İnsanlık ruhu da yoktu Barzani’de. Örneğin, dayısı ve on üç çocuğu için öldürme emri veriyor. Bir çocuk altı yaşında, o da vuruluyor.

Abdullah Öcalan: Bunun bir sebebi var mıydı? Mesele, sadece Barzani’nin kabile bakış açısından başka bir şey bilmemesidir. Aşiret büyüktür. Kabileler büyüyor, yüzyıl sonra aşiret oluyor. Aşiretler büyüyor, birçok aşiret bir araya gelerek halkı oluşturuyor. Halklar, birçok aşiretin bir araya gelmesiyle, aynı dil, aynı kültür üzerinde oluşur. Halkların oluşması epey zaman alır. Halkların sonucunda ulus

meydana gelir. Ulus, toprak bütünlüğüne ve birliğe dayanır.

Şimdi, burada Barzani nedir? Aşiret yanı, büyük bir aşiret kişiliği yok. **Mahmut Berzenci** büyük bir aşiret reisidir. Yine **Bedirxan** bey çok büyük, devlet gibi bir ağıdır. **Şeyh Sait** büyük bir melledir. Bir İslam düşünürüdür. İslam ümmetçiliği içinde, milliyetini inkar etmiyor, dürüsttür. Kemalizme karşı çıkıyor ve doğru bir tavrıdır. Barzanilere bakalım; Barzani’nin bunlarla ilgisi yoktur. Bir ağa bile değildir. Bedirxan bey bilinçli bir ağa, ailesi, çocukları kültürlüdürler. Hatta birçok kitap çıkarmışlardır. Bu, toplumsal, siyasal yönden ilerici olmalarından kaynaklanıyor. Peki, bu aileden büyük kişilikler çıktı mı?

Şeyh Sait melledir, ama dürüst bir melledir. O da nakşidir. Şimdi oğlu var, çok biliyor. Bunlardan bin kat daha siyasi-dirler. Tahlil etmekte çok güçlüdürler. Barzani’de mellelik yok, aşiret yok, ağalık yok. Yani melleliğin esaslarını bilmeyen biri Kürdistan’a önder oldu. İşte, *“Gidin köylülerin kadınlarını, kızlarını alın”* diyor. Çocuk peydahlansın, Barzani’ler çoğalsın diyor. Para da veriyor, oysa aşirette bu yoktur. Bir aşiret reisinin aşireti için bunu yapması mümkün mü? Hayır, aşirette yapamazsın, ağalıkta yapamazsın, meliklik hiç yapamazsın. Bu klanların kanunudur. Dörtbin yıl önceki ataeril dönemin gerisinde olan bir kanundur. Burada beş yaşındaki bir çocuğun suçu nedir? Adamda vicdan yok, bu bir ideolojidir. Barzani birçok kişiyi kendisi öldürdü, birçok aşireti talan etti. Bu ideolojiye göre; kendi ailesi, klan dışında olanların yaşam hakları yoktur.

Kürtler ne tam ağalığın himayesine girdiler, ne de aşiretler konfederasyon birliği oluştu. Eskiden, Medler zamanında bu gibi şeyler vardı, ama yıkıldı. Hz. Muhammed gibi biri de çıkmadı. Barzani bir peygamber gibi yapabilir mi? Ama kendisini peygamber, Allah ilan etmiş. Oysa peygamberler böyle değildiler. Bir sahte Allah, sahte peygamber Kürtlerin başına geçmiş, reformist bir Kürt önderi olmuş.

Sahte Allah’lık ve peygamberlik, dörtbin yıl önceki aşireti, aileyi esas aldığı ve şovenist olduğu için bir şey yapamadı. Kim buna yardım ediyorsa o da sahtedir. Şimdi, Barzani’ye büyük bir melle de denilemez. Bunları söylerken, onun düşüncesine düşmanlık yapıyor, onunla siyasal mücadele ediyorum, yoksa Barzani’yi bir ideoloji anlamında değerlendirmiyorum. Barzani’yi tahlil ederken bir gerçeği ortaya çıkarıyoruz. O, bir aşiretin önderliğini, aşiret reisliğini yapacak gücü yok. Bir önder vicdan sahibi olmalı, oysa bunun vicdanı yoktur. Melleliği sahte, ağalığı sahte, peki neden kendini Kürtlerin önderi yaptı? Bunun üzerinde durmak gerekiyor. Kürdü anlamıyor. Örneğin, Arap aşiretleri var; çok asilirdir. Kavmiyetlerine bağlıdır. Şimdi Kürtlerde bu da yok. Kürtlerde iktidar olma duygusu gelişmiştir. Bu yüzden de parçalanmışlardır. Barzani bir ekoldür. Kürt dindarları neden sahtedir? Çünkü düşmanlarını uyguluyorlar. İslam dini İran’da, İran halkının çıkarları doğrultusunda Şiilik diye örgütlenmiştir. Yine Türkler İslamiyet ve Türklüğü birleştirerek, büyük devletler kurmuşlardır. Kürtlerde ise tam tersi bir durum ortaya çıkıyor; yabancılara hizmet etmekte vardır. Din insan için vardır. Ama Kürt böyle düşünmüyor: Kürt din için vardır, felsefesi hakimdir. Bu nedenle, Kürtler Türk ve Arap sultanlarının, Farsların hizmetinde olmuşlardır. Oysa isteselerdi ordularını dahi kurabilirlerdi. Kanımca Bedirxan Bey’in ulusal yönü

var, bir şeyler yapmak istiyor. Yine **Ehmedê Xanî**’nin felsefesinde, Kürt ulusunu birleştirmek istiyor, bundan dolayı ulusallık yönü ağır basıyor. Belki Bedirxan Bey döneminde büyük bir adım atılabilirdi. Şeyh Sait başarıya ulaşsaydı, Kürtler leyhine bir adım atılabilirdi. Eğer başarsalardı bunu yapmaya mecburdular, ama düştüler.

Diğer bir durumda, sanırım Avrupa’daki kardeşi Dilşat söylemiş; *“Kürtlük iyidir, ama bu söyledikleriniz, Mesut’un ayakları altında bir bez parçası gibidir.”* Bir bez parçası ne anlama geliyor? Ayakları altında ne demek? Böylesi Kürtlüğünüz batır. Şimdi, köle olmasaydı, Barzani önderliği olmasaydı kabul ederdik. Al sana bir bez gibi ayağını temizle, derdik.

Halkın her şeyine el atıyorlar. Zorbalık yapıyorlar. Biri kadınlara el uzatmayı 'Barzaniler çoğalıyor' diye onaylar, diğeri ise Kürtlük 'Mesud’un ayağı altında bir bezdir' der. İşte, halkın değerini böyle biliyorlar. Eğer önderlik böyleyse, halk böyle değerlendiriliyorsa, orada ulusallık biter.

Diğer bir husus ise ticaret meselesidir: Eğer bir aydınsan seni satın alır. Neden? Halkla ilişkilerini sağlaması için. Eğer güç sahibiyse seni satın alır, güç sahibi olmak için, destek almak için. Diplomat mısın, dil mi biliyorsun; seni satın alır, ABD ile başka devletlerle ilişki kurabilmek için.

Barzani aileciliği, Barzani ideolojisi Kürt halkının parçalanmasına neden oldu. Hain olup olmaması bizim için önemli değil. Engel oluyorsa fark etmez. İhanet de fazla önemli değildir. Otuz, kırk, hatta yüzyıllar öncesinin bir kabile reisini kendine önder yapmışsın, devlet olmak mümkün mü? Mümkün mü, ulusal kutuluş sağlamak? Hayır. Kendisinde bir devlet düşüncesi, bir halk fikri yok. Aşiretsel düşünce yok, dini düşünce yok, hiçbir şey yok. Düşündüğü tek şey, ailemi ne kadar genişleteceğimdir. Her şey benim için, diyor. Ailesi ne kadar büyürse o kadar önderlik yapıyor. Sadece Barzani’de değil, bu Kürt toplumunun karakteristik bir özelliğidir.

İbrahim Ahmed: Kürdistan kurtuluşu, kişinin sadece ülkeye bağlılığı ile olur. Başka bir şeyle olmaz. En büyük sevgi ülke sevgisidir. Kürt kadını, erkeğini, çocuğunu çoğaltmak demek, köle sayısını çoğaltmak demektir. Çünkü Kürt halkı zaten köledir. Biz sayıyı çoğaltırken, köle sayısını çoğaltmış oluyoruz. Bağlılık ülkeye olmalı, ülke kurtuluşuna olmalıdır. Ülkenin kurtuluşundan sonra her şeyi halledebiliriz. Asıl sevgi; bu köleleri özgürleştirmektir.

Abdullah Öcalan: Bundan dolayı sorunlar ağır. Bırakalım Barzani’yi PKK içinde de bu ağır bir sorundur. Herkes eskisi gibi yaşamak istiyor. Kızlar, erkekler bir anlık keyifleri için partinin düşmesini istiyorlar. Bir kadın için, ülke, parti ve savaş meselesi bir tarafa bırakılıyor. Kürdistan değil, hep bireysel öne çıkıyor.

Kadın nedir? Aileyle bağı nedir? Bu ailenin devletle ilişkisi nedir? Vardığım sonuç şu oldu: Eğer, ben eski Kürt erkekliğini, kocalığını, klasik erkekliliği öldürmezsem, PKK’yi, Kürtlüğü yürütmem mümkün değil. Kadına karşı PKK’yi güçlendirmemiz gerektiğini gördüm. Eski kadın kanunlarını kırmazsak ne parti olur, ne de Kürtlük olur.

İşte Barzanicilik budur. Yine bırakalım Barzani’yi bir arkadaşımız, kardeşim Osman kaç tanesini etrafına toplamış bura-yı getiriyor. Baktım ki, kendisi böyle şeyler yapmak istiyor. Ali Haydar Kaytan, 1980’lerde bunu yaptı, o ise 1990’da yapıyor. Baktım parti elden gidiyor. Diğer bir şey; arkadaşlığımı, kardeşliğimi anlamı-

yor. Halbuki ben isyanımın babaya, kardeşeye, aileye karşı başladığını söyledim. *“Ben savaşın içinde kaldım, adımı herkes duymuş, büyümüşüm”* diyor. Benim içine *“o nefes alamayacak durumdadır, zorladır”* diyor. Gitti Barzani’nin denetimi altına girdi. Barzani ile ittifak geliştirmek istedi. Barzani de üzerinde oynamak istiyor. Biz uyarınca çok kızdı, *“Neden ken-*

“Barzani’de mellelik yok, aşiret yok, ağalık yok.
Yani melleliğin esaslarını bilmeyen biri Kürdistan’a önder oldu.
İşte, 'Gidin köylülerin kadınlarını, kızlarını alın' diyor.
Çocuk peydahlansın,
Barzani’ler çoğalsın diyor. Para da veriyor, oysa aşirette bu yoktur.
Birinın aşireti için bunu yapması mümkün mü?”

dimi büyütmemi istemiyorsun?” dedi. Yine evliliğe yol veren bir karar çıkartmak istedi. Eski Kürtlük kanununu dayatmak istiyor. Barzani bunu kandırmak istiyor. Kişiliğini çok güçlü görüyor. Barzani bunun için şöyle diyor, *“Dünyada böyle bir şey görülmemiştir. Apo kardeşini öldürmek istiyor.”* Tabii ki, böyle bir şey yok. Biz parti meseleleri üzerinde duruyoruz. Biz ulusallığı güçlendirmeye çalışıyoruz. O da feodal, aile ilişkilerini dayatıyor. Hatta şunu diyor; *“Türkiye’de bir kızkardeşimiz var, çağıralım gelsin.”* Bunu kadının kamuflajı için yapıyor. Hemen tahlil ettik. Bu eski Kürt’tür dedik.

Osman böyle yapınca ben kendisine, *“Kardeşliğin, arkadaşlığın eski toplum görüşüdü”* dedim. PKK’de en büyük tehlikenin bu olduğunu söyledim. Çoluk çocuğun yeterli olduğunu, böyle çocuğun tıpkı çorak arazide yetişen domates gibi olacağını söyledim. Kurak arazide yetişen domatesin çekirdeği çok olur. Mamosta’nın dediği gibi, bu kölenin çoğalması demektir. Kölenin kıymeti yoktur.

Ali Haydar Kaytan çok dürüst bir arkadaşımız, söylediği bir şey vardı: Hz. İsa şöyle demiş, *“Eğer İsa’yı seveceksen, kadını sevmeyi bırakacaksın.”* Oysa biz PKK’de sevme olayını geliştirdik. Sevmek, PKK’de büyüme. Barzani’nin kabile, klan usulü büyüme değildir. Kahramanlıkla, ulusallıkla, yurtseverlikle, halk sevgisiyle büyüme. Eğer kişi yurdunun hizmetindeyse, halkının hizmetindeyse bir değeri olur. Parti de ona değer verir. Onun için eski sevgi anlayışı, erkeklik anlayışı, büyüme anlayışı aşılmalı, dedim. Bu büyük sevme olayı olduktan sonra tehlike aşılır. O zaman yurtsever olursun, general olursun, askerini sonuna kadar sevebilirsin. Agit olursun, sonuna kadar parti ile olursun. Aşiretçilik yoktur, ahabça-vuşluk yoktur, mıntıkacılık yoktur, ulusallık vardır. Partide aşiretçilik, mıntıkacılık olmaz. Partide halk, ulus, insanlık vardır. Bir de savaşta kahraman olmak vardır. Böyle bir Kürtlük yarattın mı, Kürdistan’ı kurarsın. Sen doğruyu hakim kıldın mı, kim ne derse desin, ne yaparsa yapsın artık doğrular yürüyecektir. Bu dört önemli hususu yaptın mı, zafer kendiliğinden gelir.

geçince bizi tasfiye edecek. Yine Pencevi mıntıkasının bir köyünde **Mustafa Mecit** adında biri Barzani’ye şunu söylüyor; *“Önderimiz, sizin komutanlarınızın, askerleriniz namusumuza, kadınlarımıza, kızlarımıza el atıyorlar. Siz ne diyorsunuz?”* diyor. Barzani de onlara şöyle cevap veriyor; *“Ne olacak yani, bir şey olmaz. Biz*

Şimdi, Barzani neden bize karşı savaşıyor?

Hatta parti içinde de böyle bir mücadele var? Bu, eski toplumla yeni toplumun mücadelesidir. Yani sınıf savaşımıdır. Toplumu yenileyeceğiz, yeni kişiliği yaratacağız. PKK'de bu yönde bazı adımların atıldığı kesin. PKK önderliğinin başarısı ve PKK üyeliğinin başarısı bu saydıklarıma bağlıdır. Diğer şeyler fazla önemli değildir. Yoksa kaç kişi bizi destekliyor, paramız ne kadardır, silahımız ne kadardır bunlar önemli değildir. İlişkilerimizin ne kadar olduğu da önemli değildir. Asıl önderlik çıktı mı, bunlar halolur.

Değerli Mamosta İbrahim, acaba 1975 sonrası için birkaç şey söyleyebilir misin? YNK'den bahsettiniz. Bu yeni bir süreçtir sanırım. Ulusal yanı olan, halkçı yanı olan, siyasal yanı olan bir süreç. Kendisi böyle bir oluşuma gitmeyi çok mecbur görüyor. Çok dar bir süreçte YNK önderliği ortaya çıkıyor. Bir yanda ABD, bir yanda Sovyet, bir yanda İran ve diğerleri, böyle bir süreçte ortaya çıkıyor. Şimdi bakalım YNK önderliği, feodal değil, aşiretsel değildir. İçinde yurtseverlik vardır. Sosyalizm, ulusallık vardır. Fakat hareketin sahisi dardır. Barzani, YNK'yi Soran mıntıkasına mahkum etmiş. İran rejimi bir yanda, Irak bir yanda, diğer yanda da komünistler vardır. Buradan günlük olarak taktik yürütmek zordur.

Kuzey devrimi olmazsa siz bir şey yapamazsınız. Ne kadar yapsan, doğru da yapsan Güney tek başına bir şeyler yapamaz. Siz bunları benden daha iyi biliyorsunuz. Bu bir gerçekliktir ve üzerinde derince durmak gerekiyor. Kuzey Kürdistan'da devrim bir karış ilerlerse, Güney'de beş karış ilerler. Kuzey'de devrim başarıya ulaşırsa, siz devletsiniz. Veya sonuna kadar başarı vardır. Bunlar doğru görüşlerdir. Artık Kürdistan'da ilişkiler gelişiyor, ittifaklar oluyor. Tabii bazı eleştirilerde oluyor. Eleştiri olmaz, sorunlar olmaz, çelişkiler olmazsa gelişme de olmaz. Kürt kişiliği yeni yeni yaratılıyor. Kürt ulusallığı, demokrasisi yeni yeni inşa ediliyor. Bunlar önemli noktalar. Ben *“biratî”* kelimesinden pek hoşlanmam. Her şey kardeşlikle de çözülmüyor. Birliktenlik, mücadelede şartlar da vardır, savaş da vardır. Hangi süreçte dostluk kuracaksın, hangi süreçte savaşacaksın, bunu iyi bileceksin. Yurtseverlik yanı üzerinde iyi duracaksın. Yine soruna *“Brakuji”* gözüyle bakılmalıdır. Sorun ulusal toplumsal bir sorundur. *“Brakuji”* olmaz denmemelidir. Bazen sonuna kadar ittifak kurulur, bazen de ittifak kurmak zarar verir. Halkın çıkarına göre değerlendireceksin. Bazen ittifak hepimizi güçlendiriyor, Kürt halkını güçlendiriyor. Bazen de Barzani'nin diğer devletlerle yaptığı ittifak Kürt halkını düşürüyor. Örneğin adam şunu diyor, *“Ailemden önce siz ölün”, “ben ve ailem”* diyor, başka bir şey demiyor.

Senin devletlerle ilişkin bütün halkın çıkarına olmalıdır. Ne yapacaksın kendi çıkarlarını, ilişkiler tüm halkın çıkarına ise doğrudur. Biz burada Kürt ulusunu yaratıyoruz. O zaman her şey onun çıkarına olacaktır. Bu ilişkiler sadece Kürt halkının yararına da değil, tüm halkların yararına olmalıdır. Biz de ilişkiler geliştiriyoruz, ama bu ilişkiler Kürt halkının hizmetine giriyor. Bu ulusal kongrenin yürümesi demektir. Ulusal kongre neyin üzerinde duracaktır? Kürdistan stratejisi üzerinde duracaktır. Kürdistan tarihi, milli tarih üzerinde duracaktır. Cahşlığın, ağalığın, aşiretçiliğin, melleliğin tarihi üzerinde değil, bir halkın tarihi üzerinde duracaktır. Mele çıkmış, emir çıkmış, ağa çıkmış, ama düşünceleri çok dardır. Her biri bir parçadan çıkmış uluslaşamamışlar. Kürt halkının tarihi olmuş mu? Hayır, daha olmamış. Yeni yeni oluşuyor. Ulusal kongre nedir? Kürt halkının çıkarlarını bu kongre belirleyecek ve savunacaktır. Daha önce Kürdistan'da beylikler, emirlikler oluşmuş, ama tarihimiz oluşmamıştır. Neden düşüncemiz dardır? Herkes kendini Kürdistan'ın merkezi olarak görüyor.

Dörde bölünen bir Kürdistan ve ayrı ayrı merkezler ulusallığın önünde engeldir. Bir halk can gibi, bir vücut gibidir. İşte, bu vücuda bir beyin lazımdır. Şimdi kimse Kürtleri inkar edemez. Bir halk olarak vardır, ama beyinleri yani onları yönlendirecek tek bir merkezleri yoktur. Ya da bazı çocuklar olur çok şımarıktırlar, her biri bir ses çıkarır. Şimdi durum bundan ibarettir.

İşte bu nedenlerden dolayı, birlikte çalışmamız ulusal kongreyi oluşturmak içindir. Kürtler için bu bir beyin işlevi görecek. Bu halkın dünyadaki çıkarları nelerdir? İçerdeki çıkarları nedir? Kürt hal-

“Ulusal kongreye ne kadar şahsiyet, parti varsa, aralarında çelişkiler de olsa, görüşleri ayrı da olsa gelmeleridir. Yurtsever insanlar da içinde yer almalı. Kimseyi ihmal etmemeliyiz. Bu kongrenin bir görevi de, ideolojik ayrılıkları en aza indirmek ve birbirine yakınlıktır. Onları bir araya getirmeli ve aralarındaki çelişkilere bir çözüm getirmeli.”

(İbrahim Ahmed)

kının çıkarları ve dünyaya yararı nedir? Bu stratejik bir sorundur. Ancak stratejinin belirlenmesini netlik kazanılır. Strateji milli bir meseledir. Askeri bir güç değildir. Siyasi bir mesele değildir. Kongrede karar çıkarın veya karar yapın. Kürt meclisi veya diğer adıyla ulusal Kürt birliği. İster küçük, ister büyük -yerinde ve bağımsız kararlara ulaşmalıdır. Alınan kararlar Kürt halkının kararları olacaktır. Bu kararlara karşı çıkan Kürt ulusuna düşmandır. Dost olan Kürt ulusunun çıkarları doğrultusunda olmalıdır. O zaman kimin desteklediği, kimin karşı çıktığı ortaya çıkacaktır. Kararlara ulaşılacak ve bu kararlar hayata geçirilecektir. Kararların hayata geçirilip geçirilmediğini denetleyecektir. Kararlar alındıktan üç ay sonra toplantılara başlayacaktır. Ulusal kongre toplantısında kararlar alınacaktır. Bu kararlar hayata geçirilecektir. Yapıldı mı, yapılmadı mı denetlenecektir. Kürdistan ulusu için kongre gereklidir. Ulusal kararlar gereklidir ve bu kararların hayata geçirilmesi için bir askeri güç gereklidir. Burada herkes karar alacaktır. Kimse ben önderim demesin.

Eğer herkes *“önderim”* derse, birlik olmaz, karar almak için destek olunamaz, ulusal bütünlük sağlanamaz ve hareket yürüyemez. Halka zarar verir ve o zaman aşiretçilik güçlenir, bölgecilik güçlenir, düşman kişiliği güçlenir. Sonuç, her şeyin tekrar elden gitmesi demektir. Bu nedenle diyorum ki, bu birliği bütün Kürdistan'daki köylere kadar yaymak gerekir. Herkesin kendi istemi doğrultusunda hareket etmemesi için askeri bir güç olmalıdır. Bu tedbirleri aldıktan sonra ulusal mücadele başarıya ulaşır. Dört parçadaki insanlarımız da bunun içinde yer alır ve ulusal birliğe kavuşmuş olur. Şimdiye kadar çıkan yetmezliklerin önü de alınmış olur. Mamosta siz bu işleri daha iyi biliyorsunuz. Bu sizin de isteminizdir. Bu konuda ne diyorsunuz?

İbrahim Ahmed: Böyle bir toplantı, ya da ulusal kongre Kürt halkı için çok doğru ve çok önemlidir. Kürt halkının temsilini yapma, sesini duyurabilme, dışarıyla ilişkilerin geliştirilmesi ve Kürt halkının çıkarlarına karşı olan, düşkün ve muğlak olan şeylere karşı olabilmek açısından ulusal kongre bir gerekliliktir. Böyle bir kongre, Kürt partileri, örgütleri arasında arabuluculuk yapma, görüşlerini birbirine yakın-

laştırmak, ilişki kurma, sorunları çözme açısından da önemlidir. Hem dışarıda, hem içeride Kürt ulusunun temsilciliğini yapmalıdırlar. Stratejik rollerini oynamaları gerekir. Kürtler için otoriter bir güç olmalıdır. Kürt halkının çıkarları doğrultusunda aldığı kararları hem yürütmesi, hem de korumaları gerekir.

Gördüğüm en önemli eksiklerden biride; Kürt halk hareketlerinin 1940'tan beri böyle bir oluşumdan yoksun olmalarıdır. Şimdi, zamanı gelmiştir, acilen üzerinde durmamız gerekir.

Abdullah Öcalan: 1940'larda böyle bir kongrenin oluşturulmaması büyük bir yetmezliktir, Kürt ulusal hareketleri için.

İbrahim Ahmed: Kürt halkının düşmanları 1937'de Sadiabat'ta kendi aralarında anlaşma yaparken, o zaman Kürtler de böyle bir şey düşünüp; Kürt örgütleri, hareketleri, aşiretleri, önderleri toplanıp, düşmanın bu ittifığına karşı, bir Kürt birliği oluşturulmalıydılar.

Abdullah Öcalan: Evet, bu büyük bir yetmezliktir.

İbrahim Ahmed: İmkanlar varoldukça acele etmemiz gerekir.

Abdullah Öcalan: Geciktirmek iyi değil. Ne kadar şahsiyet varsa, ne kadar aşiret sahibi varsa, ne kadar parti varsa hepsi gelsin. Aramızda ne kadar çelişki varsa, yine de gelsinler. Kendini Kürtlükle uğraşiyor hissedenden biri varsa o da gelsin.

İbrahim Ahmed: Kesinlikle görüşünüzü paylaşıyorum. Şimdi yapılacak olan; ulusal kongreye ne kadar şahsiyet, parti varsa, aralarında çelişkiler de olsa, görüşleri ayrı da olsa gelmeleridir. Yurtsever insanlar da içinde yer almalı. Kimseyi ihmal etmemeliyiz. Bu kongrenin bir görevi de, ideolojik ayrılıkları en aza indirmek ve birbirine yakınlıktır. Onları bir araya getirmeli ve aralarındaki çelişkilere bir çözüm getirmeli.

Abdullah Öcalan: Eğer amaç özgürlükse, ulaşmak için de taktik bu ise, o zaman tüm partiler, tüm ileri gelen kişiler, hatta tüm yurtsever aşiretler buna katılmalıdır. Kendi kaderi hakkında karar sahibi olmalıdır. Meclis olmadan kimse bize bir değer vermez. Meclis olmadan bize büyük bir gözle bakılması mümkün değil. Bu eksiklik Kürtlüğün asıl sorunudur. Doğrusu birçok kişi böyle bir adımın atılmasını istiyor. Ama bazıları da, PKK ile Barzani savaşı var diyor. Bu doğru değil. Sen adım attın mı ki? Birçok kez konuştum ve şöyle dedim: Eğer Kürtler arasındaki savaşın durmasını istiyorsanız, o zaman ulusal kongreyi oluşturun. Çünkü bu savaş PKK ile Barzani'nin savaşı değildir. Bütün Kürtlerin savaşıdır. YNK'nin savaşıdır, Güney'in savaşıdır, İran KDP'sinin savaşıdır, Kuzey'in savaşıdır. Ulusal kongre bu konuda karar alsın, desteklerim. Barzani üzerine karar alsın, *“Barzani, Türk faşizmiyle ne yapıyorsun? Senin Türk faşizmiyle olan ilişkilerin Kürt halkının yararına değil”* desin ve Barzani de bunu kabul etsin; o zaman neden savaşı durdurmayalım ki! Eğer kongre karar alacaksa ve bana, *“Apo senin için böyle yürümel, savaşı durdur, Güney Kürtlerine böyle yaklaş”* diyorsa, ben bunu hemen kabullenirim. Benden Güney'deki federasyonun hizmetine girmem isteniyorsa, büyük bir istekle hizmet ederim. Böyle kararlar alınırsa, o zaman Güney Kürtlerinin Türk faşizminin dostu olması mümkün mü?

Kardeş kardeşe muhtaçtır. Mümkün müdür, bir faşist Türk generali gelip Güney'de Kürt düşmanlarına karşı savaşınsın. Onlar zaten Kürt halkının düşmanındırlar, Kürtlere karşı savaşıyorlar, bir özel savaş yürütüyorlar. Kürtlerin kendi hakimiyetleri altından çıkmasına izin vermezler. Onlarla ilişkiler dostluk değil, ittifak değil, bir düşmanlıktır. Ulusallık buna karşı oluşuyor ve buna müsaade edilmiyor. Aslında kardeş kavgası değil, Kürtlükle, sömürgeciliğin savaşıdır. Yoksa Kürtlere karşı savaştığımızda bir adım bile atmamız mümkün değil. Mümkün değildir, bir Kürdün canını incitmemiz. Niye Barzani'yi ulusal kongreye zorlamıyorsunuz? Ulusal kong-

renin olmasını istemiyor, Kürtlerin federasyonunu istemiyor. Sürekli *“ailemiz”* diyor. Kabile çıkarlarının peşinde. Senin kabile anlayışın, ikibin, üçbin yıl öncesine aittir.

Bu çalışmalar başarıya ulaşmalıdır. Biz Barzani için otuz-kırk milyon Kürdü feda edemeyiz. Otuz-kırk milyon insan için, karara varmamak mümkün mü? Eğer karar alınmazsa sorumlusu Barzani'dir. Savaşın durması da buna bağlıdır. Ben bütün Kürtlerin buna katılmasını istiyorum. Daha öncede Kemal Burkay'a da söyledim, *“Savaşın durmasını istiyorsan bunun yolu ulusal kongredir.”* Ulusal kongreyi toplayın, iki gün içinde savaşı durdururum. Kürt ulusal kongresi bana ilişkin ne karar alırsa, ben hazırım. Barzani için, Talabani için ne denirse hepsi de hazırdır. Hazır olmayan kimdir? Kabul etmeyen Kürt iradesine düşman olanlardır. Kimse halkın iradesini inkar edemez. *“Adalet, hakka gel”* dedim. Kim ulusal kongre çalışmasından, kararından kaçıyor? Kim Kürtlerin birliğinden kaçıyor? Kürt kararına uyuyorlarsa, cephe kursunlar, parlamento kursunlar, federasyon kursunlar, sonuna kadar imkan vardır. Bunlar zaruri ve tam zamanıdır.

İbrahim Amed: 1992'de ben ve arkadaşım Hawar ile konuştuk ve *“ulusal kongre yapılmalıdır”* dedik. Kürt partileri, ileri gelen şahsiyetleri bir araya gelip bir birlik kuramadılar. Apo kardeşimin görüşünü de 1992'de Talabani'nin yoluyla öğrendik. Ulusal kongreye ilgili görüşlerini o zaman öğrenmiştik biz Mam Celal'e sorduk, *“bizim böyle bir düşüncemiz var. Acaba PKK bu karara katılacak mı? Yoksa katılmayacak mı?”* Mam Celal bize dedi ki; yüzde yüz katılır. Zaten bu karar PKK'nin kararıdır. Biz yapmazsak da PKK yapar. PKK'nin bizden daha fazla bu iş için çalıştığını görüyorum. Ulusal kongre olmazsa olmaz bir süreçten geçiyoruz.

Abdullah Öcalan: Eskiden iyi değildi, ama dünya koşulları da çok uygundur, Mamosta İbrahim.

İbrahim Ahmed: Elbette, eskiden dünya koşulları uygun değildi. Şimdi çok uygun ve bu adımı atmazsak Kürt halkına karşı suç işlemiş oluruz.

“Savaşın durmasını istiyorsanız bunun yolu ulusal kongredir.”

Ulusal kongreyi toplayın, iki gün içinde savaşı durdururum.

Kürt ulusal kongresi bana ilişkin ne karar alırsa ben hazırım.

Barzani için, Talabani için ne denirse hepsi de hazırdır.

Hazır olmayan kimdir? Kabul etmeyen Kürt iradesine düşman olanlardır. Kimse halkın iradesini inkar edemez.”

Abdullah Öcalan: Hem Kürdistan için koşullar, hem de dünya koşulları bizleri buna mecbur kılıyor. Eğer bu adım atılmazsa büyük bir eksiklik olur. Bugün binlerce aydın, akademisyen, yurtsever, yani bütün Kürtlük artık böyle bir adım için harekete geçmiştir. Zamanıdır. Niye geciktirelim? Biz görüşlerinizi paylaşıyoruz. Mamosta, *“1940'lardan bu yana bu adım atılmıydı”* diyor. Eğer 1940'lardan beri Kürt hareketi başarıya ulaşamamışsa, bu stratejisini oluşturulmadığındandır. Herkes *“taktik”* dedi ve taktikte sapmaya girdiler. Niçin? Çünkü taktikler stratejiye göre değildi. Bu olmayınca parçalanma ve düşmanlık güçlendi, sonuçta bugüne ula-

şıldı.

Güney Kürdistan hareketi adım atmak istiyor. Kuzey'de de 1920'lerde Koçgiri'den başlayarak, 1940'lara kadar adım atmak istediler. Fakat bunlar klasik adımlardı. Nasıl ki, kalkan her klasik hareket düşüyse, onlar da düştü. İran Kürdistan'ında 1975'lerde adım atmak istediler, olmadı. KDP adına çalışmalar yapıldı. İlk sekreterleri mamostaydı, -istediği yurtsever, demokratik, hatta insanlığı esas alan bir oluşumdu. Adım atmak istedi, fakat Barzani'nin şahsında somutlaşan (milliyetçi demeyeceğim de), çok geri düşünceler nedeniyle bu fırsatlar başarıya ulaşmadı. 1975'lere geldiğinde yüzbin peşmergesi, milyonlarca doları ve yüzbinlerce silahlı olmasına rağmen, sırf İran şahı istedi diye, Barzani kendi eliyle tasfiye oluyor.

YNK oluştu bu yurtsever bir birliktir. Ulusal, demokratik bir oluşumdur. Sosyalizme açıktır. Ama koşulları çok dardır. Bir taraftan Irak rejimi Saddam'ın liderliğinde güçleniyor, diğer taraftanda İran da pek imkan vermedi. Hakkari'den geçip, Behdinan'da mücadele etmek istediler, ancak KDP tarafından Ali Asker ve arkadaşları şehit ediliyor. Bu son savaşı yürüten yine bu Sami Abdurrahman'dır. Sami Abdurrahman 1975'te Ali Asker'lerin başına getirdiklerini şimdi bizim başımıza getirmek istiyor. Bizi de Hakkari'de boğmak istiyor. Ama savaş devam ediyor ve Kürdistanı bir savaştır. Tamamen Kürdistanı bir savaştır, iki örgütün değildir. Ali Asker'leri iyi tanırırsınız. Bir tarafta yurtsever olanlar, diğer tarafta Barzani aşireti ve Türk helikopterleri etraflarını sarıp imha ediyorlar. Bu *“brakuji”* değil, ihanete karşı bir savaşıdır.

Bugün federasyonun oluşması için Kürdistan'ın içinde ve dışında imkanlar çoğalmıştır. Kürdistan'ın bütün parçalarında tarihi adımlar atmanın olasılığı yaratılmıştır. Hiçbir şey eskisi gibi değildir. Kuzey'de yükselttiğimiz devrim büyük bir fırsattır. Barzani, *“Demokratik bir federasyon olmasın. Çıkarlarımız, herkes -hizmetimizde olsun”* diyor. Şimdi Türk devleti de bunu istiyor. Onlar da, Güney'de bir halk federasyonu olmasın, PKK ile yapılacak bir ittifakla devrimi yükseltmesin, diyor. Barzani ise buna *“tamam”* diyor.

Son zamanlarda haber aldık; Barzani Türkiye'den 43 panzer almış. İşte, bu Kürtlerin savaşı değil, Türk faşizmiyle yapılan bir savaştır. Savaşın bir tarafı Türk faşizmi ve Barzani'yken, diğer tarafı ise yurtseverlerdir.

Sadece bu savaş için değil, bütün Kürt sorunları için böyle bir adım atılmalıdır. Böyle bir adım ulusal bir adımdır ve partiler üstüdür. Tüm parti stratejilerinden daha üstündür. Bu, ulusal kongre adımı, ulusal strateji adımı demektir. Şimdiye kadar birçok parti kendi başına kalmış ve zarar görmüşdürler. Eğer birliğe gelmezlerse daha da beter olurlar. Yine Barzani de ulusal kongreye gelmezse büyük darbeler alır. Böyle bir adım atmak için zaman çok müsaittir. Üç-dört devlet şimdiden bunu kabul ediyor. Kürt ulusunun böyle bir oluşuma acilen ihtiyacı var. Kürt halkı devrimle ayağa kalkmıştır. Milyonlarca Kürt halkı ulusal kongre için oyunu vermeye hazırdır. Bu nedenle hiç kimse koşullar el vermiyor diyemez. İşte, *“Savaşı durdurun, barışın, sonra kongre yapalım”* mantığı doğru değildir. Ne kadar sorun varsa, ne kadar engel varsa, ne kadar çelişki varsa, hepsi ulusal kongrede halledilir. Ulusal kongre bunların çözümü içindir. Ben de mamostanın çağrısına katılıyorum. Kendisinin Kürtlük için büyük emeği olmuştur. Şu anda bir araya geldik. Bu birlikteliğimiz Kürt halkı için önemli bir adımdır. Umarım bunun üzerine ulusal kongreyi yaratacağız. Sonuçta hepimizin yeri ulusal kongredir.

Mamostanın gelişine pek sevindik. Mamosta onsekiz yaşında bir genç gibi. Mamosta Hawar'da da bu sevinci görüyorum. Bu ulusal bir ruhtur, devrimci bir ruhtur.

“Tarih günümüzde gizli ve biz tarihin başlangıcında gizliyiz”

Weşanên Serxwebûn yayınlarından yeni bir kitap...

“Biz, kişiliğimizi öyle uygarlık esasları-na göre ele almadık, doğal esaslara göre ele aldık. Yani sınıflı toplum gelişmesinin kurallarına göre değil, çok doğal esaslar. Nedir bu doğal esaslar? Bazen çocukluk esasları, bazen ilk insanın yaşam esasları. Biz bunu gözardı etmedik. Benim hareket tarzımda bu vardır.”

Devrim zamanları, hep olağanüstü zamanlar olmuşlardır. Bütün bellibaşlı devrimlerin bu anlamda kendilerine has özellikleri yanında, yine ortak özellikleri vardır. Kürdistan devrimi de olağanüstü, kendisine has özelliklere sahip ve yine aynı zamanda diğer tüm devrimlerle ortak özelliklere sahiptir.

Bizi burada ilgilendiren Kürdistan devriminin kendine has özellikleridir. Bu da, gerek ideolojik anlamda, gerekse de politik uygulamada, en etkili biçimde kendini duyuran bir önderlik tarzıyla karakterize edilmiştir.

PKK önderliğinin, partinin ya da onun yönlendirdiği son 20 küsur yıllık sürecin gerçekleşme tarzı üzerindeki etkisi tartışılmaz. Bu tarzın ne olduğu ve etkilediği sürecin hangi yasalara göre işlediği, elbette derinlikli bir gözlemin konusu olacaktır.

PKK’de ‘**önderlik tarzı**’ olarak sınırlandırılan kavram, her şeyden önce bir toplumsal çözümleme yöntemini açıklar; ardından bununla bağlantılı olarak uygulama yöntem ve teknikleri, yani eylemi gelir. Ancak sözkonusu tarzın veya yöntemin, geleneksel yaklaşımlardan çok farklı ve dikkat çekici ifadeleri bulunmaktadır.

Devrimde yöntem, bir silahın kullanılması biçimini çağrıştırır.

Bir silahın çalışma mantığı nedir?

İki nesne arasındaki şiddetli çelişkiyi tesbit edersiniz. Sonra onları bir araya getirirsiniz. Çelişkiyi ortaya çıkarmadan önce, onun çözümlenmesinden açığa çıkacak enerjiyi, amaçlarınıza uygun bir hedefe yönlendirirsiniz. Bunun için gerekli kanalları oluşturursunuz, gerekli mekanizmaları hazırlarsınız. Çelişkinin çözülmesinden ortaya çıkacak enerjiyi en verimli bir biçimde ve amaçlarınız doğrultusunda kullanacak bir düzenlemeyi yaptıktan sonra, patlamayı gerçekleştirirsiniz. Böylece ateş ile barut arasındaki çelişki bir patlamayla çözüldüğünde, bu anlaşmazlıktan ortaya çıkan enerji, sizin daha önceki hazırlıklarınız sayesinde, amaçlarınıza hizmet etmiş olur. Hedefi vurur veya hedefe varırsınız. Klasik bir silahın çalışma mantığı kısaca bundan ibarettir.

PKK, Kürdistan’daki ve giderek Ortadoğu’daki toplumsal enerjinin, PKK manifestosunda kısaca belirlenmiş amaçlar doğrultusunda değerlendirilmesi için düzenlenmiş bir silahtır. Yine PKK, en basit bir bakış açısıyla; **insanın, kendisine ait ve yine kendisine karşı yabancılaştıran ilişkilerinin**, Kürdistan ülkesi ve Kürt halkının yeniden yaratılması doğrultusunda en verimli bir tarzda değerlendirilmesi için hazırlanmış bir ideolojik-politik düzenlemeler dizisidir.

Ancak, çelişkilerin bu tarzda değerlendirilmesi, insanoğlunun siyasal-toplumsal bir varlık olmasından başlayarak kullanageldiği bir yöntemdir. Gerçekten de, bir ok ile bir roket arasında büyük fark olmasına rağmen, en basitinden en karmaşığına kadar bütün silahlar aynı temel yasalara göre çalışırlar. Fakat silahları kullananların yetenekleri ve bu silahlar aracılığıyla yapmak istedikleri amaç, aynı silahların değişik ellerde çok farklı, hatta birbirine zıt sonuçlara varmasına yol açar.

İdeoloji ve politika, özellikle devrim dönemlerinde, toplumların en temel silahıdır.

İdeolojinin değerlendirilme tarzı, yani politika, onun bir uygulama biçimi olarak ayırdedici. Bu, şu anlama gelir: Aynı ideoloji, çok farklı politikalar biçiminde uygulamaya geçirilebilir. Aynı ideoloji, çok farklı hedeflere götürebilir, onun hayata geçirilmesindeki özellikler, değişik durumlarda birbirine ters sonuçlara götürebilir. Öyleyse, herhangi bir ideoloji, gerekli olsa da, ten başına belirleyici olamaz; belirleyici olan onun eylemsel ifadesidir. Bu durumda, ortaya ideolojinin göreceli -izafi- bir niteliği olduğu ortaya çıkıyor. Sadece ideolojinin değil, eylemin de göreceli bir niteliği vardır. Eylemin göreceliği de, onu gerçekleştiren güce bağlıdır.

Sonuçta insana ilişkin olan her şey görecelidir. ⁽¹⁾

Buna, devrimin konusu olan halk toplulukları, uluslar, sınıflar; giderek ordular, partiler ve cepheler de girmek zorundadır. Bu sadece, bu olguların kendileri dışındaki farklı bakış açılarından farklı biçimlerde değerlendirilmelerine ilişkin bir kapsam değildir; ama aynı zamanda onların öz yaplarına ilişkindir ve esas olan da budur. Nasıl? Yakın tarihimizde sıkça görüldüğü gibi, herhangi bir siyasal oluşum çok korkunç bir kolaylıkla kendi zıttına dönüşebilir, kendisine düşman bir işlev görmeye başlayabilir ve kendisini gerçekleştirmek adına, kendisini imha edebilir. Reel sosyalist devlet ve partiler ile, yine yakın dönemde oluşturulan çeşitli siyasal örgütlenmelerin günümüzde geldikleri nokta, bunu deşetle kanıtlamıştır. Peki, herhangi bir siyasal oluşumu, koşulları elverişli olmasına rağmen, gerçekleştikten ve özgün hedefine varmaktan alıkoyan nedir? Elbette onu hedefinden alıkoyan engeller, kendi dışından kaynaklansa da, temelde onun bu göreceli niteliğine ilişkindir. Yani bir siyasal topluluk içinde, hem onu öz amaçlarına ulaştıracak güç, hem de bunun tersi bir sonuca düşürecek güç mevcuttur. Bu zaten diyalektiğin temel bir yasasıydı: Bir şey, kendisi dışındaki düşmanının yanı sıra, aynı anda hem kendisidir, hem değildir. Hem kendi dostudur, hem düşmandır.

Anımsattığımızın yeni bir şey olmadığı ne kadar doğruysa, bunun PKK’ye kadar ki veya onun çağdaşı olan diğer devrimci güçlerce tam anlamıyla anlaşıldığı da o kadar yanlıştır. Şimdiye kadarki çerçevesi içinde tartışıldığında sorun yok gibidir. Ama **toplumsal çözümleme yöntemine** ilişkin bir çerçevede, bu bilginin uygulanması geleneksel yaklaşımları altüst etmektedir. Sadece bireylerin veya tekil olguların değil, aynı zamanda sınıfların da kendi kendilerine düşman olabilecekleri, ulusların kendilerini imha sürecine en büyük katkıyı sunabilecekleri, partilerin kendilerini korumak adı altında kendilerini tasfiye edebilecekleri, orduların zafer kazanma adı altında amansız yenilgiler alabilecekleri gerçeği ortaya çıkar ki, devrim gibi tarihsel sorumluluk isteyen bir olayı gerçekleştirenlerin bunları gözönüne almamaları düşünülemez.

Sınıflar kuramına söylemde neredeyse hiç ilgi göstermeyen PKK önderliğinin, parti içindeki -ve geneldeki- sınıf savaşımına eş görülmemiş bir tarzda ağırlık vermesi ve onu en az düşmana karşı yürütüldüğü derecede şiddetle yürütmesinin bir nedeni olmalıdır. Çünkü geleneksel toplumsal sınıflar kuramı, bugün devrim hedefine varmaya hizmet edecek bir yöntem sunmaktan uzaktır. Geleneksel çözümleme, sınıfları hem yapı ve hem de işlev bakımından birbirlerinden neredeyse kesin hatlarla ayırırken; PKK tarzı çözümleme neredeyse bütün toplumu sınıfların içiçe geçmiş bir bütünü olarak değerlendirmiştir. Bu çözümleme

yönteminde, sınıfları birbirlerinden ayıran temel bir çizgi, bir hat yoktur. En alt sınıflar içinde, birbirlerine en yakın herhangi iki unsur arasındaki çelişkinin yoğunluk değeri ile, yine en üst sınıflar içinde birbirlerine en yakın iki unsur arasındaki çelişkilerin yoğunluk değerleri birbirlerini çağrıştırır, hatta eşdeğerlidirler. Aynı biçimde, herhangi bir sınıf içindeki lokal çelişkiler ile, iki sınıf arasındaki nispeten evrensel çelişkiler arasında da bir bağlantı vardır. Bağlantıların bu biçimi, toplumsal sınıfların bir tayf -içiçe girişim- biçiminde örgütlenmiş olmalarından kaynaklanır. Tayf tipi toplumsal yapılanmalarda, sınıflar birbirlerinin içine girerler; herhangi bir toplumsal alandaki sınıfsal öğeler, aynı anda birden fazla sınıfın özelliklerini gösterirler. Üstelik, tayf tipi toplumsal yapılanma, sadece sınıflar için geçerli değildir; aynı zamanda kavimler için de geçerlidir. Verili durumda Türk ve Kürt uluslarının arasında kesin bir hat koymanın güçlüğü de buradan gelmektedir. Genelgeçer mantık kuralları çerçevesinde Türk ve yine Kürt olarak nitelendirilebilecek toplumsal yapıların neredeyse her bir yanı büyüklüğünde bir girişim bölgesi bulunmaktadır ki, bu alana girenler her iki ulusun özelliklerini birden göstermektedirler. Bunun da ötesinde, içiçe girişim sadece ara bölgenin bir niteliği değildir; en saf denilebilecek ulusal bölgelerde bile, içiçe girişim devam eder.

Bu türden bir verili durum temel alınarak elde edilecek bir toplumsal çözümleme yöntemi, sadece toplumsal yapıların içiçe girişim halinde olduklarını göstermez; aynı anda tarihsel dönemlerin, çağların da içiçe girişim halinde olduklarını kabul ederek, onları bu temelde ayırtırmaya çalışır. Bunun anlamı şudur: Bu yöntem, **tarihî**; geçmiş, olup **bitmiş bir olaylar dizisi değil**, bugün hâlâ yaşayan **bir etkin gerçeklikler bütünü** olarak kabul eder. Tarihte yaşanmış olan hiçbir şey, kaybolmuş veya bitmiş değildir; yaşamış olan her şey, bugünkü yaşamın da bir içeriğidir ve etkili olmaya devam etmektedir. İnsan, sadece bizzat kendi yaşadıklarının bir toplamı olarak değil, aynı zamanda sonucunun olduğu tarihin de bir toplamı olarak ele alınır; bu çerçeve içinde değerlendirilir ve devrimin bir konusu olarak yargılamaya tabi tutulur. İlk etapta burada bir adaletsizlik varmış gibi görünüyorsa, bu; günümüz toplumunu hücrelerine dek parçalamış olan güncel emperyalist kültürün dayattığı bir izlenimdir. Çünkü doğruya daha yakın olan, insanın çevresinden ve zamanından soyut bir olgu olarak ele alınması değil, aksine onun çevresi ve zamanıyla bütünlük içinde **bir süreç olarak** ele alınmasıdır.

“Felsefemde öncelik ve sonralık, ilk ve son yoktur. Herkes, içinde gömülü insanı bende bulur. ‘Bende bir parçayı sen temsil ediyorsun’ der. Onun fiziğe vuran, görünüşte yaşayan kişiliği başkadır. Yüreğinin bir köşesinde kalmış, yaşamadığı bir insan var, o da benim. Bu, çok yakındır, ama gömüldür. Yüreğinin küçük bir yerindedir. Onların bir toplamı olarak beni düşünebilirsiniz. İlginç bir şey, ama ben bunu kendim için esas alıyorum.”

A. Öcalan yoldaşın ‘temsil’ ettiği insan, aynı zamanda ideolojik olarak savunduğu insandır. Fakat dikkat edilirse bu sıradan bir politik veya askeri temsil olmaktan çok uzaktır. Kendisi dışında herhangi bir nedenle ve herhangi bir dereceye kadar ilişkide bulunduklarını içerdiğini kabul etmektedir. Bir tarihsel temsil olarak ele alınabilir. Öte yandan, yargılayan bir temsildir ve savaşçı temsili bir biçimdeki yapılanması üzerine kurmaktadır. Önderlik kişiliğinin, toplumsal kişilikle içiçe girişim yaptığı bu konum; aynı zamanda savaşımın temel olarak yürütüldüğü düzeyi ifade etmektedir.

Savaşın yürütülme mantığı da, bu konumlanmaya göre gelişmektedir. Nasıl? Toplumla bu derecede ‘tayf’ (tayf: Arapça’da kelime anlamı ‘hayalet’tir, İng.: phantom) bağları kuran ve bu çerçevede bir yaşam ve savaş mantığı üzerinde yükselen bir politik ve askeri önderliğin; geleneksel gerçekçi bir bakış açısıyla anlaşılması da olanaksızdır. Zaten kendisi de, kendi halkının imhası üzerinde kurulmuş geleneksel gerçekçi ve dolayısıyla geleneksel gerçekçiliğin reddi üzerine gelişmiştir. Ancak bu red, gerçekten bir kaçış değil, ona daha fazla, daha derinlikli yaklaşmanın bir sonucudur.

Geleneksel gerçekçiliğin reddi konusunu, yine fizikten bir örneklerle açmak yerinde olacaktır.

Araşsız insanın geleneksel mantığı çerçevesinde, beyaz ışık genel bir görünümdür. Işığın bir prizmayla ayrıştırılması tüm renkleri içeren biçimi ise, bize onun çeşitli dalga boylarındaki görünümünü verir. Yani tek bir düzeyi oluşturan çeşitli düzeyleri gösterir ki; bu düzeylerin birbirlerinden en uzak iki noktası, örneğin kızıl ile mor **düzeyler arasındaki farklılığın** niteliği ile, kırmızı düzeyde yanyana bulunan iki noktanın **farklılığının nitelikleri aynıdır**. Genel düzlemin hiçbir noktası diğeri ile eş değildir, her nokta giderek yükselen veya düşen bir dalga boyunu, dolayısıyla değeri temsil eder. Bunun anlamı ise, hareketten ve **hareket ile oluşan dengeden** başka bir şey değildir. Toplum da, bir sınıflar bileşimi olarak ele alındığında, çözümleme yönteminin prizmasından geçirilerek ayrıştırılabilir. Ancak hiç bir zaman, herhangi bir sınıf statik bir özellik göstermez. Statik olmayışı, onun bilinci dışında gelişir.

Hareketli denge, PKK’nin sosyal-politik ve hatta savaş pratiğinde görülen en önemli bir tarz olarak kabul edilebilir. Burada, tek denge unsuru olarak hareket alınmakta, veya mevcut bir dengesizliği süregelen bir denge haline getirmek için hareket özelliği kullanılmaktadır. PKK’de hareket, neredeyse her şeyin, bütün gelişmelerin esasıdır. Bu kavramın en basit biçimde kavranması için bir bisiklet örneği yeterlidir. Bu basit aygıt, hareketsiz kaldığında dengesini kaybedecek biçimde düzenlenmiştir. Ona etki eden kuvvetleri dengelemek için, onu belli bir doğrultuda hareket halinde tutmak yeterlidir. Hareket durduğu anda, denge bozulur ve bunun dışında sadece yapının yıkılmasıyla denge sağlanabilir. Toplumlara düşmekten alıkoyan da, onların siyasal-sosyal hareketleridir. Biten bir halkı yeniden diriltten, onu var kılan; onun ölümüne dayalı bir dengeyi, savaşla yaklaşık aynı anlamda olmak üzere hareket sayesinde onun dirimi-ne dayalı bir denge haline getirmeyi başaran PKK; sosyal-politik bir hareket olarak çağımızın incelenmesi gereken en önemli olayları arasında yer almaktadır.

Hareketli denge, sadece toplumsal-siyasal anlamda bir davranış biçimi değil, aynı zamanda evrensel davranışın özüdür. Evrenin kendisi, son çözümlemeye bir hareket bütünü, hareketin bir denge hali veya mutlağa daha yakın bir denge arayışıdır. Toplamlar, nitelikleri ve bilinç düzeyleri ne olursa olsun, siyasal ve sosyal davranış esaslarını gaip ten icat etmezler; onları evrenin, doğanın kendisinden öğrenirler ve gerçekleştirirler.

“Araziyi derinliğine ve genişliğine kullanmak, birliklerin çapını çok elverişli bir düzeyde, gizli, hareketli ve cephe çatışmalarına girmeyen bir eylem anlayışıyla düzenlemek. Nerede ve ne zaman vura- cağı belli olmayan, hemen her yerde olan ve hiç bir yerde olmayan bir gerillayı uygulamak...”

Beyaz ışık aynı zamanda bir körlük bi-

çimi olarak değerlendirilebilir mi? Onu aydınlatma yönteminden yoksun olanlar için, -elbette. Aynı zamanda, herhangi bir renkten ışığı, beyaz ışığın daha alt bir düzeyi olarak görmeyenler için de kördürler denebilir mi? Elbette denebilir. Çünkü görmeyi derinleştirecek araçlardan yoksun olan her göz, bu yoksunluğu derecesinde kördür. İdeoloji, dünya görüşü, yaşama yaklaşım yöntem veya disiplini vb. araçlardan yoksun insanlardan da kör olarak bahsetmek yanlış olmasa gerektir.

Problemi fazla karmaşıklaştırmadan, bir yargıya varabiliriz. Toplumu sınıflar biçiminde çözümleyen geleneksel yöntem ile onu düzeyler biçiminde çözümleyen PKK yöntemi arasındaki ilişki; Newton fiziğinin açıkladığı evren ile Einstein fiziğinin açıkladığı evren arasındaki ilişkinin aynıdır. İkinci yöntem birincisini ancak belli bir çerçeve içinde kabul edebilir, onun dışında daha geniş bir çerçevede reddeder.

Toplumsal PKK’de siyasal düzeyler biçiminde çözümlenmesi, sadece Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ulusal nitelikli olmasından dolayı değil, aynı zamanda genel bilimsel gelişmelerin etkisiyledir.

PKK Önderliğinin bir parti olarak PKK ve onun geliştirdiği bir eylem olarak son 20 yıl içindeki gelişmeler, sadece Kürdistan ülkesi ve Kürt halkının kurtuluşu için değil, aynı zamanda bütün insanlık için, toplumsal yaşama yeni bir yaklaşım tarzını ifade etmektedir. Bu devrimci bir yaklaşımdır; gerçekleşme alanı ne kadar sınırlı olursa olsun, özgün hedefleri ne kadar bir ülke ve onun halkıyla ilgili olursa olsun; evrensel nitelikte bir yargılamayı içerir ve bu yargılama sonucunda yıktığı yapı üzerine, yeni bir yapı modeli sunar. Genelgeçer olan yaşam tarzlarını yargılayanın yanı sıra, yeni bir yaşam tarzını ifade eder. Tarihinin genel bir toplamı olan insanı yargılayarak, yeni bir insan yaratmayı hedefler. Bütün bunları da, bir yöntem dahilinde gerçekleştirir.

PKK yaklaşımı, Kürdistan’ı yeryüzü gerçekleşmesinin odağı ve Kürt insanını da çağımız insanının kristalize olmuş, onun en genel ve doğru tanımını taşıyan bir insan tipi olarak ele almaktadır. Tarihsel veriler tarafından da sağlam biçimde desteklenen bu PKK tezi, bir yandan bu türden gerçeklerin en sağlam bir zeminine otururken, öte yandan kendisini bu gerçekliğin köktenci bir reddi temelinde geliştirir. Bu red, uğurlüğün günümüzdeki düzeyinin köklü bir eleştirisini de içerir.

Elinizdeki kitap, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan’ın çeşitli zamanlardaki konuşma, diyalog ve çözümlenmelerinden alınmıştır ve onun insana, onun tarihine ve güncel yaşamına ilişkin felsefi yaklaşımları konusunda bazı ipuçları vermektedir. Yayınlanmış olan onlarca gibi bu kitabın da, tek başına Öcalan’ın felsefi yaklaşımını bir bütün olarak vermekten uzaksa da; onun asıl felsefesini gizlediği eylemini anlamak, ona biraz olsun yaklaşmak için şu an için elimizdeki en elverişli eserlerden biri olacağını umuyoruz.

⁽¹⁾ Elbette bu önerme daha da ileriye götürülebilir. İnsana ilişkin olan her şeyin göreceli olması, görmeye, giderek onun tartışma götürmez bir kesinlikle bağımı olduğu ışığa, onun temel niteliklerine bağlanır. Değil mi, ki ışık doğanın temelidir, biz de oradan doğanın kendisine bağlanmak zorundayız. Bundan sonrası fizik bilimi ile felsefenin ortak bir alanı olarak kalır. Oysa burada konumuz yalnızca toplumbilimlerine, giderek onun daha özgün bir çerçevesindeki toplumsal devrimlere ilişkindir.

Zilan, 1996 yılının 30 Haziran günü, Dersim’de bir düşman birliğine saldırarak, 13 sömürgeci askeri imha etti. Bu eylem, sadece Dersim’de değil, bütün Kürdistan’da kadına vurulan zincirlerin param-parça edilmesiydi. Kürt kadını, artık bir silah olduğunu haykırıyordu; Kürt kadını, sömürgeleştirilmek bir yana, sömürgeciliğin en korkutucu bir düşmanı olduğunu ve ne pahasına olursa olsun onu yeneceğini amansızca dile getiriyordu. Eylem, görkemli bir meydan okumaydı. Daha birbuçuk ay öncesinde, Kürt halkının düşmanları, onun önderliğine başarısız bir suikast girişiminde bulunmuşlardı. Buna bir cevap verilmeliydi ve Zilan’ın eyleminin gerçek anlamı da buydu. Kürt halkının önderliğine kalkan eller, Kürdistan’ın en kuzey ucunda, Dersim’de Kürt kadınının acımasızlığı ve önderliğine sevgisiyle karşılaşıyordu. Halkın önderliğine karşı girişilen saldırıya karşı, Zilan kişiliğinde, tarih açıcı bir eylemle cevap veriliyordu. Zilan’ın eyleminin ilk anlamı budur.

Kürdistan’da sömürgecilik sadece tankla-topla uygulanmıyor. Bugün Türk faşizminin Kürdistan’daki tahribatları henüz tam anlamıyla ortaya çıkarılmış değildir; yarın daha iyi görülecektir. Türk egemenliği, 1980’den bu yana ve 1990’lı yıllarda tırmandırarak, Kürt kavmini yeryüzünden silmeye çalışırken, akıl almaz bir namussuzluk dayatmaktadır. Düşürülen Kürt kadınlarının haddi hesabı yoktur. Dehşet verici bir ihanet dayatmasıyla teslim alınan çeteler ordusu, sadece askeri olarak ihanete bulaştırılmış değildir. Onlar aileleriyle, kadınları ve çocuklarıyla birlikte teslim alınmışlardır. Bir soy olarak öldürülmüşlerdir, tecavüze uğramışlardır. Sömürgecilik, özellikle son 20 yıl içinde azgınlaşarak Kürdistan’da piç bir nesil yetiştirmek, bu soysuzlaştırılmış nesille Kürtlüğü kahretmek istemektedir. Sadece fiziki anlamda değil, kültürel, siyasal, sosyal, her alanda soysuzlaştırma politikası gündemdedir. Göçtilen insanlar üzerinde hangi projeler uygulanmaktadır? Büyük metropollere yığılan Kürt insanları, yaşamlarını nasıl sağlamaktadırlar? Bunlar hangi işlerde çalışmaktadır? Özellikle PKK ile ilişkilendirme imkanı bulamayan insanlarımız, nasıl bir sosyal politik eğilim içine girmektedirler? Bunlar biraz derinliğine araştırıldığında, karşılaşılabilecek tablo korkunçtur. Zilan’ın eyleminden bir ay kadar önce, Med-TV’de yayımlanan bir söyleşide, Adana’da açlık grevine giren bazı kadınlar ağlayarak şunları söylemekteydiler: *“Özel timler boşaltmak için köyümüze baskın yaptıklarında, genç kızlarımızı ayırdılar. Başka bir yere götürdüler. Onlar, şimdi kendilerine neler yapıldığını anlatmıyorlar. Sorulduğunda sadece ağlıyorlar...”* Sömürgecilik, eğer Türk devletinin bir eylemiyse, dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş derecede dehşet vericidir. Sözkonusu olan burada, bir kişinin, bir grubun, bir ailenin, bir köyün, hatta bir şehrin tecavüze uğraması değildir. Bir halk tecavüze uğramaktadır, bir halk düşürülmektedir; bir tarih gömülmek istenmektedir.

Bir halk tarihten silinebilir; girdiği bir meydan savaşında kaybedebilir, yenilebilir ve böylece gücünün egemen olduğu bir dünyada yerini başkalarına bırakabilir. Fakat bugün sözkonusu olan bu değildir. Türk sömürgeciliğinin hiçbir adalet anlayışı yoktur, savaş yasaları yoktur,

karşısındakini insan olarak tanımamaktadır; bırakın insanı, karşısındakini herhangi bir canlının statüsüne koymak istememektedir. İnsana ait ne varsa, Türk sömürgeciliği onun inkarı üzerine kurulmuştur. Yaşama ait ne varsa, Türk sömürgeciliği onun kirletilmesi üzerine kurulmuştur. Böyle bir düşmanla nasıl savaşılabilir? *“Bu topraklarda canlı bir ot bile yeşermesine izin vermeyeceğim”* diyen bir düşmana karşı nasıl savaşılabilir? Elbette bu, sıradan bir savaş olmayacaktır. Bu türden dehşet veren bir düşmana, onu kahredecek bir dehşetle yönelmek gerekmektedir. Böyle bir düşmana karşı savaş tarzı ile, genel anlamdaki savaş tarzları arasında fark olmak zorundadır. Çünkü Kürt halkının karşısındaki düşman, genel düşman tanımlamasına uymamaktadır.

İşte Zilan, bir anlamda bu dehşetin adidir. O, düşmanın en derinlikli bir biçimde anlamış bir savaşıdır. Düşmanına göre bir savaş tarzı geliştirmiştir. Bu savaş tarzının ilk işaretidir: Düşmanın içine gireceksin, hiç beklemediği bir anda, en güçlü olduğunu düşündüğü bir zamanda, en iyi korunduğuna inandığı bir yerde; sen tek başına da kalsan, bir orduyu düşüreceksin. Düşman, sadece dehşete kapılmakla kalmayacak, aynı zamanda sana saygı duymak zorunda kalacak. Sadece yenilmekle kalmayacak, aynı zamanda yenilgisinin nedenini anlayacak. Onun kirli savaştaki ısrarını kıracaksın. Onu, evrensel savaş yasalarına uymaya davet edeceksin ve bunu yaptıracağını, insanlık adına, insanlığın bir emri olarak ona diz çöktüreceksin.

Zilan, Kürt kadınının düşmana hizmetkarlar doğurmak yerine, kendi halkı için savaştan bir nesil doğurduğu zamandır. Utanç içinde eğilmiş başlar, onun Kürt göğü altında koşan ateşten gövdesini gördüklerinde, başlarını kaldırdılar. Kürt halkı, Zilan’dan sonra daha az utanç içindedir. Kürt halkı, Zilan’ın öğrettiklerini, emrettiklerini anladığı ve anladığını gerçekleştirebildiği zaman, sömürgeciliğin esaretinden, böyle bir esaret altında yaşama utancından sonsuza dek kurtulmuş olacaktır.

Zekiye, Rahşan, Ronahi ve Berivanların eylemleri; Kürt kadınının ateşte yıkanma, kendilerine giydirilmiş utancın giysisini ateşle temizleme eylemleri idi. Zilan ise, düşmanın eseri olan bir utancı, ona geri vermiştir. Zilan, Kürt öfkесinin dirilişidir. Bu öfkenin, savaştaki en güçlü ifadesidir. Köleleştirilen bir ulusun, uzun bir tarih süreci boyunca dile getirilmemiş, gizli intikam duygusunun su yüzüne çıkmasıdır. Binlerce yıl yeraltında kalmış bir öfkenin, bir volkanın damarını bulması ve patlamasıdır.

“Kadın, köleliğinden; erkek, gücünden özgür, -bu ateşten kartallara boyun eğmeli her şey” diyordu bir Latinamerikan şair.

Özgürlük, insanın *“ulaştım”* diyebileceği bir hal değildir. Özgürlük, her şeyden daha fazla, süreklilik ister; kişi sadece, yaşam içinde, yaşamı yüceltme hedeflerine doğru koşarak özgür olabilir. Zilan, özgürlüğün süreklileşmiş biçimidir; gerçek biçimidir. O bir özgürlük rüzgarıdır. Onun ulaştığı anlamda rüzgara ulaşanlar, özgürlüğe ulaşmışlardır ve Kürdistan’da rüzgar onların söylemi, ifadesidir. Zilan, özgürlük peşinde şiddetle gerçekleşen bir koşunun rüzgara dönüşmüş, süreklileşmiş biçimidir.

Özgürlüğe ulaşmış olanlar, ondan bir daha asla geri dönemeyenlerdir. Onlar, zaman ve mekana karışmış-

lardır; nerede ve ne zaman gerçekleştikleri belirlenemez bile. Ama her zaman yaşam içindedirler, eylem halindedirler. Kendileriyle birlikte ve kendilerinden sonra gerçekleşen her yücelmede, onların izi vardır.

Düşmandan özgür olmak ise, onun tesbit edemeyeceği bir mekan ve zaman içinde yaşamaktır, zaman ve mekanın onun dışında kurmaktır. Düşmandan özgür olmak, sadece ondan uzaklaşmakla gerçekleşmez; en hızlı uzaklaşmanın, bir anda gerçekleşen bir yaklaşma olduğunu bilerek ona yaklaşmak, özgürleştirir.

İçimizdeki düşmanı, efendisine karşı çıkabileceğine, onu yokedebileceğine ikna etmek, -başkaldırı budur. İçimizdeki düşmanı efendisine karşı ayaklandırdığımız zaman, düşmanın kuvvetine, ona karşı biz sahib oluruz.

Özgürlük, toprakla özdeş olmaktır, yani dört mevsimin galibi. Zilan, toprakla özdeş olmayı başardığı için, bütün koşulların galibidir; bütün savaşlarda muzaffer olandır. O, toprakları için savaşmaktan da öteye, hem bu savaşı gerçekleştirmek, hem de bu ülkenin kendisine dönüşmek, toprakla özde eş olmak anlamındadır.

Bir savaşta olmak, savaşın kendisi olmaktır. Bütün çağların savaş meydanı olan Kürdistan’a bir bakın: Hiç savaş görmemiş gibidir; hayat, her zaman mutlu olan Kürdistan toprakları üzerinde, her dönemde barış içinde geçmiş gibidir. Kürdistan toprakları, sürekli savaş alanları olmasına rağmen, hiç savaş görmemiş kadar, tarihin başlangıcındaki kadar diridir. Demek ki savaş, gerçekte savaşanların ruhunda gerçekleşir; onlar, sadece savaşçılar değil, savaş meydanlarıdır. Zilan, bir savaş biçimi ve bir savaş meydanıdır. Kürdistan için savaş, bizzat onun kendisinde gerçekleşmektedir. O, eylemiyle bütünleşmiştir; Zilan, bir zafer tarzı, bir eylemdir.

Kendi içinde hapis olmayan, hiçbir yere hapsedilemez. Zilan, her şeyden önce, kendi zindanını paramparça edendir. Onun herkesin anlayacağı bir dille ifade ettiği gerçeklerden biri de budur.

Zilan’ın eylemi, düşmanın Kürdistan ve Kürtler üzerindeki imhacı politikasını durduracak bir tarzı ifade etmektedir. Böyle bir tarz karşısında, tarihte ilk kez olarak düşmanın teslim olmaktan başka yapabileceği hiçbir şey yoktur. Bu anlamda onun eylemi, aynı zamanda siyasal bir çıkıştır. 30 Haziran 1996’da sarsılan sadece Türkiye Cumhuriyeti değildir; emperyalizm de bu tarihten sonra uyguladığı sömürgecilik üzerine iyiden iyiyeye düşünmeye başlamıştır. Kürt halkının ve Kürdistan’ın düşmanları, Zilan’ın çoğalmasından, ordulaşmasından, halklaşmasından, bir halkın savaş tarzı haline gelmesinden; ölümden korkar gibi korkmaktadırlar. Çünkü Zilan’ın halklaşması, Zilan’ın ordulaşması, gerçekten de sömürgeciliğin bitişi demektir. Ne kadar yüksek tekniğe sahip olursa olsunlar; ne kadar büyük ordulara sahip olurlarsa olsunlar; kendini bu derecede bir silah, bir tarz, bir eylem ve bir yaşama, yaşam yaratma biçimi haline getirmiş bir halk karşısında hiç kimse-nin dayanması mümkün değildir. Zilan, sadece ve sadece ezilen halklara özgü, ezilen halkların kul lanabilecekleri bir silah ve savaş tarzıdır; bu tarzı halkın düşmanlarının kullanması mümkün değildir. Çünkü Zilan, ezilen bir halkın en soylu, en derinlikli duygularının

bütünlüklü bir anlatımı, mükemmel bir ifadesidir.

Onun eylemi, daha gerçekleştiği ilk günlerde Başkan Apo’nun hemen vurguladığı gibi, bir intihar eylemi değil, bir yaşam ve diriliş eylemidir. Onu uygulamak, intihar eylemleri gerçekleştirmekle veya sadece intihar eylemi gerçekleştirmekle başarılamaz. Sorun, bunun bir ordulaşma, halklaşma, sahip olduğu çelişkileriyle kendi bedenini ve bilincini düşman ordusunu darmadağın edecek bir silah haline getirme sorunudur. Bu da, PKK tarihinde yeni bir aşamaya işaret etmektedir. Savaşın görülmemiş bir biçimde uygulanacağı yepyeni bir tarihsel dönemi açmaktadır.

Ateşten bir kartaldır, bir gökyüzü kurucusudur.

Fırtınanın habercisi değil, kendisidir.

Neden insan bir silah haline gelir, onca silah varken yeryüzünde...

Çünkü insan isterse eğer, bütün silahlardan daha etkilidir.

İnsan, düşmanı ile birlikte kendisini öldürebiliyorsa, öldürdükleri de sonsuza kadar ona saygı duyacaklardır.

Zilan; toprağa, rüzgara karışmaktadır.

Zilan, zamanla özdeş olmak, zamana karışmaktır. Yaşama tutkusunun tarihe dönüşmesidir. Tarihsizlik üzerine tarihin, bir çöl bilinci üzerine cennet bilincinin yerleşmesidir. O, her şeyini yitirmiş bir neslin, ona kaybettirenlerle birlikte öldürülmesidir.

Zilan, büyümekte, hareket etmekte; yaşamakta olan bir sözdür.

Yükselen bir alev, ateşten bir konuşucu; bir PKK’li yani.

Bir tarih duygusu, -sömürgeciliğin her şeyi piçleştirmek istediği bir ülkede, aşk ve sevgi adına soysuzlaşmanın yaşandığı bir ülkede; fırtınalı bir duygu gösterisi. Bir sevgi ulusunu, sevginin milliyetini doğuracak bir birleşme, -toprakla ve rüzgarla bir birleşme, baştanbaşa Kürdistan bir savaştır. Kürdistan’da aşkın ve savaşın hangi ölçülerde gerçekleşebileceğini gösteren 30 Haziran eylemi, bütün Kürt halkını olduğu gibi, PKK savaşçılarını da, savaş ve yaşam ölçülerini testleştirme çağrısıdır. Fırtınayı haber vermek değil, başka bir fırtınayı gerçekleştirmek değil, onun bizzat kendisi olmak, fırtınaya dönüşmek gereğinin adıdır. Yaşamda yanılmış olmak, sömürgeci bir eğitim mekanizmasından geçmiş olmak, köleci etkilere maruz kalmış bir kişiliğin sahibi olmak, Zilan’ın eyleminden sonra, herhangi bir başarısızlığın veya eylemsizliğin gerekçeleri olmazlar.

Önümüzdeki günler, yıllar, PKK gerçekliğinin bu eylemin açtığı yeni dönemde, hangi koşullar altında olursa olsun sömürgecilik karşısında mutlaka muzaffer olduğu bir süredir. Zilan’ın emrettiği yaşam ve eylem tarzı, şimdiden kişilikleri ve yaşamları netleştirmeye başlamıştır. Etkileri, şu veya bu ölçüde, Kürt insanının bulunduğu ya da ilişkilendiği bütün alanlarda şekil almaya, görünür olmaya başlamıştır. Güney Kürdistan’da Türk ordusunun hainlerle birlikte geliştirdiği saldırılara karşı girişilen Zilan tarzı eylemler, daha şimdiden bu halkın hiçbir koşul altında artık teslim alınamayacağını göstermiştir. Kürt halkının gücü, kendisini gerçekleştirmek, ifade etme, kendisi ve bütün insanlık için bir anlama kavuşma ve bunu herke-se reddedilemez ve inkar edilemez biçimde kabul ettirme aşamasına ulaşmıştır.

Ateşten bir koşucu Zilan

**“Zilan, büyümekte,
hareket etmekte;
yaşamakta olan bir sözdür.
Yükselen bir alev, ateşten
bir koşucu; bir PKK’li yani.
Bir tarih duygusu,
-sömürgeciliğin her şeyi
piçleştirmek istediği
bir ülkede, aşk ve sevgi
adına soysuzlaşmanın
yaşandığı bir ülkede;
fırtınalı bir duygu gösterisi.
Sevgi ulusunu, sevginin
milliyetini doğuracak
bir birleşme, -toprakla ve
rüzgarla bir birleşme,
baştanbaşa Kürdistan
bir savaştır.”**

Zilan, kesin özgürlük istemi, yaşam arayışıdır

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor:

“Sevgiyi yüceltmenin, en az savaşı geliştirmek kadar zor bir iş olduğunu iyice anladık ve ortaya koyduk. Fakat, hâlâ bu anlamda birer hastasınız. ‘Sevgi hastası’ veya ‘sevgiden yoksun olmanın’ hastası.”

dar bütün alanlarımız etkili bir karşı koyuşu yıl için planlayıp, hayata geçiremediler. Güney’de bile, esasta buradaki savaş durumumuz olmasaydı belki de ardına kadar bir yenilginin kapısına açık bir yönetim yoğunca yaşıyordu.

Ama bizim çok katı kararlılık ve hazırlık düzeyimizle, bütün alanlarda bir gerileme olsa da, sonuçta bizde duracaktır. Nitekim operasyon durdurulmuştur. Durdurulmasından da öteye çok ağır ve son bir sefer olma konumuna indirgenmiştir. Ve aynı zamanda işbirlikçiler için de bir son ihanet seferine dönüştürülmüştür. Bu da bizim savaş tarzımızın bir ifadesidir. İster yaşayın, ister ölün, ister kaybedin, ister kazandırın. Ne olursanız olun, önderlik gerçeğinde verilen söz önemlidir ve söze kati bağlılık vardır. Bu da sizin söylediğiniz gibi değil, günlük, anlık pratik hazırlıklara, kendini kanıtlamakla olur. Ve çok açık ortaya çıkmıştır ki, bu operasyonlar bir anlamda *“yenilgimizdir.”* Zihniyet olarak, ideolojik, siyasal, örgütsel düzeydeki güçlenme olarak bir başkaldırı ve başarma yakalanmamıştır.

Biraz daha değerlendirmeleri yoğunlaştırın ve göreceksiniz ki, sizlere kalsa, ne kadar savaşsanız da yenilgi bir yerde kaçınılmaz oluyor. Şimdi, bunun Zilan kişiliğiyle bağlantısı nedir? Bu eyleme kalkan bir kişilikten anlam çıkarılsa, bir yıl ona göre şiddetle değerlendirilse, yenilgi olmayacak. Neydi o? Şiddetle kendini bomba olarak patlatırken, sen onu düşüncede şiddetlendireceksin. Politikada, örgütlemeye, bizzat askeri yoğunlaşmada şiddeti göstereceksin ki, yenilmeyesin.

Zilan; bunun işareti, sembolü, çağırısı ve gerçeğiydi! Ya böyle savaşçı bir kişiliğe ulaşırsınız, ya da yenileceksiniz!

Gerçekleştirilen eylem Dersim için olduğu kadar, bütün ülke için, halk içindir. *“Ya böyle kendinizi her anlamda bombalar haline patlatırsınız, ya da yenilgi kaçınılmazdır.”* Bu çok önemli ve değeri büyüktür. Aslında kendi payıma bazı sonuçlar çıkardım ve çok zor da olsa gereken cevabı vermeye çalışırız, dedim. Öyle ağlayarak, sızlayarak, imkanlarla oynayarak değil, kendi tarzımızdaki derinliği, çok yönlülüğü, yaratıcılığı eksik etmeden; verili kazanımlar kadar, yeni kazanımları da buna ilave ederek cevap vereceğiz. Bizim için bu artık önüne geçilemez bir emirdir. Ve başarı yürüyüşü zafere kadar sürdürülecektir.

Bir yılı değerlendirdiğimizde, ciddi bir yetmezliği kendi payımıza göstermedik ve tehlikeli bir başarısızlığa neden olmadık. Başarı için hemen her şey vardır. İşte bu, doğru karşılık vermek oluyor. Siz acaba böyle bir karşılık verme gücüne ulaşabilir misiniz? Bu, artık kendinizi sorgulama, buna göre yaratma ve o gücü gösterme yükütlüğüdür. Kim olup olmadığınızı, ne kadar yapıp yapmayacağınızı ortaya koyacaktır. Ve önderlik kendi payına düşeni yaptı diye düşünüyorum. Elbette bütün partililer yapmalıydı. Çünkü çağrı onlaraydı, halka da, hatta insanlığa da çağrı vardı. Kısmen cevap olunabilirdi, bundan sonra da cevap olunabilir. Birinci yılında yapamadıysanız, ikinci yılında yapabilirsiniz. Eğer bağlılık gücünüz varsa, bütün bir ömür bunun tedbirlerini alabilirsiniz. Dediğim gibi, bütün şahadetlerden sonuç çıkarabiliyorsanız, bunun yolu ardına kadar hepiniz için açıktır. Umarım, ihmal etmezsiniz, gafilce, unutkanca, öyle alışılageldiğiniz sığılka bu şahadetleri geçiştiremezsiniz. Mutlaka kendinizi katlayarak bir cevabı vereceksiniz. Vermedikçe fazla yüzünüzün ağaramayacağı, yine yaşamı kazanamayacağınız da o denli açıktır.

Şehitlerini unutan, onlara gereken anlamı veremeyenler, lafta geçiştirenler fazla iflah olmazlar. Büyüklük, şehitlere verilen anlamla orantılıdır.

Anlam vermek, bir ölüye gösterilen ilgi değildir; anlam vermek, onları yaşamsallaştırmakla mümkündür.

Benim biraz daha özgün olarak bu şahadette düşündürmek, duyumsatmak istediğim yanlar var. Mektubun son cümlelerinde büyük yaşam istemi, büyük yaşamın büyük eylemle bağlantısı çok çarpıcıdır. Yine özgür kadın şekillenmesine yaklaşım oldukça çarpıcı.

Kesin bir yeni yaşam arayışıdır. Müthiş bir *“özgürlük”* istemidir.

Varolan düzen dahilindeki yaşamlara tepkidir. Zaten o yaşama iğne ucu kadar değer verse, bu eyleme cesaret edemezdi. Bu eylemi aynı zamanda geçerli yaşama müthiş bir darbedir. Klasik kadın-erkek arasındaki yaşama darbedir. Düzen dahilindeki kadın-erkek, evlilik, cinsellik, sevgi, duygu bütün bunlara büyük bir darbedir. O küçük yaşam -kendisi evlilik denemesi de geçirmiştir- herhalde ona bir hiç gibi geliyor. Hatta itici geliyor. Dolayısıyla eylem üzerinde etkili oluyor. Bunun yanında büyük yaşam arayışı çok net. Bunun için, güzel yaşam, savaşla bağlantılı yaşam, eylemle bağlantılı yaşam çok çarpıcı. Bunun üzerine salt siyasi değerlendirmeler yapmakla açıklığa kavuşturma işini sağlayamayız. Bu biraz da edebiyatın konusu oluyor. Romanlaştırılarak daha iyi dile getirileceği kanısındayım.

Bunun bir sembol olması, bütün şahadetlerin anlamını içermesi şartıyladır. Özellikle son bir yılın kadın şahadetlerinde bu çok nettir. Gerek zayıflık nedenleriyle gerçekleşen şahadetler, gerek eski yaşama şiddetle tepkinin verdiği cesaretle teslim olmanın, kendini sürekli bombalama biçimindeki şahadetler aslında bir yaşam arayışıdır. Bir şeylere hiç değer verilmiyor veya basit, küçük amaçlı yaşamlara, bu şahadetlerde hiç yer yok! Ama diğer yandan aynı zamanda aşk derecesinde bir yaşam anlayışı vardır. Buna, büyük yaşam, yüce yaşam diyoruz. Küçük yaşam yerle bir edilirken, büyük yaşam müt-hiş yüceltiliyor.

Bu şahadetlerin en çarpıcı özelliği burada, yani büyük yaşayacaksınız!

Büyük yaşam ne demek? Büyük duygular, büyük düşünceler, büyük eylemler. Kadın özgülünde, özellikle derinleştirmek istediğim de, tam da bu noktada çok önemli.

Zilan kişiliğine vereceğim en iyi karşılık; bir defa küçük içerikli yaşamları yerle bir etmektir.

Ben bunu yaptım mı? Yaptığıma inanıyorum. Son yılda dikkatinizi çektiğim gibi küçük amaçlı yaşamların adeta yerle bir edilmesi gerektiğini işledim ve önemli oranda da bunu aştım. Demek ki, anıya karşılık verme bu biçimde olmuştur.

Bütün küçük duyguları öldürdük.

Kişiyi ucuz bağlılıkları, eyleme dayanmayan bütün sevgileri, bağlılıkları yerle bir ettik. Bunu bilinçli yaptık. Aşağıladım, lanet getirdim ve çılgınca yaptım adeta.

Diğer bir şey daha yaptık, büyüme işini geliştirdik.

Eylemi büyütmek, yaşamı büyütmek! Bu çağrıya kendi kişiliğimizde kısmen cevabı şöyle verdim: Kadın yaklaşımında büyüklükler, duyguları büyütmek, sevgileri büyütmekte oldukça ilerleme kaydettim. Daha cesaretliliğe, -elbette bunu sağlarken hep bir çelişkiye göre; yani içeriksiz, çirkinliğe ve kayba götüren; büyük eyleme değil, eylemsizliğe götüren; çirkinleştiren ne varsa onu bir yana iterek, gerisini de veya ona karşı olanı da yü-

celterek, böyle bir çelişkiyi ona diyalektik bir mantığı dayatarak işlettik.

Sonuç ise, bazı önemli gelişmelerin sağlanması oldu. Bu, aslında en zor olanı ve gerekeni yapmadı. Zilan kişiliğinde özellikle, dikkatle değerlendirilirse böyle bir istem var, -ama kendisi bunu başaramıyor. Çünkü gücü yok. Gücü ancak bir sembol olmaya var. Bunu küçümsemiyorum. Bana göre bu tanrılara mahsus bir şey, ama yine de bir zayıflığı içeriyor. Yaşamsallaştırabilse, eylemini ve onun örgütlülüğünü süreklileştirecek bir bomba haline gelecek. Bunu anlıyor, bunu istiyor da, son değerlendirmesi, son talebi bu. Böyle olmak istiyor ve bu şansı yakaladığı için adeta bu eyleme koşarcasına gidiyor.

Ölüme değil, büyük yaşama koşuyor. Burada bilinçsizlik yok, bir güven var. Önderlik gerçeği başta olmak üzere, PKK’ye hem eleştirisi var, hem güveni var. Gerisini yapmaları gerekir diye bu cesareti gösteriyor. Elbette her gün kendini büyük bir güçle yaşama katmak, öyle kolay bir iş değil.

Düşünün, ben bile bu kadar zorlanıyorum, peki sizler nasıl yapacaksınız? Böyle eylemsel, böyle örgütsel, böyle düşünülmesi bile insanın nefesini kesen bir sembol olmayı ve onu her an yaşamsallaştırmayı kim, nasıl sağlayacak? Sorunun ağırlığı burada. Kendisi zaten bunu belirtiyor. Bu şansı yakaladım diyor, onun için büyük cesaretle eyleme yürüyor. Zor olanın gerisini getirmek olduğunun da tamamen farkında. Şimdi biz o sonrasını yapmaya, süreklileştirmeye çalıştık. En zor olanı yine kendimize görev belledik.

Şüphesiz bu ilk değildi. Onun daha öncesi de vardı. Çok büyük kadın kahramanlıkları vardı, ama bu zirveyi teşkil ediyor. Ve daha çarpıcı bir ifade haline gelmiş. Bizim de bu yılı böyle yoğunluklu ele almamız şehitlerimize, özellikle kadın şahadetlerine karşı en anlamlı cevaptı. Kadın özgürlüğünde kesin bir gelişme ortaya çıktı.

Kürdistan gerçeğine baktığımızda, kadının yaşamıyla eylemliliği arasındaki ilişki sağlam kurulamamıştır. Hatta toplumsal bir gerçekliktir; kadın fazla yaşamsallaştırılamamıştır.

İşte, Kürdistan’da bunun en cesaretliliği bu eylemle atılıyor. Bizim bu işe böyle girişmemizin özgünlüğü burada. Kürdistan için olmakla birlikte, aslında bir evrensel anlamı da vardır. Zaten eylem dünyanın dikkatini çekti. Dikkatini çektiği kadar, son bir yıldaki kadın ordulaşması da ilgisini çekti. Bu nasıl bir işti diye soru sormaya kalmadı. Kendi ülke somutumuzda zaten başlı başına yeni bir olay. Hemen hepinizin hafızalarının, ruhunuzun pek algılayamadığı bir durum.

Kadın-erkek ilişkilerinde düşüş müthiş boyutlarda. Düzen dahilindeki bütün yaşam özelliklerinde bir bitiş var. Kadın-erkek ilişkilenmesinin feci bir boğuntu hali çarpıcıdır. İster aile, erkek-kadın veya karı-koca veya baba-ana veya sözlü-nışanlı bilme sevgi, aşk; -bütün bu kavramlar müthiş düşüş kavramları ve tabii ki kurumları halinde geliştirilmiştir. Yani eylemliliği tamamen bu düşüşü yerle bir etme eylemliliği ile oluyor. Peki bunun yerine yüceltilmesi gerekenler, kavram ve kurumlar nasıl konulacak? İşte, bu her babayığidin işi değil.

İsrarla vurgulamaya çalıştım: Büyük sevgi veya yerinde bir sevgi, büyük bir savaşa benzer.

Veya büyük bir savaşı düzenleyemeyenin sevgisinin de gelişmesi mümkün değildir. Nitekim, savaşı ne kadar geliştirdiysek, sevgi boyutunu da eklemek istediğimizde, bu çok çarpıcı ortaya çıktı.

Savaşın gelişemeyişinin en önemli bir nedeni de; sevgi kişiliğinin olmamasıdır.

Yetmez ve çözümsüz kişilikler, savaşa müthiş yansıyor. Kabadırlar ve ne kadar savaşsalar da yenilgiye götürüyorlar. Kürt kavgacılığının, Kürt sevgisizliği ile bağlantısını kurduk. Ve baktık ki, duygular yok! Yüce duygular hiç yok! Her şey yetersiz, her şey ilkel, her şey düşmana götürüyor.

“Seni seviyorum” denildiği noktada düşmana dört-nala koşuluyor. Düşülerek, örgütten kaçarak, eylemden kaçarak, düşmana zemin olunuyor. Her ilişkilenme neredeyse bir kayıp nedeni olarak düşünülüyor. Bunu alaşağı etmek -aşağı olmuş zaten- ve bundan bir yüceliğe merdiven dayamak en zor sorundur. Savaşçı çözmek de buna bağlıydı. Bu yıl bunlar çok tartışıldı. Kişilikleriniz savaşı geliştirmiyor. Hazır savaş olanaklarını bile ordulaştırmıyor. Hatta en *“benim”* diyenler, niyetleri ne olursa olsun, savaşı, partiyi yerle bir ediyorlar. Bakıyoruz aynı kişiliğe, aynı kimliğe; sözde çok savaşanı, yaşamı, tarzı, kadınla ilişkilenmesinde ifadesini buluyor. Bencil, dar amaçlı, fazla duyguları yok. Kaba bir cinselliği fazla aşamamış, sevgiyi boyutlandıramamış ve bunu kadında çok somut ortaya koyuyor. Bir baktık ki, bunun da savaşa fazla vereceği bir katkısı yok.

Sevgiyi yüceltmenin, en az savaşı geliştirmek kadar zor bir iş olduğunu iyice anladık ve ortaya koyduk. Fakat, hâlâ bu anlamda birer hastasınız.

“Sevgi hastası” veya *“sevgiden yoksun olmanın”* hastası.

Sevgi, duygu adı altında bir şeyler karıştırıyorsunuz, onların da büyük bir kısmı aşığılanmadan öteye bir anlama sahip değil. Çoktan içi boşaltılmış, karıkoca duyguları, erkek-kadın ilişkileri. Saygısı yok, canlılığı yok, kurutucu, bitirici ve bir nevi zehirlenme düzeyine varmış bir yaşam felsefesi veya bir yaşam tarzı. İşte, biz bütün bunlara karşı direndik. Nitekim bu yıl kendimden başlamak üzere yaptığım en önemli işlerden biri de; bunun izah edilmesi, açıklığa kavuşturulması ve bunun bir kader olmadığının kabul ettirilmesi idi. En az savaş kadar bu konuyla ilgilenmemizin nedeni bundan başka bir şey değildir.

Kendi soyumuza, kendi cinsimize neden böyle çirkin, kurutucu yaklaşıyoruz? Kadın duygulanmasına bakıyorsun, nefes alamayacak duruma gelmiş. Eğer bu böyleyse hiç yaşanılmaz. Erkeğe bakıyorsunuz, ufak bir hakimiyet ilişkisiyle her şeyi yerle bir ediyor. Hiçbir yığıtlık yok! Basit bir kıskançlık, çekememezlik yüzünden kişiliğinizi yiyip bitiriyorsunuz.

Bu aşk olamaz, duygu olamaz, bu ilişki arayışında da anlamı olamaz! Böyle olacağına yaşamı durdurmak daha iyidir. Bomba gibi kendinizi patlamanız daha değerlidir. Zaten çağrının anlamı da budur. Yapamıyorsanız kendinizi bombalayacaksınız. Ben Zilan kişiliği tamamen budur demek istemiyorum, ama çağrısının bir özelliği de burada, sizleredir. Neden böyle yaşıyorsunuz, neden böyle ruhsuzsunuz, neden böyle örgütsüzünüz, neden böyle düşürücünüz? Öyle olacağınıza kendinizi bomba haline getirin.

Elbette doğrusu, daha tercih edilmesi gerekeni, büyük yaşamı gerçekleştirmektir. Bu bir sanat işidir. Ben kendimi ortaya koydum; sevgi düzeyinde, savaş kişiliğimle bağlantılı olarak ancak bu kadar olabildim diyorum. Ulusal, hatta evrensel çapta kendimi çözümlererek...

Bir kadın karşısında nasıl olunmalı ilkesiyle, yaklaşım tarzıyla ve her boyutta, -yaratıcılık nasıl olacak? Adamakıllı sorguladık ve biraz kabul edilebilir

**“Zilan kişiliğine
vereceğim en iyi karşılık;
bir defa küçük içerikli yaşamları
yerle bir etmektir.
Ben bunu yaptım mı?
Yaptığıma inanıyorum.
Son yılda dikkatinizi çektiğim
gibi küçük amaçlı yaşamların
adeta yerle bir edilmesi
gerektiğini işledim ve önemli
oranda da bunu aştım.
Demek ki, anıya karşılık verme bu
biçimde olmuştur.
Bütün küçük duyguları öldürdük.
Kişiye ucuz bağlılıkları, eyleme
dayanmayan bütün sevgileri,
bağlılıkları yerle bir ettik.”**

bir kişiliği yakaladık. Son yılda kadın yaklaşımları kişilikler etrafında daha güçlü bir oluşuma yol açtı. Bu, kesinlikle yapılan işlerle bağlantılı. Yani daha fazla kadını anlamak, daha fazla yolu aralamak, kadenci bir kişilik olamayacağı, yaşamsal olabileceği, aslında güzel kılınabileceği değerlendirildi.

Geleneksel birçok yaklaşım yerle bir edildi. Ayıplı, çirkinleştiren yaklaşımlar, düşünceden ve temel değerlerden, yurtseverlikten, siyasallık-örgütsellikten uzaklaşmalar tümüyle yerle bir edildi. Tam tersine bütün bu konularda güç veren bir ilişkiye dönüştürülebileceği ortaya çıkarıldı. Yine bir mülk konusu olmak değil, müthiş değerleri paylaşmakla yürüyen bir yaşamın geliştirilebileceği ortaya çıkarıldı. Benim açımdan herhangi bir kadınla bu anlamda yürümek hiç sorun değil. Şimdi, bu değişik ve aslında çoğunun henüz anlamaya güç yetiremediği bir durum.

Sözleşme, aşk, evlilik hepsi bu kavramın içinde gizlidir.

Benim için herhangi bir kadınla, herhangi bir yerde ve zamanda bu biçimde anlaşılabilir, yürünebilir, savaşılabılır. Bir çözüm var, ulusal bir çözüm, hatta bir evrensel bir çözüm. Aslında bu ileri düzeyde yakalanmış bir durum. Belki kişiselleştiriyorum, benim için fazla kişiselleştirme zaten tehlikeli, fazla uygun olmaz, genelleştirme, derinleştirme daha önemlidir. Ve bunu da başarıyla yürüttüğüme inanıyorum. Öyle tüketme değil de, üretmeyi bilmek çok daha önemlidir.

Dikkat edilirse, bu son yılda müthiş bir üreticilik var. İlişkide derinliğine, genişliğine büyüme üretimdir. Tarzımda bir derinleşme oldu. Mesela, benimle her ilişkilenen veya benim sahama giren, benim şartımla, benimle yürüyen, benimle ilgilenen sıradan bir dost bile kesin üretiyor. Ama dikkat edilirse, çoğunun ilişki tarzında bir tüketme vardır. Zaten en ufak bir ilişki *“bitirdim”* diye bir deyimle son buluyor. Bu, bana anlamlı gelmediği kadar, çirkin ve tehlikelidir.

Neden ilişkiler bu kadar tüketici? Tüketecilik yalnız cinsi boyutta değil, kavramda tüketici, duyguda tüketici, eylemde, örgütlenmede tüketici. Ufak bir ilişki örgütün içini boşaltıyor. Örgüt gitti, siyaset bitti. Ne uğruna; küçük bir aşkı varmış. İşte, bu büyük saygısızlıktır, tam tersi olacaktı. İster bireysel, ister genel anlamda bir yücelişi yaşadığın an, üretime koşacaksın. Kadın-erkek ilişki boyutlanmasında gelişmeler var. Siyasete etkisi çarpıcı, ordulaşmada etkisi çarpıcı ve örgütlenmeyi müthiş etkiliyor.

Şimdi bazı bölgeleri ele alıyorum: Dersim’den tutalım Moskova’ya kadar, zindandan tutalım dağların doruklarına kadar, ilişkilerde tüketicilik düzeyi aşılmamış. Bu temelde izin istiyorlar, acaba parti ne der? Şimdi, bunun izni de o kadar önemli değil, ilişkide sen tükenişteysen istersen on imam gelsin nikahını kıysın veya meşrulaştırsın, bu hiçbir şeyi ifade etmez. Çünkü senin ilişkin tüketici ve bir değeri yok. Burada yüceliğin, aşkın inkarı var, bunun nesini biz kabul edeceğiz? Aşk aslında anlamını bulursa çoğu-

nuzun kişiliğinde ve eyleminde; öyle kanun izini istemez, öyle ayıplı, köhne yaklaşımlara da fazla izin vermez.

Gerçek anlamda aşk cesurdur, aşk bilinçlidir, aşk çarpıcıdır, aşk vurucudur, aşk sonuç alıcıdır!

Nitekim bizim kadın kimliğinde, kişiliğinde bu ortaya çıktı. Vurucu olduğu, keskin olduğu, güzel olduğu, çarpıcı olduğu, ayıplı olmadığı önemli yönleriyle netleşti. Önderlikte bu biraz gerçekleşti.

Bir yücelmeyi sağlamak gerek. Kürt kişiliğinin dönüşümünün sırrı, onun kendi cinselliğini dönüşüme uğratmasındadır. Kadın zaten boşuntuya getirilmiş, onun cinsellikte fazla bir iddiası yoktur, ancak kendini pazarlar, ama erkeğin kendini öyle tüketmesi affedilir gibi değil.

Önderlik gerçeğinde gerçekleştirilen en önemli bir gelişmenin bu olduğunu vurguladım. Klasik yaklaşımın cins, cinsiyet güdüsüne bir gem vurması kadar, bir yüceltmeye, siyasete kadar taşırmaya güç yetirmiştir. Bu önemli bir gelişmedir. Hani derler ya, *“makus talihi yenmek”*, bizde biraz da böyledir. Talihsizliği aşmak böyle bir kişiliği dönüştürmekle mümkündür. Ama dediğim gibi, bu çok zor bir iş. Nasıl ki, önce ilişki sizi her sahada tüketiyorsa, bizim tarzımız da müthiş üreticiliğe götürüyor. Mesela, müthiş örgütçü, müthiş siyasal yoğunluklu, müthiş çekici, müthiş bü-yütücü ve müthiş eyleme çağırıcı anlama sahip. Mümkün müdür, benimle en ufak bir yaklaşımı olan bir kadın beni tüketmeye götürsün? En sıradan olanı bir Zilan eylemliliği, gerisi hemen hepsi böyle fedai kişiliğiydi. O ortaya çıktı ve bu bir gerçek oldu. Düşünün, hepiniz dürüstçe yaklaşabilirsiniz. Böyle kişilerle dünyalar fethedilir. Ama insan endişeleniyor, yani istediğiniz anlamda serbest bırakılırsanız -zaten kavrayış düzeyiniz zayıf, kendinize hakimiyetiniz zayıf, kişiliğiniz yenilgi kişiliği, dolayısıyla birbirinizi ne hale getireceğiniz belli değil. Erkek tümüyle geleneklerin ağır etkisi altında, *“mutlaka karım olmalı, mutlaka mülküm olmalı.”* İşte, namustan anladığı bu. Kültürü, kimliği, kişiliği bundan fazlasına elvermiyor. Mesela, bende bu yok. Annemden tutalım bütün kadınlara kadar, böyle bir yaklaşım oldu mu, yerle bir ederim. Mal olma! Kendisini de mal gibi sunmaya çalıştı mı, bitti. Orada red, orada yerle bir etme vardır. Dikkat edilirse, bu her kadında siyasal olmaya, kendini güzel kılmaya, eylemli, örgütlü kılmaya yöneliyor. Önderlik kişiliğiyle az çok ilişkilenecek; düşüncesinde, ruhunda böyle bir kimliği yakalamakla mümkün, başka türlü bu önderlik hiçbir şeye izin vermez. Kurulmuş, kurumsallaşmış bir kişilik budur ve bunu da sırf kendini tatmin etmek için yapmıyor. Bir derviş gibi, nefis savaşı da veriyor. Ve bunu büyük bir eylem olarak yürütüyor. Dinamikdir! Salt kendini terbiye etmekle değil. Savaştır, güzel bir savaş, sonuçları olan bir savaş. Düşünün, kendinizi böyle boyutlandıramadınız, doğru temelde birisinin sevgisini veya sevmesini örgütleyemediniz. Ben hepinizden boşuna korkuyorum demiyorum. Ne kadar örnek varsa hepsi örgütü teh-

dit ediyor, savaşı terk ediyor. Ayrıca kendinizi kolay bitiriyorsunuz. Bu aşk değil, bir felakettir, hastalıktır. Güçsüzlükten dolayı böyledir. Öyle kasıtlı, art niyetli yapıyorsunuz demiyorum, kişiliğiniz böyle kurulmuş, yaratıcılığı gösteremiyor. Bunu bir kader gibi alamayız, bir çaresini bulacağız.

İşte, çaresi Zilan dedik.

Büyük eylemlilik, büyük yaşam, büyük aşk istemi!

Bu bir başlangıç ise, başarabilirsek, toplumsal gerçekliğimizde bütün kadınlarımızı, erkeklerimizi bu temelde yeniden yapılandıracağız, şekillendireceğiz. Zaten ulusların özgürleşmesi de ancak böyle mümkün olabilir. Her halkın tarihinde böyle dönüştürücü değerler vardır. İşte, bunu biraz kendi gücümüzle orantılı olarak yapmaya çalıştık. Bu bir çabadır, tam bir zafer, toplumsal kurumlaşmaya götürme değildir. Benim bütün yapabildiğim bir şeyler yıkmak kadar, bazı olumlu, yaşanmaya değer gelişmelerin de önünü açmaktır. Sanırım bu konuda fazla hata yapmadık ve en önemlisi de bazı gelişmelerin yollarını herkes için alabildiğine açtık. Ama anlayamamanız bizi öfkelen-diriyor. Bazıları bunun üzerine yalnız binalar kuruyorlar. Benciliklerini daha da inceltiyorlar, tabi yanlış hesap yapıyorlar. Kesinlikle bunlardan uzak durmayı bilmeniz lazım, aksi halde kötü durumlara düşmeniz kaçınılmazdır. Tam bu noktada savaş kadar yiğitlik istiyor kişilikte; bunun önü açılmıştır, kapatmayalım; öyle aceleyle, egemenlikle sağlanacak bir gelişme değildir. Bazıları bu yıllarda yetkiye dayanarak, ‘güçlü olan kimse kadın orada veya onun arzuları yerine gelir’ dediler; kesinlikle bu da yanlıştır ve bunu aşmak çok önemlidir.

Hatta benim söylediğim diğer bir husus şuydu: *“Güçlü olmadığım dönemlerde, ben aşkın daha anlamlı olabileceği kanısındaydım.”* Güçlü olduğum dönemlerde benim için aşk veya kadın fazla geliştirici olmadı.

Neden?

Çünkü herkes güce koşuyor. Güç olmaya geliyor, güç vermeye değil. Zayıf geliyor, kendi çirkinliğini aşmak için benden bir şeyler almak istiyor. Erkek-kadın hemen hepsi böyle. Bu da benim için müthiş bir zorluk demektir. Kendimi neredeyse mahvettim. Evet, herkes vermeye değil, almaya geliyor. *“Bana da biraz sevgi, bana da biraz güç, bana da biraz güzellik, bana da biraz başarı”* diyor. Dikkat edilirse, son yılların önemli bir gelişmesi de budur. Çok azınız *“ben de bir şeyler vermeye geldim, benim de gücüm var, ben de gençliğimi, çabalarımı bu temelde başarıyla sunabili- rim”* diyebiliyor. Çok azı ortaya çıktı, lafta söylese de, pratiği bunu getirmiyor. Artık ben de kendimi mecburen veriyorum. Önderlik kendini halkına tümünden verir, -eriterek verir. Düşüncesini verir, duygularını verir, kendisini bitirerek verir ve sonuçta halk önderi, kadınların önderi de olur.

Gücümü nereden alıyorum dersenez, gücümü kendimi böyle verme tarzında alıyorum. Bu konular da çok ustayım. Hemen herkese imkan verebilirim.

Eğer siz de genelleşmek istiyorsanız, herkesin vazgeçmeyeceği bir kişilik olmak istiyorsanız, kendinizi vereceksiniz. Bireysel arzu, bireysel hakimiyet, sizin anladığınız anlamda yaşam ve benzeri şeylerden eser kalmıyor, sadece yücelmiş duygular kalıyor. Hemen her ilişki yaklaşımında bir büyüme olayı kalıyor, bu da çok daha değerlidir. Toplumdaki düşkün kişilik yerle bir oluyor. Tersinden genellemeci kişilik, bu tip düşkünlükleri yerle bir eden kişilik de, olağanüstü bir büyüme kişiliği oluyor. Gelen kadınlar melek gibi olacak, erkeklerin hepsi kahraman gibi olacak ve bu PKK’nin büyüklüğünü ifade edecek. Dikkat edilirse kısmen bu noktaya doğru geliniyor. Her gelen kadın bu düzeyde Zilan kişiliğini gözönüne getirirse; bir tanrıça gibi, bir melek gibi, bir savaş kahramanı gibidir. Ve erkeğin de, öyle klasik ölçülerle benim karşımda durması mümkün değil. Böyle erkekler, utançlarından yerin dibine girerler. Ne erkekligi, -erkeklik yapacak hiçbir şeyleri olmadığını derhal fark ederler. Bu da yeni erkeğin ortaya çıkması anlamına gelir.

İşte, bu yıl önderlik bunu biraz sağladı ve biraz daha derinleştirdi. Bu da güzel bir şey. Bir yerde Kürdistan toplumundaki bütün düşkünlüklerin yıkılmasıdır. Müthiş bir yıkma işidir, yıkılabilirse yüceliklere ön açmadır, -dikkat edilirse önü de açıktır. Müthiş yiğitlikler geliyor. Önderlik kişiliği bence güzel de geliyor. Kendimizi kimseye zorla kabul ettirme derdinde değiliz, devleti olanlar bile bize muhtaçtırlar. Bizde bir güzellik bulurlar. En büyük imparatorluk sahibi olan Amerikalılar bile bizim karşımda komplekslidirler, -en azından böyle kaba güçlerinden başka bir şeyleri yoktur. Hiçbir moral değerleri, hiçbir siyasi değerleri yoktur. Onlar kala kala kaba güçleriyle bırakılmışlardır ki, yeniktirler bu anlamda. İster imha etsinler, ister atomu patlatsınlar, -bu onların insandışılıklarını gösterir.

Demek ki, insanlar kendilerini yaratabiliyor. Belki hâlâ anlayamadınız, size hayal gibi geliyor, ama karşınızda kadın mı istiyorsunuz, -böyle bir kişilik oluşturun, bütün kadınlar en yüce sevgi değerinde size gelebilir, koşabilirler. Bir kadın, kendini böyle şekillendirse, bütün erkekleri peşinden koşturabilir, onları savaştırabilir de. Yalnız cinsi anlamda koşturur demek istemiyorum, o işin basit bir kısmı, onları adam edebilir, onlara komuta edebilir. Önderlik olayını biraz inceleyin, bunların hepsi az çok ortaya çıkmıştır. Onun için, ‘ya bunda yaşam bulamıyorum...’ Tamam, sen anladığın anlamda yaşamı bulamayabilirsin. Diğer tarzda yaşam var, işte biraz benim boyutumu yakalayalım. Kadın mı istiyorsunuz veya erkek mi -kendinize layık istiyorsunuz? İşte ölçüler var.

Hiç ayıp değil, benim için her kadın değerlidir ve istediğim gibi yaşarım. Öyle istedim, göz koydum, seni kandırdım, sana kendimi dayattım, sana hükmettim, seni aldım kanunlara göre, şahadetnameye göre seni şöyle yaptım... Bu kelimelere hiç yer yok, aşk biraz da budur zaten. Düzen ise hep bu kayıtlamaları getirir. Egemen düzen, baskıcı, sömürücü, düzen, kayıt yapar. ‘Sen şuna şu kadar bağlan, görevin şöyle olmak, şöyle boyun eğeceksin’ -ahlakına kadar ölçü koyar. Bu doğru mu? Hayır! Bu bizde her şeyin kaybettirilmesine kadar götürür. Bütün kızların yapabildiği, hiçbir şeyi olmayan, ona kesinlikle bir parça ekmek bile getiremeyecek olan zavallı bir erkeğe çok zavalıca bağlanmak. Ben bunu çocukluğumda gördüm ve ayıp dedim böyle bağlanmaya. Ve asla dedim, ne ben böyle bir erkek olurum, ne bir kadını böyle kendime bağlarım, isterim! Sonuç işte bugüne kadarki geliş hikayesi. Ve siz tenezzül ettiniz. Tenezzül ettiğiniz için bana kişiliğiniz bugün büyük kahramanlığı geliştirmiyor, büyük bir savaş komutanı olamıyorsunuz. Kişiliğiniz fazla sevilmiyor, açık söyleyeyim. Yani ben mi söylüyorum sevilmeysesiniz, hayır sevillebilmeniz için ben her şeyi yapıyorum. Ama bunu kendinizde somutlaştıramadığınız için bir çırpıda düşünüyorsunuz, insan size güvenmiyor. Hangi kutsal emaneti sırtınıza bindirsek ihanet ediyorsunuz. Söz veriyorsunuz, gereklerini yerine getiremiyorsunuz. Yetki veriyoruz yerle bir ediyorsunuz. Kadın veriyoruz, bitiriyorsunuz. En değme kahraman erkek gençlerimizi veriyoruz, onları da bitiriyorsunuz.

Tabii ki senin sevimye değil, yerle bir edilmeye layık olma durumun var. Demek ki aşk kişiliği öyle sıradan bir kişilik değil. Ülkesine, insanlığı, zaferine anlam verecek, güzel, çekici ve sonuç alıcı olacaktır. İki kelimeyi bir araya getiremez, neyin başına hangi felaketi getireceği belli değil. Ölçsüz, dengesiz, serbest kaldığında kime ne yapacağı belli değil, şimdi böyle erkeğe, böyle kadına biz güvenemeyiz en azından. Onların üzerinde sıkıca duracağız, -adam oluncaya kadar. PKK olayında kişiliğin gerçekleşmesi böyledir. Bu bana göre hem çok önemli, hem tek çare. Ben si-ze kadın ve erkek olmayın demiyorum. Böyle, kadın ve erkek olun, ilişki olmasın demiyorum, böyle ilişki olsun diyorum. Bana bunu kanıtlayacaksınız, ama bunu yaşamınızla, savaşınızla göstereceksiniz, -ki ben kendi verdiğim sözün, bana emenet edilen bu değer-

lerin sözcüsü olayım, onlara ihanet etmeyeyim. Buna ulaşmazsanız haklı olarak ben erkekliğinize de, kadınlığınıza da metelik kadar değer vermem, ayağımın altında çiğnerim. Ve doğrudur bu yaklaşım. Eminim ki, bu yaklaşımda dürüst olsanız, ısrarlı olsanız, eylem gücünüz müthiş arttığı kadar, yaşam gücünüz de artar. Her biriniz en arzulanır yoldaş olacaksınız. Şimdi ben hâlâ bu işin üzerinde duruyorum, -durmam gerekiyor. Durmasam böyle bu işin üzerinde birçok şey elden gidebilir. Bir ulusal çabadır bu, evrensel boyutu da var, yadırganmamalıdır da.

Neden? Biz yıkacağız, öldüreceğiz. Kabul edilmesi gereken yaşam kişiliğini de tabii ki yaratacağız. Za-

bir bilmem kendi değişinizle, öyle ucuz yaklaşımlarla sevdâ, aşk mı olur, bağlılık mı olur, -olmaz. Kaldı ki, bizim bu anlamda kavramları artık bir tarafa bırakmamız gerekir. Savaş ordusunda, YAJK ordusunda bunların anlamı artık geçmiştir. Dikkat edilirse zafer yaşıntısı bu. Ben dahil, hepimize uygulanması gereken zafere yürüyen, savaşıclıktır. Kadının da, zafere yürüyen savaşıclığıdır. Bunun dışında başka kavramları, yaklaşımları dayatmak doğru değildir.

Her şey bu zaferle gerçekleştirilecek.

Büyük eylem, büyük yaşamı doğuracaktır.

Güç yetirebileceği kadarıyla sanıyorum bu anlamda dönemsel ve özgün bir şehit olarak Zeynep Kına-

“Bana göre bu tanrılara mahsus bir şey, ama yine de bir zayıflığı içeriyor.

Yaşamsallaştırabilse, eylemini ve onun örgütlülüğünü süreklileştirecek bir bomba haline gelecek. Bunu anlıyor, bunu istiyor da, son değerlendirmesi, son talebi bu. Böyle olmak istiyor ve bu şansı yakaladığı için adeta

bu eyleme koşarcasına gidiyor. Ölümüne değil, büyük yaşama koşuyor. Burada bilinçsizlik yok, bir güven var. Önderlik gerçeği başta olmak üzere, PKK'ye hem eleştirisi var, hem güveni var.”

ten bu yıkma işi, öldürme işi, kabul edilebileni, yaşımsal olanı yaratmak içindir.

Zilan hiçbir zaman demedi ‘ben ölümüne koşuyorum’.

“*En güzel büyüleyici yaşama gidiyorum*” demiştir. O zaman bu büyüleyici yaşam nedir? Nasıldır? Ve en önemlisi de savaşıla bağlantısı nedir? Hangi zaferi bizden istiyor? Bu sorulara cevaplar veremezseniz, ben sizi normal erkek-kadın olarak parti içinde kabul edemem. Çünkü ben anıya bağlıyım. Bana vasiyet yapılmıştır. Kesinlikle bunu kimse yanlış anlamasın, bu boyuta ulaşanlar için yaşamın en büyüğü var. İlişkilerde yasaklama, bilmem neden beni sevmiyor, ben neden sevmek istiyorum da örgüt önüme engel. Kesinlikle bunlar ikiye bölünmüş laflardır. Sen kendi kendini engel durumuna getirmişsin. Her tür savaşta yenil, ideolojide, politikada, örgütlenmede yenil, hiç görevlerinin farkında olma, ondan sonra ‘canım sevgi istiyor’! Hem ahlaksızcadır, hem görevlere ters düşer. Ve oldukça çirkincedir. Bunu ben sırf PKK’yi idare etmek için, PKK’yi yüceltmek için söylemiyorum. Bir ulusu yeniden şekillendirme yaklaşımıyla bağlantıdır. Çok açık, kendi sülâlem için kadın yetiştirmiyorum, hanedan yetiştirmiyorum. Hemen her hakimin, her söz sahibinin yaptığı gibi, ne şu anlamda-ne bu anlamda, kadın üzerinde bir baskı düzeyi geliştirmemişim. Ben kendi özgünlüğümü burada yakalıyorum. Hâlâ kendimi baskıyla bazılarının emekleri üzerine kurarak dayatmıyorum. Ne kadını, ne erkeği, tam tersine kendi emeklerimden hepimizi yararlandırıyorum. Büyüklük burada ve bunu da yaparken kendimi çirkince hiçbir şeye dayatmadığım gibi, herkes, nereye gidersem ayağa kalktı. Yedisinden yetmişine kadar heyecanı bende buluyor, büyüklüğü bende buluyor, coşkuyu bende buluyor, güzelliği bende buluyor.

Düşmanımız bile benden sıkılmaz.

Bana dayanarak düşmanlığını yaşıyor. Stratejileri buna göre oluşturuyor. Milyonlarca düşman ekmeğini bana karşı düşmanlıkta buluyor. Kendinizi bu kadar gerekli noktaya getirin! Şimdi ben bunu yalnız kendi bencilliğim için mi yapıyorum, hayır! Çok bencil olmak isteyenin buna böyle ihtiyacı yok. O da alır birileriyle, bazılarıyla kendi basit yaşamı götürebilir. Ben buna zeten tepki duyuyorum. Böyle bireyselleşmiş yaşamdan nefret ediyorum. Bütün kadınların bağlılığı, kadınların daha fazla güzelliği, çekiciliği, daha fazla savaşıclığı benim için heyecan verici. Bu anlamda artık kadın klasik anlamda karı da olamaz. Zilan kişiliğinde bunun ifadesi çok çarpıcıdır.

Erkek de bu anlamda artık bitmiştir. Aklınız olsaydı erkeğin de artık eskisi gibi erkek olarak yaşayamacağı o eylemle noktalanmıştır. Bana göre bir dönüşümü yaşamayan erkeğe, ben erkek diyebilir miyim artık? Hiçbir kadın PKK safalarında hiçbir erkeği kabul edebilir mi? Zilan kimliği netleştikten sonra bütün eski erkeklik ölmüştür. Yeni erkeklik nasıl olur, o da sizin işinizdir. Dikkat ederseniz bazı erkekler de böyle eylem yapmaya kalkıştı, cesaret edemediler. Demek ki, erkek daha zayıftır bu konuda. Eylemdeki cesaretinin, fedakarlığının, kadına göre zayıf olduğu ortaya çıktı.

Demek ki, kendinizi gözden geçirmenin gereği var. Bunun gibi birçok şey aslında ortaya çıkmıştır. Bir kadınla ne kadar doğru yaşayabileceğiniz belli değildir daha. PKK’yi hiç tanıyorsunuz. Bakmasını bile bilmiyorsunuz. Kadın da aslında tanınmaz haldedir. Bunun için durum ortaya çıkarılma işi, netleşme işi çok önemli. Bir bakışta sevdâ mı olur? Hatta

cılar tarihte rolünü oynamıştır diye düşünüyorum. Yaptıklarımızın da oldukça yerinde ve cevap niteliğinde olduğunu düşünüyorum. Şüphesiz yapılanlar bir başlangıç düzeyindedir. Kesinlikle kimse yanlış anlamamalı ve bencilliğiyle boğuntuya getirmemelidir. Kolay değil, binlerce yıllık düşüşten sonra bir yaşamın yolunu aralamaktır ve bana göre kadınla yaşam değerlidir. Aslında zaferle bağlanmış her insanla yaşam değerlidir. O az bir imkan değildir, ki bu hepimizin bayram derecesinde coşkuyla kaşılayabileceğiniz bir gelişmedir. Bunun dışında fazla heyecan verecek değerler yoktur bizde. Zaten ortada değer diye bir şey yok. Bunun sizi heyecanlandırmaması, bizim için öfke nedenidir. Yaşamı bu temelde yakalayamamız ve kahramanlığa doğru tırmanışa geçemememiz bizi öfkelenmiştir.

Neden sorunlarını sürekli gündemleştiriyorsunuz? Ne güne duruyorsunuz? Düşüşünüz önünde duruldu. Yükselişin zemini ortaya konuldu. İstedığınız kadar vatani sevebilirsiniz, istediğiniz kadar maddi zenginliği kazanabilirsiniz. Bunun için yolu, yöntemi, aracı önünüze koymuştur.

İşte parti, işte onun her türlü savaşım araçları ve örgütü başta olmak üzere, emrinize verilmiştir. Savaşla kazanamayacağınız hiçbir şey yoktur. Her zaman vurgularım, benim gibi bir zavallı bile bu işle kendini bu kadar kazandırabilseyse, neden siz kazanırmayasınız? Başka türlü işiniz var mı? Yok! Başka türlü karın doyuracak bir işi bile kimse size vermiyor. Düşmanın kapılarında karın tokluğuna kapıcılık isterseniz bile, binde bir kişiye o iş verilir. Ama bu iş de bir iştir, savaş işi, eylem işi, örgüt işi; sadece karın doyurmuyor, en değerli bir dünyayı da kazandırabiliyor. Zaten devrimin üretici değeri de burada. Yani bir ülkede herkes işsizliğe yatırıldığında, açlığa mahkum edildiğinde; devrim en kazandıran, üreterek kazandıran, maddi ve manevi olarak kazandıran iş oluyor. Diğer bir tanımı da budur. Diğer yaşam adeta kurulmuştur. Aile işi cehennemce çevrilmiştir, aşk ölmüştür, ama devrim sürecinde bu da can bulmuştur. Kurutucu değil, son derece ırlıtıcı, adeta ete kemiğe büründüren bir yaşamın, ardına kadar yolu açılmıştır. Yine bir ilişkinin bitirici değil, müthiş ayağa kaldırıcı imkanı ortaya çıkarılmıştır.

Aşkın zemini yaratılmıştır.

Ama şimdi her şeyi çocuk gibi istemeyin, bu bir emek işidir. Büyük emekle, devrimci emekle, kazanılacak bir iştir. Siz istiyorsunuz ki hamal pratiğiyle sonuç alınız. Sosyalist, özgür emekle olmadan mümkün mü? Emeğiniz köle emeği. Bu nasıl yansıyor? İşte siyaset yapamıyor, örgütü kuramıyor. Neden kuramıyor? Çünkü siz kölesiniz, emeğiniz sosyalist emek değil. O anlamda henüz ulaşmamış, -hamalvari çalışma tarzınızın anlamı budur. Ama benimki öyle değil. Ben de eskiden yolma yoldardım, her türlü toprak işini, bilmem kaba emekle işleri de yapardım, ama sosyalist devrimci emekle işleri ele aldıktan sonra, bunun veriminin bin kat olduğunu gördüm. Sınırsız bir verimliliğe götürebileceğini gördüm ve her şeyi sosyalist emek devrimine verdik. Ve kaybettiklerimizin hemen hepsini burada yakalayacağımızı gördük. Eskiden bir ömür boyu çalış, belki bir başlık parası bulunamazdı veya bulunsa ne olacak, daha da kendini ölümüne mahkum eden bir yaşam ardından gelirdi. Kader gibi size dayatıldırdı.

Sosyalist emek çabasıyla bütün kızlarımız bizim oluyor.

Ve aynı zamanda bir yaşam mahkumu değilim,

müthiş özgürlüğe bir çıkış yaptım. Bu sosyalist emekle sağlanıyor. Çok çarpıcı bir kazanım da budur. Bunun için düzen diyelim, işbirlikçiliğinin veya onun altında işte başa bela gelenekselliğin bitirdiği kişilik, yaşam umudunu yeniden yakalıyor. Önderlik biraz bunun ifadesidir. Gerçekleştiren gücü, bütün gücünün kaynağı budur.

Demek ki, sosyalist emek tarzı boşuna çaba değil, yaratan bir çabadır. Hemen her şeye anlam verip üretmesini bilen bir emektir. Ben şuna anlam veremiyorum; daraldım, tıklandım, yaşam bana anlamlı gelmiyor, heyecanlı olamıyorum, yaratamıyorum, bütün bunlar doğru yaklaşımlar değildir. Bu yaklaşımlar, PKK’de olup bitenleri anlamamak, şehadetleri anlayamamak, eylemi anlayamamak, yani ruhsuz olmaktır, emeğinin, köle emeği olmasıdır. Ve bu da zayıf kişilik demektir.

Şüphesiz çelişkiler var. Hemen her düzeyde çelişkiler nefes aldırıyor, ama şiddetli mücadeleyle onu çözme durumu da var. Buna yüksek bir ilgiyle yaklaşım gösterin. Ben büyük bir sabırla buraya getirdim, buna bin defa şükretmelisiniz. Ne demek yaşamın özgürce yolunu açmak, ne demek bunun savaşla sonuna kadar önünü açmak? Kolay mı size göre, en önemlisi de bütün bunlar herhalde yakıp-yıkamak için değildir. Yaşamı tümüyle yitirmek için değil, tekrar Zilan kişiliğinde diyorum ki büyük yaşama ulaşmak içindir; bu çok net, anlamın büyüklüğü burada. Hiç kimse ucuz ölümüne koşmadı. Kimse böyle, yaşayacağımı yaşayayım da ölümüne ondan sonra koşayım demesin.

Ben kendi eyleimde hiçbir zaman ölümü düşünmedim. Müthiş yaşamın etrafında demiyorum, yani onun artık neresinde olmak da mühim değil, her tarafındaydım.

Varolan, değilse yaratılması gereken yaşamın müthiş militanıydım.

Ve oluyor işte, gerçekleşiyor. Bunu hâlâ anlayamıyorsunuz, o zaman sizin affedilmememe gibi bir durumunuz vardır. Kişiliğiniz hâlâ gelişmiyor. Senin adın düşmanın şu veya bu düzeyinde işbirlikçiliğidir. İşte bugün nasıl bize karşı da savaşıyorsun? Oysa bizdeki kişilik zafer kişiliğidir. Tarzıyla, temposuyla çok net.

Başarıyor.

Herkes diyor ki, artık kabul edilmesi gereken tek kişiliktir. Eğer bütün bunlar az çok anlamlıysa ve size de doğru gibi geliyorsa, gerisi kendinize nasıl mal edeceğinizi bilmektir. Varsa bir sözünüz, varsa bir bağlılığınız, varsa bir yaşam saygınlığınız, duygularınız, aşkınız; bütün bunları nasıl acaba büyük eyleme doğru, onunla birlikte yaşamsallaştırmaya güç yetireceksiniz, -meseleniz budur. Kendinizi örtbas etmeyin. Kimse size ucuz ölün demiyor. Adeta kolay ölmeyen bir kişiliği müthiş kılarak yürüyün, -önderlik biraz da budur. Yaşama verdiği müthiş anlam onu başarının an be an gücü haline getirmiştir. Çok net. Umarım siz de biraz böyle olursunuz. Benim için herhangi bir yere ulaşmak başarı için yeterlidir. Kimseden metelik kadar bir şey istemem.

Yaratın!

Elinizde imkanlar var, kullanamıyorsunuz. Daha partiyi tanıyorsunuz, yetkiyi tanıyamıyorsunuz. Benim için iğne ucu kadar imkanı tesbit emek sorun değildir. Bu konuda demek ki gerilikleriniz var. Yaşamı, kadını, aşkı tanıyamıyorsunuz. Benim için yaratmak sözkonusu, hiç sorun değil. Üzülerek söylüyorum, neden kendinizi böyle kuruttunuz? Neden fazla yaratamıyorsunuz? Çok bencilce kendinizi bitiriyorsunuz,

“İşte, çaresi Zilan dedik.

Büyük eylemlilik, büyük yaşam, büyük aşk istemi!

Bu bir başlangıç ise, başarabilirsek, toplumsal gerçekliğimizde bütün kadınlarımızı, erkeklerimizi bu temelde yeniden yapılandıracağız, şekillendireceğiz. Zaten ulusların özgürleşmesi de ancak böyle mümkün olabilir. Her halkın tarihinde böyle dönüştürücü değerler vardır.

-ayıp olan budur.

Gördüğünüz gibi, biz bir şehidimize karşı da nasıl büyük, anlamlı yaklaşıyoruz; pek hafızalarınız anlamadığı kadar büyük yaklaşıyoruz ve neler yapıyoruz... Hepiniz az çok bir şeyler yapabilseydiniz ve en önemlisi de bu ucuz ölümü yerle bir etseydiniz, ölümün kader olmadığını, yaşamın bir kader olduğunu kanıtlayabilseydiniz... Ben bu yaşamda büyük bir heyecanla, kesin daha büyük yapabileceğime eminim! En büyük güç olarak kendimi her an yeniliyebileceğime eminim! Gerçekten siz yaşamı biraz kurutmuşsunuz. Yüzünüz de, yüreğiniz de bunu ifade ediyor. Bana göre bu bir kader değil artık. Mesela ben hürmetimle müthiş yaratabilirim. Düşüncemle yaratırım. Örgütsel bağlarla hemen mekanizmamı kurarım. Çocuğu eyleme kaldırmaktan tutalım, yetmiş yaşındaki

de, ki kendileri hep söylüyor; *“biz onbeş yaşındaki delikanlı gibi olduk”* diye! Demek ki bu önemlidir ve gerçekleşiyor. Neden siz yapmayacaksınız? Derdiniz ne? Yaşadığınız durumdur. Ben böyle yapmakla öldüm mü? Ayıp mı oldu? Hayır. Bugün giderek hem halkımızın, hem anlayışla, haklı insanlığın gururla yaklaştığı bir konumdayım. Ben sizin gibi hiçbir zaman ağlamadım, kimseye yakarmadım.

Çünkü kahramanlar ağlamaz!

Bu kadar şehidin anısına bağlı olanlar ağlamaz ve içinde en zorda olan benim. Benim tek üzüntüm bütün bu şehitler için daha büyük yapmam gerekirken (yani, yine ortamdaki şikâyet etmiyorum, yaşamdan da şikâyet etmiyorum), sabırsızım, daha fazla acaba nasıl yapabilirim diye. Endişem, telaşım bu yüzden. Sizden daha fazla kısıtlı ortamdayım. Ve en önemlisi de yine fazla anlayışlı olmayışınızdır. Yoksa benim kendimi tutmamı imkansız, benim kendimi sınırlamamı imkansız. Benim yaşama karşı böyle çelişkili, böyle yaramaz, yetmez konumda olmamı imkansız, *“kolay ölmem”* imkansız. Adınıza üzülüyorum.

Fakat vereceğiniz bir karşılık elbette ki olmalı. Kesinlikle basit ve şehitlerini bir tarafa iten bir yaklaşımı kabul edemeyiz. Anlamını kat be kat kendimizde somutlaştırarak, bütün yönleriyle hakkını vereceğiz. Yüzlerce genç kadınınızın, kızımızın kendini teslim olmamak uğruna *“kü!”* etmesini sıradan bir olay olarak geçiştiremeyiz. Bu kadar genç delikanlıımızın bir özgür yaşam uğruna kendini feda etmesini basite alamayız. Kaldı ki, halkımızın da kesinlikle çok zorda olan bir durumu var ve başarı istemi vardır. Onu bir tarafa itemeyiz. Öyle biz ortaya çıkmışız. Komutayı bizim temsil edeceğimize inanıyorum. O zaman bütün yönleriyle bunun hakkını vermek bir görevdir. Burada yaş, cins, ulus kimliği de pek o kadar önemli değil.

İnsanlık adına, ulusallık adına, sınıfsallık adına, hak adına bir görevdir.

Güzellik adına da bir görevdir.

Bir aşk görevidir aynı zamanda.

Çok net. Ve bana göre biraz bu yükün altından çıktık. Bu görevlere biraz karşılık verebildik. Sözü-müz her zaman söz.

Daha fazla yaşamak bizim için daha fazla başarı demek!

Şimdiye kadar bunun gereklerine nasıl ulaşmışsak, bundan sonrası için de tek bir şartı *“ben yaşıyorsam bu sözün değeri kesin zafer”* demektir. Ve sizin için de eğer sözün gerçek bir anlamı olacaksa, bundan sonrası için en azından, isterse tek bir kişi kalsın, onun eyleminde *“zaferi yakalamak”* demektir. Bize karşı kimse başka söz veremez! Nasıl bu şehitler kendilerini bize vasiyet ettilerse, ki biz yaşarken onların hakkını verdik; içinizden de artık bazılarını veya sağ kalanın, o sözün zafer anlamına geldiğini bilmesi gerekir. Bunun eskisiyle artık kıyaslanmayacak kadar imkanları da doğmuştur. Gerektiği kadar yürek, gerektiği kadar beyninizi konuşturabilirsiniz!

Partinin silahını, ARGK’nin silahını, halkın cephe silahını zafer için kullanabilirsiniz.

Kullanamazsanız, sizi kimse adam yerine koymaz, -ne düşman, ne halk! Biz de asla böyleleriyle rahat olamayız. Orada her şey, bir şehidimizin anısına bağlılıkta bile, zaferle koşullandırıyor. Hiç kimse demesin, güç kuvvet kaynağı nerede? İşte bir tek şehadet bile güç kaynağıdır. Haki’den başlattık, Zilan’da bir yılını doldurduk. Görüyorsunuz ki bu hemen arzulanan, ba-

şarılmak istenilene yetiyor. Yeter ki siz de kısmen bu temelde kendinizi gözden geçirme, sözün, kararın sahibi yapma çabası içinde olun. Zaten başka işiniz yok. Çabanızın pratik ustalık değeri, gerektiği kadar kendinizi eğitim, tecrübe ve pratikle yoğunlaştırmaktır. Yaşamın kendisi zaten an be an her şeye nasıl başarıyla koşulacağını gösteriyor. PKK çizgisinde çabanın nasıl kullanılması gerektiğine dair bir sorun yoktur. Amacına bu kadar bağlanmış, kilitlenmiş bir kişiliğin; eyleminde, yürüyüşünde hatası fazla olamaz. Olsa da anında düzeltilir. Ve bütün bunların toplam ifadesi odur ki; şehitlerin anısı en yüce değerdir, bağlılığı ona gereken çabanın da gösterilmesi kesin zaferdir!

Çaçê daha bir sevdalıdır gerillaya. Zira Agit’le tanımıştır gerillayı, Agit’le tanımıştır özgürlüğü, onunla duymuştur özgürlük kurşunlarının sesini. O almıştır düşmandan intikamını. Sonra dizi dizi dolmuştur Çaçê’ye Agitler ve o gün bugündür Çaçê’nin tutkusu olmuştur gerilla. Gerilla ile tanık olmuştur destansı direnişlere. Gerilla ile sevdalanmıştır özgürlük türkülerine.

Mayıs’ın Haziran’da el verdiği günlerdi. Çaçê yeşil giysilerini giymiş, baştan eteğe rengarenk çiçeklerle donatmıştı kendini. Zozanlarda karlar yerini apak iri mantarlara bırakmıştı. Kayalıklarında keklik, bülbül ötüşleri gün boyu yankılanıyor ve yan yana dizili kaynaklarından çok berrak, çok serin sular aşağılara ve coşkuyla akageliyordu. Ağaçlar, henüz çiçeklenmiş arılar, özlerini toplayarak hızla ağaç kovuklarındaki yuvalarına uçuşuveriyorlardı.

Çaçê mutluydu, sevinçliydi, gururluydu; gerillalar erken uğramıştı doruklarına ve kol kol dizilmişlerdi kayalıklarında.

Çaçê’ye üslenen gerilla birliği sabah içtimasından sonra dinlenmiş ve öğle sonrasında yeniden lojistik temini için hazırlıklara koyulmuştu. Katırlar hazırlanacak, dost köylere gidilerek erzak getirilecek ve bu arada keşif çalışmalarıyla düşmana karşı tedbir geliştirilecekti.

Birlik içtimaya dizildi. Komutan: “*Ra-westin*”, “*amade bin*” dedikten sonra elindeki düzenleme listesini çıkartıp okudu. Düzenlemeye göre keşif birimi, pusu birimi ve erzak birimi ile noktada kalacaklar ayrıştı. Komutan “*Xebat xweş be, heval no*” dedikten sonra herkes silahını olarak görevinin başına koştu.

Noktadan ilkin keşifçiler ayrıldı. Hafif silahlarını ve dürbünlerini olarak yola koyuldular. Daha gün kararmadan keşif yerine ulaşmaları ve erzaka gidecek birimin yürüyeceği yolu keşfetmeleri gerekirdi. Yol güzergahında düşman hareketliliğinin olup olmadığını izleyecek ve buna göre telsizle haber vererek diğer birimlerin harekete geçip geçmemesini belirleyeceklerdi.

İlerleyen saatlerde keşif çalışmalarının olumlu sonuçlanması üzerine, pusu birimleri hazırlanarak noktadan ayrıldılar. Bunlar düşmanın yol güzergahına, inebileceği noktalara ve köy yakınına mevzilenecek, düşman gücünün müdahalesi durumunda erzak biriminin sağlam kurtulmasını sağlayacaklardı. Bunun için yanlarına bol miktarda mermi, el bombası, mayın ve ayrıca roketatar, BKC gibi orta otomatik silahlar da almışlardı.

Pusu birimlerinin de ayrılmasıyla lojistik birimi hazırlıklarına koyuldu. Birkaç savaşçı hemen yaylalara koşarak, diz boyu körpe otlaların arasında sabahtandır otlanan katırları yakalayarak getirmeye çalıştılar. Katırlar savaşçıları görmeyle yürüyecekleri uzun yolu anımsayıp yayladan ayrılmak istemezcesine sağa-sola koşuşuyor ve savaşçılarla adeta köşe-kapmaca oynuyorlardı. Katırların bu inatçı huyundan tecrübe edinmiş savaşçılar, sanki ilgilenmiyormuş gibi yaparak katırlara yanaşüyor ve epey yaklaştığında birden boyunlarındaki ipin ucuna atlayarak sımsıkı kavrayıp çekiyorlardı. Katırlarsa gafil avlanmış olmanın sıkıntısıyla kaçmaya çabalıyor ve bir direnç kavgasıdır başlıyordu. Ancak katırlar da savaşçıların görev konusunda onlardan az inatçı olmadıklarını artık tecrübe edinmişlerdi ve ipleri gerillaların eline geçtikten sonra direnmenin faydasız olduğunu da biliyorlardı. Fazla nazlanmadan boyunlarını büküp gerillaların peşine diziliveriyorlardı.

Gerillalar katırları soğuk akan kaynaklardan birine götürüp doyasıya su içmelerini sağladıktan sonra noktaya götürüp bırakıyordu. Noktaya giden her katır artık inat etmeden duruyor ve kuşandırılıp hazır edilmesini bekliyordu.

Sırtlarının üzerine önce bir battaniye parçası seriliyor, ardından semeri konularak önden ve arkadan bağlanıyor, semerin üzerine *tenğ* bağlandıktan sonra, iki gözlü ter konuluyor ve *weris* ile bağlanarak hazır halde bırakılıyor. Tüm katırlar öyle hazırlandıktan sonra aralarına savaşçılar yerleşerek yola koyuluyorlardı.

O gün de böyle oldu. Pusu birimlerinin ayrılmasından sonra harekete geçen savaşçılar, kısa sürede katırları yayladan getirerek

hazırladıktan sonra, gün daha tam batmadan Ş... ziyaretinin sık ağaçlıkları arasına ulaşıverdiler. Oradan ötesi, artık düşman gözetlemelerinden gözüktüğü için havanın daha da kararmasını beklediler ve görüş menziline daralmasıyla ziyaretten ayrılarak Çaçê dağıntı gerilerinde bıraktılar.

Epey bir yol aldıktan sonra, keşiften dönen

Şehit Numan

arkadaşlarıyla karşılaştılar. Birbirlerine seslenerek tanıdıktan sonra yoldan ayrılıp bir kuytulukta oturdular. Tütün tabakalarını çıkarıp birer sigara sararken düşmanın durumu ve keşfin sonuçları üzerine konuştular.

“*Dijmin troy bê deng bû*” diye belirtti, keşif komutanı. Düşmanın sessiz oluşu içine bir tedirginlik düşürmüştü. Hiçbir hareketliliğini görmemişlerdi. Düşmanın operasyon hazırlığı içinde olduğunu daha önce bilgi edinmişlerdi. Bugünkü durgunluk bunun için tedirgin etmişti onu.

“Li derdorê tiştek nîne, lê dîsa jî hişyar bin” diye arkadaşlarını dikkatli olmaları yönünde uyardı. Bu arada sigara içimlerini tamamlayan gerillalar, izmaritleri toprağın altına bastırdıktan sonra vedalaşarak birbirlerinden ayrıldılar. Keşif birimi noktaya yönelirken, erzak birimi de katırlarını yeniden yola dizip yönlerini gidecekleri köye çevirdiler...

Epeydir operasyon hazırlıklarını yürüten düşman, ayın doğarak gecelerin aydınlanmasını beklemiş ve Mayıs sonunda harekete geçmek için daha gündüzden bir sessizliğe ve hareketsizliğe gömülmüştü. Akşam olduğundan garnizonlarından çıkacak ve yolları, geçitleri, tepeleri tutarak Çaçê dağına yönelecekti...

Köye yürüyen gerilla birimi yolda telsizle pusu birimleriyle bağlantı kurarak son durum hakkında bilgilendi. Bu sırada *Girê Niskê*’nin doruğuna tırmanan ayın şavkı doğaya hafif bir aydınlık katmış ve görüş menzilini daha da uzatmıştı.

Gerillalar çok geçmeden köy yakınındaki randevu noktasına ulaştılar. Daha noktaya girmeden durup mevzilenmiş ve içlerinden ikisini önden göndermişlerdi. Randevu noktasına giden öncüler, milislerin hazır beklediklerini görünce geri dönüp arkadaşlarını çağırmış ve yeniden milislerin yanına dönerek otururlarken, görevli savaşçılar da milislerin getirdiği erzak katırlara yüklemeye ve yüklerini bağlamaya koyuldular...

Milisler birlikte bir öğünlük yiyecek de getirmişlerdi; taze peynir, soğan ve tandır ekmeğiydi. Oturup birlikte yerlerken köylülerin durumu ve düşmanın hazırlıkları üzerine sohbetle koyuldular.

“Heval wê dijmin van rojan derkeve, haziriyan ji mêj ve dike” diyen milisler düşmanın son durumunu dile getirdiler.

Yemek yenildikten, sigaralar içildikten sonra getirilen erzakın hesabı yapıldı, yeni erzak için liste verildi ve köylüler vedalaşarak evlerinin yoluna koyulurken, gerillalar da yüklü katırları önlerine katarak Çaçê dağına doğru dönmeye koyuldular. Erzak birimi komutanı, arkadaşlarına; “*Hevalno lezkin û hişyar bin*” diye uyarıda bulundu. Aldığı bilgi-

lerden sonra belli bir tedirginliği yaşamasına rağmen, yolda arkadaşlarının pusuda beklemelerinin verdiği iç rahatlığı bu tedirginliğini dindiriyordu...

Ayın şavkı *Girê Niskê*’nin arkasından gözden yiterken, Eruh topraklarına yeniden bir karanlık çöktü. Düşman, garnizonlarından ayrılmış, köy korucularını önlerine katarak beş koldan gerilla mevzilerine doğru harekete koyulmuşlardı. Düşmanın harekete geçen kollarından birisi Eruh’tan, biri Eski Eruh’tan, biri *Tîrya*’dan, biri *Memira*’dan ve biri de *Milê Kêrê*’den yola koyulmuş ve destek amaçlı olarak da Herkol taburuna güç yığdınılmıştı.

Milê Kêrê’den gelen düşman gücü Girê Niskê’ye, Memira’dan gelen güç Girê Mêşê’ye, Tîrya’dan gelen güç Girê Dermana’ya ve Eruh ile eski Eruh’tan gelen güçler ise Çaçê’ye yönelecek, böylece Çaçê’yi bir çembere alarak iki güçle üzerine gidip ezecek ve geri çekilme durumundaysa Xerkol’a yığılan güçle gerillanın önü kesilerek tümünden imha edilecekti!

Bu planla binlerce askerini ve yüzlerce köy korucusunu harekete geçiren düşman, alanda sadece bir bölüklük gerilla biriminin olduğunu bildiğinden kendinden oldukça emin ilerlemekteydi...

Kuzeydoğu’dan Güneydoğu’ya tek bir sırt halinde uzanan Çaçê, volkanik bir dağdır. X-rekol’un batı etekleri boyunca ona paralel uzanır. Dorukları sık ağaçlıklar ve sarp kayalıklarla kaplıyken, batı etekleri yaylalıktır. Birer piramidi andıran Girê Mêşê ve ardından Girê Niskê kuzeybatı yönünde uzanırlar. Güneydoğusu geniş bir vadiyle Pîro dağına uzanır. Doğusunda bağdaş kurmuş bir insanı andıran Girê Dermana’ya oturur. Kuzeydoğu yamaçları dar bir vadiyle Eski Eruh tepesine bağlanırken, kuzeybatısında Eruh arazisi açılır. Çaçê’nin doğusunda yükselen Herekol dağının Çaçê’ye bakan eteklerinde düşmanın Xerkol ve Tîrya taburları bulunur.

Çaçê gerillanın barınağıdır. Gerilla burada üslenir, hazırlanır, düşman üzerine yürür. Buraya ilk Agit heval ayak basmıştır. Bunun için gerilla Çaçê’yi daha bir sever. 15 Ağustos Atılımı’nın hazırlıkları Çaçê çevresinde yürütülmüş ve Agit heval komutasında Eruh baskınıyla gerilla savaşının ilanı bu topraklarda gelişmiştir. Onun için bu topraklar sevinçlidir ve gerilla bu topraklara gururludur. Ve düşman bu topraklara kinlidir. Burada mezarının kazıldığını iyi bilir. Bunun için buralara tırmınırken dizleri titrer, ancak tüm gücünü

Şehit Selcan

toplayarak yönelir. Agitlerin direniş, savaş ruhunun doruklarda yaşadığını bilir, çekinir, ürker...

Yüklü katırlarıyla Çaçê dağındaki üslenme noktasına ilerleyen gerilla biriminin önünde yürüyen Numan heval, kısa boylu, esmer tenliydi. 1989 yılında askeri kanunla saflara katılmış, Herekol doruğundan Çaçê eteklerine kadar açılan Erkent vadisinin ağzındaki aynı isimli köyden yoksul bir ailenin çocuğuydu. Gerillaların köylerine gelişlerini,

toplantı yaptıkları ve sonra askeri kanunla onu saflara aldıklarını, katıldığı eğitim devrelerinden sonra kendisinin de gerillacılığa başladığını dün gibi anımsıyor ve hep, “*İyi ki beni askeri kanunla aldılar*” diye sevincini belirtiyordu. “*Neden?*” diye soran aradaşlarına, “*Gönüllü gelmemi bekleselerdi geç gelirdim*” diye cevap vererek, bir gün mutlaka gerilla saflarına katılacağını vurgulamak istiyordu. Bununla saflara gönüllü katılan arkadaşlarına “*Ben de katılmıda gönüllüydüm*” imajını vererek askeri kanunla saflara gelmiş olmanın burukluğunu atmak isterdi.

Önde yürüyen Numan heval, silahını omuzundan indirip sol eline alarak adımlarını hızlandırdı. Köylülerden ve daha önce de keşifçilerden aldığı bilgileri bütünleştirerek, düşmanın operasyona başlama hazırlıklarının sona erdirdiği kanaatine varmıştı. Yüklü katırlarla küçük bir birim olarak düşmanla karşılaşmasının uygun olmayacağını bilincindeydi. Bir an önce üslenme noktasına ulaşmak, hem arkadaşlarını haberdar etmek, hem de tedbir olarak savaşa hazırlanmak düşüncesiyle adımlarını daha da açtı.

“Heval li paş min” diye ardındaki arkadaşla seslenince durdu. Arkadaşlarının ulaşmasını bekledi. Ulaştıklarında acele etmelerini söyleyerek yeniden yola koyuldu. Gerillalar katırları hızlandırarak adımlarını daha da açtılar. Çok geçmeden Pîra Avanos denen yol üzerindeki köprüye ulaştıklarında:

“Kiye?” diye bağırın sese, “*emin, hevalin*” diye karşılık vererek güvenliklerini sağlayan pusu birimleriyle buluştular. Pusudaki gerillalar bir kısmı öne, bir kısmı arkaya dizilip arkadaşlarına katılarak birlikte Çaçê’nin yoluna koyulurken, Numan heval: “*Hevalno, mesafê vekin û lezkin*” diye arkadaşlarını uyardı.

Pusu biriminin başında bulunan takım komutanı Rıza heval, arkadaşlarından köylülerin durumu, getirdikleri erzak ve düşmanın durumu hakkında bilgi edindi. Grubun komutası kendisindeydi, bunun için güvenliğine büyük önem veriyordu. Bilgileri Numan hevalden aldıktan sonra uzun uzun düşündü, ve düşmanın araziye çıkması durumunda karşı koyma taktiklerini nasıl geliştirecekleri üzerinde zihninde kendi kendisiyle tartışmaya koyuldu. Derin düşüncelere daldığından adımları bir hızlanıyor, bir yavaşlıyordu. Bazen grubun önüne geçiyor, bazen arkadaşları gelip onu geçiyor ve gerilerde kalıyordu. Sonra yeniden ulaşp arkadaşlarını geçiyor, etrafı dinleyerek yürümeye devam ediyordu.

Arkadaşları bu durumunu bildikleri için fazla şaşırmadılar ve için için sevindiler. Çünkü düşüncelere daldığında mutlaka hep eylem planları geliştirdiğini bilirlerdi. Gerillalar eylem sevinciyle katırlarını daha da hızlandırarak, adımlarını açiverdiler.

Rıza heval uzun boylu, gür bıyıklı ve keskin bakışlıydı. Güney-Batı Kürdistan parçasında doğup büyümiş ve saflara katıldıktan sonra Mahsum Korkmaz Akademisi’nde eğitim görmüş, ardından sıcak savaşım sahası olan Kuzey Kürdistan’a geçmiş, yapılan düzenlemeyle 1994 yılına kadar Zagros eyaletinde yer almış, birçok savaşıma katılmış. 1994 yılı sonlarında gönderildiği kadro eğitim devresi ardından Botan eyaletinde savaşım devam etmek üzere Garisan alanına verilmişti. Burada önce siyasi komiserlik görevini yürüttü, sonra takım komutanlığına atandı.

Önlerinde bir pusu grubu daha bulunduğu için güvenlik içinde yürüyordu. Tüm isteği gün ışımadan üst noktasına ulaşmak, erzakı depolamak ve düşmanı karşılama düzenine göre arkadaşlarını hazırlayacak fırsatı bulabilmekti. Bu düşünceyle gözüküveren Çaçê dağına baktı ve gülümseyerek yoluna devam etti. Artık düşüncelerden sıyrılmış ve düzenli adımlarla önde ileriyordu. Az ötede Ş... köyünün harabe evleri belirince adımlarını yavaşlattı ve köyün bitimindeki gür ağaçlıklı ziyarete yürüyerek, daha yukarıdaki pusu birimiyle bağlantı kurdu ve yanlarına çağdırdıktan sonra bir ağacın dibine sırt vererek oturdu. Çok geçmeden pusu grubu ve diğer birimler ziyarette bir araya gelmişlerdi. Rıza heval birkaç savaşçıyı görevlendirerek getirilen erzakın depolanmasını belirttiikten sonra, manga komutanlarını topladı ve düşmanın durumu hakkında daha da bilgilenecek için son

gelen pusu birimi komutanı **Küçük Sabri**'ye görüşünü ve izlenimlerini sordu. Bu arada iki savaştı, geldikleri yol üzerinde nöbete durmuşlardı.

...
Güney-Batı Kürdistan'ın Afrin-Tılhasıl köyünden olan Küçük Sabri, 1992'de Botan'a geçerek sıcak savaşım içinde yer almış, burada eyaletin hareketli birliğinde yer aldığı için hem araziyi tanıma, hem savaşçılık yeteneklerini geliştirme fırsatı bulmuş, birçok eyleme katılarak tecrübe edinmişti. 1995 yılı düzenlemesiyle Garisan alanında lojistik birliğine verilerek önemli ve oldukça zorlu bir görevle onurlandırılmıştı. Komutanının sorusuna biraz düşündükten sonra ağır ağır konuşarak cevap verdi: *“Dibe ku dijmin bi qewetek mezin bê. Em destpêkê xwe veşêrin û li zeyîfîyên wî bigerin, dawiyê baş lêxin.”*

...
Sonra diğer manga komutanları da görüşlerini belirttiler. Rıza heval hepsini dinledikten sonra içlerinde araziye en iyi tanıyan **Behrem** hevale döndü. Behrem heva, Çaçê dağı eteğindeki *Şukal* köyünde doğmuş ve burada büyümüş olduğundan araziye oldukça iyi tanıyordu. Küçüklüğü Çaçê dağının eteklerindeki üzüm bağları ve fıstık ağaçlarının arasında geçmiş, daha sonra Çaçê yaylalarına, oradan ta doruğuna dek sürülerini otlatmaya götürmüş, adım adım Çaçê'yi gezmişti. Mevzilenme, gizlenme ve savaş için nerelerin uygun olabileceğini gerillacılıkta edindiği askeri tecrübelerin ışığında komutanına belirtti. Birlikte tartışıp değerlendirdiler. Ve şafağın sökmesine az kala Çaçê doruklarına tırmanmak üzere bir araya toplanıp manga düzeninde sıralandılar. Artık kaybedecek zamanları yoktu.

Birlik, yönünü Çaçê dağının doruklarına vererek harekete geçerken, Rıza heval keşif için birimi önden göndermişti. Giden keşif grubu, havanın hafiften aydınlanmasıyla birlikte yöreyi, uzakları dürbünle taradı. Çaçê'yi çevreleyen tepelere henüz çıkmış düşman askerlerini gördüler. Dürbünle bir süre hareketlerini izledikten sonra, keşif yerinden ayrılıp birliğe döndüler.

...
- *“Operasyon li ser me ye heval”* diye komutanına tekmilini verdi Firaz heval. Yöreyi iyi tanıdığı için keşif biriminin başında kendisi gitmişti. İki yıl öncesinde saflara daha onaltı yaşındayken katılmıştı. 1993 yılında düşman askerleri gelip hepsini zorla evden çıkartmış ve evlerini ateşe vererek onları yurtlarından sürmüştü. Düşmanın bu vahşetini gözleriyle gören Firaz heval, hemen ailesiyle vedalaşmış ve gerilla saflarına koşmuştu, yüreği intikam ateşiyle alev alevdi. Ailesi ona hiç engel olmamış, annesi uğurlarken:

“Kurê min ku tu tola me ji dijmin nestîne, şîrê min li te heram be!” demişti. Firaz heval alandaki birlikler içinde eğitimini görmüş, 1994 yılında düşmanın alana gerçekleştirdiği kapsamlı operasyonlara karşı sıcak savaşım içinde yer alarak birçok çatışma ve eyleme katılmış, bir yandan intikam özlemini giderirken, bir yandan savaşım içinde çelikleşmişti. Bunun üzerine 1995 yılında düşmanın halka ve gerillaya koyduğu erzak ambargosunu etkisizleştirmek için oluşturulan lojistik birimine verilmişti. Araziyi iyi tanıdığı için tüm keşiflere kendisi gider ve yaşadığı savaş deneyiminden sonra da düşmanı görünce ne yönde hareket edeceğini anlardı.

“Tu bawer be ku li ser me ye?” diye komutanı kesinleştirmek istedi.

“Raste!” diye yanıtladı Firaz heval ve açıkladı: *“Dijmin Girê Dermana girtiye, li serê Girê Niskê û Girê Mêşê ji xuya dîke û li milê Tirya ji heraketa wî heyel!”*

Rıza heval kısa bir süre düşündü. Gelen bilgileri değerlendirdi. Operasyonun Çaçê dağına yönelik olduğu görüşüne varmakta gecikmedi. Hemen ayaküstü yardımcılarını çağırdı, düşüncesini onlara aktardı. Herkes aynı düşüncedeydi. Hemen birliğin önüne geçti. Silahını omuzundan indirip usulca yanına bıraktı, bakışlarını Çaçê doruklarına dikti ve konuşmaya başladı:

“Heval dizanin, dijmin derketiye araziye û ber bî me ve tê. Ji çar-pênc milan ve tê. Ji

ber vê divê em cîhê xwe bigrin. Ku bi ser me da neyê, em lê nadin. Dema bi ser me de hat jî, emê ji nêzikve lêdin û fermana wî rakin. Îroj roja Egîdan e, bila herkes xwe ji şer re hazir ke. Kes tiştêkî dibêje?”

Gerillalar hafif bir tebessümle yanıtlamayı yeterli buldular. Rıza heval savaşçılarının bu tutumuna sevindi. Sesini daha da yükselterek konuştu:

“Baş e. Ji hevalan tevan re serkeftin be!”

Gerillalar hep bir ağızdan: *“Sağ be!”* diye gürleyerek yanıtladılar. Sesleri henüz sökmekte olan şafağın ıssızlığında dalga dalga yayılarak Çaçê kayalıklarında uzun uzun yankılandı...

...
Yeniden harekete geçmeyle birlikte manga komutanı **Büyük Sabri**, yanında ağır silah bulunan **Selcan** hevali de alarak mangasındaki savaşçılarla birlikte önden yürüdü. Büyük Sabri Güney-Batı Kürdistan'ın Derik Kanîkîrkê köyünde dünyaya gelmiş. 1990 yılında ERNK çalışanlarıyla ilişkiye geçerek cephe faaliyetlerinde bulunmuş. Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçerek burada askeri ve siyasi eğitim görmüş ve ardından Kuzey Kürdistan'a geçerek sıcak savaşım cephesinde yerini almış, 1995 yılında yapılan ilk düzenlemeyle Garisan alanındaki lojistik birliğinde görevlendirilmişti.

Selcan heval ise Savur'un Avina köyünde dünyaya gelmişti. 1990'lı yıllarda halk serhildanlarının boy vermesiyle ulusal kurtuluş bilincine ulaşmış ve gerillalarla ilişki arama çabalarına girmişti. Bu durumunu gören ailesi kendisini nişanlayarak bundan alıkoymak istemiş, ancak Selcan heval aileye ve eski toplumsal geleneklere başkaldırarak soluğu gerillada almış. Dağların özgür havasını soluyarak kendini yeniden yaratırcasına partiye ve savaşıma vermişti. Botan alanında birlikler içinde eğitim gördükten sonra savaşım içinde gelişmişti. Taşdığı biki silahını sürekli temiz tutması ve isabetli kullanmasıyla arkadaşları arasında tanınır, sevilirdi.

...
Aynı mangada yer alan **Dijwar** heval ise henüz bir yıldır saflardaydı. Malazgirt'te gelişen serhildanlarla birlikte çalışmaların içinde yer almış ve çok geçmeden gerillacılığa adım atmıştı. Derin yurtseverlik duyguları ve düşmana karşı sonsuz savaşım isteği onu doğduğu yer olan Malazgirt'ten koparak sıcak savaşım sahası olan Botan'a getirmişti. Burada gördüğü eğitim devresinin ardından

Artık bir savaş coşkusu tüm gerillaları sarmıştı. Silahları elde hızlı adımlarla tırmanıyorlardı. Getirdikleri erzakı gömmeye giden savaşçılar da işlerini tamamlamış, katarları bir kuytulukta salıvermiş ve soluk soluğa yoldaşlarına ulaşmışlardı. Birlik komutanı Rıza heval bu arkadaşlarının da gelmesiyle rahatlamışçasına coşkuyla en önde tırmanıyordu. İncecik çakıl taşları ayaklarının altından ezilerek kayıveriyor ve sıcak ter damlacıkları giderek bedenlerinden süzülgeleyordu. Çok geçmeden Çaçê'nin doruğuna ulaştıklarında derin bir iç rahatlığıyla oturup soluklanıverdiler.

Rıza heval hemen görev bölümü yaptı. Birliğin yarısını yanına alırken, yarısını da Numan hevalin komutasına verdi. Mevzilenecek yerleri belirttikten sonra, düşmanı nasıl karşılayacakları, geri çekilme durumunda gidecekleri yönü ve daha birçok hususta soluk soluğa konuştu. Ardından yeniden yoldaşlarına başarılar diledi ve her iki birim vedalaşarak birbirlerine *“Serkeftin”* dileyip mevzilerine doğru yürüdüler. Ayrılırken Rıza heval bir daha hatırlatmayı unutmadı:

“Ji bîr nekin, dijmin bi haziriyek mezin tê ser me, û em bi hejmarî zaf hindikin. Lê baweriya me pir xurt e ku emê darbeke mezin li dijmin xin. Ji ber vê, heta ku dijmin nekeve devê tivinga we bila kes xwe nişanî dijmin nede û neteqîne. Disa serkeftin be.”

“Serkeftin be!” diye coşkuyla cevaplayarak yürüyüşlerine hızlı adımlarla devam eden gerillalar, mevzilerine kısa sürede varp yerleştiklerinde, Herekol dağının doruğu koyu bir kızılıklıkta güneşi kucaklamayı bekliyordu.

Herekol'un Bestler'e uzanan doruğunda güneş altınımı s ışınlarını kol kol uzattı. Pîro'nun doruğundaki sarp kayalıklar, kızıl kızıl aydınlandı. Tam o anda Girê Niskê'nin oldukça pürüzsüz sivirtisi ılıdayarak belirginleşti. Ardından Girê Mêşê'nin doruğu güzücüverdi. Bir kol ısıltı Çiyayê Filleha'yı Bestlere bakan yamaçlarından yalayarak Çêlê Mêjê'nin namaza durmuş kayalıklarında durup yansıdı. Kela Memê Bestleri gölgelendirirken, Serxwebûn dağının doruğu hafiften ılıdamaya başladı. Ardından Gabar, Çırav dağları beliriverdi ve güneş giderek ışınlarını doruklardan yamaçlara kaydırmaya başladı.

Erken uyanmış bir bülbül kısıcak öttü, ardından bir kez daha öttü. Karşılık bulamayınca kısa bir uçuşla yerini değiştirdi, etrafına bakındı, sonra çalıların arasında gözden yiti-verdi.

Çaçê'nin Şukal köyüne bakan kayalıklarının dibinde birden bir küme keklik bağırtıyla havalanıverdi. Biraz yükseldikten sonra yana, *Hud* köyü yönünde uçup gözden kaybolu-verdiler. Ortalığı koyu bir sessizlik kapladı...

Gerilla komutanı hemen silahına davrandı, her iki eliyle sımsıkı kavrayarak, namlusunu mevzi taşlarının üzerine oturttu. Ardından yavaşça emniyetini açtı. Bakışlarıyla arkadaşlarına işaret etti. Mevzilenmiş gerillalar sessizce silahlarının emniyetlerini aşağıya indirdiler. Rıza heval silahının kabzasını tuttuğu elinin şahadet parmağını tetiğe paralel uzattı ve öylece bekleyekaldı.

Rıza heval Çaçê alanına henüz yeni gelmişti. PKK 5. Zafer Kongresi sürecinde açılan kadro eğitimi devresine katılmış, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde ginen aşamada partileşme ve ordulaşma sorunları, önündeki engeller hususunda oldukça aydınlanmış ve çözümlenmiş olarak pratik sahaya dönmüştü. Kongre çizgisini uygulamada oldukça kendini iddialı ve ısrarlı görüyor ve attığı her pratik adımda, savaşçılarıyla yaptığı her konuşmada kongre ruhunu taşırmaya büyük özen gösteriyordu. Daha önceki pratik süreçte edindiği askeri deneyimle-

re bu siyasi yenilenme süreci de eklenince, oldukça güçlenmiş, kişiliği daha da pekişmişti. Kısa sürede alanı tanıma ve alanın özelliklerini, düşmanın durumunu bilince çıkarma çabasına girmiş ve zorlu bir görevi üslenmişti. Şimdiye komutası altındaki bir takımlık güçle binlerce düşman askerini karşılamaya hazırlanıyordu. Keklik kümesinin aniden uçuşundan, düşmanın kendilerine doğru gel-

diğini sezmıştılar. Aynı mevzide bulunan arkadaşları Küçük Sabri'ye eğilerek fısıldadı.

Küçük Sabri komutanının emrini baş işaretiyle onayladı. Elindeki silahı mevzi taşlarının üzerinden sunu kayalıkların arasından yükselegelen keçi yolunda sabitleştirdi. Nişangahını sıfırladı. Şahadet parmağını tetiğin üzerine götürüp bekleyekaldı.

Küçük Sabri, daha önce katıldığı birçok eylemde edindiği askeri deneyimleri hemen pratiğe geçirebilen özelliklere sahipti. Düşmanın çatışmalarda birçok gerillayı suikastle vurması karşısında, karnas silahını taşımayı önermiş ve epey süredir bu silahı kullanmaktaydı. Karnas suikast niteliğini çabucak kavramıştı. Hedefine giren düşman askerini tek kurşun atımıyla yere deviriyor ve bununla yoldaşlarının intikamını almış olmanın mutluluğunu hissediyordu.

Sağ şakağını silahın dipçığıne henüz dayanmıştı ki, birden az ilerisindeki kayalıkların arasından bir baş beliriverdi. Giderek gövde ve bacaklar kayalıkların üzerine tırmandı. Elinde M-16 silahı taşıyordu. Kayalığın üzerine çıkınca durdu, yere diz çöktü. Yöresini dinledi. Tedirgin bakışlarla etrafını gözetledi. Bu esnada bir gövde daha, ardından biri daha kayalıkların üzerine tırmandı. İlk gelen gibi yere diz çökerek etrafı gözetlemeye koyulurken, ilk gelen ayağa kalktı, silahını elinde çapraz tuttu ve Çaçê'nin doruğuna doğru ilerlemeye başladı. Birkaç adım ilerledikten sonra diğerleri onu izledi ve bu esnada yeni yeni gövdeler kayalıkları tırmanmaya başladılar.

Küçük Sabri göz ucuyla komutanına baktı. Komutanı başını hafiften öne eğerek komut verdi. Küçük Sabri gözünü nişangaha oturttu. Ön grupta ilerleyen düşman subayının alnına arpacağı oturttu. Soluğunu derin alıp tuttu. Şahadet parmağını yavaştan gerekerek tetik boşluğunu aldı ve birden dokunuverdi. Düşman subayında bir böğürtü yükselirken, diğer gerillalar tetiklere çoktan dokunmuşlardı bile.

Her şey kaşla göz arasında olup bitivermişti. Kayalığın üzerine çıkan askerlerden kimse ayakta kalmamıştı. M-16 taşıyan düşman subayı böğürdükten sonra sessiz yere yıkılmış, hareketsiz kalmıştı. Ardından gelen askerler, kendilerini biki ve kleş kurşunlarının seli içinde bulmuş, çılgınlık atarak yana yıkılmışlardı. Kimisi sessiz kayalığa kapaklanıp kalırken, yaralı kalanlardan derin intitiller, kaba böğürtüler yükseliyordu. Sadece ka-

yalıkları henüz tırmanan birkaç asker, kurşunların patlamasıyla kendilerini geri atabilmiş ve arkalarından gelenlerin üzerine yıkılarak yamaçta kalmışlardı...

Böylece Mayıs ayının bu son gününde Çaçê, yeniden gerilla namlularından yükselen özgürlük türküleriyle şenleniyor, yeni bir direnişin sergilenmesiyle ıslıl ıslıl aydınlanıyor, renkleniyordu...

Birbirinden fazla uzakta olmayan bir mesafede dağ sırtına nispeten yüksek iki ayrı kayalıkta birer mangalık güçle mevzilenmiş olan gerillaların, düşman askerlerini darbenmesiyle, aynı zamanda mevzilenmiş oldukları alan da düşman tarafından öğrenilmiş olunuyordu.

Kayalıkların altına, yamaca devrilen askerler, hemen buldukları ilk taş, kaya parçasının ardına çekilerek mevzilendiler. Bu esnada başka bir düşman subayı telsiz cihazının mandalına basarak üstünü bilgilendiriyordu:

“Dağın tepesini tutmuşlar komutanım. Sayıları muhtemelen yüz civarında, belki de daha fazla olabilir. Takviye güç istiyoruz...”

Karşıdaki düşman sesi oldukça net işitiliyordu:

“Durum nedir? Şaban, yahyalarınız var mı?”

Düşman subayı hem uzun, hem kısa mandal yaparak üstünün sorusunu yanıtladı. Üstü yeniden konuştu:

“Tamam güç gönderiyoruz. Siz, yerlerini belirlemeye çalışın. Mümkünse oraya sızın. Oradan bir yere kurtulamazlar. Her tarafları sarılı. Korkmayın, siz yerlerini tesbit edin, gerisini biz hallederiz...”

Düşman subayı: “Başüstüne komutanım” dedikten sonra gerisinde mevzilenmiş askerleri, sağına-soluna mevzilenmiş çeteleri hemen toparlayarak harekete geçirdi. Çete başını yamına çağırdı. Bir müddet konuştu. Araziye baktı. Ardından askerleriyle konuştu ve çok geçmeden köy korucusu çeteler ön sıraya dizildi. Askerler peşleri sıra dizildiler. Bu kez ilk çıktıkları yerin daha sağından yeniden kayalıkları tırmanmaya başladılar...

İlk kurşun seslerinin ardından ortalık yeniden sessizliğe gömülmüştü; sadece arada bir yaralı düşen askerlerden yükselen iniltiler sessizliği bozuyordu. Her iki gerilla komutanı Rıza ve Numan hevaler telsizle konuşmuş ve her biri yanından ikişer savaşçıyı harekete geçirerek, yerleştikleri mevzilerin ortasından epey ileriye, kayalıkların ucuna gönderip mevzilendirmişlerdi. Bu ileri pusuya büyük Sabri, Dijwar, Küçük Sabri ve bir savaşçı daha gönderilmişti.

Büyük Sabri, soğukkanlılığı ve görevlere sıkı sıkıya bağlılığıyla tanınırdı. Girdiği birçok pusu, baskın benzeri eylemlerde gizlilik kurallarını harfiyen uygulaması ve arkadaşlarına da uygulatması özelliğinden dolayı katıldığı eylemlerde mutlaka sonuç alırdı. Bu özelliğini bilen komutanları, eylemlerde hasasiyet isteyen noktalara onu yerleştirir, kesin sonuç alınması gereken durumlara onu gönderir ve ardından tedirginlik duymazlardı.

Dijwar heval ise göreve bağlılığının yanı sıra, düşmanın üzerine gözüpek gidişiyile tanınırdı. Düşman karşısında asla kircikliğe kapılmaz ve hep avına inen bir şahin hışmıyla öne atılırdı.

Her dört gerilla gelip kayalıkların ucuna mevzilendikten az sonra, önde çeteler, arkada askerler gelip hemen aşağılarında tırmanmaya başladılar. Bu kez gerillalar düşmanın kayalıkları tırmanmasına fırsat tanımadan, el bombalarını çıkararak pimlerini çektiler ve her dört arkadaş birden el bombalarını bulundukları kayalığın aşağısındaki çete ve askerlerin arasına atıverdiler.

Böylesi bir karşılanmayı beklemeyen düşman gücü, sağa-sola devrilerak bayırdan aşağı kaçmaya başladılar. Ancak fûnye seslerinin ardından bombaların patlaması uzun sürmedi ve onlarca metal parça saçılarak mevzilenmeye koşan asker ve çetelerin bedenlerine saplandı. Yeniden böğürtüler ve iniltiler kayalıklarda yankılanırken, her dört gerilla tetiklere dokunuverdiler...

Oldukça geride kalmış olan düşman subayı ne bomba parçalarının, ne de kurşunların hedefi olmamıştı. Bir yandan askerlerine derhal mevzilenmeleri için bağırıırken, diğer yandan telsizin mandalına dokunarak üstüyle bağlantı kurmaya çalışıyordu. Çok geçmeden

ARTÊŞA RÎZGARÎYAGELÊ KURDÎSTAN A.R.G.K NASNAMEYA FERMANDARAN Î ŞERVANAN	
NO: <i>B.E.W.B.SI</i> <i>SDABT</i>	
AV Î PAŞNAV	<i>Çep/ m. hamed H.</i>
ÎJÛYA TEVLARTÊŞABÛN	<i>1992</i>
ÊŞA LEŞKERÎ	<i>Çep B.SI</i>
ÎJÛYA DAYTNA NASNAME	<i>...</i>
ÎJÛYA KUTABÛNA NASNAME	<i>Be d. wî</i>
AYA XWEDÎYÊ NASNAME	<i>Mîny. Kom.</i>
MUHRA XWEDÎYÊ NASNAME	DAYTNDYÊ NASNAME <i>B.E.W.B.SI Ar. xil</i> MUHRA FERMANDAR
Şehit Sabri	

savaşım içinde yer alarak kısa sürede önemli tecrübeler edinmiş ve Garisan alanında lojistik birliğine verilerek gelişmesinin önü açılmıştır.

Hemen öne atlayan her üç yoldaş, sık ağaçlıklı kayalıkların arasından tırmanarak arkalarından gelen yoldaşlarının güvenliğini sağlamak için daha önce hazırlamış oldukları mevzilere yürüdüler.

sinde ginen aşamada partileşme ve ordulaşma sorunları, önündeki engeller hususunda oldukça aydınlanmış ve çözümlenmiş olarak pratik sahaya dönmüştü. Kongre çizgisini uygulamada oldukça kendini iddialı ve ısrarlı görüyor ve attığı her pratik adımda, savaşçılarıyla yaptığı her konuşmada kongre ruhunu taşırmaya büyük özen gösteriyordu. Daha önceki pratik süreçte edindiği askeri deneyimle-

yeni durumu da üstüne aktardı ve düşüncesini eklemeyi ihmal etmedi:

“Komutanım, sırtın her tarafını tutmuşlar. Böyle gidersek gücümüz kırılır.”

“Tamam”, diye yanıtladı üstü. Sonra komutunu verdi: “Yoğun atış altında sızacaksınız. Hazır bekleyin.”

Düşman subayı bulunduğu yerden bağırarak askerlerini mevzilendirmeye koyuldu. Bu arada araziye oldukça iyi tanıyan köy korucuları, çoktan kendilerini kayalıkların ardına ulaştırmış ve güvenliğe almışlardı. Bunu gören düşman subayı korucuların telsiz kanalına geçti ve sert komutlar vererek konuştu. Ardından belli belirsiz birkaç küfür savurdu ve yeniden komut verdikten sonradır ki, iki çete bulundukları yerden sinerek kayalıklara siper edinin kendilerini askerlerin bulunduğu yere ulaştırdılar. Toprağa yapışmış mevzi arayan askerlerin önüne düşerek onları kurşun atımlarının dışına çektiler, ölü ve yaralı askerler ise düştükleri yerde kaldılar...

Rıza heval, mevzisinden ayrılarak savaşçıların mevzilerini dolaşmaya başladı. Oldukça coşkulu konuşuyor, gülümsüyordu:

“Me pišta dijmin şikand, êdî nikarin bi ser me de wusa rehet werin. Hûn niha giraniyê bidin ser hawinan û bixwazin me wusa bixînin. Ji bo vê, bila her heval cîhê xwe saxlem bike.”

Tek tek mevzileri dolaştı. Tüm arkadaşlarını havan atışları konusunda uyardı. Uygun olmayan bir mevzinin yerini kendi eliyle değiştirdi. En son Numan hevalin mevzisine geldi. Çatışmanın seyri hakkında görüşünü aldıktan sonra, onu savaşçılardan ayrıarak bir kenara çekti, kulağına yavaşça fısıldadı:

“Me darbeyeke xweş li dijmin da, em hêdî hêdî ji bo paşde kişandinê dikarin xwe hazir kin.”

Numan heval komutanına aynı görüntü olduğunu belirtti ve ekledi:

“Dijmin niha her der girtiye, divê em li gorvê paşde vekşin.”

“Rast e.” diyerek onayladı Rıza heval ve arkadaşına “*serkeftin*” dileyerek hızla mevzisine yürüdü. Bu esnada Xerxol taburu tarafından bir havan güllesi kabzununun tok ateşlenme sesi işitildi. Rıza heval hemen kendini kayalıkların arasına, yere uzattı. Kısa bir müddet sonra yukarıda bir fısıltı sesi işitildi. Havan güllesi pervanesinin fısıltısı Çaçê’yi enlemesine aştı ve uzakta vadide bir gülmeyeyle son buldu. Rıza heval hemen yerinden doğruldu ve mevzisine doğru koşmaya başladı. Tam bu esnada yeni bir kabzun ateşlemesi sesi aşağılardan geliyordu.

Sabah güneşi oldukça yükselmiş. Herekol’u aşarak Pîro’ya doğru ilerlemekteydi, Bestler’in güir ormanları gün ışığında rengarenk kesilmişti. İnce bir buğu ormanların yuvarısına yükseliveriyordu. Tedirgin edilmiş kuşlar ormandan havalanmış, oldukça yukarılarda halkalar çizerek uçuşuyorlardı. Bir şahin bu esnada Pîro’nun doruğundan süzüldü. Bestleri baştan aşağı geçti. Sonra hafif bir yay çizdi. Önce Mêrgûmar’ı sonra Gırê Xanê’yi geçti. Yeniden küçük bir yay çizdi. Dola Sa’nın doruğuna dek süzüldü. Oradan keskin bir yay çizdi, yönünü güneye çevirdi. Besta Hincê’yi enlemesine geçti. Tam Grê Berazan’ın doruğunda yeniden keskin bir kavis çizdi ve Pîro ile Çêlê Mêjê arasından Deryê Sêvo’ya yükselerek aştı ve yönünü Serxwebûn dağına verip yükseldi, yükseldi... gözden yitiverdi.

Çaçê’yi kaplayan kan ve barut kokusu günün daha da ısınmasıyla birlikte bunalıcı bir hal almıştı. Işınları dik yansıyan güneş, daha da bunalıyor ve gittikçe susatıyordu. Şafakta alalecele doruğa tırmanan gerillalar, fazladan su götürmeye zaman bulmamış, beraberlerindeki suyla yetinmişlerdi. Çatışmanın başlamasıyla doğan ilk heyecanın verdiği susuzlukla damakları kurumuş ve suyun çoğunu içmişlerdi. Kalan iki küçük matara dolusu suyu, ancak yudumlayarak içebiliyorlardı. Ancak bu kavurtan güneşin verdiği susuzluğu gidermeye yetmiyor ve suyun boğazdan aşağı kaymasının hemen ardından yeniden damaklar kurumaya başlıyordu...

Bulundukları kayalıklara peşpeşe inen havan roketleri, bu susuzluğu daha da arttırıyordu. Her kabzun sesiyle gerillalar kayalıklara daha da sınıyor, havanın fısıltısı işitilinceye dek soluklarını keserek dinliyor, havanın pat-

lamasıyla rahatlayarak yönlerini gözetliyor ve yeni kabzun sesiyle yeniden heyecanlı bekleyişe koyuluyorlardı.

Grê Ga ve yanındaki tepelere konumlanmış düşman askerleri, uzun menzilli dürbünleriyle Çaçê’nin doruklarını tanyor ve telsizle Xerxol, Tirya, Eski Eruh ve Eruh taburlarına

rısından ilerleyip çatışma alanından çekildiler...

Gerillalar, kobra helikopterlerin çatışma alanı dışına çekilmesiyle kayalıkların arasından ayrılarak yeniden mevzilenmeye koyuldular. Ki tam o esnada kendilerini düşman askerleri ve köy korucularıyla içiçe buluverdiler. Hemen tetiklere bastılar ve karşılıklı silahlar patlamaya başladı. Silahlarla birlikte el bombaları karşılıklı patlatıldı ve bu arada karşılıklı mevzilenildi ve çatışma bir müddet daha sürdü.

Selcan heval daha ilk kurşunların patlamasıyla biksisinin namlusunu düşman kümesinin ortasına çevirmiş ve tetiğe uzun uzun dokunmuştu...

Biksiye hakim olduğundan, nişan alma gereği duymamıştı, zaten buna zamanı da yoktu. Düşman gücü kobraların ateş desteğinde ilerlemiş ve oldukça yakınlarına dek sızmışlardı. Yölelerinde o kadar çok düşman askeri vardı ki, neredeyse sıkıldığı

her kurşun boşa gitmiyordu. Ayakta kalan askerler geri çekilerek siper almaya çalışırken, biksisini mevziye yerleştirdi. Çatışmanın uzayacağını anlamıştı. Artık tetiğe kısık kısık basarak kurşunlarını idareli harcamaya başladı. Onun bu tutumluluğu sadece silah kullanmakta değil, yaşamda da vardı ve bu yönüyle arkadaşları arasında oldukça sevilir-sayılırdı. Parti Önderliği’ne duyduğu derin bağlılık, onda yaşama bağlılığı geliştirmiş ve bu da arkadaşları arasında saygın bir yer edinmesini sağlamıştı.

Düşman geri çekilerek kendini sağlam mevzilere yerleştirip uzaktan çatışmayı sürdürürken, oldukça deşifre olmuş gerilla mevzilerine dört bir yandan kurşun yağdırmaya koyuldular. Bu esnada karşı tepelerde konumlanan askerler de uzun namlulu silahlarını gerilla mevzilerine yönelterek destek atışında bulunurken, aynı amaçla Xerxol taburu yeniden top atışına başladı.

Kısa bir müddet sonra top atışları kesildi ve yeniden kobra helikopterlerinin pervane patırtıları işitilmeye başladı. Bu kez geniş manevra çizmeden Çaçê’yi boydan boya geçerek taramaya ve roket atışına tutmaya başladılar.

Gerillalar hem yölelerinde mevzilenmiş asker ve çetelerin ateşinden, hem karşı tepelerdeki düşman askerlerinin atışlarından, hem de kobraların roket ve kurşun atışlarından kendilerini korumakla karşı karşıyaydılar. Artık mevzilerini terkedemezlerdi. Kobra atışları desteğinde ilerlemeye çalışan düşman güçlerine bir yandan karşılık verirken, diğer yandan mevzinin duvarlarını siper edinerok roket atışlarına hedef olmamaya çalıştılar. Ancak dört bir yandan ve yukarıdan yağın kurşun selinin kayalıklardaki yankısı kulakları sağır edici yoğunluktaydı. Kayalıklara çarpan her roket, binlerce taşı, parçacığını birer kurşun kılıp gerillaların üzerine yağdırıyor ve çatışma koşullarını daha da zorlaştırıyordu. Bu esnada Şukal köyünün gerisinde Çaçê dağına paralel uzanan sırta yerleşmiş

düşmanın nişancı timleri, uzun menzilli, dürbünlü silahlarıyla gerilla mevzilerini tanyor ve görüntü yakalamaya çalışıyorlardı...

Güneş Pîro dağının yamacını yalayarak geçip Katnos vadisinin doruğuna gelerek durdu. Vadi daha bir aydınlandı. Çaçê’nin yamaçlarından vadiye akan sular altınımı ısıtırlarla kıvılcımlandı. İyice gerilmiş mantarlar, hafiften büzülerek kendilerini yumuşak yapraklı helizlerin gölgesine çekmeye çabaladılar. Daha ileride yamaca sırt vermiş üzüm omcaları, daha çok gün ışığını emmenin arzusuyla yapraklarını iri iri açmaya koyuldular. Daha aşağıda yan yana dizili fıstık ağaçları tanelerini olgunlaştırmanın çabasıyla gün ışınlarını kucaklarken, ağaçların dibine birikmiş düşman güçleri hareketlenerek takviye amaçlı Çaçê dağına tırmanmaya başladılar.

Dorukta kobraların atışı altında ilerlemeye çalışan askerleri gören Firaz ve Behrem hevaler bu arada işaretleşerek anlaşmış ve mevzilerinden sıçrayarak kayalıkların arasına atlamış, arkadaşlarının mevzilerinin ilerisine geçmişlerdi. Bunu o kadar seri yapmışlardı ki ne arkadaşları, ne düşman farketmemişti. Her iki savaşçı, yaklaşan düşman gücünün arasına birden el bombalarını atıverdiler ve daha yere atlamalarına fırsat vermeden silahlarının tetiklerine dokunuverdiler. Düşman askerlerinin bulunduğu kayalıklar birden kızıla kesiliyordu. Sağlam kalan askerler ölü ve yaralıların yerde bırakarak kendilerini daha gerilere zor attılar.

Bunu gören gerilla komutanı, her iki savaşçısının iki ateş arasında kaldığını görünce savaşçılarına ateşi durdurma talimatı verdi ve hemen seslenerek her iki yoldaşını geriye çağırdı. Her biri Çaçê dağının bir yamacındaki köylerden olan Firaz ve Behrem hevaler çokcukluklarından beri karış karış gezdikleri, en körpe otları sürülerine yedirebilmek için en ücra köşlerini dolaştıkları Çaçê dağını oldukça tanınmanın avantajıyla birer yılın çevikliğiyle kayalıkların arasından süzülerek mevzilerine geri dönerken kobralar yeniden çatışma menzilinin dışına çıkarak gözlerden yitiverdiler.

Gerilla komutanı Rıza heval, savaşçılarına kendi başlarına hareket etmemeleri talimatını verdikten sonra, namlusunu asker mevzilerine doğrultup tek tek tetiğe dokunmaya başladı. Bir yandan çatışıyor, bir yandan düşünüyordu. Bu kadar dengesiz koşullarda daha ne kadar çatışabileceklerini düşündü. Savaşçıların gece boyunca gözlerine tek damla uyku girmediğini, saatlerce yol yürüyerek argın-yorgun düşüklerini ve şafakta ayaküstü atıştırdıkları birer parça ekmek ve peynir dışında bir şey yememiş olduklarını anımsadı. Yoğun çatışma bir sigara içmelerine dahi fırsat tanımamıştı. Bir türlü geri çekilme fırsatı

ba hangi yönde düşman çemberini kırıp aşabileceklerdi?

Derin düşüncelere dalıp giderken, birden irkilerek sıyrıldı. Selcan ona sesleniyordu. Başını çevirip baktı. Bayan gerillanın mevzisine peşpeşe kurşunlar yağıyor ve bulunduğu yere habire havan gülleleri düşüyordu. Gerilla komutanı sesini yükselterek bayan yoldaşına seslendi:

“Mewziye te hatiye naskirin, zû cîhê xwe biguhere!”

Selcan heval mevzisinin deşifre olduğunu çoktan anlamış, komutanının kimse kendi başına hareket etmesin talimatını anımsadığı için ona seslenmiş ve mevzi değiştirme izni istiyordu. Komutanının bu yönlü talimatını alınca hemen biki silahını eline aldı, mevzinin dışına koydu, hafiften doğrularak mevzinin dışına sıçramaya kalktı. Silahının yanına düşerken bedeninde hafif bir sıcaklık hissetti. Elini karnına götürdü. Sıcak ıslaklık kızıl kızıl eline yapıştı. Eliyle karnını bastırdı, diğer eliyle silahına tutundu ve doğrulmaya çalıştı, yeniden yere yığıldı, öylece kalıverdi...

Kaşla göz arasında bu olup bitenleri izleyen gerilla komutanı, bayan arkadaşının mevzisinin hemen dışında yığılı kaldığını görünce, bir solukta kendini mevzinin dışına attı. Silahını kaparak yoldaşına doğru koşmaya başladı. Tam ulaşacaktı ki birden yere yığıldı. Ayakları bedenini taşımaz olmuştu. Elini bacağına uzattı. Sıcacık ıslaklık parmaklarını kızıla kesti.

Ayağını peşinden sürükleyerek yoldaşına yanaştı. Derin derin soluklanıp dirseğine yüklenerek bedenini uzattı. Hareketsiz düşmüş yoldaşının göğsüne kulağını dayadı, dinledi. Bir tebessümle yüzü aydınlandı. Bedeninde yeniden kan devindi. Kendini zorlayarak yarım doğruldu. Yoldaşını kollarından çekip iki kayalığın arasına sürükledi. Silahını alarak sırtını kaya parçasına verdi. Telsiz cihazını eline aldı ve mandalına dokundu. Yanıt veren yoldaşı Numan’a son komutunu verdi:

“Tiştê min gotibû pêk bînin. Hevalan komke û xelaske” ve ardından gülümser bir ses tonuyla ekledi: “Li hêviya min nesekinin!”

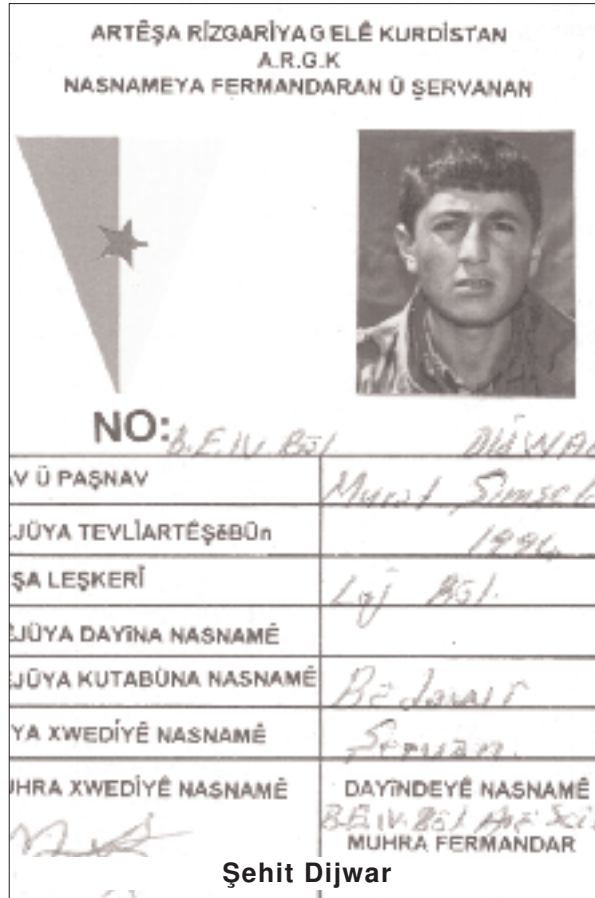
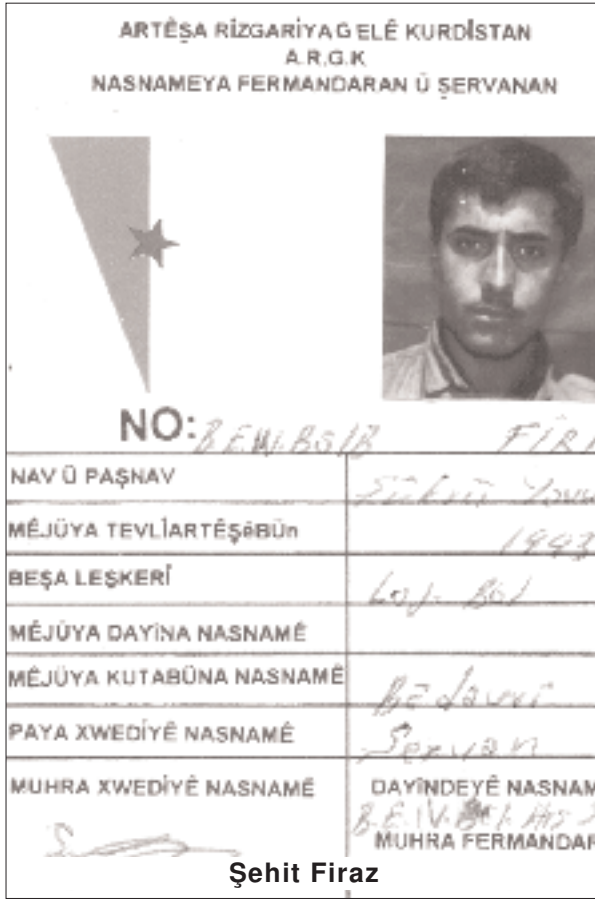
Numan heval komutanın talimatını alınca hemen harekete geçti. Önce yanındaki yoldaşlarıyla konuştu. Geri çekileceklerini, düşmanın havan atışlarına ve suikastçılarına karşı oldukça temkinli ve çevik hareket etmeleri gerektiğini belirttiikten sonra, kayalıkları siper edinerok çevik hareketlerle Rıza hevalin komutasında mevzilenen savaşçıların yanına kendini ulaştırdı. Aynı açıklamaları ve tembihleri bu yoldaşlarına da ilette. Yoldaşlarına serkeftin dilerken ekledi:

“Hevalno ku em şêhîd ketin li hêviya me nesekinin, çeperên dijmin biqetînin. Hevalê Dawut wana wê li Kaniya Maran li hêviya me bin. Hevalên filitîn dikarin li wir hevdu bibînin...”

Konuşmasını tamamlayarak bir kez daha yoldaşlarına başarılar diledi ve çevik hareketlerle kayalıkların arasından süzülerek yerine dönmeye koyuldu. Tam arkadaşlarına ulaşmışken birden silahı elinden düşüverdi. Elini silahlı almaya uzattı, ancak parmakları silahlı kavrayamadı. Koluna baktı. Kızılca bir sıvı hafiften aşağı akıveriyordu. Silahını diğer eliyle kavrayıp alarak bir çırpıda yoldaşlarının yanına ulaştı. Hemen boynundan kefyesini çıkardı. Bir yoldaşı elinden kefyeyi kapıp yanına diz çöktü ve sıkıca yarasını bağladı. Tam bu sırada yeniden helikopter patırtıları Şırnak yönünden gelmeye başladı...

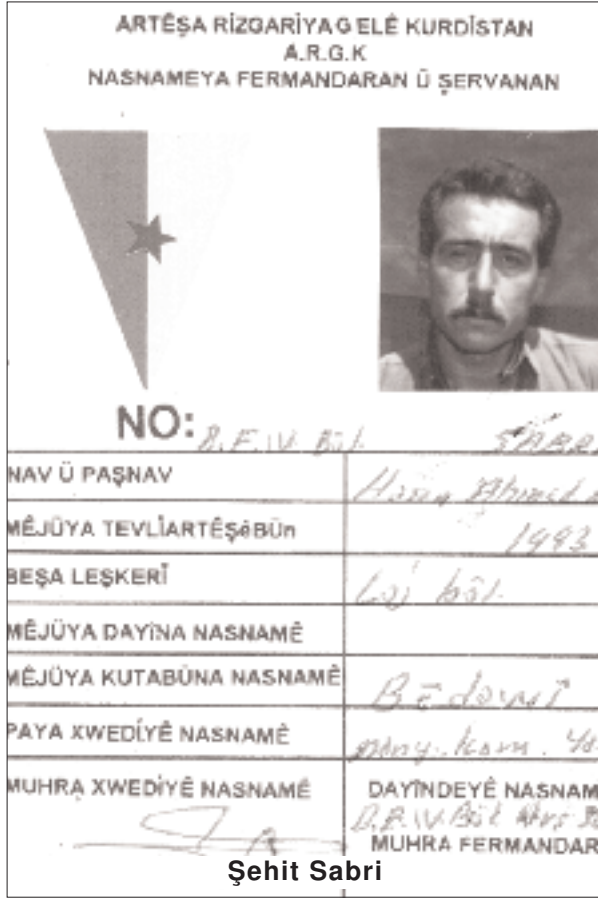
“Bijî Serok Apo!” diye bir haykırış yükseldi. Ve bayan gerillanın başı yoldaşının kucağına düşüverdi. Gerilla komutanı yoldaşı Selcan’ın başını avuçladı, kucağına alıp yavaşça yere, Ağıtlerin kutsadığı topraklara teslim etti. Toprak yarıldı, bağrını açtı ve özgürlük çiçeğini yüreğine gömdü.

Rıza heval, ter içinde kalmış alnını elinin tersiyle sildi. Topraklanmış kasaturasını şalvarıyla sildikten sonra kımına yerleştirdi. Yeniden sırtını kaya parçasına dayadı. Kanayan bacağına uzun uzun baktı. Hafif bir tebessüm dudaklarında beliriverdi. Elini cebine attı, tütin tabakasını çıkardı. Usulca açtı. Baş ve şahadet parmağını hafiften ısıtarak bir kağıt aldı. Tabakayı diğer elinin her iki orta parmağının arasına yerleştirirken dilinin ucuyla ka-

da bulamamışlardı, ama artık geri çekilmenin zorunlu olduğunu düşündü. Numan hevalin kulağına fısıldarken bu görüşünü belirtmiş ve o da aynı görüşte olduğunu söylemişti. Artık bunu gerçekleştirmenin zamanı mıydı? Aca-

ğdın üst kenarını haffiften ıslattı. Sonra kağıdı parmaklarının ucuyla testere ağzı biçiminde kesti. Diğer elinin baş ve şahadet parmağıyla tutup uçlarını birleştirdi ve bir tutam tütün alarak ortasına boşalttı. Parmak uçlarıyla tütünü yaydı, sonra kağıdı parmakları arasında çevik bir hareketle yuvarladı. Testere ağzı biçiminde kestiği kenarı yeniden dilinin ucuyla ıslattı ve parmak uçlarıyla bastırarak yapıştırdı. İnce ucunu parmakları arasında yuvarlayarak sıkıştırırken, kalın ucunu içe katlayarak tütünün akmasını engelledi. Sonra sigarayı dudaklarının arasına yerleştirdi. Elini yeniden cebine uzattı. Çakmağını çıkardı, çarkına dokunarak yaktı, sigarasına götürdü.

Üst üste birkaç soluk alarak sigarayı tutuşturdu. Dumanı karşı kaya parçasına üfledi. Ardından derin bir soluk aldı ve yeniden üfledi...

Yoldaşı Selcan gözlerinin önünden ayrılmıyordu. Onun çevikliğini, canlılığını, yavaşmadaki coşkusunu gözleri önüne getirdi. Mangadan mangaya koşuşturmasını, yoldaşlarıyla ilgilenmesini, her koşuldaki gülümserliğini anımsadı. Hafiften kabarmış kızıl toprağa uzun uzun baktı. Gözlerinin kıyıcıkları yavaştan sulandı...

Sigarasından derin bir soluk daha çekti, uzun uzun bıraktı. Apak duman kaya parçasına çarparak dağıldı, yükselerek yayıldı...

Elini yeleğinin iç cephelerine uzattı. Çıkardığı kağıtları önüne bıraktı. Çakmağını çakarak tutuşturdu. Diğer cebinden radyosunu çıkarıp önündeki kaya parçasının üzerine, telsiz cihazını sol üst cebinden alıp yanına bıraktı. Uzanarak iri bir taş parçasını eline aldı ve her iki cihazı döverek ezdi. Sonra yoldaşının silahına uzandı. Haznesinden şeridi çıkardı, yana bıraktı. Üst kapağını açıp mekanizmasını çıkardı. İğnesini alıp vargüçüyle yana fırlattı. İğne kayalıklarda cınlayıp gözlerden yitti. Sonra diğer parçaları bir bir fırlattı. Kalan demir kütleyi taşla iyice dövdü, dövdü...

Bedeni ter içinde kalarak silahına uzandı. Dudaklarının çatırcasına kuruduğunu hissetti. Matarasına uzanıp aldı. Hafiften salladı, sonra kapağını açıp başaşağı çevirdi. İçinde akacak tek damla su kalmamıştı... Matarayı yere bıraktı. Kasaturasını çıkarıp birkaç kez deldi, sonra yeniden kasaturayı kınına yerleştirdi. Silahını alıp bedenini sürükleyerek kayalığın arasından çıktı ve dirseklerine yüklenerek yüzünü düşman mevzilerine çevirdi, ilerlemeye başladı...

Düşmanın kobra helikopterleri bir kez daha Çaçê dağıni roket ve kurşun yağmuruna tutarak çekilirken, yeniden havan topları gerilla mevzilerini dövmeye başladı. Numan heval iki savaşıncısı kobraların ayrılmasıyla mevziden çıkarp yoldaşları Rıza ve Selcan'ı bulmaya gönderdi. Her iki savaşı yoldaşlarının mevzilerinin yöresini arayarak seslendiler. Her seslenişle durup dinlediler. Ancak bir türlü yanıt alamadılar. Yeniden, yeniden seslendiler...

Rıza heval, savaşıncıların seslendiği kayalığın hemen dibindeydi. Düşmanla arasında fazla bir menzil kalmamıştı. Saf tutmuş yüzlerce asker önünü tarayarak onlara doğru ilerliyordu. Kayalığa sinip yoldaşlarının ayrılmasını bekledi.

Her iki savaşı birkaç kez seslendikten sonra yanıt alamayarak geri döndüler. Numan heval tekmillerini verirken gözleri hafiften buğulanıverdi. Savaşta oldukça deneyim kazanmış olan Numan heval arkadaşlarını topladı, derin bir soluk aldıktan sonra şöyle konuştu:

- "Hevalno, hevala Selcan şehid ketiye. Lê hevalê Rıza sax e. Ez dizanim, birîndar bû. Bi minre dema axift, min fêhm kir. Ez bawerim ji bo em pê mijûl nebin, bikaribin bi saxlemî ji çeperên dijmin derkevin xwe ji me veşart û ji bo hevaltiyê feda kir. Gerek ti caran em hevaltiye wî ji bir nekin û biranîna wî jî yan kin!"

Güneş Katnos vadisinden ayrılarak Cıraw dağlarına doğru yol alırken, Rıza heval siper edindiği kayalığın üzerine silahının namlusunu dayadı. Emniyetini taramaya indirdi ve namluyu ilerleyen askerlerin arasına çevirdi, askerlerin daha da yakınlaşmasını bekledi. Neredeyse bir kulaç kadar yakınlaştıklarında aniden parmağını tetiğe götürdü. Peşpeşe çıkan kurşunlar askerleri bir çerker, boşalan şarjörünü bir çırpıda değiştirdi.

Namluyu sağa sola çevirerek yeniden tetiğe dokundu. Düşman askerlerinin bağırtıları kayalıklarda yankılanıyor ve kan, barut kokusuna karışarak ortalığa yayılıyordu. Boşalan şarjörünü çıkardı. Elini raxtına attı. Bir şarjörü daha çekti. Şarjörün boş olduğunu görünce yana fırlattı. Silahını alıp namlusundan kavradı. Avuçlarında koyu bir sıcaklık hissetti. Var gücünü topladı, silahını kayalıklardan aşağı fırlattı. Yeniden raxtına uzandı. Kılıfında kalmış tek bombasını eline aldı. Pimini çekti, elinde tuttu. Gözleri yalın yalın kıvılcımlandı. Bakışları keskinleşti. Kanı sıcacık devindi. Ayakları üzerine doğruldu. Dudakları hızla aralandı:

"Bijî Serok Apo, Bijî Kurdistan!" diye haykırarak mevziden atıldı...

Birden yüzlerce namlu ateşlendi ve patlayan bombanın tok sesi kayalıklarda yankılandı uzun uzun...

Numan heval patlayan bombanın sesiyle irkilip durdu. Yüreğinde aniden bir burkuluş hissetti. Başını çevirip sesin geldiği yöne baktı. Yoldaşı Rıza, komutanı Rıza gözleri önünde canlanıverdi. İğnesini alıp vargüçüyle gözleri önüne getiriverdi. Gözleri yeniden buğulandı. İçtimaya dizilirken içten verdiği coşkulu komutlar kulaklarında cınladı. Eğitim kürsüsünde iknacı zengin anlatımlarını, akıcı üslubunu anımsadı. Yanı başında duran yoldaş Dijwar'a baktı. Dijwar heval komutanının bakışından olagelemleri anlamıştı.

"Şehit ket!" diye komutanının bakışlarını yanıtladı. Numan heval, olduğu yerde doğruldu, sanki birden on yaş daha olgunlaşmış gibiydi:

"Na!" diye konuştu. Sesi tok ve coşkuluydu. Konuşmasını daha acııcı sürdürdü: "Ew nû jiyan bû! Ew gihîştî milîtanîya partiyê!"

"Rast e." diye onayladı Dijwar heval, ayağa doğrularak ekledi, "Rêka wî, rêka me ye!"

Her iki yoldaş silahlarına davrandılar ve tam yürüyecekken birden bir havan kabzununun tok sesi işitildi. Her iki yoldaş bu kez çökmedi, dudaklarında ince bir türkü yürüyüşlerini sürdürdüler. Yanlarından, yönlerinden geçen kurşun selleri onları durduramadı. Türkü dudakları arasından artan bir ses tonuyla yüksele geliyor ve Çaçê'nin kayalıklara

rında yankılanarak dört bir yana yayılıyordu: "PKK partiya me, Apo'ye Serokê me..."

Ateşlenen havan roketinin pervanesinin fırtırası işitilmeye başladı. Ardından sert kayalıklarda bir gümleyişle son buldu... Ve her iki yoldaş bedenleri kızıla kesilerek kucaklaşverdiler... Artık adımları daha güçlü ve sesleri daha gürdü. Önlerinde uzanan yeni yaşam yolunda yürüdüler, yürüdüler. Ve yürüyecekler sonsuza dek...

Bu esnada Çaçê dağının yamaçlarında çatışma devam ediyordu. Küçük ve Büyük Sabrı hevallerin içinde bulunduğu gerilla birimi havan atışları altında Çaçê'den çekilmeye çalışıyorlardı. Her havan fırtırası işitildiğinde kendilerini yere uzatıyor ve roket patladuktan sonra doğrularak yollarına devam ediyorlardı. Gittikleri yönde hâlâ düşman çemberine rastlamadıklarından kontrollü ilerliyor, kayalıkları siper edini önlerini gözetledikten sonra yürümeye devam ediyor, birkaç adım yürüdükten sonra yeniden durup önlerini kontrol ediyorlardı.

Ve öyle yol almaya çalışıyorlardı.

Bir havan fırtırası daha işitildi, ardından biri daha işitildi. Ve her iki havandan çıkan roketler gelip gerillaların yukarısında daha yere düşmeden patladı. Onlarca demir parçası havada vınlayarak yana saçıldı. Gerillalar kendilerini yere atmış, kaya parçalarını siper edinmişlerdi. Parçalar dağılıp yere düştükten sonra, yeniden doğrularak devam ettiler. Çok geçmeden kayalıkların yamaçla birleştiği yere düştükten sonra yeniden doğrularak devam ettiler.

"Dengê dijmin tê!" diye arkadaşlarına fısıldadı, Küçük Sabri. Sonra yoldaşlarına döndü: "Hûn biçin, xwe sernîşûvî berdîn, dûr xîn. Ezê we biparêzim."

Yoldaşları bu öneriyi kabullenmedi. İçlerinden biri çabucak konuştu:

"An emê bi hevre biminîn, an emê bi hevre biçin!"

Bir başka gerilla onayladı:

"Em biminîn bi hevre, şehîd bin bi hevre!" Büyük Sabri heval, yoldaşlarını dinledikten sonra, Küçük Sabri ile göz göze geldi. Her iki yoldaş bakışlarıyla konuşmalarına katıldı:

"Rast e, em bi hevre ne, lê divê em hevdu biparêzin. Ez û hevalê Sebîrî, emê di parastîna we de bin. Ku we xwe gîhande jêrê, me biparêzin, êdî emê dakevin. Wekî din wê dijmin me tevan teng bike!"

Bu fikir diğer savaşıncıların aklına yattı. Birbirlerine serkeftin dileyen gerillalar, yamaçtan aşağı kendilerini bırakırlarken, her iki Sabri ise düşman askerlerinin seslerinin geldiği yöne birkaç adım ilerleyip mevziye oturdular.

Mahsum Korkmaz Akademisi'nde Parti Önderliği'nin katıldığı eğitim devrelerinde yetişen bu her iki yoldaş, derin bir ulusal kurtuluş bilinci ve yüksek parti bilinci edinmiş, Kürdistan'ın kalbi Botan'da kendilerini yeniden yaratarak, şehitlerin takipçisi kılmışlardı. Yoldaşlarına eğitici ve moral yükümlü yaklaşımlarıyla hemen ön plana çıkmış ve bulundukları her birlik içinde saygın bir yer edinmişlerdi. Her göreve önde koşar ve büyük özveri, kararlılık ve üstün çabayla mutlaka yerine getirir, sonuç almadan peşini bırakmazlardı. İkisinin bu özelliğini bilen arkadaşları savunmada kalmalarına fazla itiraz edememişlerdi.

Düşman askerleri bağırıp çağırarak ve önlerini tarayarak kayalıkların bitimine doğru yaklaşıyorlardı. Küçük Sabri gülümseyerek yoldaşına fısıldadı:

"Ji tirsare qîr didin û pêşya xwe direşînin. Xwe amade ke, em bi hevre lêdîn, bila bîzanîbin ku roj, roja me ye."

"Rast e," diye gülümseyişle yoldaşını yanıtladı büyük Sabri ve ekledi. "Ez hevalê te me, herdem amade me. Ji serokatîyêre soza me heye; heta ku yek dijmin li ser vê xakê hebe, tîfinga me nasekine!"

Birden düşman askerleri kayalıklarda gözükmüverdi. Her iki yoldaş bir kez daha bakışlarıyla konuşarak tetiklere dokundular, sonra bir daha, bir daha dokundular...

Kayalıklar yeniden kızıla kesildi ve tam o anda yan taraftan yaşanan bir başka düşman kolunun açtığı ateş selinde buluverdi kendini her iki yoldaş...

"Silavê min li Serokatîyê ke, ez layiqê ke-

da wî nebûm..." diyerek yoldaşının kucağına düşüverdi Küçük Sabri. Yoldaşı onu başından kucakladı, yavaştan yana bırakıverdi. Silahına sarıldı ve namluyu, kurşunların geldiği yöne doğrulttu, tetiğe dokundu, dokundu, dokundu... Silahını yana bıraktı, yoldaşının silahını aldı, yeniden düşmana doğrulttu, bir kez daha tetiğe dokundu...

Büyük Sabri silahları susuncaya dek elini tetikten çekmedi. Sonra her iki silahı namlularından kavrayıp gerisindeki kayalıklardan aşağı fırlattı. Ayakları üzerine doğruldu. Yönünü düşmana çevirdi. Göz bebekleri iri iriydi, ıslıl ıslıl kıvılcımlanıyordu.

"Bijî Kurdistan!" diye haykırdı. Adımlarını açtı ve düşmanın üzerine hızla yürüdü. Adımları daha da hızlandı, artık koşuyordu, sonsuz bir özgürlük maratonunda...

Yüzlerce namlu birden ateşlendi ve büyük Sabri, göğüsledi finiş ipini, "Bijî Serok Apo!" diye sonsuz bir tebessümle haykırarak...

Behrem ve Firaz hevaler, bir savaşı yoldaşı daha yanlarına alarak düşman çemberini çatışarak aşmış, yönlerini Herekol dağına vererek Çaçê'nin doruğundan aşağıya henüz inmişlerdi ki, düşmanın kobra helikopterleri yeniden gözükmeye başladılar. Her üç heval kayalıkların arasına çekilip beklediler. Çaçê'nin Herekol'a bakan yamaçta çoktan gölgelenmiş ve Çaçê'nin gölgesi ta Erkent köyünün yıkıntılarına kadar uzanmıştı. Behrem heval mevzilendiği yerden köyün yıkıntılarına baktı ve çocukluk arkadaşına, mücadele yoldaşına baktı. Her iki yoldaş göz göze geldi. Birlikte köyün yıkıntılarına baktılar. Firaz heval düşmanın köye gelişini, köylülere zorla evlerinden çıkartılışını ve eşyalarını bile toplamaya fırsat vermeden köyden sürülüşünü, sonra annesiyle vedalaşmasını, ailesinden ayrılışını, gerillalarla buluşmasını, kendisine ilk silah verilmesini, gerilla gıysilerini giyişini, ilk eyleme katılışını, ilk kurşun sıkışını, düşman mevzisine ilk saldırıya geçişini, düşman kanını ilk döküşünü bir bir anımsadı... Yeniden yoldaşına baktı, dudakları hafiften aralandı:

"Dijmin gundê me jî, yê we jî şewitand, ku namûs di difna me de hebe, em vêna jê re nahêlin" dedi.

Behrem heval, arkadaşlarının söylediklerini gülümseyerek yanıtladı:

"Tu çi dibêje hevalê min; dijmin welat tev şewitandiye, ma du gund çine" derin bir soluk alarak, bakışlarını Herekol'un buğulanan doruğuna dikti, gözleri yavaştan buğulandı ve ekledi:

"Heta ku Kurdistan rizgar ne be soz ez vê çekê danayim û sekînanîdî nadim." Elini silahına götürdü, henüz tam soğumamış demirini okşadı. Her üç yoldaş gülümseyerek yerlerinden doğruldular. Düşman helikopterlerinin atışlarının yerini artık yeniden havan atışları almıştı. Behrem heval silahını omuzlarken yeniden konuştu:

"Tu dizane, di vê dunyê de xwestekek min tenê heye."

"Ez dizanim," diye yanıtladı yoldaşı Firaz.

Behrem heyecanla sordu:

"Çi ye? Ka bêje!"

"Xwesteka te, xwesteka min e jî"

Behrem daha bir heyecanlandı. Gülümseyerek üsteledi:

"Tu bi navê xwedê bi ke tê bêje."

"Tu dixwaze serokatîyê bibîne!"

"Rast e", diye atıldı Behrem, "Di dunyê de yek xwesteka min heye, ew jî dîtina serokatîyê ye, bila ez serokatîyê bibînim û di cîh de şehîd bikevim..."

Parti Önderliği gözlerinin önünde canlanıverdi. Birden yanbaşında hissetti. Elini uzatı. Evet evet, onunla konuşuyordu...

Yeniden tok bir kabzun sesi işitildi, ardından roket pervanesinin fırtırası yayılageldi. Behrem heval önderliğe yürüyordu, uzanan eli sıkmaya koşuyordu, yüreği coşuyor, kabarıyor, bedenine sığmaz oluyordu...

Roket fırtırası az ötede kesiliverdi, tok bir gümleyişle son buldu. Her iki yoldaş yan yana uzanıverdiler, çocukluk günlerindeki gibi, manga yaşamlarındaki gibi...

Firaz kalkmaya yeltendi. Başını yavaşça kaldırdı, yana baktı. Yoldaşı yüzükoyun Çaçê topraklarını kucaklamıştı. Elini uzattı. Yoldaşının başını çevirdi. Kızıla kesilmiş alnını kucakladı, bağrına bastı, bastı, bastı...

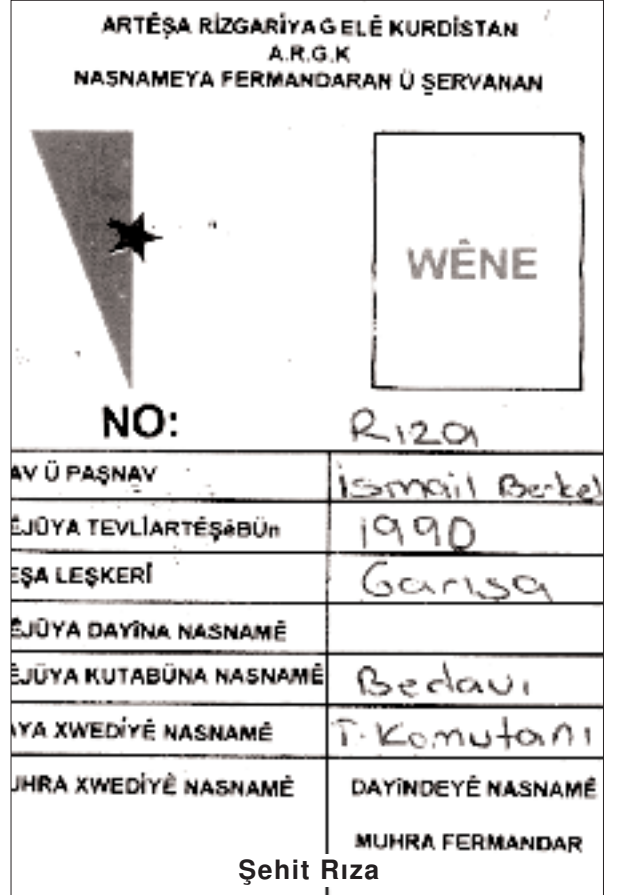
Beraberlerindeki savaşı hemen yerden doğrularak yoldaşlarının yanına koştu. Gelip yanlarına diz çöktü. Gözleri ıslanmış yoldaşının kucagından Behrem hevali çekti. Kucaklayarak taşların arasına sürükledi, sık bir çalışığın dibine yatırdı. Dönüp silahını aldı, omuzuna attı, elini yoldaşına uzattı.

"Rabe em biçin, derenge. Mirov pey şehîdan ve nade girî, divê em xurt bin ku em tola wan jî dijmin bistînin!"

Firaz heval elinin tersiyle gözlerini ovaladı. Yoldaşının uzattığı eli tuttu ve ayağa kalkmaya çalıştı. Ancak olduğu yere yığılıkaldı ve ancak o zaman bedenine baktı. Kucagındaki kan yoldaşının değil, kendi bedeninden akmıştı...

Savaşı, yoldaşının yaralı olduğunu farkedince yumuşadı. Eğilip Firaz hevalin silahını da omuzladı ve boşta kalan eliyle koltuğunun altına girerek ayağa kaldırdı. Her iki yoldaş az ötede Firaz hevalin tarif ettiği mağaraya ulaştıklarında Çaçê'nin gölgesi Herekol'un doruğuna tırmanıvermişti.

Firaz bulundukları mağarada savaşı yoldaşıyla birlikte iki gece ve iki gündüz kaldı. Mağaranın ağzından her şafağın söküşiyle köyünü seyretti. Çocukluk günlerini anımsadı. Gerillaların köye ilk gelişleri gözlerinin önünde canladı. Behrem hevalle Çaçê'nin do-

ruklarında tanışmalarını, sonra biricik sırlarını binbir yeminle birbirlerine açışlarını, buldukları gerilla isimleriyle birbirlerini çağırışlarını, bir gün büyüdüklerinde saflara katılma sözü verdiklerini tekrar tekrar anımsadı...

İkinci gündüzün akşama el vermesiyle, yoldaşının omuzundan başını alıp doğruldu. Gözlerini doğmakta olan ayın şavkına dikti:

"Kurdistan xweş e" diye yoldaşıyla konuştu. Ardından uzun uzun gülümseyerek ekledi: "Mirov di oxira wê de dikare şehîd bikeve!"

Başını yeniden yoldaşının omuzuna dayadı, gözlerini hafiften kapadı, dudakları yeniden aralandı:

"Xwezî min serok bidîta!"

Gözlerini kapadı. Birden ellerini yana açtı, öne uzattı. Yüzü sıcacık bir tebessümle aydınlandı. Başı hafiften yoldaşının omuzundan aşağı kayıverdi...

Anıları mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları

Yaşam sorunu, savaş sorunumuzdur

“Gerilla, yaşam sorunu adına verilen savaşın da en güçlü silahıdır.”

Yaşam sorunu, en büyük savaş sorunumuzdur. Bu her şeyden önce, yaşam en büyük savaş gerekçemiz olduğu için böyledir. Yani savaşmaktan başka hiçbir kurtuluş yolumuz yoktur. Bu çok anlaşılır bir şey. Bizim daha çok üzerinde durmaya çalışacağımız konu, bu savaşı verirken sahip olmamız gereken yaşam gerçekliğimizin nasıl olması gerektiğidir.

Yaşam sorunu, en büyük savaş sorunumuzdur derken, döneme denk düşen savaş tarzı ve taktiklerini uygulamada ciddi sorunlarımızın olmadığı anlaşılmamalıdır. Tersine, çok ciddi sorunlarımızın olduğu bir gerçektir. Ama dönemin tarzı ve taktiğine ilişkin uygulama sorunlarımızın aşılabilmesi açısından da önümüzü açacak olan önemli bir sorun olarak yaşam sorununu ele almak durumundayız. Bu anlamda partimizin yürüttüğü devrimci savaşın gereği olan bir yaşamın sahibi olmak ve bunu bütün ilişkilerimize egemen kılmak, savaşı daha güçlü bir biçimde sürdürebilmemizin olmazsa olmaz bir koşulu olarak algılanmalıdır. Yazının ilerleyen bölümlerinde tartışacağımız bu hususu şu şekilde özetlemek mümkündür: *“Bizim halk savaşı taktiklerine çok az bir ilgiyle, yine az bir sorumlulukla yaklaşmaması, çare üretmeyen, sıcak savaşımın gerektirdiği hız ve yoğunlukta olmayan tutumumuz, aslında yaşamın reddidir. Devrimci yaşamın özgürlük doğrultusundaki çabalarının reddidir.”*

Yaşam sorununa böylesi önem biçmemizin bir diğer nedeni de, yürütmekte olduğumuz savaşın daha güçlü ve kalıcı siyasal sonuçlara, mevzilenmelere yol açabilmesindeki rolüdür. Savaşın gereği olan bir yaşamı geliştirmedikçe harcanan emeğin ve dökülen kanın yerini bulması veya istenilen sonuçları sağlaması mümkün değildir. Hatta ters bir biçimde yansıması sözkonusudur. Oldukça başarılı bir biçimde gelişen bir eylem sürecinde veya hemen sonrasında, gerekli tedbirleri alma veya eyleme öz disiplinini egemen kılmada bir duyarlılığa ve alışkanlığa sahip olmadığımız için yaşadığımız kayıplar ve istediğimiz sonuçlara ulaşamama bizim pratiğimizde çok sıkça yaşanan durumlardır.

Bir tedbirin veya öz disiplinin gereğini bilincine ve sorumluluğuna sahip olma yaşanan tecrübeler ve eğitim sonucunda gelişir. Ama bilince çıkarılan bu gerçekliğin bir alışkanlık ve duyarlılık haline getirilmesi tamamen bir yaşam sorunudur. Yaşamımız, savaşın gereği olan tedbirlere yönelik olmadığı ve öz disiplinden uzak olduğu süreç sözkonusu alışkanlıkları ve duyarlılığı sağlayabilmemiz de mümkün değildir. Çünkü bunlar kitapların içinde çözümünü arayıp bulabileceğimiz sorunlar olmaktan çok veya kitaplarla geliştirebileceğimiz özellikler olmaktan çok, bizzat yaşamın içinde çözebileceğimiz sorunlar ve yine bizzat yaşamın içinde kazanabileceğimiz özelliklerdir. Bu özellikleri kazanamadığımız için, yani tedbiri kendimizde bir alışkanlık, öz disiplini bir duyarlılık haline getiremediğimiz için, bir eylem süreci içinde yakalamış olduğumuz çizgisini, kendimizi kaybetmemiz nedeniyle nasıl başarı başarısızlığa döndürdüğümüzün örnekleri pratiğimizde sıkça yaşanmıştır.

Askeri eylemlilik süreçlerimizin veya atılımların güçlü siyasal kazanımlara kavuşturulması, bu doğrultuda örgüt gücüne dönüştürülerek kalıcılığının sağlanabilmesi açısından da yaşam sorunumuz önümüzdeki en büyük engellerden biridir. Çünkü örgüt gücünde ifade bulma sorunu, yaşama ve onun ilişkilerine siyasal muhtevayı egemen kılma sorunuyla içiçedir. Bunu

sağlayabildiğin düzeyde eylemin açığa çıkaracağı toplumsal ilişki ve imkanların değerlendirilmesinden tutalım, moral gücünün azami düzeydeki etkilerinin alınabilmesinden söz etmek mümkündür.

Bu doğrultuda da biz oldukça olumsuz ve ters bir duruşun sahibiyiz. Ve bizim bu duruşumuz yaşam sorununu ne denli ağır yaşadığımızı göstermektedir. Parti Önderliği'nin ve partinin açığa çıkarmış olduğu siyasal sonuçlar, yakalanan düzey, yani kazanılmış olanın bile bizde ters bir biçimde yansımasına neden olmaktadır. Sözkonusu siyasal kazanımlara denk düşmeyen, onun çok gerisinde kalan yaşam gerçeğimizle bizim farklı bir rolü oynayabilmemiz mümkün değildir. Çünkü yaşam gerçeğimizin örgütsüzlüğü ve kolektiviteden uzaklığı, dolayısıyla bireyselliğin ve bireysel kaygıların kendini

ya özgürleşmeye ait siyasal sonuç, kazanım ve her türden değerini düz bir biçimde yansımasını beklemek hayal olur.

Şimdi, bu söylediğimiz doğruysa eğer, şu soruyu kendimize yeniden ve samimi-yetle sormamız gerekiyor: *“Biz özgürlüğü veya özgürleşmeyi istiyor muyuz?”* Tutku derecesinde bağlanmış olduğumuz eski yaşam alışkanlıkları ve zaaflarımızla, yani kul-köle gerçeğimiz ve bunda ısrarımızı gözönüne getiren bir samimiyet ile bu soruyu cevaplandırmak gerekiyor. Bu durumda özgürleşmeyi isteyen, özgürlük için yap-nıp tutuşan bir duruştan söz edebilmemiz mümkün değildir. Dolayısıyla özgürlüğe ait kazanımları nasıl yansıtaacağımız ortadadır. Bir benzetmeyle ifade etmeye çalışırsak, bireysel tasarruf ve zaafılara açık veya kul-köle yaşam gerçekliğimizle biz, elimiz-

yaşatmaya zemin bulması; bunun gibi daha birçok zaafa açık olması, Parti Önderliği'nin ortaya çıkarmış olduğu siyasal kazanımların kişilerin bireysel tasarruflarının veya her türlü zaafınının insafına terk edilmesi anlamına gelmektedir. Erken iktidarlaşma diye tanımlanan süreç buna verilebilecek en anlamlı örnektir. Dev gibi siyasal kazanımlar, *“ben iktidar olamam, ben yönetemem”* anlayışına terk edilmiştir. Kürdün tarihsel ve en büyük zaafıdır bu. Siyasal muhteva ve ilişkilerden yoksun yaşamımız Kürdün bu zaafını içimizde yaşatmıştır. İktidar olamayan Kürt, iktidar olmak için kullanamadığı tüm kazanımları kendi bireysel çıkarı ve yaşamı için kullanmıştır. Bu kazanımlar üzerinde ağırlığını yaşatmaya çalışmıştır. Keza, 1996 yılı boyunca merkez karargahta yaşanan *“iktidar”* kavgasında da, siyasal kazanımların bireysel tasarruflarla nasıl değersizleştirildiği açıkça görülmektedir.

Zaafarla dolu bireysellikte bir yansıma sözkonusudur. Bu ise, özgürlük hareketi olmayı varlığının biricik koşulu sayan, bunu kendine temel amaç edinmiş bir siyasal örgütlenme ve yaratmaya çalıştığı sosyal gerçekliğe tamamen zıt bir durumdur. Onu geriye çeken ve kötürümleştiren bir zıtlıktır bu. Çünkü özgürlük hareketi olarak PKK, özgürleşmenin temel dayanaklarını yaşamın kolektifleştirilmesinde ve örgütlülüğünde görmektedir. Bu temel dayanaklardan uzaklaşan bir ortam, yani bireysel tasarruflara ve düzenin kişilerde yaratmış olduğu zaafılara açık bir yaşam PKK'ye ait değildir. Sıkça ifade edildiği gibi, ona ters bir duruştur. Böylesi bir ortama, özgürlüğe ve-

deki düz aynayı bükey hale getirerek her şeyin ters yansımasını sağlamaktayız. Bunu düzeltmek, başarı açısından, devrimin kazanılması açısından hayati önemdedir.

Çünkü sorunu düşman cephesinde ele aldığımızda görülecektir ki bizim bu durumumuz, düşmanın bize karşı kullanmakta olduğu en büyük silahtır. Düşmanın en büyük silahını elinden düşürmek, elbette ki en büyük devrimsel gelişme anlamına gelmektedir. Bu doğrultuda *yaşam sorunumuz en büyük savaş sorunu* olarak ele almak durumundayız.

“Savaş, insan ilişkilerinin bir biçimidir.”

Evet, savaş insan ilişkilerinden ayrı ele alınamaz. Burada ilk akla gelen şey, savaşın insan ilişkilerinin ürünü olduğudur. Gerçekten de *“Savaş, insanlar arasındaki ilişkilerin çözülmesi için uygulanan en yüksek mücadele biçimidir. Çelişki belli bir düzeye ulaştığı zaman ortaya çıkar.”*

İnsan ilişkilerinin ürünü olan savaş, aynı zamanda bu ilişkileri etkileyen bir güç olarak ele alınmak durumundadır. İnsanların birbirleriyle ilişkilerinden tutalım, oluşturdukları toplumsal kurumlar ve yaratmış oldukları toplumsal değerlerine kadar etkiye bulunmaktadır.

Her şeyden önce, toplumda çok derin bir ayrışma yaratmaktadır. Güzel ile çirkin, iyi ile kötü, cesur ile korkak, eski ile yeni savaşın yoğun etkisi altında diğer zamanlardakinden çok daha hızlı bir biçimde ayrışmayı yaşarlar. Varolan ilişkilerde ve bunların açığa çıkardığı değerlerde altüst oluş yaşanır. *“Eskiye geri ve yoz değerleri parçalarken, gizli kalmış, sahip çıkılma-*

miş veya sahip çıkma cesareti gösterilmemiş yeni değerleri ortaya çıkarır.” Marks savaşın bu etkisini *“hava ile temasın mummyaları birdenbire dağılmayla karşı karşıya bırakmasına”* benzeterek, savaşların *“hayatiyetlerini yitirmiş olan (sosyal ilişki ve organizasyonlar) hakkında nihai hükmünü veren”* bir güç olduğunu belirtir.

Savaş bu çözümleyici ve dönüştürücü etkiyi her şeyden önce ve daha çok kendisinde yaşattığı için toplumsal ilişki ve değerler üzerinde böylesi güçlü etkide bulunabilmektedir. Çünkü savaş, ilişkideki çelişkilerin en yoğunlaşmış anına bir cevaptır. Dolayısıyla yoğun bir hareketliliği en fazla kendisinde taşır. Savaşın taraflar bu hareketliliğe koşut olarak gelişen savaş taktikleri ve tarzındaki değişikliklere ayak uydurabilme yeteneğinde olmak zorundadır. Bu yeteneğin kazanılması ise yaşamın güçlü kılınmasıyla mümkündür. Sivil yaşam alışkanlıklarından kopamamış, eski yaşam tarzının eğilimlerinden kurtulamamış bir yaşam biçiminin böyle bir yeteneği açığa çıkarması mümkün değildir. Zaten eski/sivil yaşam düzeyinin bu doğrultuda

“Değişime karşı tutuculuğun bir nedeni de, değişimin sonuçlarını görememekten, kavrayamaktan kaynaklanır. Değişimin sonunda gerçekleşecek olanın ne olduğunun bilincinde olmadığı sürece varolana dört elle sarılır. Çünkü bilinmeyen ona her zaman için büyüü bir korku ve endişe verir; büyük bir tutuculukla bilinende ısrar eder. Bunu aşmanın yolu elbette ki öğretmek ve göstermektir. Bizim gibi geri toplumlarda daha çok da gösterme yoluyla sonuç almak mümkündür.”

yetерliliğinden de söz edemeyiz.

PKK değişimi kendisinde içselleştirmiş bir savaş örgütüdür. Dolayısıyla devrimci savaşın farklı dönemlerine ilişkin savaş tarzı ve taktiklerini esas alan bir gelişme çizgisi ile PKK direnişini anlamak ve ifade etmek mümkündür. Bu savaşın bir gereğidir ve savaşın bu gereğini yerine getirdiği için PKK vardır. Ama bizler aynı yeteneği taşımadığımız için değişim karşısında zorlanıyor ve partiyi de zorluyoruz. Taşıyamamızın nedeni ise yaşamımızın durağanlığıdır. Eski yaşam tarzına çakılıp kalma, değişim karşısında hantallığı bir kişilik özelliği halinde yaşatmaktadır ve bu da aslında düzen yaşamı ve şekillendirdiği kişiliğin bir devamıdır. Yani değişmeme bizde bir huy halindedir ve sahip olduğumuz yaşam da, bu huyun canını çıkarıp, değişmeyi bizde bir karakter haline getirmek yerine, bizim canımızı çıkarmaktadır. Bu da, geleneksel olan o *“can çıkmadan huy çıkmaz”* deyişine uygundur.

Değişime karşı tutuculuğun bir nedeni de, değişimin sonuçlarını görememekten, kavrayamamaktan kaynaklanır. Değişimin sonunda gerçekleşecek olanın ne olduğunun bilincinde olmadığı sürece varolana dört elle sarılır. Çünkü bilinmeyen ona her zaman için büyüü bir korku ve endişe verir; büyük bir tutuculukla bilinende ısrar eder. Bunu aşmanın yolu elbette ki öğretmek ve göstermektir. Bizim gibi geri toplumlarda daha çok da gösterme yoluyla sonuç almak mümkündür. PKK tarihi, bugün ulaşmış olduğu çözümleme ve karar düzeyi karşısında bunu öğrenememek ve öğretmemek çok büyük bir eksiklik. Göstere-

memek ise oportünizm ve ikiyüzlülüğün ta kendisidir. Yaşamımıza egemen kıldığımız şey, öğretme ve gösterme olmak yerine, oportünizm ve ikiyüzlülük olmaktadır. Özgürleşmeyi, özgür ortamı esas almış bir yaşamda, partinin önümüze koyduğu değişimin ne anlama geldiğinin gösterilebilmesi eski yaşamın tutuculuğuna vurulacak en büyük darbedir. Çünkü bizzat yaşamın içinde özgürlük tutkusu büyütülürken; değişim, yaşamsal bir özellik olarak algılanacaktır. Ve tutuculuk bir yaşam özelliği olarak varlığını bitirdiği yerde, değişime ayak uydurabilmede, yeteneğin gelişebilmesinden söylemek mümkündür.

Demek ki devrimci savaşın gereği olan bir yaşamın temel koşulu olarak değişimi doğal bir yetenek olarak yaşayan ve yaşatan; bu doğrultudaki her adımda özgürlük tutkusunu büyüten bir yaşamı algılamak durumundayız. Yaşamımızı, yaşam sorunumuzu bu doğrultuda ele almamak, onun sorumluluğunu taşımamak yaşamın ve özgürleşmenin reddinden başka bir şey değildir.

Toplumsal ilişki ve değerlerde yıkılan eskinin yerine yeniyi koymak devrimci savaşın karakteridir. Veya aynı anlama gelmek üzere, savaşa devrimci karakterini kazandıran en önemli özelliği, yıktığı eskinin yerine yeniyi alternatif olarak çıkarması ve geliştirerek egemen kılmasıdır. Bunu başarabildiği oranda devrimci karakterinden veya başarısından söz edebilmek mümkün olmaktadır. Bu anlamda devrimci savaş *“Nasıl Yaşamalı?”* sorusuna verilen bir cevap olmak durumundadır.

Bu bir zorunluluktur; çünkü eskiye ait yıkılan ilişki ve değerlerin yerine yenisi geliştirilemediği taktirde ortaya ciddi bir yaşam boşluğu çıkar. Toplumun veya bireyin, eğilim, tutum ve davranışları bütün dayanaklarını yitirir. Gerek maddi, gerekse manevi anlamda yitirilir ve bu da, yaşamın üzerinde şekilleneceği ilke ve ölçülerden, bir bütün olarak değerler sisteminden yoksun kalması anlamına gelmektedir. Yaşam daha geri, yani ikel ilişkilere ve değerlere (daha doğrusu değersizleşmeye) terk edilmiş olur.

Bu söylediklerimize emperyalistler arası savaşı örnek olarak gösterebiliriz. Emperyalistler arası savaşların veya haksız savaşların yıkmaktan başka bir sorunu olmadığı için, yukarıda belirtmiş olduğumuz sürece uygun bir biçimde, varolan toplumsal ilişki ve değerlerde büyük tahribatlara neden olmaktadır. Onları alabildiğince geriye çekmekte, ilkelileştirmekte; bir başka ifadeyle insani değerler karşısında dejenerasyon ile yüzyüze bırakmaktadır. Emperyalistler arası savaşların taraflarının veya haksız savaşın sahibi toplumların karaborsacılık, hırsızlık, fuhuş vb. bozuklukların batağına saplanması kaçınılmaz sonlarıdır. Ve bugün Türkiye gerçeğinde parçalanmış toplum durumu ve kitlelerdeki kişilik kırılmaları bunun en somut ifadesidir.

“Nasıl Yaşamalı?” sorusuna cevap olmak devrimci savaşın olmazsa olmaz koşuludur. Asıl işi yapmak olan, yeniyi yaratmak olan böylesi bir savaşın başka türlü başarı şansı yoktur. Devrimci savaşı, *“Nasıl Yaşamalı?”* sorusunun cevabından yoksun bırakmak savaşın etkisi altındaki toplumsal ilişki ve değerlerin geriliklere veya ilkelleşmeye terk edilmesi demektir. Yaşamın değerini yükselen bir değer haline getirme ve bu uğurda verilen savaşa her yönüyle anlam kazandırma devrimci savaşımızın gereği olan bir yaşam sorunudur. *“Bir kişi ki yaşam kutsallığını bilmiyor, yaşamın özgürlüğüne anlam vermiyor; bu ne kadar savaşsa da giderek aşınacak, giderek kötürümle-*

şecek, soysuzlaşacak ve işi bir eşkıyalığa kadar vardıracaaktır. Savaşın muazzam öz-gürleştirici yanını görmediği için, dolayısıyla sosyal, siyasal gelişmeyi sağlayamadığı için bir bela bile olması kaçınılmazdır.”

Savaşımızın özgürleştirici yanı bir tara- fa bırakıldığında, kimin savaşı verilmekte- dir veya neyin savaşçılığı yapılmaktadır? Bu sorulara anlamlı cevaplar verilmediği taktirde savaş daha başından kaybedilmiş demektir. Savaş, *“bir yanda ölüm, diğer yanda yaşam gibi duyguların yer aldığı ve bir yanda sevinç, diğer yandan acıların ge- liştiği karmaşık bir süreçtir. Bu gelişim sü- reci içerisinde varolan bireyin normal sayı- lacak gelişmeyi yaşamamaması savaşı da- ha baştan kaybetmesine yol açar. Bunun için savaşın içinde yer alan bireylerin eski yaşam tarzlarını ve alışkanlıklarını hızla terk ederek savaşa ve sürece denk düşen bir yaşam tarzını kişiliklerinde somutlaştır- maları gerekir.”* Somutlaştırılmadığı taktir- de, *“asi-avere grup”* gerçeği ile karşı karşı- ya kalınır. Değerlerde müthiş bir aşınma yaşanır. Yoldaşlık ilişkileri bir yana, temel insani saygı ölçüleri bile ortadan kalkar. Düşünceden uzaklaşılır ve giderek, ilkel- leşme yaşamın temel karakteri haline gelir. Değerlerin ve düşüncenin yitirilmesi, güdülerin, duyguların önüne geçmesine ve onları tahribata uğratmasına yol açar. *“Güdüler, bilincin, özgür düşüncenin ke- sildiği yerde, bireyin varlığını sürdürebil- mek için körkütük sarıldığı duygulardır.”* Çünkü tutunabileceği en ufak bir moral değeri kalmamıştır. Yaşama, yaşamaya karşı güzel duygular bir yana, yaşama iç- güdüsü bile tükenme ile yüzyüzedir; ya- şamaktan çok, ölmek için savaşa gitmek- tedir. Sakatlanan yaşama içgüdüsi, dü- şünme kopukluğu içinde kendini çarpık bir biçimde, savaştan kaçış biçiminde ifa- de etmektedir. Çünkü vatan, ulus, gele- cek düşüncesinden yoksunlaşmıştır; bu değerler onda anlamını yitirmiştir. Yaşam duygusundan, güzellik duygusundan, sevgi duygusundan yoksundur. Oysa *“bu görülmemiş savaşa, vatanın geleceği için, kendi geleceğimiz için, yaşam, sevgi ve yaşamak için, içgüdülerimiz bize düş- man değil, arkadaş olmalıdır”* diyor Panfi- lov, Moskova Önderinde adlı romanda.

İkelleşmenin sakatladığı duygulardan biri de vicdandır. Yine aynı zamanda ya- zar Momiş Uli’nin ağzından vicdanı sakat insanın korkunçluğunu ifade etmek için bir anısını anlatır. Çocukluğunda babası ile birlikte çarşıda dolaşırken fiziki sakatlığı olan bir insanla karşılaştıklarında Momiş Uli çok korkar. Babası ona korkmaması gerektiğini *“asil korkunç olanın vicdanı sa- kat olduğunu”* söyler. Vicdan kişinin yargı- cıdır; *“amansız ve bağışlamayan yargıcı- dır.”* Kişi bu yargıçtan yoksun kalmışsa veya kendini onun elinden kurtarmışsa, onu hangi savaş yasası yargılayabilir. Yi- ne bunun gibi *“askerin utanç duygusu ölür, yok olursa, hiçbir eğitim, hiçbir disip- lin orduyu ayakta tutamaz”* diyor Momuş Uli.

Savaş denilen yüce ateşte yıkanıp arınmak yerine, bizde varolan ve savaşın çözümleyici etkisiyle ortaya çıkan bütün geriliklere sevdalanmak bizdeki temel eğilimlerden biri olmaktadır. Bu boyutuyla da yaşam sorunu bizde oldukça ciddi bir sorundur. Sorun çözülmemediği sürece savaşta başarılı sonuçlar almamız da mümkün değildir. Çünkü vicdan duygusu- nu yitirmiş, kişiliksizliği erdem edinmiş *“ölü canlar topluluğuyla”* bir savaşın yürü- tüldüğü hiçbir yerde görülmemiştir.

Böylesi doğal duygulardan yoksunluk sevmeye duyusunu gidasız bırakır ve gide- rek öldürür. Sevgi bir yerde gelişkin ve yüce duyguların da ana rahmidir. Vatan aşkı, ulusal intikam, halk ve insan sevgisi ancak böylesi bir duygu rahminde büyütülebilir. Bu anlamda, Parti Önderliği’nin de belirtmiş ol- duğu gibi *“Sevmeyi bilmeyen, yaşamayı bil- mez; yaşamayı bilmeyen onun uğruna sa- yaşamayı bilmez.”*

Demek ki yaşam sorunumuzun duygu boyutunu görmemezlik edemeyiz. Bizde sorun, güdüsel olanı terbiye ederek ins- sansal olana ulaştırma ve bununla birlik-

te yaşam birliğini güçlü bir biçimde açığa çıkarmaktır. Duygular yaşamı ve yaşam birliğini neden-sonuç ilişkisiyle ilgilendiren en önemli yaşamsal öğelerden biridir. Ya- şam birliğinin açığa çıkarılmasında önemli rol oynadığı gibi, bu yaşam birliği sonucunda kendisini daha gelişkin, yüce duygular biçiminde ifade ederek bir ruh birliğinin oluşmasını sağlarlar. Bu anlam- da *“Kesinlikle sağlam bir mantık yapısı kadar, gelişkin duygu gücüyle savaştan kopmamış temel gerçekliği görmek, işte yurtseverlik, tarih, halk, partileşme, örgüt- leşme temelinde günlük yaşamın devrim- ci dayanıklılığına ters düşmeden duygu ve sevgi gücünü geliştirmek önemlidir.”*

Devrimci savaşa yaşama sosyal de- ğerini ve karakterini kazandırılmayanın, bunun gereği olan kolektifleşmeyi esas almayanın, ilişkilerinde siyasallığı ve ör- gütlülüğü geliştiremeyenin yüce duygulara sahip olması beklenemez. Çünkü kendi sosyal gerçekliğinden kopuk, hatta sos- yalleşmenin dışında kalmış, kolektivizm- den ve örgütlülüğünden yoksun bırakıl- mış, siyasal muhtevasından koparılmış bu anlamda içi boşaltılmış bir *“yaşam”*ın en ufak bir üretkenliğinden sözedebilme, dolayısıyla bir yaşam birliğini açığa çıkar- masını beklemek mümkün değildir. Her- kesin ayrı dünyalarının olduğu ve o ayrı dünyaların hitap ettiği ayrı duygularda se- killenen kişiliklerden oluşmuş topluluk gerçeğinden sözedilebilir ancak. Dolayı- sıyla böyle bir gerçeklik üzerinde ruh birli- ğinin şekillenmesi de beklenemez.

Oysa ruh birliğine sahip olabilmek ve PKK’de gerçekleşen ruh birliğini payla- şmak, PKK’li olmanın en önemli koşuludur. İdeolojik-politik çizgiyle bütünleşme ve bu çizgi uğruna 24 saat profesyonelce çalış- ma PKK’li olmak için yetmeyen ölçülerdir. PKK’li olmak bunun da ötesinde Parti Önderliği’nde ve şehitlerde ifadesini bulan ruh birliğini paylaşabilmekten geçmekte- dir. Bu, PKK’nin içinde bulunduğu tarih- sel-toplumsal gerçekliğe cevap olabile- nin zorunluluğu olarak kendini dayatan bir ölçüttür. Yani PKK’nin önderlik ettiği dev- rimci savaşın başka türlü yürütülebilmesi mümkün değildir. Ruh birliğine sahip ol- madan düşmanın ve onun özel savaş ay- gıtının karşısında güçlü bir duruşun sahibi olmak düşünülemez. Aynı şekilde başa- şağı giden ulus ve toplum gerçekliğini ayakları üzerinde doğrultmak ve yürütebil- mek ruh birliğine sahip olmadan gerçek- leştirilemez. PKK direnişinin açığa çıkar- dığı en önemli gerçeklerden biri budur.

Üzerinde şekilleneceği yaşam birliğinin

“Nasıl yaşamalı sorusunun cevabını somut olarak geliştirecek olan ve bu doğrultudaki sosyal gerçekliği açığa çıkaracak tek güç gerilladır. Çünkü gerilla, böylesi bir gelişmenin siyasal ve askeri gücünün odaklaştığı bir yaşamı temsil edebilme şansına en yakın olan ve bileşiminde böylesi bir muhtevayı taşıyabilecek yegane siyasal birim ve toplumsal güçtür.”

açığa çıkarılması ve geliştirilmesi, bu anlam- da PKK’nin yürüttüğü devrimci savaşın ol- mazsa olmaz bir koşuludur. İnsanlar nasıl yaşarsa öyle düşünür ve hissederler. Bu çok bilinen bir doğrudur. Sahip oldukları dü- şünceler ve duygular, içinde bulundukları yaşamın, onun günlük gerçekliğinin ve ilişki- lerinin yansımından başka bir şey de ğil- dir. Devrimci partinin ve onun yürüttüğü sa- vashının görevi, onlara günlük yaşamlarının dışında varolan siyasal bilinci taşımak oldu- ğu kadar, düzenden kopmalarını ve bunun bir gereği olarak düzen dışı yaşamlarını

sağlamaktır. Zaten taşınan siyasal bilincin pratikleşmesi de bu noktada başlamaktadır. Dolayısıyla düzene karşıt ve onu değiştire- cek bir yaşamın, düzenin dışında bir sosyal gerçekliğe sahip olması devrimci savaşının açığa çıkarması gereken sosyal bir olgu ola- rak algılanmalıdır. PKK tüm benzerlerinden farklı ve çok daha ileri boyutlarda böylesi bir sosyal gerçekliği açığa çıkarma hareketidir. Düzene karşıt ve ondan bağımsız bir sosyal yaşam, özgür iradenin kendini özgürce ifade edebildiği bir sosyalite ve gereği olan ilişkilere sahip olabilmek PKK’nin yaşatmaya ça- lıştığı ruh birliğinin beslendiği temel zemin- dir. Dolayısıyla böyle bir yaşamın sosyal gerçekliği, örgütsel ölçüleri ve siyasal muhteva- sı, PKK önderliğinin örgüt ve mücadele yaşamına müdahalesinin temel konuları ol- maktadır. İnsana ait bütün duygular, sosyal gerçekliği örgütsel ölçüleri ve siyasal muhteva- sı ile ele alınmakta, geliştirilmeye çalışıl- maktadır. İdeolojik-politik bütünleşmenin ifa- desini olan amaçta birlik, kendine özgü sosya- litesi üzerinde şekillenecek olan ruh birliği ile bütünleştirilerek yeni insan yaratılmaya çalışılmaktadır.

Amaç birliği ve ilkeler ışığında örgüt- lendirilmiş, güçlü duyguların sahibi bir ya- şamın sonucu olarak sahip olunan ruh birliği, aynı zamanda kendisini geliştiren bu dinamiklerin de daha güçlü bir ifadeye kavuşturulmasını sağlar. Yani ruh birliği- ne sahip oldukça amaca bağlılık daha güçlü bir ifadeye, yaşam daha güçlü bir bilince ve duygulara sahip olur. Savaşçı- yı, yüreği ve bilinci daha da güçlendirmiş bir biçimde savaşa kazandırmış oluruz.

Yürütmüş olduğumuz savaş, yüreği ve bilinci kazanılmış insanların işidir. Çünkü bu bir direnme savaşıdır. Halk yığınlarının tüm güçsüzlüğüyle, düşmanın muazzam teknik donanım ve örgütlülüğüne karşı sa- vaşımdır. Bir direniş ruhu ve geleceği ya- ratılmadan bu savaşın sürdürülebilmesi mümkün değildir. Bir direniş ruhu açığa çıkması, yani ona önderlik eden kişilik, amaçta bütünlüğü ve bunun yüce duygu- larını en yüksek düzeyde ifade eden, kah- raman diye tanımladığımız kişiliktir. Kah- ramanlarda ifadesini bulan direniş ruhu- nun gelenek haline getirilmesi ise, onda somutlaşan amaca bağlılığın ve yüce duyguların örgüt gücüne ve yaşam biçimi- ne kavuşturulmasıyla mümkündür. Kahra- manlıkların halk ile bütünleşmesi veya ulusal-toplumsal bir ifadeye ulaşabilmesi de ancak bu şekilde gerçekleşebilir.

Direnme savaşı, direniş ruhu ve gele- neğini açığa çıkarmanın da ötesinde bu- nun sürekliliğini esas almak zorundadır. Yani her geçen gün, her dönem yeniden üretilme sorunuyla karşı karşıya olan bir savaştır. Bu iki nedenden dolayı böyle ol- mak durumundadır. Birincisi, *“direnme, sa- vasha saptanabilecek en küçük hedeftir.”* Savaşı geliştirebilmek bu en küçük hedefin bizzat kendisinin büyütülerek aşılmasıyla mümkündür. İkincisi direnme savaşında sözkonusu en küçük hedefin aşılması, di- renmenin alabildiğince uzun bir süreçte yayılmasını şart koşmaktadır. Çünkü *“diren- me, mücadeleye düşmandan daha uzun süre dayanmanın, yani onu yıpratmanın doğal bir aracıdır.”* Ve bu süreç savaşın tir- mandığı her boyuta kendini taşıyabilmek, onun gereği olan tarza tempoya, manevra yeteneğine ve taktiklere sahip olmak zo- rundadır. Dolayısıyla ne eski tarz, ne de eskiye ait duygu ve alışkanlıklarla bir diren- meyi sürdürebilmek mümkün değildir.

Direnme savaşında, diğer bütün sava- lardan daha fazla insan faktörü ön planda- dır. *“Düşmanı yenmek için, onun modern silahlarının karşısına sonsuz bir kahraman- lıkla çıkılır.”* Belirtildiği gibi kahramanlık amaca bağlılığın ve yüce duyguların doruk noktasıdır. Kendini halklaştırdığı oranda di- renme savaşı gerçek anlamını kazanır. Halkın kahramanlığı onun en büyük siyasal ve askeri gücü haline gelir.

İnsan faktörünün bu denli önemli oldu- ğu bir savaşta insanı güçlendirmek savaşı kazanmanın anahtarıdır. İnsan, ilişkileriyle vardır. Duyguları, bir anlamda ilişkilerinin ifadesidir. Yaşamı, ilişkileriyle anlam kaza- nır. Sosyal yaşam, insan ilişkilerine biçim

veren, düzenleyen, dolayısıyla güçlü etkide bulunan bir role sahiptir.

Demek ki, savaşımızın bu en güçlü silahını, yaşamı düzenleyerek, yani ilişkileri- ne ve duygularına güçlü anlam kazandırarak bir enerjiye, silaha dönüştürebilmemiz mümkündür. İlişkilerinden ve duygularından koparak değil, veya ilişki ve duygularını sa-

“İnsanı güçlendirmek savaşı kazanmanın anahtarıdır. İnsan, ilişkileriyle vardır. Duyguları, bir anlamda ilişkilerinin ifadesidir. Yaşamı, ilişkileriyle anlam kazanır. Sosyal yaşam, insan ilişkilerine biçim veren, düzenleyen, dolayısıyla güçlü etkide bulunan bir role sahiptir.”

katlayacak bir yaşamda ısrar ederek hiç değil. Böyle bir yaşam bize *“ölü canlar”* ya da *“ayakta gezen ölümler”* gerçeğini verir. *“İlişkilerdeki çürüme yerine dirilik, sağlığa ulaşma hayali, umudunu yakalamaktan ha- rekette devrim, temelini böyle bulur. İşte bu temeli daha da kazıyarak ‘nasıl yaşamalı?’ sorusuna giderek yetkin cevaplar veriliyor. Hiç şüphesiz yaşamın reddi anlamına ge- len her türlü ilişki türü, çürük, yoksun ilişki yerine; canlı, diri, sağlıklı ve oldukça zengin ilişkilerle yaşam somutlaştırılıyor.”* PKK ön- derlik gerçeğinde ifadesini bulan bu sava- şım, insanın potansiyelini atom gücünde orta- ya çıkarmayı hedeflemektedir.

Yaşam sorunumuz, atom gücünde in- sanı yaratma sorunudur. Bunun için sava- sha sorunudur. Bu doğrultuda açığa çıkarı- lacak olan bir gelişme en güçlü ve somut ifadesini öncelikle duygularda bulacaktır.

Devrimci savaşımızın ulaştığı dü- zey ve içinde bulunduğu gerçekliğin *“ölü canlar”*a artık en ufak bir tahammülü yok- tur. Halk ile, vatan ile en güçlü ilişkiler ve bu ilişkilerin güçlü bir ifadesi olarak ulusal öfke ve kin; toplumsal-ulusal kurtuluşla en güçlü ilişkilenenmenin ifadesi olarak umut ve yaşama tutkusunu; geleceğe inanç ve onu bugünden inatla kurmaya çalış- mak ve bunun gibi birçok duygu atom gü- cünde açığa çıkarmanın ifade ettiği yüce duygular ve değerler, yaşamımızın yük- selen değerleri olmak durumundadır. Ya- şam sorunu adına verdiğimiz savaş, bu değerler ve bu değerlerin içselleştiği bir yaşam için verilen savaştır.

Gerilla, yaşam sorunu adına verilen savaşın da en güçlü silahıdır. Gerillayı sadece, direnme savaşımızın düşmanı yıpratma taktik üstünlüğü ve yeteneğinden dolayı esas almıyoruz. Bu, gerillanın rolünü basitleştirmek, onu sadece teknik anlamda ele almak, dolayısıyla kavraya- mamak anlamına gelir. Gerilla, yaşamda bastırılmış, gizli kalmış değerlerin, geli- şmeye öncülük ve hizmet edecek her tür- den dinamiğin açığa çıkarılmasının en güçlü silahı olarak kavranmalıdır. Çünkü gerilla silahıyla sözkonusu değerlere ve gelişmeye neden olan dinamiklere soluk alabilecekleri bir havayı taşıırken, aynı za- manda yaşamıyla bunlara öncülük eden bir rolü de içerir. Bu yönüyle birlikte ele alındığında *“gerilla, öyle bir çekirdektir ki, o çekirdeğin serpilip gelişmesi ve büyü- tülmesi yeni olan her şeyi temsil etmekte, eski olan her şeyin canına okumaktadır.”*

Nasıl yaşamalı sorununun cevabını somut olarak geliştirecek olan ve bu doğ- rultudaki sosyal gerçekliği açığa çıkara- cak tek güç gerilladır. Çünkü gerilla, böy- lesi bir gelişmenin siyasal ve askeri gücü- nün odaklaştığı bir yaşamı temsil edebil- me şansına en yakın olan ve bileşiminde böylesi bir muhtevayı taşıyabilecek yega- ne siyasal birim ve toplumsal güçtür. *“Ge- rillacı, bugün Kürdistan somutunda bütün yaşam gözenerlerini açmak ve yeni ya- şamı kurmakla mükellef dörtbaşı mamur bir önderdir. Neden? Çünkü işin muhte- vası böyledir; bütün siyasal, kitlesel, kül-*

türel, hatta ekonomik yaşamı çözümleyi- ci gücüdür de ondan. Kitlelerin ekonomik gereksinimlerine yön verecek ve onların sosyal yaşamını etkileyecek tek güçtür.”

Böylesi bir güçle donatılmak ve tarih- sel-toplumsal rolünü kendimizde içselleş- tirebilmek için daha başlangıçta gerillaya yaklaşımımızı doğru geliştirmek zorunda- yız. Bu doğrultuda Parti Önderliği’nin yak- laşımını esas alarak doğru bir başlangıcın adımlarını atabilmek mümkündür. PKK önderlik gerçeği, gerillanın belirtmiş oldu- ğumuz tarihsel-toplumsal rolüne, gerilla yaşamına tutkuyla bağlılığın ifadesidir. *“Gerilla yaşamına bağlılık aşk düzeyinde- dir ve en yüksek sevgi düzeyindedir. Ne- den? Çünkü bununla vatan yeniden kaza- nılıyor, özgürlük yeniden kazanılıyor, yeni yaşam tüm yönleriyle yeniden kazanılıyor. Elbette ki, bu kadar kazanımların kaynak- ladığı bir araca tutkuyla yaklaşılr.”*

Tüm bunların da ifadesinde gerilla, ya- ratılmak istenen yaşamın ve sosyalleşme- nin en büyük moral gücüdür. Mücadele eden güçler içerisinde morali en üstün olan ve bütün mücadele alanlarına ve güçlerine moral kazandıran bir güçtür gerilla. *“Çünkü gerilla düşmanıya istediği tarzda ve en öz- gürlükçü sonuçları yaratabilecek ereklerle savaşıyor.”* Düzenden ve eski olandan en fazla kopmuş olan; bu doğrultuda, gelişe- cek bir özgürleşmeye en fazla yakın olma- yı, bu anlamda bir duraylılığı, militanlaşma düzeyini ifade etmektedir. Bu ilişki ve özel- likler üzerinde şekillenen gerillanın yaşam tarzı, yürütülen devrimci savaşın gereği olan bir yaşamın örgütlendirilmesinin en önemli güç kaynağıdır. *“Gerilla yaşamı yeni bir yaşamdır ve çekicidir. Son derece say- gıyı taşıyan ve moralin üstün olduğu bir ya- şamdır. Yüksek morali sürekli kılmak onun vazgeçemeyeceği, mutlak başaracağı gö- revidir. Bu, gerillanın yaşamında kanıtlan- mak durumundadır. Gerillacının morali ke- sinlikle böyledir ve bu, ‘bütün dünyada ge- rillacılar böyle olduğu için sizde böyle olmalısınız’ diye bir kuruntudan ileri gelmi- yor. Gerçekten ülkemizdeki yaşantiya, aile ve toplum koşullarımıza bakın, bundan nef- ret edersiniz. Ve gerilladaki muazzam kur- tuluşçu, özgürleştirici yanı görürsünüz, co- şa gelirsiniz. Biraz daha kendinizi yoklama- nız ve geri koşullara, düşkünlüklere sevd- lanmamanız durumunda göreceksiniz ki, özgürlüğe dönük yaşam, her gün özgürlü- ğün üretimiyle uğraşan yaşam gerillada en yoğundur. Ve bu özgürlük üretimidir.”*

Şimdi her zamankinden daha fazla dü- zenden kopmuş, eskiyi zorlayan ve onu aşan bir sosyaliteyi açığa çıkarmak gerçe- ği ile karşı karşıyayız. Bu, *nasıl yaşamalı* sorusuna verilecek cevabın her zaman- kinden daha fazla aciliyetini ve yoğunlu- ğunu koruduğu anlamına gelmektedir. Dönemin savaş taktiği olarak önümüze koymuş olduğumuz *“üsse dayalı yaygın gerilla”*yı bu doğrultuda kavramak önemli- dir. Bir yönüyle orduların savaşı anlamına gelen hareketli savaş tarzına geçiş ifade ediyor. Dolayısıyla savaş taktiklerinde çe- şilliliğe tekebul bir süreç oluyor.

Yaygın gerillayı iki anlamda ele almak gerekiyor: Genişlemesine ve derinlemesi- ne. Genişlemesine gerillayı yaymak, ala- bildiğince en geniş alana, araziye en iyi bir biçimde değerlendirerek yaymayı ifade et- mektedir. Derinlemesine gerillayı yaymak ise iki başlıkta ele alınmalıdır: Birincisi, düşmana karşı yürütülen savaş taktikleri- ne, tarzına, temposuna, disiplinine gerilla tarzını esas kılmaktır. İkincisi, kitleselleş-meye, dolayısıyla ordulaşmaya doğru gi- den savaşımızın sosyal gerçekliğine gerilla yaşamının egemen kılınmasını ifa- de eder ve giderek devrimci savaşın gere- ği olan bir ordu yaşamının bugünden yarı- na örgütlendirilmesi anlamına gelir.

Kürdistan’da yaşamın nefes borularını açan gerilla, bugün soluk almaya başlayan özgür yaşamın örgütleyici gücü olma rolüyle karşı karşıyadır. Bu tarihsel bir roldür ve ge- rillayı gelecekteki yaşama taşıyacak olan da onun bu tarihsel rolüdür. Yaşam tarzı, dev- rimci ataklığı, ruhu, coşkusu ve kazandırmış olduğu moral değerler ile gelecekte varlığını sürdürebilecektir. Yani ondan geriye kalan-

lar daha çok bunlar olacaktır; yoksa onun savaş taktiği açısından değerlendirilen, yani teknik anlamda ele alınan yanları değil. Çünkü Kürdistan devrimi, nihai sonucunun, asıl olarak orduların savaşıyla belirleneceği bir devrimdir. Gerilla bu ordulaşmanın en önemli aşamasıdır. Düzenli orduya geçişle birlikte gerilla, bir savaş taktiği olarak ağırlığını büyük ölçüde yitirir. Ona büyük bir hareket kabiliyeti kazandıran düzensizliği yerini düzenliliğe ve daha fazla merkezleşmeye bırakır. Bu halk savaşının belli bir aşamasıdır ve savaşımız bugün böylesi bir geçiş sürecini yaşamaktadır. *“Kızıl orduyu daha merkezleşmiş, daha birleşik, daha disiplinli ve daha yetkin iş görür hale getirmeli, kısacası ona düzenlilik karakterini kazandırmalıyız. Harakat alanı yönetirken de bu türlü gerilla karakterini yavaş yavaş ve bilinçli olarak azaltmalıyız, çünkü daha yüksek bir aşamada gerekli değillerdir”* diye yazıyor Mao.

Yaygın gerilla dönemi sonrasında düzenli ordu geliştikçe gerilladan geriye kalan, onun ordu örgütlenmesine ve yeni yaşama kazandırdığı kendine özgü yaşam kültürü, siyasal ve toplumsal değerler olacaktır. Bir geçiş süreci olarak yaygın gerilla aşaması, sözkonusu kültür ve değerlerin üretilmesine önyak olan ilişkilerin en yoğun yaşadığı bir dönemdir. Çeşitlilik anlamında da büyük bir zenginlik sözkonusudur. Böylesi bir dönemde Kürdistan gerillası, süreci en verimli bir biçimde aşma göreviyle karşı karşıyadır. Ama bu süreç aynı zamanda gerillanın, bilinçli bir biçimde kendini düzenli orduya dönüştürerek ortadan kaldırması sürecidir. Tıpkı proleteryanın devrimini gerçekleştirip proletarya diktatörlüğünü ilan ederken kapitalizmi ve kapitalistleri ortadan kaldırmasının yanında bir sınıf olarak kendini de ortadan kaldırması gibi; gerilla da savaşımının daha yüksek aşaması olan ordulaşma aşamasın-

da kendisini bir savaş taktiği olarak ortadan kaldırır. Ve tıpkı proletaryanın yeni yaşama kendine özgü toplumsal/sınıfsal değerleri ve siyasal kültürüyle katılması, bu değerlerin egemen kılındığı toplumsal ve siyasal ilişkileri bırakması gibi; bizde de gerilla geleceğin yeni yaşamına ilişkin toplumsal, siyasal ve kültürel, değerleri bırakma göreviyle karşı karşıyadır. Bu diyalektik bir süreçtir; önüne geçilmemeli tersine en verimli bir biçimde aşılmasına çalışılmalıdır.

Devrimci savaşımızın açığa çıkardığı sosyalite de böylesi bir sosyalleşme gerçeği ve süreci ile karşı karşıyadır. Yani bazılarının sandığı veya iddia ettiği gibi, sosyalleşme sürecimiz, gerilladan ve ordudan uzaklaşmayı değil, tersine gerillanın bu tarihsel rolünün bilinci ve yaratacağı ordu gerçeği ile bütünleşen bir gelişme çizgisini esas almalıdır.

Bu tarihsel rolün bilincinde olmak, bizim bugün gerillaya yaklaşımımızı da belirlemektedir. Gerilla başlangıç aşamasında olduğu gibi büyük ölçüde düzensizliği, merkezleşmemeyi, sıkı disiplini gereksinmemeyi değil; düzensizliği, yüksek bir merkezleşmeyi ve sıkı disiplini esas alan bir yaşam ve örgütlenme tarzına kavuşturulmak durumundadır. Yaygın gerilla tam da böylesi bir döneme takabül eder ve gerillayı derinlemesine yaygın kılmaktan da bu anlaşımaya gerekir. Mao'nun deyimiyle buna *“gerillacılığın öbür yüzü”*nün ön plana çıkarılması da diyebiliriz.

Parti Önderliği'nin de belirtmiş olduğu gibi, biz bugüne kadar ancak gerillanın gölgesini uygulayabilmiş durumdayız. Ama buna rağmen gelişen bir savaş gerçekliği ve bunun açığa çıkarmış olduğu sosyal gerçeklik ile karşı karşıyayız. Gerillaya gerçek anlamını vererek daha ileri boyutta bir gelişmenin sahibi olmamız şüphe getirmez

bir gerçektir. Sürece katılım bunun inancıyla olmalıdır. *“Gerillaya katılım, sosyal yaşamı devrimcileştirmek ve örgütleştirmek, yani her konuda bu görüşleri temel almak biçiminde anlaşılmalıdır. Bu doğrultuyu yakalayan, ortaya çıkabilecek her soruna bu doğrultu temelinde cevaplar verebilir. Bu temelde kazanan PKK ve PKK direnişçiliği olur, daha da fazla olacaktır. Bunda herhangi bir kuşku olmadığı gibi, geçmişin o muazzam inançsızlığı, inkarcı ve alabildiğine sömürgeci koşullara göre ayarlanmış düzen içi yaşamdan bu temelde kopuş sağlanabilir. Bize özgü olması ve kendi irademizle kazanmamız gereken yaşam böyle boy atabilir. Bu gerçek yeniden doğuştur. Kendi ülkemiz koşullarından özgür yaşamı gün be gün kendi öz irademizle ve onun eylemiyle gerçekleştirmektedir.”*

Önümüzdeki sürece yönelik doğru bir yaklaşım sahibi olmanın yanında önemli bir husus da, devrimci savaşımızın açığa çıkardığı sosyaliteye bilimsel sosyalizmin ilkeleri ışığında yaklaşmaktadır. Sosyalist yaşamın ilkelerinden yoksun bırakıldığı ölçüde gerillanın sözkonusu tarihsel rolünü oynaması beklenemez.

Yeni yaşamın örgütlenmesinde sosyalizm tutkusuyla yanıp tutuşmak sürece öncülük edebilmenin önemli bir koşuludur. Gerilla tepeden tırnağa bu tutkuyu taşıyan ve militanlığını yapan bir kişiliği kendisinde içselleştirmiş, bunun yoğunluğuyla yaşamda çözüm gücü olmaya çalışan bir siyasal güç olabilmelidir. Bu anlamda partinin ideolojik-politik hattı yoğunlaşmasının oturacağı temel zemin ve çözüm gücü olabilmemesinin klavuzu olarak sahip olunması gereken en güçlü silah olarak algılanmalıdır.

Partileşme tutkusuyla yanıp tutuşmadan, belirtmiş olduğumuz yoğunlaşma ve çözüm gücüne sahip olunmadan ilkeler-

den söz etmek, yaşam gibi canlı bir olgu, somut bir sorun karşısında hiçbir anlam ifade etmez. İlkeler, çerçevelenip duvara asılmış güzel sözler olarak önümüzde durur. Keza partimizin insanlık hareketi kimliği de bu anlamda pek fazla bir şey ifade etmez. Tıpkı duvarda asılı duran ilkeler gibi, parti kimliği de yakaya takılmış bir rozet olmaktan öteye gitmez.

Bilimsel sosyalizmin ilkeleri ışığında yaşama sosyalist içerik kazandırma da iş üretimi ile, çalışmanın örgütlenmesi ile başlamak gerekiyor. Çünkü sosyal yaşamın bütün ilişkilerinin merkezinde üretim vardır. Üretimin karakteri ve düzeyi sosyal yaşamın düzeyini de belirler.

Sosyal yaşamın karmaşık ilişkiler ağı içinde insan, maddi yaşamını idame ettirecek ihtiyaçlarını üretirken; maddi olmayan ihtiyaçlarını karşılayacak manevi değerleri de üretir. Bir bütün olarak *“kültür”* diye kavramlaştırdığımız bu üretim, görüldüğü gibi insana verili bir olgu değil, onun ilişkilerinin salgıladığı bir olgudur. Ve kültürün en önemli toplumsal işlevi de insan bilincinin beslenme alanı, ya da deposu olmasıdır. Dolayısıyla kişinin bilincini ve sosyal düzeyini geliştirmeye yönelik çabalar, onun üretime ve bu üretim süreci içinde geliştirdiği ilişkilere yönelik olmak durumundadır.

Eğer düzen yaşamından kopmuş, eski yaşamdan farklı bir yaşamı ve sosyal kişiliği açığa çıkarmak istiyorsak, bunu bazı insanların çalıştığı, bazılarının ise bunların üzerinde yaşamını sürdürdüğü veya birçok insanın atıl bırakıldığı bir gerçeklikte başarabilmemiz mümkün değildir. Bunlar eski yaşamın, diğer adıyla düzenin üretime ve insan emeğine yaklaşımıdır ve bu yaklaşımın muhtevasını belirlediği ilişkiler sonucunda ortaya çıkan da eski yaşama ait olgu ve değerlerdir. Bazılarının çalıştığı ba-

zılarının ise bunlar üzerinde yaşamını sağlayan ilişkilerin açığa çıkardığı toplumsal olgu ağalık ve ağalık kültürü olmaktadır. Keza insanların çoğunun atıl bırakıldığı bir ortamın ilişkilerinin sağlayacağı en büyük kültür elbette ki lümpenizm olacaktır.

Sosyal yaşamın istihdamına bu anlamda önem vermek gerekiyor. Onu partinin bir dünya gerçekleştirmeye felsefesiyle örgütleyerek, yeni insanın bilincini ve kişiliğini besleyecek olan kültürel bir zenginliğe ulaşmak gerekiyor. *“Bu tarihi süreçte, çalışmamız devrim çalışmasıdır. Çalışmalarımızın, ideolojik-siyasi düzeyimizin ne kadar geri olduğunu biliyorsunuz. Bu eksikliği giderme yolunda çaba sarfetmeyenler ideolojik-siyasi bakımdan bir hiçtirler. Hatta nasıl yaşayacaklarını bile bilmiyorlar. Öyle ciddi bir eylem anlayışları ve çalışmaları da yoktur. Şimdi biz bunu normal bir durummuş gibi kabullenebilir miyiz?”*

İçinde bulunduğumuz tarihsel süreç, bir emek seferberliğini önümüze koymaktadır. Ve bu emek seferberliğiyle egemen kılacağımız parti ilke ve ölçüler sosyal yaşamımızın özgürleşme düzeyini belirleyecektir. Alabildiğine kolektifleşmiş ve geliştikçe kendisini daha da üst düzeyde örgütlü kılan bir emek seferberliğinin istihdamıyla sosyal yaşamın özgürleştirilmesi en büyük etkisini siyasi ve askeri düzeyimizin gelişmesinde gösterecektir.

Bu temelde özgür iradeyi yaratmak önemlidir. Kendini kolektifleştirebilen ve örgütleyebilen bir iradenin yaşama sosyalist katılımından söz edilebilir ancak. Yaşamın her anına ve alanına böylesi bir iradenin katılımını sağlamak sosyal yaşamı dinamize edici en büyük güç olarak algılanmalıdır. Ve yaşam sorunu için verilen savaş bu anlamda, özgür iradenin yaratılması savaşıdır.

2 Nisan 1997 tarihinde, Peru'nun başkenti Lima'da ondört Tupac Amaro gerillası katledildi. 1995'in Aralık ayının son günlerinde Lima'da bulunan Japon büyükelçiliğinde gerçekleştirdikleri eylemle bütün dünyanın dikkatini üzerlerine çekerek ilgili haline gelmişlerdi. Eylem karşı devrimci bir saldırı ile bastırıldı.

Eylem doğru muydu, yanlış mıydı; ya da başka türlü sonuçlanabilir miydi? Bu ayrı bir tartışma konusu. Ama orada devrimciler katledildi ve bizler de dünyanın neresinde olursa olsun yaşamını halka adayanların önünde saygıyla eğiliriz. Onların mücadele tarzları beğenilir, ya da beğenilmez, o tamiyle ayrı bir konu, burada önemli olan, doğru devrimci saflarda yer tutmak ve yerini belirlemektir.

Dikkat edilirse, eylem başladığında, bütün emperyalist merkezler tepki gösterdiler. Çünkü orada gerçekleşen eylem, her ne kadar Peru hükümetine karşı istemleri içerse de özünde emperyalist merkezlere yönelikti. Peru onların *“arka bahçeleri”* konumundaydı. O nedenle mevcut faşist Fujimori rejiminin darbelememesi, güçlü tutulması gerekiyordu. Fujimori rejiminin zaafa uğraması, kendilerinin zaafa uğraması anlamına geliyordu. Tabii bununla da sınırlı kalmıyordu. Orada gerçekleşen eylem aynı zamanda kendi merkezlerinde ve de Peru gibi kukla, yeni-sömürge rejimlerinin olduğu ülkelerde gelecek eylemler için de bir örnek durumuna gelecekti. Eylemin başarıyla sonuçlanması, buralarda da bu tür eylemlerin önünü açacaktı. O nedenle korkuyorlardı.

Eylem bastırılıp, Tupac Amaro gerillaları katledildiğinde, onun içindir ki, başta Peru faşist rejimi ve emperyalist merkezler sevinçlerini gizlemekten geri durmadılar ve ardarda açıklamalarda bulundular.

Eylemin devrimci silahlı mücadeleden yana olanlar için de çıkarılması gereken sonuçlarla yüklü olduğunu belirtmemiz gerekir. Eylem bütün devrimci hareketler için büyük bir moral gücü olmuştu. Aslında eylemin bütünüyle başarıyla sonuçlanması, dünyanın diğer ucunda da olsa, başka ülke devrimcileri için bir moral olacaktı, hatta eylem biçimini bir tehdit unsuru olarak egemen sömürücü güçlere karşı kullanabileceklerdi. Bunu yapmasalar bile, bu egemen güçler için bir korku faktörü haline gelecekti. Ama şimdi, egemen güçler rahatlamış oldular. Çünkü eylem kendilerince *“başarısız”*lıkla sonuçlanmış, bu da bu tür eylemlere kalkışacak olanlara bir *“ibret tablosu”* olarak gösterilecek bir örneğe dönüşmüştür.

Eylem başka türlü sonuçlanabilir miydi? Bu soruya hem evet, hem de hayır yanıt vermek mümkündür. Her iki yanıt birbirile çelişse de, bu doğrudur. Bugüne kadar gelişen bu tür eylemlerin sonuçları da bunun böyle olduğunu

göstermiştir. 1979 Nikaragua sandinist devriminden önce sandinistlerin başarıyla sonuçlanan bir rehine alma eylemleri vardı. O eylemin başarısı devrimin gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. Uruguay'da, Peru'daki Tupac Amaro'ların isimdaşı olan ve kendilerinden önce kurulan Tupac

bir faaliyet olduğu açıktır ve kendi içinde kuralları vardır ve mutlaka sonuç almayı, kazanmayı hedefler. O an eylemi gerçekleştirenler imha da olsa; sonraki süreçte yaşanılacak olan zaferi amaç edinir ve o şekilde kendini bir miras olarak sonraki sürece devrederler.

Bir eylemin ardından

Cemal Şerik / Zagroslar

Amaro'larında, CIA ajanları dahil ellerinde rehine bulundurmalarına rağmen istedikleri sonuca ulaşamadıkları ve rehinele öldürdükleri biliniyor. Yine Türkiye'de Mahir Çayan'ların Kızıldere eylemleri vardır: Rehinele on devrimci orada yaşamlarını yitirebilmişlerdir.

Nicaragua'daki eylemin başarısı bir moral olup, egemen güçleri korkuturken; Uruguay'daki kararlılığı göstermiştir. Türkiye'deki ise, Türkiye devrimci hareketine telafisi mümkün olmayan kayıplara neden olurken, morali olumsuz açıdan etkileyen bir işlemler sahip olmuştur.

Peru'daki eylemin bastırılmasından sonra emperyalist basın-yayın merkezleri geçtikleri haberlerde, nasıl sonuçlandırıldığına dair bilgiler de verdiler. Bilgiler yanlış olabilir, ama bu o kadar önemli değildir. Çünkü yapacağımız değerlendirmelerde bu bilgiler veri olmaktan öte bir rol oynamazlar.

Eylemin bastırılmasında, gerillalarla birlikte iki asker ölmüş ve bir yüksek mahkeme üyesi yaralanmış, o da hastahane ölmüş. Baskın anında, *“gerillalar, büyük elçilikte top oynuyorlarmış”* ve *“baskın kırk dakika sürmüş.”*

Eylemin, siyasal amaçları ile birlikte kendisinin askeri

Tupac Amaro gerillası

ortaya konmasıdır.

Kararlılık, çok net ve kesin bir şekilde ortaya konduğunda, karşı tarafın manevra yapma olanağı da ortadan kalkar. O da yapabileceklerini ortaya koyar. Sonuçta imha da olursa bu ona çok pahalıya mal edilir. Zararı yarardan fazla kılınır.

İstedikleri sonuca ulaşmasalar da, Lima'daki eylemin bu şekilde sonuçlanmaması pekala mümkün olabilir, faşist Fujimori'ye araçların üzerine çıkarak Lima sokaklarında zafer gösterisi yapma fırsatı verilmeyebilir.

Rehine eylemlerine yeni tanık olunmuyor. Tarihi eskilere dayanıyor. En çok da dünya gündemine Filistinliler soktular. Uçak kaçırma eylemleri ve baskınları bu konuda meşhurdur. İlk eylemlerinde kararlılıklarını göstermişlerdi. Bu, İsrail siyonistleri ve ABD emperyalistleri için korkutucu olmuştu. Daha sonraki yıllarda, Filistinlilerin bu eylem biçimini örnek alanlar çok oldu. Hatta eylemlerini kararlı bir şekilde sonuçlandıranlar da çıktı. Ama ya eylemler bastırıldı, ya da kendi içinde çözüldü. Nedenleri üzerinde durulması gerekiyor.

Şimdi, Peru'daki eylemin ardından, devrimci şiddet karşıtları konuşma, tezlerinde *“ne kadar haklı olduklarını”* söyleme fırsatını da elde etmiş oluyorlar. Böylece karşı-devrimin şiddetine alkış tuttıklarını da sergiliyorlar.

Devrimci şiddetin toplumsal dönüşümlerde tarihsel bir zorunluluğu ifade eden kılıç rolünü oynadığını bilmeyenler için bu doğru da görülebilir. Devrimci şiddeti, bir şiddet eylemiyle sınırlı algılayanlar için de bu geçerlidir. Ama devrimci şiddet çok daha farklı ve geniş bir anlam ifade eder. O, kitlelerin yoğunlaşan tepkisinin açığa çıkması ve egemen güçlerin suratına şiddetli bir tokat gibi patlaması anlamına gelir. Kitlelerin açık sokak gösterilerinden, silahlı eylemlere ve geliştirilen savaşlara kadar geniş bir anlam ifade eder. Tek tek eylemler de bu geniş anlam içinde yerlerini bulurlar. Tek tek eylemlerin başarısız olması, hatta egemen güçlere, güç vermesi kaybetmek anlamına gelmez.

Bundan böyle de benzeri eylemler olacaktır. Ama bu sefer, bugüne kadar yaşananlardan sonuç çıkaran tarzda gelişecektir. Artık her ülkenin özgüllüğü bünde belirleyici olacaktır.

Bizim devrimimiz, Peru'dakinden, ya da başka ülkelerdekinden farklı bir hat izliyor. Onların denedikleri yöntemleri çoğuna başurma gereği ortaya çıkmadığı gibi, çelişir yönler de ihtiva ediyor. Ülkemizin farklılığı ve savaş ele alıp geliştirme tarzımızdaki farklılık bünde esas rol oynuyor. O nedenle diğer ülkelerdeki eylemlerin benzerleri ve onların içine düştükleri yanlışlıklar, hatalı hareket tarzları bizde görülüyor.

Bizim devrimimiz de, sömürgecilğe karşı olduğu kadar, emperyalist merkezlere de karşıdır. O nedenle dünyanın neresinde gelişirse gelişsin, gelişen bir devrimci mücadele, kendi ülke özgülleri içinde devrimimize güç vermektedir. Aynı şekilde biz de devrimimizle onlara güç vermektiz.

O nedenle, bugün Peru'da olanlar yarın başka bir ülkede de gerçekleşse tavrımız, bütün eleştirilerimize rağmen, kendini devrime, halkına adayanların yanında olmak durumundadır.

Arkadaşlar bulundukları yerlerden çıkarak kayanın arkasına gittiler. Ben de iki metre kadar uzaklaşmıştım ki, sol bacağımda sıcak bir basınç hissettim. Bu arada yine yüksek bir patlama duyduk. İyice ısınan bacağıma elimi sürünce kan gördüm. Bu sorun üzerinde o an fazla düşünecek vakit yoktu. Kayanın kuzey tarafına giderken arkadaşları hareket etmemeleri konusunda uyardım. Buraya çıktığımda karşımdaki sivri tepeden bana ateş açıldı. Yine tanklar da topa tutunca orada duramadım. Bu sefer de sağ elimin orta parmağından yara aldım. Tekrar arkadaşların yanına gittim. Doğumuzdaki dağın yamacındaki düşman ateş ediyordu. Arkadaşlar da hiç kımıldamadan yerlerinde duruyorlardı. Ben ise mermilerden korunacak yer arıyordum. Başka bir yerden kayanın altında saklanan düşman askerini kovalayarak biraz rahatlamanın yolunu arıyordum. Sözkonusu büyük kayanın üstünde olan bir taşın arkasından kendimi kamufle ederek aşağıya baktığımda bir asker, aşağısı uçurum olan bir kayalığın üstünde ağızüstü yere uzanmış, G-3 silahıyla sabahki bulduğumuz yere tek tek ateş ediyordu. O beni görmüyordu. Ben de sessizce kafasına nişan alarak ateş ettim. Ateşle birlikte yerinden ani bir şekilde irkilen asker uçurumdan aşağıya düştü. Silahı ve ölü bedeni hepsi bir tarafa düştü. Uçurum yaklaşık 40 metre yüksekliğindeydi. Üzerinde bulunduğum kayanın üzerinde ayağa kalkarak aşağıya baktım. Bir askerin kafası görünüyordu. Ben tam ona nişan alırken sivri tepedeki askerler ve tanklar tarafından görüldüm. Anında ateş altında kaldım. Bir anda kendimi başka bir taşın üstünde buldum. Az sonra kendimi toplayarak taşın arkasına uzandım. Düşen silahıma sağ elimi uzattığımda el bileklerimden sıcak kan damlaları arka arkaya damlarken birde omuzumdan da yaralandığımı gördüm. Sağ tarafım kandan görünmüyordu. Daha önce yaralanan sağ elimin orta paramağında kan kurumuştı. Bütün çevreme top, A-6 uçak savar ve diğer piyade silahlarının atışları aralıksız devam ederken artık ben iyice alışmıştım. Halimiz perişandı, her tarafımız sarılmıştı. Ölümden başka bir seçenek yoktu. Ama ne olursa olsun ölümümüz düşmana pahalıya malolmalıydı. Düşmanı uğraştırmalıydı.

Ben kayanın yanığına girdiğimde Şer arkadaş bana üzüntüyle baktı. Yüzünü üzüntüyle buruşturarak:

“Ne olmuş sana heval?”

“Bir şey olmamış”

“Nasıl bir şey olmamış her tarafın kan içinde.”

“İki tane ufak parçadır.”

“Ne yapalım heval, bu arkadaşları uygun bir yere koymamız gerekiyor. Nereye götürelim.”

“Heval şu araziye bakın, uygun bir yer varsa götürün.”

Şer etrafa baktı, ama anlaşılan oydu ki uygun bir yer yoktu.

“Tek sağlam yer yine eski yerleridir.”

“Heval siz biraz geriye gidin, aşağı kayanın altındaki askerlerin buraya ulaşmasına izin vermeyin. Ben de buradan askerleri kontrole almışım.”

Artık iyice olgun ve serinkanlı yaklaşan Şer arkadaş dediğim gibi yaptı. Yine daha ismini bilemediğim Dr. Baran'ın oğlu, yanımdan yaralandığım yere gitmeye kalkınca ben onun yeleğini tutarak onu kendime doğru çektim.

“Nereye gidiyorsun?”

“Bilmem!..”

“Bilmediğin halde ne diye gidiyorsun? Oraya mermiler yağmur gibi geliyor. Gel arkaya, bir şey olmaz. Bu patlayan mermilerden şaşırtma kendini.”

“Tamam heval!..”

Yukarıya Şiyar arkadaş mevzilendirdiğimiz yere baktığımda toplar aralıksız orayı dövüyordu. Duman oradan sis bulutu gibi çıkıyordu. Arkadaşların ne durumda olduğunu çok merak ediyordum. Tek başıma yerimi bırakarak oraya çıkmam da imkansızdı. Arazi, sürünerek gidip

kontrol etmeye müsait değildi. Yine kayalara hiç durmadan çarpan roket ve toplar da izin vermiyordu. Akşama kadar buralarda tutulmaktan başka çare yok gibiydi. İçimi acayıp bir sıkıntı kapladı. Saatime baktığımda saat daha ondu. Acaba akşama sağ kalabilecek miyiz? Şiyar ve diğer arkadaşların olabilecekleri yerlere baktığımda, atılan toplardan roketlerden kimse sağ kalabileceğine olan inancım kırılıyordu. Sanki hepsi şehit olmuş bir tek ben kalmıştım. Ben ise yaralıydım. Akan kan durmuş, deriyle elbiseler birbirine yapışmıştı. Kan yapıştırıcı gibi olmuştı. Ve derim tıpkı davul derisi gibiydi. Bu da tabi çok rahatsız ediyordu. Hava açıktı. Yükselen güneşin ısısı burada pek etkilemiyordu. Bu direniş de bayağı hoşuma gidiyordu. Çatışma şiddetini sürdürerek ortalığı toza dumana katmıştı. Bir ara tank atışları durduğunda Şiyar arkadaşın olduğu yerden tek tek kleş atışları gelince benim içime sanki su serpildi. Bu arkadaşların yaşadıklarına işaretli. Zaman ise bir türlü bitmek bilmiyordu. Kısa bir zaman sonra helikopter aşağıya tankların olduğu yere indirme yaptı. Helikopterden 20'ye yakın çete inerek hemen araziye çatışmanın olduğu tarafa yöneldiler. Ben bunu düşmanın zor duruma düştüğüne yorumladım. Helikoptere dört asker cenazesi konuldu. Helikopter öyle yakındı ki, yanımıza bir BKC ve B-7 olsaydı kesin imha ederdik. Zaten bu silahların olmayışı bizi zor duruma sokmuştu. Helikopter kalkınca tanklar A-6'lar ve diğer silahlar yenden konuşmaya başladılar. Tank-top atışıyla geriye doğru tepiyordu. Ama beni en çok rahatsız eden A-6 mermilerinin havada parçalanarak patlamasıydı. Arkamdaki Şer arkadaş ve diğerlerinin gittiğini sandığım yönde halen toplar patlıyordu. Yine tankların bulunduğu yere Cizre yönünden bir ambulans geldi. Üç askeri ambulansa koydular. Artık ölü mü, yoksa yaralı mı olduğunu anlayamadım. Ambulansın gitmesiyle bir panzer geldi. Panzerden birkaç kişi indi. Çevrede bulunan askerler görünce hemen esas duruşa geçtiler. Bu bir yüksek rütbeli subay olmalıydı. O vadiye, incir ve başka sık ağaçların olduğu yere giderek gözden kayboldu. Yine vadiden panzerin yanına iki cenaze daha götürdüler. Panzer geri gitti. Öte taraftan düşman subayını dürbünle takibettim. Ağaçların arasından yukarıya çıkan patika yoluna baktım. Subay biraz çıplak bir yere geldi. Silahımı ona doğru nişan alarak ateş ettim. Subay ve çevresindekiler hemen kendilerini yere attılar. Onların tam iki metre ötesine değmişti. Beş dakika sonra tekrar ayağa kalktılar. Subay üzerindeki tozları temizleyerek yola devam etti. Ben tekrar nişan alarak ateş ettim. Bu sefer olduğu gibi yere düştü, artık kımıldamıyordu. Dürbünle baktım; kendini yere atan askerler eğilerek yerde uzanan subayın yanına geldiler. Askerler onu sırtlayarak götürmeye çalışırlarken, bulunduğumuz yerdeki taşın altından askerlerin üst komutayla konuşma sesleri gelmeye başladı. Aramızda üç metrelik mesafe vardı. Konuşmaları tam olarak duyamıyordum. Kalın sesli bir alt rütbeli komutan:

“Dinliyorum komutanım!..”

“Oğlum yukarıya doğru çıkın.”

“Çıkamıyoruz komutanım hâlâ oradalar!..”

“Ulan çık diyorum sana! Çıkamazsan gebertirim! Orada terörist kalmamış! Bahane çıkarma.”

Biraz titrek bir sesle:

“Tırrr!.. Komutanım başüstüne!..”

Bu sefer işimizin zorlaştığını anladım. Ve nasıl saldırıcaklarını heyecanla bekliyordum. Hemen silahımı kontrol ederek yarım kalmış şarjörümü değiştiren dolmuş bir şarjör taktım. Her an çıkacaklar diye beklerken, “*bu sefer de birkaç tanesini öldürsem, artık gam yemem*” diye içimden geçirdim. Çok zor ve sıkı bir çatışmaydı. Kurtulma şansı hemen hemen yok gibiydi. Şimdiye kadar üç askeri öldürmüştüm. Acaba bizden şehit var mıydı? Çıksınlar, bana saldırsınlar, hepsine yetecek kadar

merdim var. Ben her an askerlerin çıkmasını beklerken yakınıma taş gibi düşen bir sesle yerimden irkildim. Bir de baktım ki el bombası! Artık sonumun geldiğini düşünerek ellerimle kulaklarımı kapattım. Görmemek için de gözlerimi yumdum. Bir anda askerlerin bulunduğu yerden patlama sesi geldi. Bu patlamayla askerlerin çığlık çığlığa ağlama sesleri geldi. Sanırım bombayı atan askere küfür yağdırıyorlardı. Asker ise “*Allah aşkına beni bırakın vallahi bilmiyorum! Billahi bilmiyorum! Yeter! Yeter! Bırakın!*” diye bağırdı. Diğerleri ise üstüste ona vuruyorlardı. Ben, bombanın patlamasını beklerken patlama zamanının bitmesiyle bombanın çürük olduğunu düşündüm. Baktım bomba düştüğü yerde değildi. Demek ki o patlamanın sebebi buydu. Bir kez daha bir soluk almıştım, ama yine rahat değildim. Çünkü onlara bir kere emir verilmişti ve mutlaka gelecektirdi. Fakat bu adam eğer korkmuşsa, psikolojikmen çökmüşse belki talimatı rededebilir. Gergin bir şekilde bu askerlerin beni nasıl takibedeceklerini beklemeye başladım. Bazen rastgele sağa sola tarama yapıyorlardı. Biraz kafalarını çıkarıp kayalara ateş ediyorlardı daha sonra tekrar tarıyorlardı. Bu arada askerler birbirleriyle konuşuyorlardı. Birisi:

“Bir şey yok, çıkalım. Tek sıra halinde çıkıp yukarıya avcı kolu şeklinde gidelim.”

Başka birisi ağılayarak:

“Çıkamayız, halen var, korkuyorum!”

“Haydi çıkmazsak bizi öldürürler. Haydi İsmail çık, öne geç!”

“Ben önde yürüyemem, sen git!”

“Ben önde gitsem hiç biriniz gelmez.”

“Yok sen git arkandan gelirim.”

“Çıkıyorum gelin!..”

Silahımı çapraz tutmuş önünü tarayarak yürüyen ortaboylu sarışın, mavi gözlü asker tedirginlikle hareket ederken ben çatlağın içerisinde ses çıkarmadan onları izliyordum. İlk çıkan asker iki metre kadar ilerlemesine rağmen kimse onu takibetmedi. Kafasını aşağıya doğru sallayarak:

“Gelin bir şey yok!..”

“Tamam geliyoruz.”

Askerler tek tek saklandıkları yerden çıkıyorlardı. Tek sıra halinde yedi asker çevresine bakınarak yürüyordu. Sanırım en önde çavuş olanı;

“Haydi yukarıya doğru çıkalım.”

İkinci sırada bulunan asker;

“Çıkıyoruz bizi öldürecekler!..”

“Kimse yok ki seni öldürsün!..”

Askerler avcı kolu şeklinde yukarıya doğru çıkarlarken artık bir cevap verme zorunluluğuyla karşı karşıyaydım. Silahımı yan taraftaki çatlaktan çıkartarak delikten en son çıkan, yedinci askere nişan aldım. Ateşimle beraber o asker olduğu gibi yere yığılırken altıncı asker de yere düştü. Şaşkınlık içerisinde kaçışan askerler geri kayanın altına saklanırlarken ayağından yaralananı ağılıyordu. Çok korkan ikinci sıradaki asker ise panikten ne yapacağını şaşırmıştı. Geriye doğru iki adım atınca bana iyi bir hedef oldu. Ateş edince silahı olduğu gibi yere düştü. Hâlâ ayakta olan bu asker bağırdı, titriyordu. İkinci ateşimle beraber kalbinden vurulan askerin artık sesi kesildi. Geriye doğru sendeleyince üçüncü mermimle yere düştü. Tam dördüncü mermiyle uçurumun üzerine kadar sürüklenen asker, oradan yuvarlanarak önce bir kayanın üstüne düştü. Daha sonra kafa üstü ucuruma uçtu. Tekrar kendimi çatlağa çekip yerde uzanan iki cenazeye baktım. 6 cenaze yan yana uzanmıştı. Beni öldürmeye gelen altı insandı bunlar. Düşman bir PKK gerillası için 10 tane askerini gözünü kırpmadan gözden çıkartıyordu. Bu faşist TC devletinde insan değeri yoktur. Acaba yine gönderirler mi başka insan? Ama bu yerdeki altı cenazeyi görseler bir daha adım atmaya cesaret ederler mi? Bu saldırı da geri püskürtülmüştü. Direnişen olan inancım daha da güçlendi. Şiyar ve diğer arkadaşların olduğunu tahmin ettiğim yere baktım hâlâ toplar patlıyordu ve yüzlerce uçaksavar mermileri gelip çarpıyordu. Belki de hiçbirisi sağ değil. Çünkü düşman

arkasına sığındıkları kayaları neredeyse un-ufak etmiş. Topların atışları birkaç saniyeliğine kesildiğinde tek tek kleş ateşlerinin sesini duyunca yoldaşlarımızın sağ olduğunu anlıyor, rahatlıyordum. Demek ki, bu kayaları paramparça eden top atışlarına, bu kadar ısrarla üzerimize gönderilen askerlere rağmen sağ kalma olasılığı mümkünmüş. Eğer bu belayla akşama kadar sağ olsak bile, akşamleyin askerlerin sıkı sıkıya tutacakları bu sarp tepeden kuşatmayı yararak çıkmak neredeyse imkansız bir durumdur. Ama yine de en son mermimize kadar da düşmanı uğraştıracamız. Tabi grubumuzdan bir arkadaşın kurtularak partiye olanları iletmesi son dileğimdi.

Bulunduğum yerde her şey susmuş, bir tek kayanın altına sığınarak hüngür hüngür ağlayan askerlerin sesi vardı. Bunları susturmak isteyen birisi ağlamaklı bir sesle;

“Ağlama diyorum! Ağlama!..”

“Ulan nasıl ağlamayayım it oğlu it! Dayanamıyorum!”

“Ağlama diyorum, teroristler sesini duyarlarsa bize gelirler.”

“Ulan yeter! Sana bir şey olmamış. Sanki bir şey olmamış gibi davranıyorsun! Sana mermi mi vurayım! Çabuk beni gönder ölüyorum!..”

“Sabret, seni göndereceğim.”

Askerlerin bu gürültüsünü rahatlıkla dinliyordum. Saate baktım saat öğlenden sonra ikiydi. Hâlâ düşmanın bir saldırı imkanı vardı. Tedbirli olmam gerekiyordu. Diğer arkadaşların durumları hakkında bir şey bilmediğim için, içimi bir sıkıntı basıyordu. Yaralarım da artık ağrı yapıyordu.

Tank ve uçaksavarlardan çıkan seslerin kayalara çarpmasından çıkan seslere iyice alışmışken zaman zaman çıkan cılız kleş sesleri de bana umut kaynağı oluyordu. Yanımdan ayrılan arkadaşlarda başkaca bir işaret yoktu. Yine buradan çıkarak onları arama imkanım da yoktu. Acaba ölmeden arkadaşları görebilecek miydim!

Arasına aşağıdaki vadiye baktığımda düşmanlar ölü ve yaralılarını taşımaya devam etmekteydiler. Demek ki, arkadaşlar saldırı halindeler. Dürbünle yola baktığımda bir ambulans geliyor diğeri gidiyordu. Durmadan ölü ve yaralı taşıyorlardı. Bu arada gözüme farklı bir şey ilişti. Sivil elbise birisi elleri bağlanmış halde yolun kenarında durmuştu. Altı askerde çevresinde durmuş silahlarının dipçigiyle ona vuruyorlardı. Ona dikkatle bakarak kim olduğunu anlamaya çalıştım. Tanklardan ikiyüz metre kadar uzakta bir keçi sürüsü görünce hemen aklıma Şırnak Mesex köyünden olan çoban Ali amca geldi. Ali amca düşmanın dipçiklerine daha fazla dayanamayarak yere düştü. Kimisi karnının üstüne çıkıp zıplarken kimisi G-3 dipçigiyle vuruyor, kimisi de tekme atıyordu. Bu yaşlı insanı böyle dövmeleri beni çok etkiledi. Bu vahşi vuruşlardan sonra bir asker silahın namlusunu kafasının üstüne koyarak ateş etti. Ve Ali amcayı orada şehit ettiler. Bu durum içimdeki kını kabarttı. Gözlerimden akan yaşları durduramıyordum. Yaralarımı unuttum. Ali amcayı öldürenlerden intikam almak istiyordum. Bu da, benim kabaran kinimi karşılamaz. Ben de vadiden aşağıya doğru yaralı ve ölülerini taşıyan düşmana tek tek nişan alıyordum. Ateş edince hemen kendilerini yere atıyorlardı. Artık onlara kafalarını kaldırma fırsatı bile vermiyordum. Mermilerimin isabet edip etmediğini bilmediğim için vazgeçtim. Mermilerimin azalmış olması nedeniyle boşa tek bir ateş bile açmamalıydım.

Yukardaki dik kayanın üzerindeki büyük taş gözüm ilişti. Eğer bir top bu taş değer de parçalarsa üzerime düşebilir ve tehlikeli olduğundan buradan uzaklaşmak daha yararlı olacaktı. Ama nereye gitmeliyim? Biraz çevreye baktım. Sabahki yere bir anda yüzlerce mermi değişiyordu. Kayanın altındaki askerler hiç ses çıkarmadan rastgele önlerindeki kayaya ateş ediyorlardı. O tehlikeli gördüğüm taşın altındaki kayanın dibi daha uygun görünmekteydi. Oraya düşmanın tek bir kurşunu bile değ-

Parolo
Şiyar
Metin
Metin
Harunî

miyordu. Zor bela çatlaktan çıkarak oraya gittim. Arkamda bir kaya vardı, fakat önüm boştu. Uzun süre bekledim. Elbiselerim derime yapışmış, epey de ağrıyordu. İlti-haplanan yaraların ağrısı dayanılmazdı. Yine akşama kadar sağ kalırsak acaba çemberden kurtulabilecek bir delik bulabilir miyiz? Düşmanın nereleri boş bırakabileceğini bilmiyordum. Akşama hava kararmadan boş bir yeri bulmam gerekiyordu. Sabaha kadar burada kalsak kesin imha oluruz. O zaman çemberi yararak çıkmak en iyisidir. Yaralanan arkadaşları da kurtarmamız gerekiyordu. Üstelik bu çok zor bir işti. Ya başaracağız ya da öleceğiz! Böyle dalgınlıkla düşünüyorken, yukarı taraflara düşen topla büyük bir basınçla kıvılcım duyumsadım. Sanki beynimde patladı. Daha önce içinde bulunduğum çatlağın üstündeki o tehlikeli taş ikiye bölünerek düştü. Aşağıya vadiye doğru yuvarlandı. Tonlarca ağırlıkta bir sürü taş da beraberinde aşağıya yuvarlandı. Yuvarlanan taşlar yamaçta mevzilenen onlarca askerin üzerine düşmüş olmalı ki, bağırma çağırma sesleri geldi.

“Taş geliyooorrr!... Taşşş...”

Başka birisi daha düşük bir sesle:

“Çekilinnnn!.. Çekilin taş geliyooorr!..”

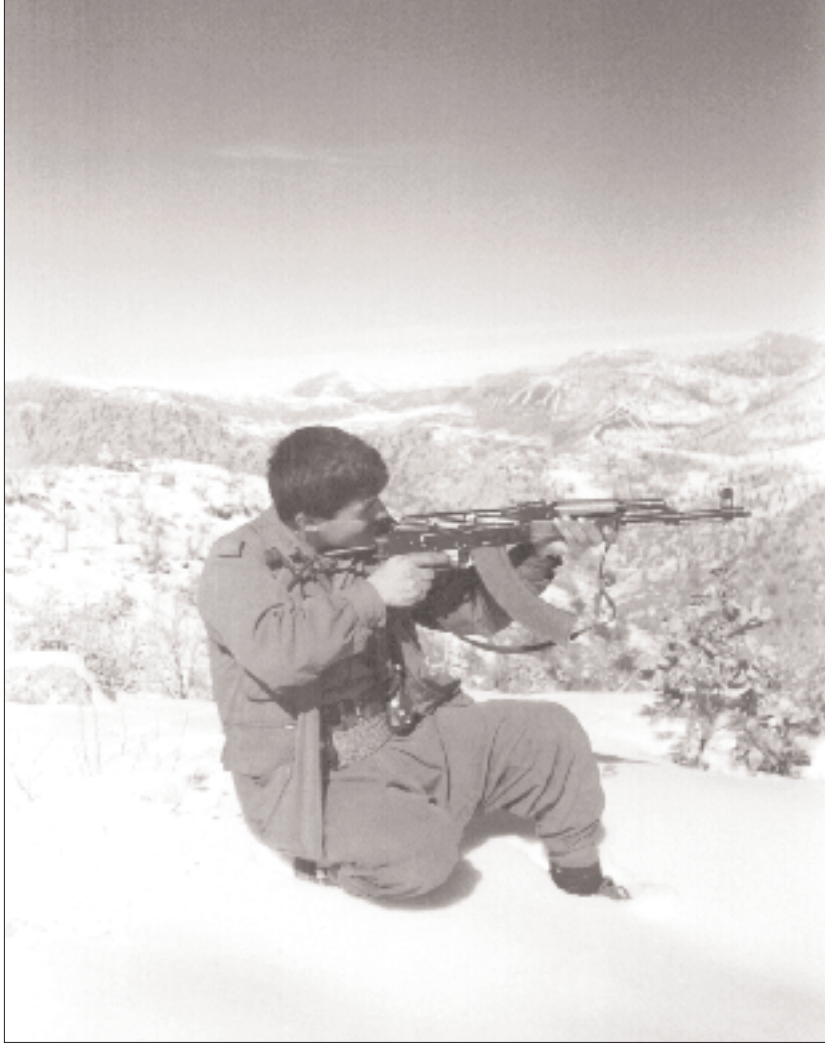
Başka kalın ve yüksek bir ses ise;

“Hoy hoy he he... taşlar geliyor!..”

Buradaki tüm askerlerin sesi dar vadi-de yankılanarak top ve mermi seslerine karışıyordu. Bunların böyle bağırma larını duyan ve neler olduğunu anlayamayan tepelerdeki askerler de bağırıyorlardı. Bu duruma gülmekten kendimi alamıyordum. yamaçtakilerin üzerine taş düşüyordu, peki bu tepedekilere ne oluyordu?

Yukarıya bakarak daha düşecek taş olup olmadığını kontrol edip tekrar çatlağa gittim. Saat dörde geliyordu. Güneş yavaş yavaş batıya doğru giderken doğu taraftaki vadiye tamamen gölgelik çökmüştü. Kafamı çatlak yerden çıkartıp vadiye baktığımda 30 santim kafamın yukarısından “*çirrikk!*..” diye kayaya çarpan sanki beynimde patlayan kurşun, parçaları ve taş parçaları suratıma düştü. Demek ki, biri beni görmüş suikast yapıyor. Bunun tedbirini derhal almam gerekiyor. Öncelikle bana ateş eden adamın nereden ateş ettiğini bulmalıydım. Tekrar kafamı çatlaktan çıkartarak doğuya doğru yamaca baktım. Bir taşın arkasında yeşil bir komando külahı gördüm. O kımıldayınca tekrar başımın üstünde “*çirik!*” diye bir ses duydum. Ben tekrar başımı geri çektim. Ön tarafa bir mermi daha atıldı. Yüzüm bir anda ısındı. Elimi yüzüme sürdüm. Baktım kan! Cebimde aynamı çıkararak yüzüme baktım. Yüzüm kıpkırmızı olmuştu. Kurşun parçalarıyla yüzüm yaralanmıştı. Tekrar aynayı cebime koydum. Oradan bana ateş eden adamı oradan kovmam gerekiyordu. Yandan kafamı çıkartıp ateş açsam beni vuracak. Onun bulunduğu yere dürbünle baktım. O da bulunduğum yere dürbünle bakıyordu. Silahımı ona doğru uzatarak nişan alıp ateş ettim. Askerin arkasındaki taşta değişen merminin yerinden beyaz bir toz çıktı. Asker ise hemen kendisini taşın arkasına sakladı. Tekrar yeşil renkli külahıyla kafası görüldüğünde ateş ettim, yine kendini sakladı. Yarım saat o askerle işim böyle sürünce asker dayanamayarak aşağıya eğilerek gitti. Bir taşın arkasına saklandı. Bu şekilde askerin vadiye saklanmasıyla benim görüş alanımdan çıktı. Onun uzaklaşmasıyla biraz rahatladım. Güneşin yavaş yavaş batmasıyla hava kararmaya başladı. Tank, panzer ve diğer silahların sesleri azalmaya doğru gidiyordu. Saat beşe geliyordu. Gün tam kararmadan çemberden çıkacağım yeri keşfetmeliydim. Silahımı sol elime alarak çatlaktan çıktım. Sabahki kaldığımız yerden bir arkadaşın kalan çantasını aldım. İkinci defa parmağımdan yaralandığım yerden kuzeye doğru giden sırta dürbünle baktım. Sırtın üstünde kayaların arasında yüzlerce asker görünüyordu. Bu sırtın batıya bakan yamacına baktığımda düşman olmadığını gördüm. Tamamıyla sarp kayalıklarla kaplı olan yerden daha

uygun bir yer bulamazsam artık oradan geçerim. Diğer tarafları pek seçemiyordum. Güney tarafımızı tamamen düşman tutmuştu. “*Göremediğim kuzey ile doğu tarafları da, artık diğer arkadaşlara sorarım...*” diye düşünürken, arkadaşlardan hiçbir haberim yoktu. Eğer tek sağ ben isem o zaman çemberden çıkmak çok kolaydır. Yaralı arkadaş varsa onların geçebileceği uygun yerlerden geçmemiz lazımdı. Karanlık iyice bastırınca tek tek ateş eden ferdi silahların dışında herhangi bir ses duyulmamaktaydı. Ben ise artık sabahleyin benden ayrılan üç arkadaşı aramaya başladım. Kaldıklarını tahmin ettiğim kayalıkların üstünde kan izlerini farkettim. İzleri takibederek ilerledim. Ama artık ilerleyecek herhangi bir yer yoktu. Aşağısı bir uçurumdu. Belki de

tank atışlarıyla şehit düşen arkadaşlar buradan yuvarlanarak aşağıya düşmüşlerdi... Bir arkadaşın delinmiş kanlı bir kefiyesine rastladım. Belki silahı da düşmüştür diye aradım, ama kan izlerinden başka bir şey yoktu. “*Demek ki arkadaşlar şehit düşmüşler.*” Üzüntüyle kayalığı tırmanırken ellerim ve bacaklarım titriyordu. “*Demek diğer arkadaşlar da böyle şehit düşmüş.*” Yukarıya çıktığımda büyük bir taşın arkasında oturmuş, gözleri açık bana dik bakan Şakacı Selim’i gördüm. Ona yaklaşıarak.

“Selim!..”

Selim hiç kımıldamadı bile.

“Selim!.. Selim!..”

Yine ses çıkmadı. Demek ki, bizim Şakacı Selim de şehit oldu. Elimle hafifçe omuzundan sarsarak;

“Selim!”

Dediğimde Selim kafasını güçlükle kımıldatıp eğerek bana baktı. Yarı ölü bir halde olan arkadaş: “He.. he! hıı!..”

Rahat bir nefes alarak içimden sevinçle “Yaşıyor! Yaşıyor!” dedim.

“Allah belanı versin. Beni korkuttun! Seni bu kadar çağırma ma rağmen niye cevap vermiyorsun”

“Hi! he! Hıkk!..”

“Sen sağır mı oldun ne?!”

“Evet sesini duyamıyorum kulaklarım top sesinden çınlıyor.”

“Peki durumun nasıl?”

“Şiyar arkadaş şehit düşmüş.”

Bir anda sanki üzerime soğuk su dökülmüş gibi oldum. Bedenim taş gibi oldu. Gözlerim karardı. “Hayır! Buna inanmam.”

“Sen ciddi mi söylüyorsun? Gördün mü?”

“Evet! Arkadaşlarla sırt sırtaydık. Bir ara baktım, yok. Aşağıya doğru yuvarlan-

diğını gördüm.”

Gözlerim yaşardı. Ama halen inanmıyordum. Tekrar Selim’e dönerek;

“Burada başka kimse gördün mü?”

Alçak tonlu ölgün bir sesle;

“Bilmiyorum...”

“Peki sen ne durumdasın? Yaralanma filan!”

“Yok sadece kalçama birkaç parça değmiş.”

“Neyse gel diğer arkadaşların yanına gidelim.”

“Kimseler yok burada!..”

“Kalk gidip arayalım...”

Biraz daha yukarıya doğru çıkarak çevremi yokladım. Az yukarıda iki kayanın arasında iki bacak gördüm. “*Acaba şehit mi, yoksa sağ mı?*” diye ona doğru yaklaşıırken içim titriyordu. “*İnşallah sağ-*

dır!” yürürken kayalar yol vermiyordu. Bu nedenle kısaca elimle ayaklarını sarsarak;

“Hevall! Hevall!..”

Aniden yerinden kalkarak yüzünün sağ tarafını tutan köylü Hamit;

“Oh hevalê Metin, yüzümden yaralanmışım!..”

Onun bu ani hareketi beni ürkütmüştü. Böyle bir anda beni çok kızdıran köylüye; “Beni ürküttün! Sana ne oluyor. Biraz sakın ol hele.”

Kızgın, umutsuz bir şekilde dişlerini çıkartıp sağa sola yalpalayarak;

“Hevalê Metin, biz öldük, bittik. Çabuk kendimizi kurtaralım!..”

“Öldün, gittin, cehennemin dibine git! Sen bu kadar şehidi hiç mi görmüyorsun!.. Canını kurtarmayı istiyorsun! Kalk ayağa! Diğer arkadaşlar nerede?”

“Oy oy, şu taşın arkasındadırlar.”

“Orada sağ olan arkadaş var mı?”

“Evet heval. Oyl.. Oyl..”

“Yeter bel!.. Kendini ölü gibi yapmışsın!.. Düzgün konuş! Başka gördüğün ne var?”

“Şiyar arkadaş şehit düşmüş.”

“Ciddi mi söylüyorsun! Kendi gözlerinle gördün mü?”

“Evet heval, kendi gözlerimle gördüm. Yanımızda bir arkadaş yaralanmıştı. Şiyar arkadaş mevziden çıkarak bu arkadaş elinden tutup mevziye çekmek isterken bir anda olduğu gibi aşağıya yuvarlandı.”

Bir günlüğüne yanımızda kalan, hayatında hiç çatışmaya girmemiş olan köylü Hamit’in ilk defa tanklı, toplu, uçaksavarlı şiddetli bir çatışmaya girmesi onu psikolojikmen çöktürmüştü. Şehit arkadaşları görmesi zaten onun ödünü koparmıştı. O da Şiyar arkadaşın kesinlikle şehit düştüğünü söylediğinde çok kızıyordum. Bu

nedenle nefesim tutuluyordu, kalbimin atışları hızlanıyordu. Ama mutlaka onun cenazesinin üstüne gitmeliydim. Hem de aceleyle... Baktım Selim hiç yerinden kıpırdamamıştı. “*Hamit ile uğraşsam gece yarısı olur*” diye düşündüm. Hava kararmıştı, fakat dolunay tam dağların üstüne vurmadan buralardan çıkıp gitmeliydik. Tekrar Hamit’e dönerek;

“Peki Şiyar arkadaşın cenazesi neredede?”

Eliele işaret ederek;

“Şu taşın arkasındadır, oraya git! Orada arkadaşlar sana gösterirler.”

“Sen de Selim’i çağır birlikte yanımıza gelin. Çabuk burada beklemeyin!..”

“Tamam heval hemen geliyorum.”

Ben aceleyle Şiyar arkadaş sabahleyin yerleştirdiğim yere gittim. Taşların arasındaki o çukura gittiğimde orada dört kişi umutsuz ve sessizce oturmuş bana bakıyorlardı. Bu arkadaşların sağ olduğunu görmek bir mucizeydi. Şiyar arkadaşın şehit düşme haberinden sonra altı sağ arkadaş görmek bana çok olağanüstü bir olay gibi geliyordu. Şiyar arkadaşın şehit düşmesinden sonra birçok şeyin anlamsız olduğunu sanıyordum. Yaşıyor olmama fazla anlam veremiyordum. Ama bu süreçten sonra böyle düşünenin de hiçbir anlamı kalmıyordu. Belki artık ölmemizin de bir anlamı yoktu. Tek bir düşüncem vardı; o da bu saatte yoldaşları buradan uzaklaştırmaktı. Kendime gelmenin yakıcılığını hissettim.

Yanyana sessiz sedasız oluşan bu yoldaşların yüzüne baktığımda yüzlerinde kan, çizgiler oluşturarak sızmıştı. Hepsi donuk bakışlarını bana yöneltmişti. Onlara yaklaşıarak;

“Heval siz burada ne yapıyorsunuz?”

Sarışın, orta boylu, pala bıyıklı Şiyar arkadaş alçak sesle;

“Ne yapacağımızı bilemiyoruz. Şiyar arkadaş şehit düştü. Biz de burada ne yapacağımızı düşünüyoruz.”

Güneybatı Eyaleti’nden gelen bu arkadaşla 1990 da Mahsum Korkmaz Akademisi’nde birlikteydik. Buraya anakarargaha gelmek için gelmişti. Yaşı henüz 30’u geçmesine rağmen 40 yaşlarında gösteriyordu. Ben bir süre etrafıma bakınarak;

“Cenazesi nerede ?”

Eliele aşağıya doğru işaret ederek.

“Buradan aşağıya doğru yuvarlanmış.”

“Silahını çantasını aldınız mı?”

“Ben silahını aldım.”

Ben sessizce aşağıya doğru 5 metre kadar inerek baktığımda yüzüstü bir ayağı altında biri de uzanmış vaziyette orada cansız yatıyordu. Gidip onun başına durdum. Şiyar arkadaşın tarihine dalıp gittim.

17 yıldır PKK saflarında olan Şiyar arkadaş çok gençken ilk mücadele aşamasından beri saflardaydı. Dersim de gençlik içerisinde önemli faaliyetler yürüten Şiyar arkadaş hain-işbirlikçi ve faşistlere karşı çetin bir savaşım yürütmüş. 1980’de partimizin yurtdışına çıkmasıyla Filistin eğitim kamplarında bir süre eğitim görmüştür. 1982’de İsrail’in Lübnan’a saldırısıyla PKK’nin devrimci-enternasyonalist sorumluluğu gereği Filistin halkıyla omuz omuza verilen savaşımında yerini almıştı. Şiyar arkadaş o savaşta kendini ispatlayarak 1982 sonlarında partimizin ülkeye dönüşüyle ve silahlı mücadele adımlarının atıldığı 1983’te ülkenin en sarp dağlarına gelmişti. Eruh eyleminde önemli bir rol oynayan Şiyar arkadaş, 1986 yılının başlarında Mahsum Korkmaz Akademisi’ne gelmişti. Bir yıl onunla birlikte aynı koşu da kaldık. Şiyar arkadaş hem siyasi hem de askeri eğitimimizdi. 1987 yılının baharında özgürlük yürüyüşü eğitim devresinden sonra **Abdurrahman Motor, İsmail İbrahim** yoldaşlarla tekrar Kürdistan topraklarına dönmüştü. Üç yıl aradan sonra tekrar İkinci Parti Konferansı için toplandığımız Mahsum Korkmaz Akademisi’ne gelmişti. 1990 yılının Mayıs ayında onunla Mahsum Korkmaz Akademisi’nde karşılaştıktan sonra ben ülkeye savaş sahasına yöneldim. 6 ay sonra Eylül 1990 da Haftanın’da tekrar karşılaştığımızda düşmanla girdiğimiz bir çatışma-

da birlikteydik. O çatışmada tüm yeni arkadaşları, bir çırpıda mevzilendirmişti. Uygun sağlam bir yere mevzilendirdikten sonra yoğun havan atışları altında inisiyatifini kullanışı beni çok etkilemişti. Dördüncü Kongre sonrası Dersim Eyaleti’ne koordinatör olarak giden Şiyar arkadaş gittiği alanda yaygın gerillayı geliştirmişti. Yine aynı yöreden olduğu için halk tarafından çok seviliyordu. 29 yaşında olan, ama hâlâ 20’sindeki bir genç gibi gösteren Şiyar arkadaş uzun boylu sarışın ve ince bıyıklıydı. Yıllardır sinüzit rahatsızlığı vardı. Fizik olarak müthişti. Yürüyüşte kimse ona yetişemiyordu. Yine çok duyarlı olduğundan 10 yıldır savaş içinde olmasına rağmen, tek bir sefer bile pusuya düşmemişti. İşte, böyle değerli bir yoldaşın iki ay süren bir yürüyüşten sonra şehit düşmesiyle bütün dünya başıma yıkılmıştı.

Şehit düşmeden önce, bu sabah bana söylediği şey aklıma geldi. Çantasını almam gerekiyordu. Çantasını alarak onunla Dersim’den gelen uzunboylu esmer Salih arkadaşına teslim ettim. Tekrar dönüp onun üzerine geldim, elimi yüzüne sürdüm. Halen vücudu sıcaktı. Demek ki şehit düşeli daha bir saat olmamıştı. Kurşun yarasını aradım. Kafasından aşağı hiçbir yere kan bulaşmamıştı. Kafasını kaldırdım, halen kan akıyordu. Elimi yine kafasına sürdüm. Sol kulağının üstünde ufacık bir delik gördüm. Mermi buradan değmişti. Diğer tarafa elimi götürünce iki parmağım geniş bir deliğe girdi. Kafasını yavaşça indirdim. Elime baktım, elimde beyni kalmıştı. Kalbim daha hızlı vurmaya başladı. Neredeyse düşecektim. Çünkü gözlerim kararıyordu artık. Oradan yuvaraya çıktım. Az sonra ancak kendime gelebildim. Artık diğer kayıp olan arkadaşları aramamız gerekiyordu. Salih ve Şiyar arkadaş;

“Heval gelin şehit arkadaşların raxt ve yeleğini alın, ben de diğer arkadaşları aramaya gideceğim.”

“Tamam heval geliyoruz.”

İki adım arkadaşlardan uzaklaşınca etrafıma bakındım. “Ama nereye gideyim. Nerede arkadaşları bulayım!” Güneye doğru kayalıklardan inerek Baran ve Dijwar’ı bulmaya gittim. Dikkatle etrafıma bakarak yürüdüm. Üç metre yüksekliğindeki kayalığın altına indiğimde Türkçe konuşma sesleri duydum. Biraz daha kulağımı kabartınca “*acaba arkadaşlar mı? Yoksa?*” Baktım ki askerlerin sesi. Hemen geriye iki adım atıp sol tarafıma inip bakmak isterken, bu defa da aşağımda pek de büyük olmayan kayanın altından aynı şekilde düşman askerlerinin sesi geliyordu. Demek ki, düşman askerleriyle içiçe girmiştik. Ama bu arkadaşlar acaba çember içinde mi? Eğer orada kalmışlarsa işimiz zor! Çünkü dik kayalar yol vermiyor, başka bir yoldan girmek için. Tabi arkadaşları da bırakacak değiliz. Acaba başka bir çözüm olamaz mı? Ya çemberden çıkmışlarsa! O zaman nereye gitmiş olabilirler. Belki de bir çare bulabiliriz! Baran ve Dijwar benimle bir yıldır beraberdiler. Bu araziye de çok iyi tanıyorlar. Eğer onlara bir şey olmamışsa kesinlikle kendilerini kurtarırlar. Bu şekilde kendime biraz moral vererek tekrar geldiğim yönden geri dönerek arkadaşların yanına geldim. Daha yerlerinden bile kımıldamamışlardı. Bu dört arkadaş beni bekliyordu. Beni gören Şiyar arkadaş;

“Heval sen arkadaşları buldun mu?”

Arkadaşların moralinin daha da bozulmaması için;

“Hayır Heval! Ama arkadaşlar yolu iyi tanıdıkları için kesin çemberden çıkarak gitmişlerdir.”

“Eğer öylese iyidir. Peki ne yapalım?”

Aşağıya doğru şehit Şiyar’a baktım.”

“Hani, onun eşyalarını çıkarmadınız mı?”

“Hayır heval!..”

“Niye böyle duyursuz davranıyorsunuz! Acele edin! Ayışığı çıkmadan buralardan ayrılmalıyız.”

“Tamam heval şimdi eşyaları alacağız.”

Zilan, kesin özgürlük istemi, yaşam arayışıdır

“Güçlü olmadığım dönemlerde, ben aşkın daha anlamlı olabileceği kanısındaydım. Güçlü olduğum dönemlerde benim için aşk veya kadın fazla geliştirici olmadı.”

PKK tarihindeki şehadetleri değerlendirdiğimizde, dönemlere göre kişiliklerin özgünlüğüne anlam vermeye çalışırken, bugün en az bunu yaşayanlar kadar bir irade ve düşünce yoğunluğunun gerekli olduğunu, bu konuda unutkanlık, gaflet gibi durumların asla kabul göremeyeceğini, asıl yaşayan değerlerin bu kişiliklerin şahsında temsil edildiğini, onların manevi komutaları altında işlerin yürütüldüğünü vurgulamaya çalıştık.

Bugün yaşayanların yaşamı ve savaşı düzenlemelerinde, tutarlılık ve dürüstlük gereği, şehitlere verilen söz esastır. Şehadet çizgisine ters düşmüşse, onun gereklerine, anlam ve önemine göre bir yaklaşım içinde değilse, onun fazla iflah olmayacağını, layık olmayacağını, başaramayacağını da belirtmek gerekir.

Şehadetlerin çizgisinde yürümesini bilmeyenlerin eylemleri ve hatta zaferleri fazla anlamlı olmaz, -tehlike içerir.

Şehadet, en ağır konulardan biridir. Şehadetin yükünü kaldırmak, en ağır işlerden biridir. Şehadetin gereklerine göre yaşayabilmek ise yaşamların en zorudur.

Hatırlıyorum, Haki Karer yoldaşın şehadetinin yakıcılığının o ilk yılında, bütün sorun buna anlam verebilmek için gerekeni yapmaktı. Manevi etkisi altında nasıl kalkabiliriz diye, gecemizi gündüzümüze katıyorduk. Yanılsaydık, gereklerinden uzak düşmüş olsaydık ortada PKK diye bir gelişme olmazdı.

Bu anlamda en zayıf olduğumuz bir dönemde ve hatta Haki'nin katledilmesiyle, o oldukça zayıf şekillenişin tamamen dağılacağını düşünen düşman üzerinde, bu şehadet dolayısıyla yaşadığımız yoğunlaşma, gereklerine ulaşma, mümkünse eyleme geçme; denilebilir ki, en büyük işlerimizdendi. Ve asıl PKK'yi yaratan bu yaklaşımdı. Onun anısına bağlılığın en temel bir ifadesi olarak partileşme kararı, program taslağı ve ilk yılın bunun hazırlıklarla geçmesi ve akabinde resmen partinin ilanına gidişimiz, şehadet gerçeğinin doğru değerlendirilmesi halinde neye yol açacağını da en büyük göstergelerinden birisidir.

Düşman dağılmayı beklerken biz büyük tarihi adımlardan birisini gerçekleştirdik. Eminim ki, Haki'nin şehadeti olmasaydı biz belki PKK'leşmezdik, o kararı veremezdik. Tarihin seyri böylece değişti.

Buna benzer önemli şehadetlere hep anlam vermeye çalıştım. Bir Mazlum'ların şehadetini; ülkeye kesin inançlı ve başarılı yürüyüşün emredici ifadesi olarak değerlendirdik. Giriş kesin olacak, sonuna kadar gerekenler yapılacak. Ve bilindiği üzere 15 Ağustos Atılımı'nın bununla da bağlantısı vardır. Diyarbakır zindanlarındaki baskılar ve ona karşı şehadetler olmasaydı belki de biz bu çarpıcılıkta ülkeye yönelmezdik. Yöneliş bu kadar kesin olamazdı. Başlı başına bu da tarihin seyrini değiştirdi ve en ciddi eyleme de bu temelde ulaşıldı.

Yine Mahsum Korkmaz arkadaşın şehadetinde, gerillanın zayıflığı ve tasfiye tehlikesi vardı -ve bu amaçlanmıştı. Ülkede kalıcı gerilla gücü olup olmanın bir anıydı. Nitekim ardılları ve bizzat bu pratikte yer alanlar dahil, kendilerini iflasın eşğine getirdiler. Yine umudu ve pratiği de anlamsız kılarken, bizim zor da olsa buna cevap vermemiz önemlidir. Yani gerillanın daha da kalıcılığı ve kendisini en azından bölükler düzeyinde yürütmesi, verilmesi gereken bir cevaptı.

Sonuçta 1987'nin yaratılmasıyla, yeni bir tarihi sürecin, gerillanın sökülmemeyeceği, Kürdistan'ın eylemsiz, silahsız kalamayacağı kesinleştirildi. Ağıt'ın şehadetinden sonra da, aslında beklenen tamamen bir çözüldü ve gerillanın tasfiyesiydi. Tıpkı Mazlum'un şehadetinde olduğu gibi, Diyarbakır zindanın çözülüşü, teslimiyetiydi. Ama bunlara karşı zamanında ve yerinde verilen karşılıklar, tarihin seyrini çarpıcı bir biçimde değiştirebildi.

Demek ki; şehadetlere doğru anlam vermek ve

en önemlisi de, ne kadar zor da olsa, kat be kat eylemi geliştirerek cevap olabilmek en doğrusudur. Ve başka türlü şehadetlerin gereklerine ulaşamaz.

Şüphesiz buna benzer, etkileyici binlerce şehadet olayı vardır. Ne kadarına layık olundu? Özellikle kendi görev anlayışımız neydi, onların en yakın yoldaşları olarak ne kadar cevap olabildiniz? Ben kendi eylemimde şehadetlere bağlı kalmayı, dönemsel olarak ve özgünlükleri olanlara daha özgün biçtiğim değerler temelinde yürümeyi kendi çapımda başardım ve sonuçta halkın da kabul edebileceği, şehitlerin ruhunun da rahatlıkla kabul edebileceği bir konuma ulaşıldı. Şüphesiz soruyu kendiniz için kişiselleştirmeniz gerekiyor. “Ne kadarına biz anlam verebildik?” En önemli işlerinizden biri de budur. Kesinlikle ve şiddetle kendinizi sorgulamanız ve yapılmayanı yapmanız gerekir.

Şehadetlere, görevlerinizin farkında olarak ve onların kayıplarını kendi kişiliğinizde kat be kat yeniden üretmek ve bunu başarıya dönüştürerek karşılık verirsiniz, şehitlerin anısından birşeyler anıyorsunuz demektir. Aksi halde fazla değerli olacağınız düşünülemez. Bu bir ilke meselesidir. Hükmedilmesi gereken an be an yaşamsal bir sorundur. İkide bir hatırlamak meselesi değildir.

Bugün birinci yıldönümünde Zilan şehadetinde çok şeyler söylenebilir. Genelde gerilla ve kadın ordulaşması üzerinde onun eyleminin etkileri ideolojik, siyasi, askeri boyutlarıyla rahatlıkla ortaya konulabilir. Yine Dersim özgülünde olup bitenler dile getirilebilir.

Ben bu hususlarda oldukça alışagelmış bir değerlendirme yapmayı fazla anlamlı bulmuyorum, zaten gerektiği yapıyor, -ve yapılmalıdır da. Dersim'de; -örneğin bu eleştirilen kişilik bizzat mektubunda, “küçük burjuva, bilmem kemalist etkiler de-yip duruyorsunuz, yakışmaz. Bu şeyleri niye ısrarla yaşıyorsunuz, yaşıyorsunuz” derken, aslında daha bir yıl geçmeden o verdikleri kayıplarla kendi durumlarını ortaya koyuyor. Eminim ki, bu eleştirilerden bazı sonuçlar çıkarılsaydı, bu büyüklüğe cevap olabilen bir gerilla sergilenseydi, Dersim düşmanın en çok korktuğu ve asla sonuç alamayacağı ve belki de Güney'den daha fazla etkili bir Kuzey direniş kalesi olacaktı. Ama o kişilik, kendine layık gördüğü yaşamı fazla yaratıcı olmayan, derinliği yakalamayan, tedbiri geliştiremeyendir. Aslında nasıl savaştığı, nasıl yaşamak istediği de fazla belli değildir. Nereden bakılırsa bakılsın, zaafı olan bu kişiliğin savaşa yansımaları, düşmanın bir ağır operasyonunu önceden görememek kadar, ona etkili bir savaşa karşılık verme gücünü ortaya çıkar-maması en önemli kayıp nedenidir ve aslında Zilan kişiliğinde buna cevap verilmişti.

Kendi başına örgütlenmesi, planlaması, eylemini başarıyla ortaya koyması hepsi için uyarıcı olabildi. Ve bir kişinin kendi düzeyinde sağladığı bu gelişmeyi, onlar kendi kişiliklerinde sağlamış olsalardı, düşmanın bu sahaya böyle rahat girmesi, sonuç alması asla mümkün olmazdı. Demek ki, şehitlerin anısına layık olunamamıştır. O kadar kızlar-erkekler vardı; hepsi kendi kendilerini tüketirken, demek ki önemli yanlışlıklar yapmışlar. En azından kendilerini örgütleyememişlerdir. Yaşama ve savaşa verdikleri anlamlar dar olmuştur. Düşmanı esas alan bir yaşam tarzına girememişlerdir. O yaşamın savunulması için kendilerini örgütleyip savaşa patlayan bir dinamit deposu haline gelememişlerdir.

Aslında Dersim'de gösterilmesi gereken kişilik Zilan kişiliğidir.

Ayakta kalacak olan, yaşayacak olan da buydu. Biz bunu vurgulamıştık, bu ciddi bir işaretir dedik. Gerilla zor bir süreç girmiştir, düşman oldukça derli-toplu geliyor. Bu bir semboldür dedik, eğer ayakta kalmak istiyorsanız kendinizi şiddetlendirmeniz lazımdır, hatta her gerilla Zilan kişiliğiyle özdeşleşerek, -bir anda değil- sürekli patlayacak bir bomba halinde yürüyebilmelidir. Kürdistan üzerindeki bu büyük belanın, bu büyük afetin kaldırılması, gerilla kişiliğinin bu düzeye gelmesiyle mümkündür.

Ama Kuzey'den Güney'e doğru gelişlere baktığımızda; sıg geçildi, anlamı derinliğe kazılmadı ve hatta partinin bazı savaş değerleri üzerine ucuz bir yaşam tutuldu; yaratıcılık, katı bir direniş kişiliği olarak ortaya konulmadı. Ve sonuç ise en anlamsız kayıplar. Özellikle bunun bu yılda olması bizi çok öfkeliyordu.

Duyarlıklarınız, olup-bitenleri anlammanız zayıf. Ne şehadetlerin gerçeğinden, ne de düşmanın yönelimlerinden fazla anlamıyorsunuz. Tam tersine büzülüyorsunuz, anlamsızlaştırıyorsunuz ve sonuçta darbe yeniliyor. Halbuki bu eylem düşmanı çok korkutmuştu ve her gerilla rahatlıkla bu sürece girmişti. Karar vardı, uygulama da sağlanabilirdi. Yaygın görülen, saflarımızda birisi çok iyi yapmışsa diğerlerinin ona dayanarak ucuz yaşaması bir kez daha etkili oluyor ve böylece de gafilin kaybı ortaya çıkıyor.

Kim ne derse desin, bu yılı gerillada çok büyük kazanmak mümkündü. Zilan kişiliğine bir anlam verilebilseydi, gereklerine vicdanen kendini yatırmış olsalardı, bu büyük bir gelişme anlamına gelecekti. Diğer boyutlarda da böyledir: İdeolojik, moral ve cesaret olayında, kesinlikle herkesi kat be kat büyütecek bir anlama sahipti. Çağrısında bilindiği üzere büyük yaşam tutkusu, cesaret çok nettir. Bunun büyük bir şans olarak da görülmesi gerektiği vurgulanıyor.

Ama birçoğu kişiliğinde maalesef bu düzeyi kalayamadı. İdeolojik moral düzeyin savaşa ne kadar belirleyici olacağı anlaşılmadı, gerekenler yapılmadı ve istenmeyen kayıplar yaşandı. Tedbir almasaydık belki de bu çok kötü bir yenilgiye kadar da gidebilirdi.

Zilan'da insanlarımızın beynini, yüreğini açan, bencilliği yıkan, ideolojik etkileri çok çarpıcı ve ulusal düzeyde olan bir ufuk vardır. Siyasi olarak da güçlü olmanın nasıl olduğunu ortaya koymuştur. Küçük amaçlar için değil, büyük amaçlar için yaşamın nasıl olduğunu kanıtlamıştır.

Örgütsel anlamda da ikide bir örgüt bozgunculuğunun anlamlı olmadığı vurgulanarak, değerli bir yoldaş olmanın örneği sergilenmiştir. Son derece yapıcı, örgütlü bir kişiliğin nasıl olması gerektiğini çarpıcı olarak ortaya koymuştur. Bütün bunlar partililere bir mektup ve çağrı biçiminde sunuldu. Etkisi hiç olmadı demiyorum, ama oldukça sınırlı bırakıldığı, genelde şehadet çizgisine yaklaşımın duyurulmadığı, sonuçta çok büyük bir gelişmeye neden olabılırken bunun geçirilmesi yaşandı. Elbette biz her zaman şehadetlere karşı aldığımız tedbirleri ve anlamını yitirtmedik. Bu şehadet temelinde bütün şehadetlere yüksek değer biçtik. Çok şiddetli bir yoğunlaşmayı esas aldık. Örgüt içi savaşımız çok yoğundu, çok keskindi. Hiçbir yenilgiye fırsat vermeyecek kadar biz kendimize anlam vermiştik. Herkes gitse de, biz kalışımızla, kesin yenilgiye geçit vermeyeceğiz -ve bugün bu gerçekleştirilmiştir.

Bugün, düşmanın Kuzey'den başlatıp tarihin bu en büyük operasyonlarını Güney'de tamamlamak istediği çok net. Bu da büyük bir taarruzdu. Belki de, Türk kurtuluş savaşının ve hatta Osmanlıların son iki yüzyıldaki en büyük operasyonlarındandı. Özellikle Kürdistan'a son iki yüzyılda düzenlenen seferlerin en kapsamlısıydı. Tarihte böyle seferleri İskenderler, Romalılar, Persler, islam orduları veya Cengiz Han, Timur orduları düzenlemiştir. Biz bunları bir tarafa bırakalım, son iki yüzyılın Kürdistan seferlerinin içinde bu yılın operasyonları en büyüğüdür. Ve Dersim'de başlatılması da bence anlamlıdır. Çünkü Zilan şehadetinde genelkurmay sarsılmıştı ve bunun intikamını almak için oranın üzerine korkunç yöneldi. Türk askeri literatüründe böyle anlamlar vardır; intikam veya imha seferlerini düzenler. Bütün partiye bunu ödetmek için Güney'e kadar böyle büyük bir çapul seferi düzenledi.

Açık söyleyim, hepinizin pratiğine baktığımda, tedbirleriniz bunları aşmaya yeterli değildir. Dersim gerillamız cevap vermeyi beceremedi. Güney'e ka-

● Devamı 12. sayfada

“Büyük sevgi veya yerinde bir sevgi, büyük bir savaşa benzer. Veya büyük bir savaşı düzenleyemeyenin sevgisinin de gelişmesi mümkün değildir. Nitekim, savaşı ne kadar geliştirdiysek, sevgi boyutunu da eklemek istediğimizde, bu çok çarpıcı ortaya çıktı. Savaşın gelişemeyişinin en önemli bir nedeni de; sevgi kişiliğinin olmamasıdır.”